

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Inowódz
Termin kontroli:	6 czerwca – 26 lipca 2016 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Ewa Chojka starszy inspektor kontroli Wioletta Zubowicz starszy inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	lata 2014-2015
Numer i data upoważnienia:	WK-601-1/26/2016 z dnia 25 maja 2016 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz.2058), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Inowłódz położona jest w województwie łódzkim, w powiecie tomaszowskim. Powierzchnia Gminy wynosi 98,04 km². W obrębie Gminy znajdują się następujące sołectwa: Brzustów, Dąbrowa, Inowłódz, Konewka, Królowa Wola, Liciażna, Poświętne, Spała, Teofilów, Zakościele, Żądłowice. Obecnie Gmina posiada doskonałe walory przyrodniczo-turystyczne, stwarzające bardzo dobre warunki dla rozwoju turystyki, w tym agroturystyki. Na terenie Gminy znajduje się znany ośrodek sportowy i wypoczynkowy - Spała.

Adres siedziby Urzędu Gminy: 97-215 Inowłódz, ul. Spalska 2.

Numer REGON 000540819 został nadany Urzędowi Gminy w Inowłodzu przez Urząd Statystyczny w Łodzi.

Numer NIP 773-16-47-317 został nadany Urzędowi Gminy w Inowłodzu decyzją Urzędu Skarbowego w Tomaszowie Mazowieckim.

Numer REGON 590647990 został nadany osobie prawnej Gminie Inowłódz przez Urząd Statystyczny w Łodzi.

Numer NIP 773-23-40-615 został nadany Gminie Inowłódz decyzją Urzędu Skarbowego w Tomaszowie Mazowieckim.

Kontrola ma charakter kontroli kompleksowej, obejmującej prowadzenie gospodarki finansowej i udzielanie zamówień publicznych.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Gminy Inowłódz w latach 2013-2015, obliczone w oparciu o dane wynikające ze sprawozdań finansowych: Rb-27S - z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego, Rb-28S - z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego i Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	2013 rok (zł)	2014 rok (zł)	2015 rok (zł)
Dochody wykonane ogółem (Do), w zł,	11 856 024,67	14 070 118,73	17 946 077,33
z tego:			
Dochody bieżące (Db) w zł	11 560 124,22	11 944 305,91	12 225 757,47
Dochody majątkowe (Dm) w zł	295 900,45	2 125 812,82	5 720 319,86
w tym:			
dotacje i środki otrzymane na inwestycje	214 237,00	2 064 200,81	5 445 261,00
dochody ze sprzedaży majątku (Sm)	81 663,45	61 612,01	275 058,86
dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	0,00	0,00	0,00
Dochody własne (Dw) w zł	6 693 705,86	6 899 153,32	5 175 025,02
Wydatki wykonane ogółem (Wo) w zł, z tego:	11 699 862,34	12 833 053,95	19 120 860,85
wydatki majątkowe (Wm) w zł	801 914,05	1 687 384,54	7 146 938,66
Wydatki bieżące (Wb) w zł, w tym:	10 897 948,29	11 145 669,41	11 973 922,19
wydatki na wynagrodzenia i pochodne	4 769 622,00	4 750 520,35	4 871 590,72

PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE INOWŁÓDZ
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

(Ww)			
Nadwyżka operacyjna – dodatnia wartość wyniku Db – Wb (No) w zł	662 175,93	798 636,50	251 835,28
Nadwyżka operacyjna + dochody majątkowe w zł	958 076,38	2 924 449,32	5 972 155,14
Suma nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku (No + Sm) w zł	743 839,38	860 248,51	526 894,14
Transfery bieżące z budżetu państwa (subwencja ogólna i dotacje bieżące) – Tb w zł	5 203 718,18	5 203 898,54	5 128 483,84
Zobowiązania ogółem (Zo) w zł, w tym:	1 665 193,17	569 491,81	1 408 815,29
zobowiązania wymagalne w zł	0,00	0,00	0,00
Odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek (O) – w zł	256 193,17	229 491,81	205 513,29
Spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek (R) – w zł	1 400 000,00	340 000,00	1 203 302,00
Ludność Gminy (w osobach)	3 900	3 872	3 861
Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem (W _{B1}) w %	97,50	84,89	68,12
Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem (W _{B3}) w %	5,58	5,68	1,40
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (W _{B4}) w %	6,85	13,15	37,38
Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne (W _{B5}) – w %	40,77	37,2	25,48
Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem (W _{B6}) – w %	6,27	6,11	2,9
Wskaźnik samofinansowania, wyliczony jako stosunek sumy nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych do wydatków majątkowych (W _{B7}) (n-krotność)	1,19	1,73	0,83
WL ₂ – nadwyżka operacyjna na mieszkańca (według liczby mieszkańców na dzień 31 grudnia danego roku (zł))	169,79	206,26	65,22
W _{Z1} – udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	14,05	4,05	7,85
W _{Z2} – udział zobowiązań ogółem, bez zobowiązań na projekty unijne, w dochodach ogółem	14,05	4,05	5,38
W _{Z3} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	2,24	1,63	1,15
W _{Z4} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez zobowiązań na projekty unijne	2,24	1,63	1,15
W _{Z6} – obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	96,57	95,24	99,62
W _{Z7} – udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,00	0,00	0,00

Dane dotyczące art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity z 2013 roku Dz.U. poz. 885 ze zm.) zawarto w tabeli:

	2013	2013	2014	2014	2015	2015
	Plan	Wykonanie	Plan	wykonanie	plan	wykonanie
Dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych plus wolne środki	11 765 746,23	11 645 936,59	12 078 978,68	12 186 280,61	13 854 424,64	14 008 098,95
Wydatki bieżące	11 339 424,23	10 897 948,29	11 615 312,68	11 145 669,41	12 186 723,64	11 973 922,9
Wynik	426 322,00	747 988,30	463 666,00	3.250.083,86	1 667 701,00	2 034 176,76

Wskaźnik z art. 243 ustawy o finansach publicznych obliczony dla wykonania budżetu lat: 2013, 2014, 2015 oraz planu na 2016 rok

- Kwota zakładanych do spłaty w 2016 roku rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek w stosunku do zakładanych w 2016 roku dochodów ogółem budżetu Gminy nie przekroczyła średniej arytmetycznej (obliczonej z ostatnich trzech lat, tj. 2013, 2014 i 2015 roku) – relacji procentowej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu Gminy.
- Wskaźnik zadłużenia wyliczono według wzoru:

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- *R* – planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,
- *O* – planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art.89 ust.1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- *D* – planowane dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,
- *Db* – dochody bieżące,
- *Sm* – dochody ze sprzedaży majątku,
- *Wb* – wydatki bieżące,
- *n* – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- *n-1* – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- *n-2* – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,
- *n-3* – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

Dane dotyczące art. 243 ustawy o finansach publicznych (po zastosowaniu ustawowych wyłączeń) zawarto w tabeli:

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie			
		2013*	2014*	2015* (III kwartały)	2015**
1.	dochody bieżące	11 560 124,22	11 944 305,91	11 781 217,66	12 225 757,47
2.	dochody ze sprzedaży majątku	81 663,45	61 612,01	500 000,00	275 058,86
3.	wydatki bieżące	10 897 948,29	11 145 669,41	11 585 165,66	11 973 922,19
4.	dochody ogółem	11 856 024,67	14 070 118,73	13 976 621,66	17 946 077,33

PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE INOWŁÓDZ
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

5.	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$ (w %)	6,27	6,11	4,98	2,94
6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	5,79			5,11
7.	plan dochodów na 2016 r.	15 402 138,04			15 402 138,04
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2016 r. wg planu	293 760,00			293 760,00
9.	odsetki wg planu w 2016 r. i rezerwa na poręczenia	250 000,00			250 000,00
10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru (w %)	3,53			3,53
11.	sprawdzenie relacji z art. 243 ($10 \leq 6$)	3,53 < 5,79			3,53 < 5,11

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli stwierdzono, że wskaźnik po zastosowaniu ustawowych wyłączeń przedstawiał się następująco: $0,03530 < 0,05789$ oraz odpowiednio $0,03530 < 0,05108$, co oznacza, że relacja lewej oraz prawej strony nierówności, wskazanej ww. art. 243 wyliczona dla uchwalonego budżetu wyniosła odpowiednio: 3,53% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku 5,79% oraz odpowiednio 3,53% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku 5,11%.

Dla porównania poniżej przedstawiono dane dotyczące art. 243 ustawy o finansach publicznych (bez zastosowania ustawowych wyłączeń):

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie			
		2013*	2014*	2015* (III kwartały)	2015**
1.	dochody bieżące	11 560 124,22	11 944 305,91	11 781 217,66	12 225 757,47
2.	dochody ze sprzedaży majątku	81 663,45	61 612,01	500 000,00	275 058,86
3.	wydatki bieżące	10 897 948,29	11 145 669,41	11 585 165,66	11 973 922,19
4.	dochody ogółem	11 856 024,67	14 070 118,73	13 976 621,66	17 946 077,33
5.	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$ (w %)	6,27	6,11	4,98	2,94
6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	5,79			5,11
7.	plan dochodów na 2016 r.	15 402 138,04			15 402 138,04
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2016 r. wg planu	883 105,00			883 105,00
9.	odsetki wg planu w 2016 r. i rezerwa na poręczenia	250 000,00			250 000,00
10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru (w %)	7,36			7,36
11.	sprawdzenie relacji z art. 243 ($10 \leq 6$)	7,36 > 5,79			7,36 > 5,11

Tym samym wskaźnik bez zastosowania ustawowych wyłączeń przedstawiał się następująco: **$0,07357 > 0,05789$** oraz odpowiednio **$0,07357 > 0,05108$** , co oznacza, że relacja lewej oraz prawej strony nierówności, wskazanej ww. art. 243 wyliczona dla uchwalonego budżetu wyniosła odpowiednio: **7,36%** przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku **5,79%** oraz **7,36%** przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku **5,11%**.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Na kadencję 2010-2014 przewodniczącym Rady Gminy Inowłódz organ stanowiący wybrał **Marka Leszczyńskiego**, co stwierdzała uchwała nr I/1/2010 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 listopada 2010 roku. Wiceprzewodniczącymi Rady Gminy byli **Ryszard Maciejczyk** oraz **Marian Seliga**, których wybór potwierdzała uchwała Rady Gminy Inowłódz nr I/2/2010 z dnia 30 listopada 2010 roku.

Przewodniczącym Rady Gminy Inowłódz na kadencję 2014-2018 wybrano **Wacława Chachulę**, co potwierdzała uchwała nr I/1/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 1 grudnia 2014 roku, natomiast wiceprzewodniczącymi wybrani zostali **Ewa Korzeniewska** i **Robert Pawłowski**, co stwierdzała uchwała nr I/2/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 1 grudnia 2014 roku.

Wójt

W latach 2010 - 2014 Wójtem Inowłódza był **Zenon Stanisław Chojnacki**, który zgodnie z zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Inowłodzi z dnia 8 grudnia 2010 roku, wybrany został w wyborach przeprowadzonych w dniu 5 grudnia 2010 roku. Objęcie przez Zenona Stanisława Chojnackiego obowiązków Wójta nastąpiło z dniem 13 grudnia 2010 roku, tj. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy Inowłódz, co potwierdzała uchwała nr II/3/2010 Rady Gminy Inowłódz z dnia 13 grudnia 2010 roku w sprawie stwierdzenia złożenia ślubowania przez Wójta Gminy Inowłódz oraz wyciąg z protokołu nr II/2010 sesji Rady Gminy Inowłódz, która odbyła się w dniu 13 grudnia 2010 roku.

Na kadencję 2014-2018, w wyborach, które odbyły się 16 listopada 2014 roku Wójtem Gminy Inowłódz wybrano **Bogdana Kąckiego**, co potwierdzało zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Inowłodzi z dnia 18 listopada 2014 roku. Objęcie obowiązków Wójta przez Bogdana Kąckiego nastąpiło z dniem 1 grudnia 2014 roku, co potwierdzała uchwała nr I/3/2014 Rady Gminy Inowłódz w sprawie stwierdzenia złożenia ślubowania przez Wójta Gminy Inowłódz oraz wyciąg z protokołu nr I/3/14 sesji Rady Gminy Inowłódz, która odbyła się w dniu 1 grudnia 2014 roku.

Skarbnik gminy

Rada Gminy Inowłódz uchwałą nr XXIX/187/2005 z dnia 13 października 2005 roku w sprawie powołania Skarbnika Gminy, na Skarbnika Gminy Inowłódz powołała **Katarzynę Koch**.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Inowłódz w okresie objętym kontrolą był **Jan Żerek** zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 2 stycznia 2014 roku.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Jak wynikało z rejestru jednostek organizacyjnych Gminy Inowłódz prowadzonego przez Wójta Gminy zgodnie z zapisem § 5 ust. 2 Statutu Gminy Inowłódz, w kontrolowanej jednostce w okresie objętym kontrolą funkcjonowało sześć jednostek organizacyjnych, w tym: zakład budżetowy, instytucja kultury, jednostka budżetowa realizująca zadania z zakresu pomocy społecznej oraz trzy jednostki oświatowe, tj. dwie szkoły podstawowe i

gimnazjum. Zestawienie funkcjonujących w Gminie Inowłódz w okresie objętym kontrolą jednostek organizacyjnych ze wskazaniem podstaw ich utworzenia oraz określeniem formy działalności zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 1 protokołu kontroli*.

Kontrolujące stwierdziły, że organizator udostępnił w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.inowlodz.pl) rejestr instytucji kultury oraz księgę rejestrową instytucji kultury prowadzoną dla Gminnego Centrum Kultury w Inowłodzu, ul. Zamkowa 7, 97-215 Inowłódz w formie określonej rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U. z 2012 roku poz. 189).

Dotacje dla instytucji kultury ujęto:

- w budżecie Gminy Inowłódz na 2014 rok, gdzie w załączniku nr 8 „Dotacje udzielane w 2014 roku z budżetu podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych” do uchwały nr XL/231/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Inowłódz na rok 2014, w dziale 921 rozdziale 92109 zaplanowano dotację podmiotową z przeznaczeniem na upowszechnianie kultury w kwocie 300.000,00 zł dla **Gminnego Ośrodka Kultury, tj. podmiotu nieistniejącego od 2 lipca 2013 roku**, któremu na mocy uchwały nr XXXII/187/2013 Rady Gminy Inowłódz z dnia 25 kwietnia 2013 roku w sprawie zmiany nazwy instytucji kultury – Gminnego Ośrodka Kultury w Inowłodzu i nadania jednostce nowego statutu, nadano nazwę Gminnego Centrum Kultury w Inowłodzu,
- w budżecie Gminy Inowłódz na 2015 rok z tym, że w załączniku nr 8 „Dotacje udzielane w 2015 roku z budżetu podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych” do uchwały nr V/21/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Inowłódz na rok 2015, w dziale 921 rozdziale 92109 zaplanowano dotację podmiotową przeznaczoną na upowszechnianie kultury w kwocie 285.000,00 zł dla **Gminnego Ośrodka Kultury, tj. podmiotu nieistniejącego od 2 lipca 2013 roku**, co opisano powyżej.

Powyższe dotacje, mimo zapisów dotyczących ich celowości, zostały ujęte w budżetach i sprawozdaniach Rb-28S jako dotacje podmiotowe.

W kontrolowanym okresie w Gminie Inowłódz funkcjonował jeden zakład budżetowy – Zakład Usług Komunalnych w Inowłodzu, utworzony na mocy uchwały nr XIV/100/99 z dnia 30 grudnia 1999 roku w sprawie utworzenia gminnego zakładu budżetowego pod nazwą „Zakład Usług Komunalnych w Inowłodzu”, która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2000 roku, po ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Inowłodzu. Załącznikiem do ww. uchwały ustalono Statut Zakładu Usług Komunalnych w Inowłodzu, w którego treści, w rozdziale II *Cel i przedmiot działania Zakładu* w § 5 określono, **przedmiot działalności zakładu obejmujący**, między innymi, również **zadania wykraczające poza katalog zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego, które mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe, a określonych zapisami art. 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych**.

Uchwałą nr XVI/116/2000 Rady Gminy w Inowłodzu z dnia 23 marca 2000 roku w sprawie przekazania mienia ruchomego i nieruchomości stanowiących mienie komunalne Gminy Inowłódz na rzecz Zakładu Usług Komunalnych w Inowłodzu, organ stanowiący postanowił o przekazaniu w trwały zarząd Zakładu Usług Komunalnych w Inowłodzu nieruchomości określonych w załączniku nr 1 do uchwały oraz oddania w zarząd mienia ruchomego wymienionego w załączniku nr 2 do przedmiotowej uchwały. Jak wynika z dokonanych w trakcie kontroli ustaleń i ustnego wyjaśnienia Sekretarza Gminy, mienia w które wyposażono zakład budżetowy nie przekazano w trwały zarząd, co potwierdzały dane dotyczące nieruchomości oddanych przez Gminę Inowłódz w trwały zarząd uzyskane od kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej Janiny Gostyńskiej, a co opisano w dalszej części protokołu kontroli. Powyższe wskazuje na niewykonanie przez organ wykonawczy uchwały Rady Gminy Inowłódz.

Uchwałą nr XX/108/2016 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 marca 2016 roku w sprawie likwidacji samorządowego zakładu budżetowego Zakład Usług Komunalnych w Inowłodzu, organ stanowiący postanowił o likwidacji z dniem 1 czerwca 2016 roku ww. zakładu budżetowego określając, że mienie znajdujące się w zarządzie Zakładu Usług Komunalnych przejmuje Gmina Inowłódz.

Z analizy akt osobowych kierowników gminnych jednostek organizacyjnych wynikało, że Wójt Gminy Inowłódz udzielił kierownikom gminnych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej pełnomocnictw w zakresie określonym zapisami art. 47 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 roku Dz. U. nr 142, poz. 1591 ze zm., obecnie tekst jednolity z 2016 roku, poz. 446 ze zm.), a wykaz pełnomocnictw **stanowi załącznik nr 2 protokołu kontroli.**

Wskazać należy, że ww. pełnomocnictwa udzielono również kierownikowi Gminnego Centrum Kultury w Inowłodzu, co nie znajdowało umocowania w zapisach art.47 ust. 1 ww. ustawy.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Przyjęty uchwałą nr XLIV/239/2010 Rady Gminy Inowłódz z dnia 20 maja 2010 roku w sprawie Statutu Gminy Inowłódz, która weszła w życie z dniem 5 sierpnia 2010 roku po publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 215, poz. 1748. Statut Gminy Inowłódz został zmieniony uchwałą nr XLVI/243/2010 Rady Gminy Inowłódz z dnia 24 czerwca 2010 roku w sprawie zmiany uchwały nr XLIV/239/2010 Rady Gminy Inowłódz z dnia 20 maja 2010 roku w sprawie Statutu Gminy Inowłódz, opublikowaną w tym samym Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 21 lipca 2010 roku pod poz. 1749.

W treści Statutu zawarto postanowienia ogólne, dane dotyczące Gminy, tj. definicję jednostki samorządu oraz gminnej wspólnoty samorządowej, wskazano siedzibę jej organów oraz położenie, powierzchnię, herb i zasady użytkowania herbu jako znaku rozpoznawczo-własnościowego, określono obowiązek prowadzenia przez Wójta rejestru jednostek pomocniczych i organizacyjnych, zasady tworzenia, łączenia, podziału i zniesienia jednostek pomocniczych, w tym uregulowania w zakresie ich gospodarki finansowej oraz nadzoru nad działalnością tych jednostek. Określono organizację wewnętrzną rady i tryb jej pracy oraz zadania i obowiązki przewodniczącego rady, zasady przygotowywania i przebiegu obrad sesji Rady Gminy, opracowywania projektów uchwał, procedurę głosowania oraz podpisywania i rejestrowania uchwał.

Ponadto ustalono zasady funkcjonowania komisji Rady oraz pracy radnych z tym, że **w treści § 78 ust. 1 określono, że spotkania ze swoimi wyborcami radni powinni odbywać nie rzadziej niż 2 razy do roku, co nie znajduje umocowania w obowiązujących uregulowaniach** ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, a także **możliwość współpracy z komisjami rad innych gmin (§ 72 ust. 2 Statutu) oraz zasady odbywania wspólnych sesji z innymi radami (§ 80 i 81 Statutu), co wykraczało poza ustawowo określone granice przedmiotowe określone przepisami ww. ustawy**, w szczególności jej art. 22, z których wynika, że uchwalając statut, Rada stanowi o ustroju gminy (art. 3 ust. 1), zasadach tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej (art. 5 ust. 3), zasadach i trybie działania komisji rewizyjnej (art. 18a ust. 5), organizacji wewnętrznej i trybie pracy organów gminy (art. 22), zasadach działania klubów radnych (art. 23 ust. 2), zasadach uczestniczenia przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej w pracach rady gminy (art. 37a), uprawnieniach jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy (art. 51 ust. 3) – patrz wyrok

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu II SA/Op 290/09 z 2 listopada 2009 roku.

Określając zasady i tryb funkcjonowania Komisji Rewizyjnej organ stanowiący ustalił jej organizację, zakres działalności oraz obszary podlegające kontroli, rodzaje kontroli oraz tryb i zasady odbywania posiedzeń, przeprowadzania postępowań kontrolnych, dokumentowania przeprowadzonych czynności, a także planowania pracy Komisji i składania sprawozdań. W treści § 100 ust. 3 Statutu określono, że posiedzenia komisji rewizyjnej zwołuje jej przewodniczący (między innymi) na pisemny umotywowany wniosek przewodniczącego rady, co nie było zgodne z zapisami art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku, zgodnie z którymi zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady, zaś w ust. 5 tegoż przepisu Statutu wskazano, że **w posiedzeniach Komisji Rewizyjnej mogą brać udział tylko jej członkowie i zaproszone osoby, co nie było zgodne z zapisami art. 11 b ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym**, którymi określono, że działalność organów gminy jest jawna, a jej ograniczenia mogą wynikać wyłącznie z ustaw, zaś jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy.

Ponadto w Statucie zawarto uregulowania określające zasady działania klubów radnych, tryb pracy Wójta oraz zasady udostępniania dokumentów z zakresu działania rady, komisji i Wójta.

Wójt Gminy Inowłódz nie określił zasad odpłatności za udostępnianie dokumentów na podstawie zapisów art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. nr 112, poz. 1198 ze zm., obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 2058 ze zm.). Jak wynika z ustnej informacji Sekretarza Gminy, dokumenty takie udostępniane są sporadycznie, bez pobierania opłat.

Regulamin organizacyjny urzędu

Obowiązujący w objętym kontrolą okresie Regulamin Organizacyjny został nadany zarządzeniem nr 44/2011 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 19 grudnia 2011 roku i zmieniony zarządzeniami Wójta Gminy Inowłódz nr 29/2012 z dnia 28 września 2012 roku i nr 5/2013 z dnia 26 lutego 2013 roku i z dniem 27 marca 2015 roku został zastąpiony Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Inowłódz nadanym zarządzeniem nr 17/2015 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 27 marca 2015 roku.

W treści Regulaminu stanowiącej załącznik nr 1 do ww. zarządzenia zawarto:

- postanowienia ogólne określające słowniczek stosowanych pojęć, siedzibę, podstawy prawne działania Urzędu stanowiącego aparat pomocniczy organów gminy powołany w celu realizacji zadań: własnych Gminy, zleconych z zakresu administracji rządowej oraz przejętych na podstawie porozumień, funkcjonujący w oparciu o postanowienia kodeksu postępowania administracyjnego oraz uregulowania wewnętrzne,
- zasady funkcjonowania urzędu oparte o zasadę jednoosobowego kierownictwa, hierarchicznego podporządkowania oraz indywidualnej odpowiedzialności za wykonywanie powierzonych zadań,
- zasady sprawowania funkcji kierowniczych, w szczególności Wójta, który przy pomocy sekretarza i skarbnika kieruje pracą Urzędu, kierowników referatów oraz pracowników na samodzielnych stanowiskach,
- zasady podziału zadań pomiędzy referatami i stanowiskami pracy,
- strukturę organizacyjną Urzędu z określeniem zasad tworzenia i kierowania referatami a także funkcjonowania samodzielnych stanowisk z wyszczególnieniem poszczególnych komórek organizacyjnych, tj. Referatu Finansowego ze wskazaniem działających w jego ramach stanowisk, Referatu Organizacyjnego i funkcjonujących w jego ramach stanowisk, Referatu Gospodarki Komunalnej ze wskazaniem stanowisk, Referatu Inwestycji i stanowisk w tym referacie oraz Urzędu Stanu

Cywilnego/Kadry, a także wykazem stanowisk kierowniczych i stanowisk pełnomocników oraz określeniem zasad sprawowania zastępstw w odniesieniu do Wójta, Skarbnika i Sekretarza Gminy,

- wskazanie zadań i kompetencji:
 - Wójta, który, w szczególności, kieruje bieżącymi sprawami Gminy i reprezentuje ją na zewnątrz, składa oświadczenia woli w zakresie zarządu mieniem i udziela upoważnień w tym zakresie, nadzoruje gospodarkę finansową Gminy (w tym realizację budżetu), określa jej politykę gospodarczą, kadrową i płacową, nadzoruje projektowanie i realizację strategii rozwoju gminy, wydaje indywidualne decyzje administracyjne, udziela pełnomocnictw i upoważnień w sprawach należących do jego wyłącznej kompetencji, a także zapewnia funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej,
 - Sekretarza Gminy, który zastępuje Wójta w zakresie określonym udzielonym pełnomocnictwem, odpowiada za sprawne funkcjonowanie Urzędu, w tym koordynowanie pracy poszczególnych Referatów, odpowiednią organizację, warunki pracy i podnoszenie kwalifikacji pracowników, wykonywanie kontroli zewnętrznych, nadzorowanie pracy biura rady pod względem formalnym oraz przygotowywanie uchwał, zarządzeń, postanowień i decyzji, współpracuje z sąsiednimi gminami i jednostkami pomocniczymi, koordynuje działania dotyczące promocji gminy i przeprowadzanie wyborów, a także nadzoruje prowadzenie dokumentacji z przeprowadzonych kontroli zewnętrznych, prowadzenie kontroli wewnętrznej, kontroli zewnętrznych oraz innych kontroli zleconych przez Wójta, nadzoruje realizację zasad i procedur kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem,
 - Skarbnika, który zapewnia wykonywanie zadań urzędu w zakresie spraw finansowych, sprawuje kierownictwo, kontrolę i nadzór nad działalnością referatów oraz innych jednostek organizacyjnych realizujących te zadania, kieruje Referatem Finansowym, opracowuje projekty budżetu, sprawuje bieżący nadzór nad wykonywaniem budżetu i organizowaniem gospodarki finansowej, opracowuje analizy, sprawozdania, bilanse, organizuje obieg dokumentów finansowo-księgowych, nadzoruje sporządzanie sprawozdawczości budżetowej. W szczególności Skarbnik kontrasygnuje czynności prawne powodujące powstanie zobowiązań pieniężnych, dokonuje kontroli operacji finansowych pod kątem ich zgodności z planem finansowym, kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, nadzoruje wydatki gminy, nadzoruje i kontroluje gospodarkę finansową jednostek organizacyjnych gminy, dokonuje kontroli funkcjonalnej i bieżącej oceny funkcjonowania kontroli zarządczej w przypisanym zakresie,
- określenie zadań Urzędu Stanu Cywilnego/Kadr, poszczególnych referatów i Pełnomocnika ds. Informacji Niejawnych,
- zasady wykonywania zadań, w tym załatwiania spraw indywidualnych Obywateli, tryb postępowania przy opracowywaniu aktów normatywnych, zasady planowania pracy oraz zabezpieczenia akt i mienia urzędu,
- organizację działalności kontrolnej, nad którą ogólny nadzór sprawuje Wójt Gminy w oparciu o funkcjonujące systemy kontroli wewnętrznej i zarządczej ze wskazaniem, że zasady i tryb kontroli wewnętrznej określono załącznikiem nr 3 do *Regulaminu*, zaś system kontroli zarządczej określa odrębne zarządzenie,
- zasady podpisywania pism, w tym udzielania upoważnień, zasady obiegu dokumentów w urzędzie i opracowywania projektów pism i decyzji, w tym zasady obiegu i przechowywania dokumentów stanowiących tajemnicę państwową i służbową z określeniem, że obieg dokumentów reguluje instrukcja kancelaryjna, a w odniesieniu do dokumentów finansowych - uregulowania wewnętrzne, zaś archiwizację akt przeprowadza się na zasadach określonych odrębnymi przepisami,
- zasady zamawiania, używania i przechowywania pieczęci urzędowych, w tym prowadzenia ich rejestru,

zaś w postanowieniach końcowych określono, że szczegółowe zadania na poszczególnych stanowiskach ustalono zakresami czynności, postanowienia regulaminu obowiązują wszystkich pracowników z dniem jego wejścia w życie oraz zawarto wykaz jednostek organizacyjnych podporządkowanych Gminie Inowłódz.

Załącznikiem nr 1 do *Regulaminu Organizacyjnego* była *Struktura Organizacyjna Urzędu Gminy Inowłódz* z tym, że nazwa tego dokumentu nie była adekwatna do jego zawartości, gdyż wyszczególniono w nim wyodrębnione jednostki organizacyjne Gminy. Struktura określała ponadto: stanowiska kierownicze w Urzędzie ze wskazaniem podlegających im komórek organizacyjnych i wyszczególnieniem funkcjonujących w ich ramach stanowisk.

W załączniku nr 3 *Organizacja działalności kontrolnej w Urzędzie Gminy Inowłódz i jednostkach organizacyjnych Gminy*, ustalono:

- cele kontroli wewnętrznej, jej kryteria, podmioty i osoby upoważnione do jej przeprowadzania, zakres przeprowadzanych kontroli, rodzaje kontroli, zasady prowadzenia postępowania kontrolnego oraz dokumentowania czynności kontrolnych,
- stanowiska upoważnione, na podstawie stosownych pełnomocnictw, do przeprowadzania kontroli: jednostek nadzorowanych w zakresie wykonywania budżetu Gminy oraz planów finansowych dla zadań zleconych, prowadzenia działalności finansowej przez jednostki organizacyjne podporządkowane gminie oraz określono rodzaje kontroli zewnętrznych prowadzonych w urzędzie i gminnych jednostkach organizacyjnych, a także zasady realizacji zaleceń i wniosków.

Wskazać należy, że w *Regulaminie Organizacyjnym* dokonano błędnej numeracji załączników, gdyż przedmiotowy dokument nie obejmował załącznika nr 2.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Gminy Inowłódz nie ustaliła, na podstawie dyspozycji art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony. Czynność taka każdorazowo dokonywana była na podstawie stosownej uchwały organu stanowiącego.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zarządzeniem nr 34/2008 z dnia 6 października 2008 roku w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz finansowaniu terroryzmu, na podstawie art. 15 a ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku nr 153, poz.1505 ze zm., obecnie - o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 299)), Wójt Gminy Inowłódz określił: instrukcję w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz finansowaniu terroryzmu w Urzędzie Gminy Inowłódz, ustalając wzory powiadomienia Głównego Inspektora Informacji Finansowej i rejestru powiadomień GIIF, funkcję koordynatora ds. współpracy z GIIF powierzając Sekretarzowi Gminy, a zastępowanie – kierownikowi Kazimierzowi Gryglowi. W treści zarządzenia zobowiązano wszystkich merytorycznie odpowiedzialnych pracowników z tytułu powierzonych im obowiązków do zapoznania się z treścią zarządzenia i przestrzegania zawartych w nim postanowień z tym, że oświadczenie o przyjęciu do wiadomości i przestrzegania zasad

określonych w instrukcji złożyli pracownicy zatrudnieni w Urzędzie w dacie wprowadzenia zarządzenia a powyższego wykazu nie aktualizowano.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

Ogólne ustalenia w zakresie kontroli wewnętrznej obowiązujące w okresie objętym kontrolą zawarto w opisanym wyżej *Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Inowłódz*, określonym załącznikiem nr 1 do zarządzenia nr 17/2015 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 27 marca 2015 roku, w szczególności w zakresie ustaleń dotyczących obowiązków i uprawnień osób sprawujących funkcje kierownicze, zadań Referatu Finansowego oraz organizacji działalności kontrolnej a także załączniku nr 3 do *Regulaminu Organizacyjnego „Organizacja działalności kontrolnej w Urzędzie Gminy Inowłódz i jednostkach organizacyjnych Gminy”* oraz obowiązującym do 27 marca 2015 roku zarządzeniu nr 44/2011 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 19 grudnia 2011 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Gminy Inowłódz ze zmianami wynikającymi z zarządzenia nr 29/2012 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 28 września 2012 roku i zarządzenia nr 5/2013 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 26 lutego 2013 roku. *Regulamin Organizacyjny* określał, między innymi, zadania w zakresie nadzoru i kontroli, w tym:

- kompetencje Wójta, w szczególności w zakresie zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, nadzorowania bieżącej realizacji budżetu, sprawowania nadzoru nad działalnością szkół i placówek oświatowych,
- obowiązki Sekretarza Gminy dotyczące: nadzoru nad Referatem ds. Organizacyjnych, kompletowaniem dokumentów Rady Gminy i Wójta i pracą biura rady, nadzorowania rzetelnego i terminowego załatwiania spraw, prowadzenia naborów na wolne stanowiska pracy i realizacji służby przygotowawczej, nadzoru nad przestrzeganiem prawa, obiegiem dokumentów, dyscypliną pracy, przestrzeganiem instrukcji kancelaryjnej, prowadzenia kontroli wewnętrznej, zewnętrznej i innych zleconych przez Wójta kontroli oraz wykonywania kontroli wewnętrznej, nadzorowania realizacji zasad i procedur kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem,
- zadania Skarbnika Gminy, w szczególności w zakresie bieżącego nadzoru nad wykonaniem budżetu i organizowaniem gospodarki finansowej Gminy, nadzoru nad pracą Referatu Finansów, wykonywania obowiązków w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości, kontroli zgodności operacji finansowych z planem finansowym, kompletności i rzetelności sporządzonych dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych oraz dokonywania kontroli funkcjonalnej i bieżącej oceny funkcjonowania kontroli zarządczej. Ponadto załącznikiem nr 3 do *Regulaminu* ustalono, że Skarbnik Gminy wykonuje kontrole zewnętrzną w stosunku do jednostek nadzorowanych w zakresie wykonywania budżetu oraz planu finansowego sporządzanego dla zadań zleconych gminie przez administrację rządową oraz w zakresie prowadzenia działalności finansowej.

Zakresem czynności z 17 października 2005 roku, Skarbnikowi powierzono: kierowanie Referatem Finansowym, w szczególności nadzór nad terminowym, sprawnym załatwianiem skarg i wniosków, wykonywaniem zakresów czynności przez pracowników oraz prowadzenie kontroli wewnętrznej, opracowywanie, realizowanie, analizę i sprawozdawczość w zakresie budżetu oraz przygotowywanie i nadzór nad inwentaryzacją. Wójt Gminy pismem z 18 października 2005 roku upoważnił Skarbnika Gminy do nadzorowania przestrzegania równowagi dyscypliny budżetowej, nadzoru nad

gospodarką finansową jednostek organizacyjnych i zakładów budżetowych oraz kontroli rozliczeń sołtysów i inkasentów podatków i opłat.

Ustalenia w zakresie kontroli finansowej obowiązujące w objętym kontrolą okresie zawarto również w uregulowaniach wprowadzonych zarządzeniami Wójta Gminy Inowłódz:

- nr 35/2008 z dnia 15 października 2008 roku w sprawie ustalenia zasad obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz, do którego załączono oświadczenie o zapoznaniu się z jego treścią przez ówczesnych pracowników Urzędu. Kontrolującym nie okazano oświadczeń o zapoznaniu się z treścią zarządzenia złożonych przez wszystkich pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy Inowłódz na stanowiskach urzędniczych zobowiązanych do jego przestrzegania z tytułu powierzonych im zakresów czynności, co nie było zgodne z § 2 opisywanego zarządzenia, w którym określono, iż pracownicy Urzędu Gminy z tytułu powierzonych im obowiązków winni zapoznać się z treścią instrukcji i przestrzegać jej postanowień, zaś fakt zapoznania się z zapisami instrukcji winien zostać potwierdzony na specjalnym oświadczeniu,
- nr 36/2008 z dnia 17 października 2008 roku w sprawie instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Inowłódz,
- nr 37/2008 z dnia 17 października 2008 roku w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Inowłódz,
- nr 1/2013 z dnia 5 lutego 2013 roku w sprawie ustalenia przyjętych zasad rachunkowości, którego załącznikiem nr 1 określono wykaz kont księgi głównej budżetu Gminy wraz z opisem zasad ich funkcjonowania a załącznikiem nr 2 wykaz kont syntetycznych dla Urzędu z opisem zasad ich funkcjonowania,
- nr 5/2008 z dnia 28 stycznia 2008 roku w sprawie ewidencji podatków i opłat lokalnych, którego załącznikiem nr 1 ustalono *Instrukcję w sprawie ewidencji podatków i opłat lokalnych w Urzędzie Gminy w Inowłodzu*, z tym że dokument ten wydano w oparciu o rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z dnia 29 czerwca 2006 roku), tj. regulacji nieaktualnej na dzień przeprowadzania czynności kontrolnych, zastąpionej z dniem 1 stycznia 2011 roku rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375).

Ponadto regulacje w zakresie kontroli wewnętrznej, Wójt Gminy Inowłódz wprowadził:

- zarządzeniem nr 9/2007 z dnia 9 marca 2007 roku w sprawie powołania administratora bezpieczeństwa informacji w Urzędzie Gminy Inowłódz, którego załącznikiem nr 1 określono podstawowe zadania Administratora Bezpieczeństwa Informacji,
- zarządzeniem nr 9A/2007 z dnia 9 marca 2007 roku w sprawie ustalenia „Polityki bezpieczeństwa systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych” oraz Instrukcji zarządzania systemem informatycznym w Urzędzie Gminy Inowłódz,
- zarządzeniem nr 22/2012 z dnia 29 czerwca 2012 roku w sprawie regulaminu udzielania zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro ze zmianą wynikającą z zarządzenia nr 12/2014 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 8 kwietnia 2014 roku,
- zarządzeniem nr 12/2012 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 30 marca 2012 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy ze zmianami wynikającymi z zarządzeń Wójta Gminy Inowłódz nr 2/2014 z dnia 10 lutego 2014 roku i nr 15/2015 z dnia 16 marca 2015 roku,

- zarządzeniem nr 14/2009 z dnia 15 kwietnia 2009 roku w sprawie dokonywania okresowych ocen pracowników Urzędu Gminy w Inowłodzu,
- zarządzeniem nr 7/2009 z dnia 10 marca 2009 roku w sprawie regulaminu przeprowadzenia służby przygotowawczej i organizowania egzaminu kończącego tę służbę w Urzędzie Gminy Inowłódz i gminnych jednostkach organizacyjnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy o pracownikach samorządowych. Wskazać należy, że zgodnie z uregulowaniami art. 19 ust. 8 w związku z art. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, do określenia sposobu przeprowadzania służby przygotowawczej zobowiązany jest kierownik jednostki,
- nr 25/2014 z dnia 26 maja 2014 roku w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych i kierowników jednostek organizacyjnych gminy zatrudnionych na umowę o pracę.

Z uregulowaniami w zakresie kontroli finansowej na bieżąco zapoznawani byli pracownicy pionu finansowego, co potwierdza oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłódz *stanowiące załącznik nr 3 protokołu kontroli.*

Zarządzeniem nr 41/2011 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 8 grudnia 2011 roku w sprawie określenia sposobu prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Inowłódz i w jednostkach organizacyjnych Gminy oraz zasad jej koordynacji określono:

- pojęcie, cele, elementy i dokumentację systemu kontroli zarządczej oraz jej obszary,
- procedury i mechanizmy kształtujące środowisko wewnętrzne,
- zasady zarządzania ryzykiem ustalone odrębnym zarządzeniem,
- mechanizmy kontroli w odniesieniu do wydatkowania środków publicznych: w wysokościach i terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań, w sposób celowy, oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, w granicach limitów wynikających z planu finansowego, a także zapewnienia rzetelnego ewidencjonowania operacji finansowych i gospodarczych i prawidłowego ich dokumentowania z odesłaniem do szczegółowych zasad kontroli finansowej ustalonych odrębnym zarządzeniem,
- mechanizmy przekazywania informacji, w szczególności w zakresie określanych przez Wójta na dany rok celów i zadań Urzędu ustalanych na podstawie przedkładanego do zatwierdzenia Wójtowi Gminy w terminie do 15 listopada na kolejny rok przez Zespół Kontroli Zarządczej planu działalności opracowanego na podstawie przekazywanych do 31 października danego roku przez kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych i jednostek organizacyjnych, określonych na rok kolejny, informacji o ich celach i zadaniach,
- zasady monitorowania i oceny skuteczności funkcjonowania systemu kontroli zarządczej przez kadre kierowniczą Urzędu i kierowników jednostek organizacyjnych poprzez dokonywanie w terminie do 15 stycznia każdego roku samooceny systemu na druku wg wzoru określonego załącznikiem nr 1, którego to załącznika do zarządzenia brak, przedkładanie do końca miesiąca po zakończeniu kwartału Wójtowi Gminy przez Zespół Kontroli Zarządczej raportu zbiorczego z monitoringu i realizacji celów i zadań oraz w terminie do 31 marca każdego roku, zbiorczej informacji o stanie kontroli zarządczej w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych,

wykonanie zarządzenia powierzając Sekretarzowi Gminy, Skarbnikowi Gminy, kierownikom komórek organizacyjnych oraz pracownikom na samodzielnych stanowiskach i kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy, nakładając na pracowników obowiązek pisemnego potwierdzenia zapoznania się z treścią zarządzenia.

Procedury zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy Inowłódz i w jednostkach organizacyjnych Gminy Wójt Gminy Inowłódz określił zarządzeniem nr 42/2011 z dnia 8 grudnia 2011 roku, jego realizację powierzając Sekretarzowi Gminy.

Ww. zarządzeniem określono:

- pojęcia: ryzyka i zarządzania nim, identyfikacji, analizy i oceny istotności oraz poziomu akceptowalności,
- zasady i podstawy dokonywania identyfikacji ryzyk, ich analizy i oceny prawdopodobieństwa, oddziaływania, istotności oraz reakcji na ryzyka,
- skład i zadania Zespołu Kontroli Zarządczej, który do 31 marca każdego roku przekazuje do akceptacji Wójta zbiorczy rejestr ryzyk,
- monitorowanie ryzyka, czego obowiązek nałożono na właścicieli ryzyk, tj. poszczególne komórki i jednostki organizacyjne, które zobowiązano do sporządzania raportów do Zespołu Kontroli Zarządczej w terminie do 10 dnia każdego miesiąca po zakończeniu kwartału, zaś powyższy Zespół zobowiązano do przedkładania Wójtowi Gminy zbiorczego raportu do końca miesiąca po zakończeniu danego kwartału oraz raportu rocznego do 31 marca roku kolejnego,

a jego wykonanie powierzono Sekretarzowi Gminy, Skarbnikowi Gminy, kierownikom komórek organizacyjnych i pracownikom na samodzielnych stanowiskach oraz kierownikom jednostek organizacyjnych, zaś pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy oraz kierowników jednostek organizacyjnych zobowiązano do zapoznania się z zarządzeniem i pisemnego potwierdzenia tego faktu.

Kontrolującym okazano dokumentację potwierdzającą realizację zadań dotyczących sporządzania kwartalnych i rocznego, raportów z monitoringu oraz zatwierdzony przez Wójta, sporządzony w dniu 31 stycznia 2015 roku, plan działalności Gminy Inowłódz na 2015 rok /kontrola zarządcza/.

Funkcję kasjera powierzono zakresem czynności z dnia 9 września 2008 roku oraz z dnia 25 lipca 2013 roku Zofii Stępień - podinspektorowi ds. księgowości i obsługi kasowej, z którą w dniu 1 września 2008 roku Wójt Gminy Inowłódz zawarł umowę na prowadzenie kasy z odpowiedzialnością materialną, co było zgodne z uregulowaniami § 2 ust. 2 zarządzenia nr 36/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 17 października 2008 roku w sprawie instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Inowłódz. Ww. pracownica spełniała wymagania kwalifikacyjne określone dla kasjera zapisami § 2 powołanego zarządzenia, (...) ¹.

Zadania dotyczące obsługi kasowej Urzędu zakresem czynności z dnia 10 grudnia 1990 roku, a zastępstwo kasjera zakresem czynności obowiązującym od 1 grudnia 1994 roku i kolejnymi zakresami czynności, powierzono inspektor Alinie Zbysiak, która spełniała kryteria w zakresie wymagań kwalifikacyjnych określonych *Instrukcją kasową Urzędu Gminy Inowłódz* oraz zawarła z Wójtem Gminy 20 marca 1997 roku *Umowę na prowadzenie kasy z odpowiedzialnością materialną*. (...) ².

W wyniku analizy akt osobowych pracowników pionu finansowego stwierdzono, że zakresami czynności ustalono zastępstwa poszczególnych pracowników, a zakresy czynności poszczególnych pracowników Referatu Finansów były spójne z zakresem działania tego Referatu określonym ustaleniami *Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Inowłódz*. W aktach osobowych pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych znajdowały się informacje z Krajowego Rejestru Karnego lub oświadczenia potwierdzające spełnianie wymagań określonych zapisami art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz. 1202).

Pracownicy pionu finansowego na bieżąco uczestniczyli w szkoleniach, a wykaz szkoleń, w których uczestniczyły w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku Skarbnik Gminy i pracownicy Referatu Finansowego **stanowi załącznik nr 4 protokołu kontroli.**

W wyniku analizy akt osobowych Katarzyny Koch pełniącej funkcję Skarbnika Gminy Inowłódz ustalono, że ww. spełnia wymagania głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych określone zapisami art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, a Wójt Gminy nie powierzył Skarbnikowi, na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 330 ze zm.), odpowiedzialności za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości.

W Urzędzie Gminy Inowłódz nie wprowadzono odrębnych unormowań w zakresie obiegu dokumentów wpływających do jednostki, a obowiązującym w tym zakresie uregulowaniem była instrukcja kancelaryjna ustalona rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. nr 14, poz. 67 ze zm.).

Uregulowania w zakresie obiegu dowodów księgowych, tj. faktur VAT, faktur korygujących, not korygujących potwierdzających fakt zakupu składników majątkowych oraz usług zawarto w rozdziale VI *Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz*, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 35/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 15 października 2008 roku.

Kontroli prawidłowości rejestracji wpływających do jednostki dokumentów stanowiących podstawę zapisów w księgach rachunkowych oraz spełnianie określonych zapisami art. 21 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz przyjętymi w jednostce uregulowaniami dotyczącymi wymogów dowodu księgowego podlegającego zaewidencjonowaniu w urządzeniach księgowych dokonano w oparciu o wybrane dokumenty przyjęte i zaewidencjonowane przez jednostkę, tj. dowody księgowe stanowiące saldo konta 201 na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz faktury wystawione przez losowo wybranych kontrahentów.

Ogółem kontroli poddano 68 dokumentów, a dane w tym zakresie zestawiono w tabeli **stanowiącej załącznik nr 5 protokołu kontroli.**

Analiza opisanych wyżej dokumentów wykazała, że:

- wszystkie dowody księgowe oznaczono pieczęcią wpływu do Urzędu Gminy, odnotowano datę ich wpływu i numer zaewidencjonowania w dzienniku podawczym,
- dowody księgowe, oprócz jednego dokumentu, zostały zweryfikowane pod względem merytorycznym przez pracowników Urzędu,
- dokonano kontroli analizowanych dokumentów pod względem formalno-rachunkowym, z tym że na wszystkich dokumentach podpis osoby dokonującej tej czynności był nieczytelny i nie został opatrzony pieczęcią,
- dokumenty zawierały również nieczytelne, nieopatrzone pieczęciami podpisy osoby potwierdzającej zgodność z planem finansowym oraz nieczytelne nieopatrzone pieczęciami podpisy dwóch różnych osób zatwierdzających wydatek.

Wskazać należy, że *Instrukcją obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz* nie wskazano osób uprawnionych do weryfikacji i zatwierdzania dowodów księgowych, nie określono również wzorów podpisów.

Kontrolujące stwierdziły przypadki nie określenia na dokumencie jednoznacznie terminu wymaganej zapłaty oraz przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań z tym, że

opóźnienia wynoszące od jednego do pięciu dni nie skutkowały zapłatą odsetek od nieterminowej płatności.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

W okresie od 28 czerwca do 23 sierpnia 2012 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Inowłódz za 2011 i I półrocze 2012 roku przeprowadzili inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi. Wystąpienie pokontrolne skierował do Wójta Gminy Inowłódz pismem WK-602/1/2013 z dnia 11 stycznia 2013 roku Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

O wykonaniu zaleceń pokontrolnych Wójt Gminy Inowłódz poinformował pismem z dnia 12 lutego 2013 roku. Wystąpieniem WK-602/1-1/2014 z 15 stycznia 2014 roku Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi zwrócił się z prośbą o uzupełnienie wyjaśnień w zakresie realizacji zaleceń dotyczących: prawidłowości naliczenia podatku od nieruchomości za 2011 rok wskazanego podatnika w odniesieniu do złożonej przez niego deklaracji, zwrotu nienależnie pobranego wynagrodzenia oraz nadzoru nad Zakładem Usług Komunalnych, a informację w żądanym zakresie Wójt Gminy Inowłódz złożył pismem z 28 stycznia 2014 roku.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że jednostka nie zrealizowała w pełni wniosków wynikających z ustaleń kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Łodzi w 2012 roku, w szczególności w zakresie: uzupełniania zapisów polityki rachunkowości w odniesieniu do wymogów określonych w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, wykazywania skutków finansowych wynikających ze zwolnień z podatku od nieruchomości przyjętych uchwałą organu stanowiącego na zasadach określonych § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 *Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego* (stanowiącej wówczas załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 20, poz. 103)), przestrzegania uregulowań ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (wówczas tekst jednolity Dz.U. z 2010 roku nr 102, poz. 651 ze zm.), w tym zwłaszcza art. 35 ust. 1, art. 38 ust. 2 oraz art. 156 ust. 3 określających zasady upubliczniania wykazów nieruchomości, ogłaszania kolejnych przetargów i aktualności operatów szacunkowych określających wartość nieruchomości a także prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych oraz przeprowadzania inwentaryzacji majątku Gminy.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty

Jak wynika z zapisów książki kontroli, w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku w Urzędzie Gminy Inowłódz przeprowadzono trzynaście kontroli zewnętrznych dotyczących gospodarki finansowej, a ich zestawienie z określeniem dat, podmiotów i tematyki przeprowadzanych kontroli zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 6 protokołu kontroli*.

W dniach 14 grudnia 2015 roku – 19 lutego 2016 roku, na podstawie postanowienia UKS10W3B.421.86.2015.1 z dnia 7 grudnia 2015 roku Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi, przeprowadzono postępowanie kontrolne w zakresie celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi w 2012 roku. W wyniku czynności kontrolnych pismem UKS10W3B.421.86.2015.11 z dnia 7 marca 2016 roku Gminie Inowłódz przekazano informację o wyniku kontroli zobowiązując jednostkę kontrolowaną do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości do 30 kwietnia 2016 roku i

poinformowania organu kontroli skarbowej o sposobie usunięcia nieprawidłowości, w szczególności polegających na nieprawidłowym wykazaniu skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości oraz kwoty skutków finansowych ulg i zwolnień. Pismem z dnia 29 kwietnia 2016 roku (bez oznaczenia wynikającego z rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych) Wójt Gminy Inowłódz poinformował o złożeniu korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za 2010 rok oraz uwzględnieniu skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień za 2010 rok w sprawozdaniu za I kwartał 2016 roku. Jednocześnie Wójt Gminy Inowłódz odniósł się do ustaleń kontroli w zakresie gruntów będących w samoistnym posiadaniu Gminy Inowłódz nieobjętych ewidencją prowadzoną przez jednostkę i niewykazanych w inwentaryzacji składników majątku Gminy przeprowadzonej wg. stanu na 31 grudnia 2010 roku. Wójt poinformował organ kontrolny, że Gmina nie miała wiedzy o zapisach w rejestrze gruntów i budynków prowadzonym przez Starostę Tomaszowskiego dotyczących posiadania samoistnego 192 działek gruntu o łącznej powierzchni 29.7369 ha wskazując, że jednostka nie posiadała dokumentacji stanowiącej podstawę dokonania zapisów w ewidencji środków trwałych prowadzonej przez Gminę, a co za tym idzie dokonania weryfikacji danych w zakresie gruntów nie stanowiących własności Gminy wynikających z ksiąg rachunkowych z dokumentacją źródłową podczas przeprowadzonej inwentaryzacji. Jednocześnie kontrolowany podniósł, że wobec powziętych podczas kontroli informacji dotyczących nieruchomości będących w samoistnym posiadaniu Gminy, podjęto działania mające na celu uregulowanie stanu prawnego tych gruntów. Ponadto w odniesieniu do działki gruntu o numerze ewidencyjnym 1817 w obrębie Inowłódz o powierzchni 1,9906 ha (oraz wydzielonych na poszerzenie tej drogi działek przyległych) znajdującej się w ciągu drogi Sługocice Inowłódz, której remonty i bieżące utrzymanie wykonuje Zarząd Dróg Powiatowych poinformowano o podjęciu działań mających na celu uregulowanie jej stanu prawnego.

Z ustaleń dokonanych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wynika, że działka gruntu położona w obrębie Inowłódz o numerze ewidencyjnym 1817 oraz przyległe do niej działki wydzielone pod poszerzenie istniejącej drogi faktycznie zlokalizowane są w ciągu drogi Sługocice Inowłódz, której nadano kategorię drogi powiatowej o numerze 4330 E, a powyższa droga łączy drogi wojewódzkie o numerach 726 i 713, wobec czego uzasadnione były działania podjęte przez Gminę mające na celu prawidłowe określenie właściciela ww. działek gruntu.

Ponadto na podstawie postanowienia UKS10W3B.420.12.2016.2 z 28 stycznia 2016 roku Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi, w okresie od 29 stycznia do 16 marca 2016 roku przeprowadzone zostało postępowanie kontrolne w zakresie celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi w latach 2013-2015. Wynik kontroli zawarto w wystąpieniu UKS10W3B.420.12.2016.10 z 24 marca 2016 roku.

Z dokumentu powyższego wynika, że przeprowadzone czynności wykazały brak zgodności przeprowadzonych przez Gminę Inowłódz inwentaryzacji majątku Gminy na dzień 31 grudnia 2013 roku, 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2015 roku w zakresie środków trwałych – gruntów ze stanem faktycznym wynikającym z samoistnego posiadania przez Gminę Inowłódz 192 działek gruntu o łącznej powierzchni 29,7369 ha zlokalizowanych w miejscowościach: Brzustów, Inowłódz, Królowa Wola, Liciążnia, Poświętne, Spała i Zakościele.

O wyniku kontroli pismem UKS10W3B.420.12.2016.10 z 24 marca 2016 roku poinformowano Gminę Inowłódz wskazując nieprawidłowości w zakresie przeprowadzonej przez jednostkę inwentaryzacji gruntów za 2013, 2014 i 2015 rok polegającej na niewykazaniu gruntów znajdujących się w samoistnym posiadaniu

Gminy. Jednostkę kontrolowaną zobowiązano do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie do 30 kwietnia 2016 roku i przekazania organowi kontroli stosownej informacji w tym zakresie.

Inspektorom Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi nie okazano dokumentu potwierdzającego przekazanie informacji będącej odpowiedzią na powyższe wystąpienie, a jak ustnie poinformowała Skarbnik Gminy, do Urzędu Kontroli Skarbowej nie wystosowano dodatkowego pisma. W ocenie Skarbnik Gminy, opisane wyżej, pismo z dnia 29 kwietnia 2016 roku było odpowiedzią również na powyższe wystąpienie Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi. Kontrolujące wskazują, iż nie jest to zgodne z treścią pisma skierowanego w dniu 29 kwietnia 2016 roku do Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi Ośrodek Zamiejscowy w Piotrkowie Trybunalskim, w którego wstępie określono, że stanowi ono informację dotyczącą sposobu usunięcia nieprawidłowości dotyczących przeprowadzonej kontroli celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi w 2012 roku.

Jak ustalono w wyniku czynności kontrolnych przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, jednostka nie wykorzystała informacji wynikających z ustaleń kontroli Urzędu Kontroli Skarbowej w zakresie nieprawidłowego wykazania w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za 2010 rok skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych oraz udzielonych zwolnień i ulg wynikających z uchwały organu stanowiącego w odniesieniu do wyliczenia i wykazania skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości za lata 2011-2014. Nie okazano kontrolującym wyliczeń w zakresie różnic w skutkach finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych oraz udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości wykazanych w sprawozdaniach Rb-PDP i RB-27S za lata 2011, 2012, 2013 i 2014 uwzględniających ustalenia Urzędu Kontroli Skarbowej, a danych wynikających z prawidłowego wyliczenia ww. wielkości nie uwzględniono w sprawozdaniu Rb-27S i Rb-PDP.

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

W okresie objętym kontrolą bankową obsługę budżetu Gminy Inowłódz wykonywał:

- od 16 lipca 2011 roku do 15 lipca 2015 roku na podstawie umowy nr 15/2011 zawartej w dniu 15 lipca 2011 roku przez Wójta Gminy Inowłódz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Inowłódz z Prezesem i Zastępcą Prezesa Zarządu - Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim, wybrany w wyniku przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego. Przedmiotową umową określono:
 - obowiązki Banku w zakresie prowadzenia wyodrębnionych rachunków bankowych dla budżetu gminy, rachunku dochodów, rachunku wydatków, rachunków pomocniczych-dotacje, rachunków funduszy specjalnego przeznaczenia; udzielenia w rachunku bieżącym kredytu na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu zgodnie z upoważnieniem wynikającym z uchwały budżetowej na dany rok z oprocentowaniem wyliczonym w oparciu o średnią stawkę WIBOR 1 M za miesiąc poprzedni skorygowaną stałym wskaźnikiem 1,60%; tworzenia automatycznej lokaty OVERNIGHT od pełnej wysokości salda z oprocentowaniem według zmiennej stopy procentowej wyliczonej w oparciu o stawkę WIBID O/N skorygowaną o stały w okresie trwania umowy wskaźnik Banku wynoszący 100%; wykonywania dyspozycji posiadacza rachunku podpisanych przez osoby upoważnione w przypadku pełnego pokrycia w środkach na rachunkach, przechowywania depozytów oraz ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie operacji niezgodnych z dyspozycją; nieodpłatnego wydawania

- zaświadczeń oraz wydawania osobom upoważnionym wyciągów w następnym dniu roboczym,
- obowiązki Posiadacza rachunku w zakresie gromadzenia środków pieniężnych na prowadzonych rachunkach i prowadzenia za ich pośrednictwem wszelkich rozliczeń pieniężnych,
 - pobierane przez Bank opłaty z tytułu bieżącej obsługi bankowej ustalono na 0,00 zł za: otwarcie oraz prowadzenie rachunku, przelew na konto w banku obsługującym, sporządzanie wyciągów bankowych, wydawanie blankietów czekowych, „zerowanie” rachunków bieżących i pomocniczych, wdrożenie i serwis systemu elektronicznej obsługi rachunków bankowych oraz: abonament HOME-BANKING-100,00 zł (**bez określenia czy jest to opłata jednorazowa czy okresowa**), przelew do innego banku 1,50 zł, wypłata i wpłata gotówki 0,15%,
 - zasady dokonywania zmian postanowień umowy, wypowiedzenia i rozwiązania umowy,
 - od 16 lipca 2015 roku Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim Oddział w Inowłodzu na podstawie umowy nr 8/2015 zawartej 15 lipca 2015 roku podpisanej z Prezesem i Zastępcą Prezesa Zarządu Banku przez Wójta Gminy z kontrasygnatą Skarbnika Gminy. Przedmiotową umowę zawarto bez stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 1994 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 907 ze zm., obecnie Dz.U. z 2015, poz. 2164) na podstawie jej art. 4 pkt 8, wobec ustalonej przez Skarbnik Gminy w dniu 2 czerwca 2015 roku, tj. zgodnie z zapisami art. 35 ust. 1 Prawa zamówień publicznych w oparciu o uregulowania art. 34 ust. 4 tej ustawy, wartości zamówienia określonej na kwotę 38.876,56 zł, co w przeliczeniu - dokonanym zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 roku w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. poz. 1692) - stanowiło 9.201,77 zł. Wykonawcę wyłoniono w wyniku procedury przeprowadzonej stosownie do *Regulaminu udzielania zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro w Urzędzie Gminy w Inowłodzu* ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 12/2014 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 8 kwietnia 2014 roku w sprawie zmiany regulaminu zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro.
- Umowę zawarto na czas oznaczony do 15 lipca 2019 roku i określała ona:
- zasady otwarcia i prowadzenia rachunku bieżącego dla Gminy Inowłódz oraz rachunków jednostek organizacyjnych Gminy objętych procedurą, a wymienionych w umowie oraz rachunków Urzędu: dochodów, wydatków, funduszy specjalnego przeznaczenia, rachunków pomocniczych,
 - czynności objęte umową, tj. otwarcie, zamknięcie i „zerowanie” rachunków bankowych bieżących i pomocniczych, realizację wpłat i wypłat gotówkowych, przelewów, sporządzanie wyciągów, wydawanie blankietów czekowych, wdrożenie systemu elektronicznej obsługi rachunków bankowych na dowolnej ilości stanowisk wraz z serwisem oprogramowania, możliwość uruchomienia kredytu w rachunku bieżącym w wysokości ustalonej corocznie w uchwale budżetowej, lokowania codziennego środków pieniężnych znajdujących się na rachunku budżetu na rachunkach lokat „overnight” lub lokaty weekendowej, możliwość lokowania wolnych środków na lokatach standardowych i krótkoterminowych, oprocentowanie środków na rachunkach bieżących,
 - 0,00 zł i 0,00% opłaty za otwarcie, prowadzenie, wypłaty i wpłaty gotówkowe, przelewy na rachunki w banku obsługującym i innych bankach, sporządzanie wyciągów bankowych, „zerowanie” rachunków bieżących i pomocniczych, wdrożenie systemu elektronicznej obsługi rachunków bankowych, abonament i serwis oprogramowania HOME-BANKING,

- oprocentowanie środków na rachunkach bankowych według zmiennej stopy oprocentowania wyliczonej w oparciu o stawkę WIBID 1M według notowań na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego okres rozliczeniowy skorygowaną stałym wskaźnikiem Banku wynoszącym 100%, co na dzień zawarcia umowy stanowiło 1,45%, z kwartalną kapitalizacją,
- oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym według zmiennej stopy oprocentowania w oparciu o stawkę WIBOR 1M według notowań na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego okres rozliczeniowy skorygowaną stałym wskaźnikiem banku wynoszącym 145% z zasadami zmian oprocentowania, bez pobierania opłat i prowizji z tytułu uruchomienia kredytu,
- automatyczne tworzenie lokal „overnight” według zmiennej stopy procentowej wyliczonej w oparciu o stawkę WIBID O/N skorygowaną o stały wskaźnik Banku – 150%,
- zasady składania i realizacji dyspozycji rozliczeniowych, obowiązki i uprawnienia posiadacza rachunku a także Banku,
- możliwość i przesłanki dokonania zmian postanowień umowy oraz zasady i podstawy wypowiedzenia i rozwiązania umowy.

Odsetki od środków na rachunku bankowym budżetu lokowanych na lokacie overnight ewidencjonowano na podstawie wyciągów bankowych na kontach organu: Wn 133-2 (rachunek dla lokaty) Ma 240-2 i Wn 140 Ma 133-2, ponoszone w 2014 roku koszty obsługi bankowej z tytułu obsługi HOME-BANKING w wysokości 100,00 zł miesięcznie oraz pobieraną przez bank na podstawie zapisów umowy prowizję ewidencjonowano na

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2015
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1	Rachunek podstawowy	133-1	608.123,59
2	Rachunek lokaty	133-2	0,00
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1	Dochody	130-1	0,00
2	Wydatki	130-2	0,00
3	Depozyty	139-1	17.679,78
4	Depozyty lokaty	139-2	17.215,38
5	Odpady	130-9	0,00
6	Zakładowy fundusz Świadczeń Socjalnych	135-1	136,96
7	Kształcenie młodocianych – pozabudżet	130-4	0,00

kontakach jednostki na podstawie zapisów wyciągu bankowego Wn 402 Ma 130-2.

Rachunki bankowe

Wysokość środków finansowych zgromadzonych na poszczególnych rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2015 roku przedstawiono w tabeli:

Kontrolujące ustaliły, że wykazane w ww. tabeli salda poszczególnych rachunków bankowych były zgodne z saldami kont księgowych 130 rachunek bieżący jednostki, 133 rachunek budżetu, 135 - rachunki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i 139 – inne rachunki bankowe oraz trzech rachunków prowadzonych dla wyodrębnionych projektów (stany 0,00 zł) według stanu na 31 grudnia 2015 roku, stanem środków na rachunkach bankowych według wyciągów bankowych i potwierdzeń sald oraz danymi

wykazanymi w sprawozdaniu Rb-ST - o stanie środków na rachunkach bankowych, sporządzonym w dniu 22 lutego 2016 roku.

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

W budżecie Gminy Inowłódz na rok 2015 przyjętym uchwałą nr V/21/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na rok 2015 zaplanowano dochody budżetu w wysokości 12.370.075,00 zł, z tego dochody bieżące 11.426.773,00 zł i dochody majątkowe 943.302,00 zł, a wydatki na kwotę 18.439.119,00 zł, w tym wydatki bieżące 11.197.119,00 zł i wydatki majątkowe – 7.242.000,00 zł. Różnicę między dochodami i wydatkami stanowiącą planowany deficyt w wysokości 6.069.044,00 zł zaplanowano pokryć przychodami pochodzącymi z zaciągniętych kredytów i pożyczek. Przychody budżetu zaplanowano na 6.872.346,00 zł, a rozchody w wysokości 803.302,00 zł. Limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu określono na 1.000.000,00 zł, przeznaczonych na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 6.872.346,00 zł oraz na obsługę długu publicznego z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek, podczas gdy kwota ta obejmowała koszty obsługi długu wynikającego zarówno z planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek jak również już istniejących zobowiązań z tego tytułu – na 290.000,00 zł.

Wójta Gminy Inowłódz upoważniono do zaciągania kredytów i pożyczek krótkoterminowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości określonej limitem zobowiązań ustalonym § 5 uchwałą.

Po zmianach w trakcie roku budżetowego dochody budżetu zaplanowano na 17.881.917,64 zł, w tym dochody bieżące w wysokości 12.169.916,64 zł, majątkowe – 5.712.001,00 zł, zaś wydatki w kwocie 19.435.123,64 zł, z czego 12.186.723,64 zł to wydatki bieżące a 7.248.400,00 zł – wydatki majątkowe, co wynikało z uchwały nr XVII/93/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie zmian budżetu gminy Inowłódz na rok 2015 i zarządzenia nr 93/2015 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 31 grudnia 2015 roku w sprawie zmian budżetowych.

Przedmiotową uchwałą ustalono, że deficyt planowany na kwotę 1.553.206,00 zł zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z wolnych środków oraz zaciągniętych kredytów i pożyczek. Przychody budżetu zaplanowano na 2.756.676,00 zł, z czego 1.684.508,00 zł pochodzić miało z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, a 1.072.000,00 z przychodów z zaciągniętych kredytów i pożyczek. Rozchody w kwocie 1.203.302,00 zł przeznaczono na spłatę otrzymanych krajowych kredytów i pożyczek w wysokości 760.000,00 zł oraz w kwocie 443.302,00 zł na spłaty pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek: na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu ustalono na 1.000.000,00 zł, na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek – w wysokości 2.756.508,00 zł oraz na obsługę długu publicznego w wysokości 210.000,00 zł z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek.

Z analizy zapisów ewidencji księgowej w zakresie kont 134 i 260 wynikało, że w roku 2015 jednostka zaciągnęła pożyczki: w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na kwotę 1.071.261,00 zł oraz w wysokości 3.569.618,00 zł w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie na wyprzedzające finansowanie operacji realizowanej z udziałem środków Unii Europejskiej. Ww. kwota zaciągniętej w WFOŚiGW w Łodzi pożyczki była zgodna z danymi ze sprawozdania RB-NDS sporządzonego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku w dniu 29 lutego 2016 roku (korekta nr 1).

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2015 rok

Zestawienie pożyczek zaciągniętych w 2015 roku przez Gminę Inowłódz zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 7 protokołu kontroli.*

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Zgodnie z ustaleniami uchwały nr V/21/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Inowłódz na rok 2015 ze zmianami wynikającymi z uchwał organu stanowiącego w sprawie zmian budżetu gminy Inowłódz na rok 2015: nr VI/25/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku, nr VII/33/2015 z dnia 26 marca 2015 roku, nr VII/39/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 roku (nieprawidłowe oznaczenie numeru uchwały, jak ustnie wyjaśniła merytoryczny pracownik, wynikało z oczywistej omyłki), nr IX/50/2015 z dnia 28 maja 2015 roku i nr X/58/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku, w dacie 9 lipca 2015 roku, tj. na dzień zaciągnięcia pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, przeznaczonej na pokrycie planowanego deficytu budżetu Gminy związanego z realizacją zadania „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz”, planowany deficyt budżetu wynosił 6.069.044,00 zł. Ww. planowany deficyt budżetu zaplanowano pokryć przychodami pochodzącymi z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a określony załącznikiem nr 3 do ww. uchwały ze zmianami, limit wydatków na zadanie „Budowa oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz” wynosił na rok 2015 - 6.000.000,00 zł i był zgodny z kwotą przeznaczoną na realizację tego zadania ustaloną wykazem przedsięwzięć do WPF określonym załącznikiem „Wykaz przedsięwzięć realizowanych w 2015 roku” do uchwały nr V/20/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Inowłódz na lata 2015-2030 ze zmianami wynikającymi z uchwał Rady Gminy Inowłódz: nr VI/24/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku, nr VIII/38/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 roku, nr IX/49/2015 z dnia 28 maja 2015 roku i nr X/57/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku i zarządzenia nr 13/2015 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 11 marca 2015 roku.

Pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację zadania „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz”

Uchwałą nr VI/27/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Rada Gminy Inowłódz postanowiła zaciągnąć pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w wysokości 1.120.261,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadania inwestycyjnego pod nazwą „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz”. Ww. uchwałą określono, że pożyczka przeznaczona będzie na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w 2015 roku i zostanie spłacona w latach 2016-2026 z dochodów własnych gminy.

Pozytywną opinię dotyczącą możliwości spłaty pożyczki w wysokości 1.120.261,00 zł planowanej uchwałą nr VI/27/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku Rady Gminy Inowłódz do zaciągnięcia przez Gminę Inowłódz na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego z przeznaczeniem na realizację zadania „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz”, uchwałą nr II/71/2015 z dnia 25 marca 2015 roku wydał Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Umowę o dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi nr 116/OW/PD/2015 realizacji projektu „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz” w formie pożyczki oraz dotacji z przedstawicielami Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Łodzi w dniu 9 lipca 2015 roku zawarł Wójt Gminy Inowłódz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy.

Umową ustalono, że projekt dofinansowany zostanie ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz ze środków Funduszu na podstawie niniejszej umowy, w której treści określono:

- wysokość, przeznaczenie i sposób uruchomienia dofinansowania do łącznej wysokości 2.142.521,00 zł, nie więcej niż 95% wartości kosztu całkowitego zadania, z czego pożyczka w kwocie 1.071.261,00 zł i dotacja do wysokości 1.071.260,00 zł, przy czym kwota dotacji nie może przekroczyć 50% kwoty możliwego dofinansowania,
- koszt całkowity zadania i jego zakres rzeczowy określony w harmonogramie stanowiącym załącznik nr 1 do umowy,
- termin zakończenia realizacji zadania rozumiany jako data sporządzenia protokołu odbioru do 30 czerwca 2015 roku,
- wypłatę dofinansowania po ustanowieniu prawnych zabezpieczeń przewidzianych zapisami umowy, stwierdzeniu przez Fundusz terminowej realizacji zadania zgodnie z harmonogramem, przedstawieniu potwierdzonych za zgodność z oryginałem faktur w terminie co najmniej 20 dni przed datą przekazania dofinansowania, spełnieniu warunków określonych „Instrukcją rozliczania kosztów zadania dofinansowywanego ze środków WFOŚiGW w Łodzi”,
- przekazywanie pożyczki sukcesywnie w terminie do 31 sierpnia 2015 roku oraz w formie dotacji sukcesywnie w terminie do 31 sierpnia 2015 roku na rachunek bankowy beneficjenta, w kwotach zgodnych z harmonogramem,
- obowiązki beneficjenta w zakresie dokumentowania wydatków, zapłaty przedstawionych do realizacji faktur, przedstawienia końcowego rozliczenia zadania, osiągnięcia efektu ekologicznego wskazanego w harmonogramie, umożliwienia kontroli prawidłowości wykorzystania pożyczki oraz zaangażowania środków własnych beneficjenta,
- stałe oprocentowanie pożyczki w wysokości 1,50% w stosunku rocznym oraz zasady i terminy jej spłaty zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik nr 3 do umowy, tj. raty kapitałowe do ostatniego dnia każdego miesiąca począwszy od 31 stycznia 2016 roku do 31 stycznia 2026 roku (tj. 120 rat po 8.853,40 zł i jedna rata w kwocie 8.853,00 zł), a raty odsetkowe płatne miesięcznie do 10 tego dnia każdego miesiąca począwszy od 10 lutego 2016 roku do 10 stycznia 2026 roku,
- zasady naliczania i zapłaty odsetek, naliczenie i potrącenie w dniu przekazania pożyczki odsetek należnych za okres od dnia wypłaty pożyczki do 31 stycznia 2016 roku,
- wynikający z harmonogramu okres kredytowania do dnia 31 stycznia 2026 roku,
- ustanowienie prawnych zabezpieczeń spłaty kapitału i odsetek pożyczki w postaci weksła własnego in blanco wraz z deklaracją wekslową, ustanowienie hipoteki łącznej do kwoty 2.397.865,00 zł na nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem szkoły podstawowej w Królowej Woli o pow. 17.300 m², działka nr 236, **których to danych nie ujęto w informacji o stanie mienia komunalnego na 31 grudnia 2015 roku nie wykazując ustanowionej na nieruchomości gminnej hipoteki, podczas gdy z zapisów art. 267 ust.1 pkt 3 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wynikało, że w informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, należy zawrzeć także inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego,**
- obowiązki beneficjenta w zakresie: wykonania pełnego zakresu rzeczowego zadania, terminowego osiągnięcia planowanych efektów ekologicznych, dokumentowania wykorzystania pożyczki zgodnie z celem określonym umową, przedkładania i udostępniania wyszczególnionych dokumentów, nie zbywania przez 5 lat środka trwałego wytworzonego w ramach dofinansowanego zadania,

- obowiązki w zakresie informacyjnym, w szczególności w odniesieniu do dofinansowania uzyskanego z WFOŚiGW w Łodzi,
- zasady i podstawy wypowiedzenia umowy przez Fundusz, opłaty i kary określone tabelą,
- zasady renegotjacji warunków umowy.

Realizacja wydatków za 2015 rok w zakresie zadania *Budowa oczyszczalni ścieków w Zakościele gm. Inowłódz* wyniosła 5.983.985,56 zł, co wynikało z obrotów konta 080/128 za 2015 rok, a saldo konta 080/128 na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiło kwotę 8.610,00 zł, co było zgodne z rozliczeniem nakładów na wytworzenie środka trwałego dokonany dowodem OT 7/2015 z dnia 18 sierpnia 2015 roku na kwotę 5.992.595,56 zł.

Uruchomienie pożyczki nastąpiło w dniu 31 sierpnia 2015 roku, co dokumentował wyciąg bankowy nr 165/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 roku wb 287/12 na kwotę 1.064.481,24 zł na podstawie przedłożonych Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi faktur za realizację robót wraz z wymaganymi umową dokumentami. Operację przekazania pożyczki zaewidencjonowano na kontach organu: Wn 133 Ma 260.

Przekazanie kwoty wynikającej z potrącenia (zgodnie z zapisami § 5 umowy nr 116/OW/PD/2015) przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi odsetek naliczonych za okres od uruchomienia pożyczki do 31 stycznia 2016 roku w kwocie 6.779,76 zł na rachunek bankowy organu, na podstawie wyciągu bankowego nr 166/2015 z dnia 1 września 2015 roku wb 289/7 zaewidencjonowano jako „uzupełnienie środków – pożyczka z WFOŚiGW” na kontach: Wn 133-1 Ma 260-5, przelewu dokonując z rachunku bankowego jednostki, co udokumentowano wyciągiem bankowym nr 117/2015 z dnia 1 września 2015 roku wb 471/4-5, a operację tę zaewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 751, Ma 130-2 i Ma 998 z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8110.

Zgodnie z zapisami umowy z dnia 9 lipca 2015 roku o dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi nr 116/OW/PD/2015 w dniu 31 sierpnia 2015 roku dotujący przekazał kwotę 1.071.260,00 zł tytułem dotacji do realizacji zadania „*Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościele gm. Inowłódz*”. Powyższą operację na podstawie wyciągu bankowego nr 165/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 roku wb 287/11 zaewidencjonowano na kontach: Wn 133-1 Ma 901-1 z klasyfikacją budżetową dział 900 rozdział 90001 § 6280.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Uchwałą nr V/21/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na rok 2015, którą zaplanowano dochody budżetu w wysokości 12.370.075,00 zł, wydatki na kwotę 18.439.119,00 zł i planowany deficyt w wysokości 6.069.044,00 zł, którego pokrycie ustalono przychodami pochodzącymi z zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 6.872.346,00 zł, rozchody określono na 803.302,00 zł z przeznaczeniem na spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów oraz pożyczek na wyprzedzające finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, a ich sfinansowanie ustalono z zaciąganych kredytów i pożyczek.

Po zmianach w trakcie roku budżetowego, dochody budżetu zaplanowano na 17.881.917,64 zł, wydatki w kwocie 19.435.123,64 zł, co wynikało z uchwały nr XVII/93/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie zmian budżetu gminy Inowłódz na rok 2015 i zarządzenia nr 93/2015 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 31 grudnia 2015 roku w sprawie zmian budżetowych, wobec czego ustalono planowany deficyt na kwotę 1.553.206,00 zł, a jego sfinansowanie pochodzić miało z

przychodów zaplanowanych na 2.756.676,00 zł, z czego 1.684.508,00 zł stanowiły wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, a 1.072.000,00 zł - przychody z zaciągniętych kredytów i pożyczek. Rozchody ustalone na 1.203.302,00 zł przeznaczono na spłatę otrzymanych krajowych kredytów i pożyczek w wysokości 760.000,00 zł oraz w kwocie 443.302,00 zł na spłaty pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu ustalono na 1.000.000,00 zł, na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek - w wysokości 2.756.508,00 zł oraz na obsługę długu publicznego z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek, w wysokości 210.000,00 zł. Z ww. planowanych wielkości oraz realizacji budżetu Gminy Inowłódz za 2015 rok, tj. dochodów w kwocie 17.946.077,33 zł, wydatków w wysokości 19.120.860,85 zł i deficytu budżetu w kwocie 1.174.783,52 zł oraz wolnych środków zrealizowanych w wysokości 1.684.508,00 zł wynikało, że po zmianach budżetu nie planowano i nie istniała potrzeba zaciągania kredytów i pożyczek przeznaczonych na rozchody zaplanowane i zrealizowane w kwocie 1.203.302,00 zł. Nie zaciągnięcie przez Gminę Inowłódz kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na spłatę zaciągniętych wcześniej zobowiązań potwierdzają obroty za 2015 rok kont 134 i 260, dane wynikające ze sprawozdania Rb-NDS sporządzonego z datą 29 lutego 2016 roku (korekta nr 1) oraz oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłódz *stanowiące załącznik nr 8 protokołu kontroli*.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Na 2015 rok budżet Gminy Inowłódz przyjęty uchwałą nr V/21/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku określający dochody budżetu w wysokości 12.370.075,00 zł, wydatki na kwotę 18.439.119,00 zł oraz różnicę między dochodami i wydatkami stanowiącą planowany deficyt w wysokości 6.069.044,00 zł ustalał przychody budżetu pochodzące z zaciągniętych kredytów i pożyczek na 6.872.346,00 zł, a rozchody w wysokości 803.302,00 zł. Określone przez organ stanowiący limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek przeznaczone były: na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 1.000.000,00 zł, na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek - 6.872.346,00 zł, na obsługę długu publicznego z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek - na 290.000,00 zł.

Wójt Gminy Inowłódz upoważniono do zaciągania kredytów i pożyczek krótkoterminowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, do wysokości określonej ustalonymi § 5 uchwałą, limitami zobowiązań.

W trakcie roku budżetowego organ stanowiący nie dokonywał zmian limitów zobowiązań (w tym z tytułu finansowania przejściowego deficytu budżetu) oraz zmian w zakresie upoważnienia organu wykonawczego do ich zaciągania, wobec czego uchwałą nr XVII/93/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie zmian budżetu gminy Inowłódz na rok 2015 limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu wynosił 1.000.000,00 zł, a do zaciągania zobowiązań z tego tytułu upoważniony był Wójt Gminy Inowłódz.

Jak opisano we wcześniejszej części protokołu, umową nr 8/2015 zawartą w dniu 15 lipca 2015 roku z Powiatowym Bankiem Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim Oddział w Inowłodzi na obsługę bankową budżetu przewidziano możliwość korzystania z kredytu krótkoterminowego w rachunku bieżącym do kwoty określonej corocznie uchwałą budżetową, bez pobierania opłat i prowizji z tytułu uruchomienia kredytu z procentowaniem zmiennym ustalonym w oparciu o stawkę WIBOR 1M według notowań na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego okres rozliczeniowy skorygowaną stałym

wskaźnikiem banku wynoszącym 145% ze zmianą oprocentowania w pierwszym dniu miesiąca następującego po okresie rozliczeniowym.

Z zapisów ewidencji księgowej oraz analizy wyciągów z rachunku bankowego podstawowego prowadzonego dla organu wynikało, że Gmina Inowłódz w 2015 roku korzystała z kredytu krótkoterminowego w rachunku bieżącym:

- pierwsze wykorzystanie kredytu nastąpiło w dniu 25 czerwca 2015 roku do kwoty 40.560,10 zł,
- zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym utrzymywało się w okresie od 25 czerwca do 30 sierpnia 2015 roku,
- kwota wykorzystania kredytu ulegała zmianie, jej najniższa wartość (w okresie od 24 do 26 lipca 2015 roku) wynosiła 7.453,37 zł, zaś najwyższe wykorzystanie kredytu nastąpiło w dniu 3 sierpnia 2015 roku i stanowiło kwotę 929.353,21 zł.

Analiza danych dotyczących wykorzystania kredytu w rachunku bieżącym wykazała, że Wójt Gminy Inowłódz zobowiązanie – kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym zaciągnął do wysokości zgodnej z powołaną wyżej uchwałą nr V/21/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na rok 2015 ze zmianami wprowadzonymi w trakcie roku budżetowego, w granicach udzielonego przez organ stanowiący upoważnienia.

Koszty korzystania z kredytu w rachunku bieżącym stanowiące określone umową odsetki Bank naliczał i pobierał z rachunku bankowego w ostatnim dniu miesiąca, a operację ewidencjonowano Wn 240-1 133-1, zaś przekazanie środków na rachunek bankowy organu z rachunku bankowego Urzędu następowało kolejnego dnia roboczego, co dokumentowały wyciągi bankowe i co ewidencjonowano na kontach organu Wn 133-1 Ma 240. Powyższe operacje na kontach jednostki budżetowej ewidencjonowano na podstawie wyciągów bankowych, co kontrolujące ustaliły na podstawie dokumentów dotyczących pierwszego okresu rozliczeniowego i co dokumentował wyciąg bankowy nr 89/2015 z 1 lipca 2015 roku wb 351/5-6, na kontach Wn 751 Ma 130-2 z klasyfikacją dział 757 rozdział 75702 § 8110.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).

Na 2015 rok budżet Gminy Inowłódz przyjęty uchwałą nr V/21/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na rok 2015 ustalał dochody w wysokości 12.370.075,00 zł, a wydatki na kwotę 18.439.119,00 zł, zaś różnicę między dochodami i wydatkami, tj. planowany deficyt w wysokości 6.069.044,00 zł zaplanowano pokryć przychodami pochodzącymi z zaciągniętych kredytów i pożyczek. Określone ww. uchwałą przychody budżetu ustalono na 6.872.346,00 zł, w tym przeznaczone na rozchody zaplanowano na 803.302,00 zł. Ustalono limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek: z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu na kwotę 1.000.000,00 zł, na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 6.872.346,00 zł, na obsługę długu publicznego z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek – 290.000,00 zł. Po zmianach budżetu i w budżecie Gminy Inowłódz wprowadzonych uchwałami Rady Gminy Inowłódz: nr VI/25/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku, nr VII/33/2015 z 26 marca 2015 roku, na dzień zawarcia umowy pożyczki na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji finansowanej ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, tj. 1 kwietnia 2015 roku, plan dochodów budżetu gminy określono na 12.266.652,00 zł, w tym dochody majątkowe 943.302,00 zł, zaś wydatki – na kwotę 18.335.696,00 zł, w tym 7.242.000,00 zł wydatki majątkowe, wobec czego planowany deficyt w stosunku do pierwotnej uchwały budżetowej nie uległ zmianie i stanowił 6.069.044,00 zł.

Sfinansowanie deficytu oraz rozchodów w kwocie 803.302,00 zł zaplanowano przychodami z kredytów i pożyczek w łącznej kwocie 6.872.346,00 zł.

Określone załącznikiem nr 4 i 4a do uchwały budżetowej limity wydatków na roczne zadania inwestycyjne zaplanowane na 2015 rok na kwotę 62.000,00 zł oraz wydatków w 2015 roku w wysokości 7.180.000,00 zł na zadania ujęte w wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik do Wieloletniej Prognozy Finansowej, stanowiły łącznie kwotę 7.242.000,00 zł, z czego na zadanie „Budowa oczyszczalni ścieków w Zakościele gm. Inowłódz” realizowane w udzialem środków Unii Europejskiej określono limit na rok 2015 w wysokości 6.000.000,00 zł. Powyższe było zgodne z kwotą przeznaczoną na realizację tego zadania ustaloną uchwałą nr V/20/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Inowłódz na lata 2015-2030 ze zmianami wynikającymi z uchwały Rady Gminy Inowłódz nr VI/24/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku, gdzie w wykazie przedsięwzięć do WPF określonym załącznikiem „Wykaz przedsięwzięć realizowanych w 2015 roku” ujęto w dziale 900 rozdział 90001 zadanie „Budowa oczyszczalni ścieków w Zakościele” (pisownia oryginalna - niespójność nazwy z określoną w uchwale budżetowej), na które w 2015 roku zaplanowano kwotę 6.000.000,00 zł przy łącznych nakładach finansowych 6.010.000,00 zł realizowanych w latach 2014-2015 w ramach wydatków na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Na przedmiotowe zadanie Gmina Inowłódz uzyskała dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Umową o przyznanie pomocy nr 000348-6921-UM0502329/14 w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013 zawartą w dniu 12 listopada 2014 roku przez Wicemarszałka i Członka Zarządu Województwa Łódzkiego z Gminą Inowłódz reprezentowaną przez Wójta Zenona Chojnackiego przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, ustalono:

- realizację przez Beneficjenta operacji „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościele gm. Inowłódz” zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do umowy, poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji z dokonaniem płatności za dostawy, usługi, roboty budowlane nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, udokumentowanie rzeczowego i finansowego wykonania zadania z zamontowaniem i uruchomieniem urządzeń oraz uzyskaniem wymaganych odrębnymi przepisami i zapisami umowy opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń,
- przyznanie Beneficjentowi pomocy na warunkach określonych w umowie, w wysokości 3.569.618,00 zł, jednak nie więcej niż 75% poniesionych kosztów kwalifikowalnych,
- zobowiązania Beneficjenta w zakresie: spełniania warunków określonych w programie, rozporządzeniu i realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, w szczególności w zakresie osiągnięcia jej celów; poniesienia kosztów stanowiących podstawę wyliczenia pomocy; niefinansowania operacji z udziałem innych środków publicznych z wyłączeniem współfinansowania przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; prowadzenia systemu rachunkowości umożliwiającego wyodrębnienie kosztów związanych z realizacją operacji; zapewnienia przez okres 5 lat od dnia przyznania pomocy nieprzenoszenia własności środków trwałych uzyskanych w wyniku realizacji zadania; umożliwienia dokonania kontroli, wizytacji, audytów; przechowywania dokumentacji związanej z przyznaną pomocą do dnia upływu 5 lat od daty dokonania płatności ostatecznej oraz określonych obowiązków informacyjnych w zakresie promocji projektu,

- obowiązki Beneficjenta w zakresie przedłożenia dokumentacji przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, udostępniania dokumentów oraz zasady składania wniosków o płatność, ich weryfikacji i rozpatrywania,
- termin złożenia wniosku o płatność po zakończeniu realizacji całości operacji – od dnia 1 czerwca 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku,
- zasady i podstawy dokonania wypłaty środków finansowych na rzecz Beneficjenta przez Agencję Płatniczą (Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa),
- zasady i podstawy: rozwiązania umowy, zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, dokonywania zmian umowy,
- zabezpieczenie należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych umową w postaci weksla in blanco z deklaracją wekslową oraz podstawy zwrotu zabezpieczenia,
- wykaz przepisów mających zastosowanie w sprawach nieuregulowanych umową.

Z zestawienia rzeczowo-finansowego stanowiącego integralną część umowy wynikało, że łączne koszty operacji wynoszą 5.854.173,62 zł, a koszty kwalifikowalne 4.759.490,75 zł.

Aneks nr 1 z dnia 28 maja 2015 roku do przedmiotowej umowy zawartym między Wicemarszałkiem i Członkiem Zarządu Województwa Łódzkiego a Gminą Inowłódz reprezentowaną przez Wójta Gminy Bogdana Kąckiego działającego przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy dokonano zmiany treści załącznika do umowy stanowiącego *Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji*, którym określono całkowite koszty I etapu operacji na 5.857.372,97 zł i koszty kwalifikowalne w wysokości 4.762.091,85 zł.

Opisana powyżej umowa o przyznanie pomocy nr 000348-6921-UM0502329/14 z dnia 12 listopada 2014 roku na realizację operacji „*Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz*” stanowiła podstawę udzielenia pożyczki Gminie Inowłódz przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie.

Pożyczka z Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz”

Uchwałą nr VI/26/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, Rada Gminy Inowłódz postanowiła zaciągnąć pożyczkę z budżetu państwa w Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi w kwocie 3.569.618,00 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji pod nazwą „*Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz*” realizowanej w ramach Programu Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2007-2013 działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”. Ww. uchwałą upoważniono Wójta Gminy Inowłódz do podjęcia czynności formalno-prawnych mających na celu wykonanie postanowień Rady Gminy o zaciągnięciu ww. pożyczki.

Uchwałą nr II/70/2015 z dnia 25 marca 2015 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wyraził pozytywną opinię dotyczącą możliwości spłaty pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego do wysokości 3.569.618,00 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji „*Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz*” zgodnie z uchwałą nr VI/26/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku Rady Gminy Inowłódz.

W dniu 31 marca 2015 roku pomiędzy Bankiem Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie reprezentowanym przez pełnomocników a Gminą Inowłódz, w imieniu której działał Wójt Gminy przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy zawarta została umowa o otwarciu rachunków:

- *środków własnych* przeznaczonym do gromadzenia środków własnych posiadacza rachunku na: pokrycie zobowiązań z tytułu prowizji od pożyczki, opłat i prowizji wynikających z „Taryf opłat i prowizji za czynności bankowe wykonywane w Banku

Gospodarstwa Krajowego na rzecz przedsiębiorców oraz innych klientów instytucjonalnych”, pokrycie należności z tytułu odsetek naliczonych od wykorzystanej i a niespłaconej kwoty pożyczki, opłacenie faktur i innych dowodów księgowych w części ponoszonej ze środków własnych posiadacza rachunku, spłatę części wykorzystanej pożyczki, na którą posiadacz nie otrzyma środków pomocy finansowej a także środków własnych w wysokości umożliwiającej terminowe pokrywanie należności wynikających z zawartej umowy i umowy pożyczki,

- *środków pożyczki*, na który przekazywane będą środki z tytułu uruchomienia transz pożyczki przeznaczonych na pokrycie kosztów kwalifikowalnych związanych z realizacją operacji i z którego będą przekazywane środki z tytułu spłaty wykorzystanej pożyczki,

która zawierała:

- odniesienie do „Regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków bankowych dla przedsiębiorców i innych klientów instytucjonalnych w Banku Gospodarstwa Krajowego” określającego szczegółowe zasady otwierania i prowadzenia rachunków,
- określenie obowiązków Banku, w szczególności w zakresie prowadzenia rozliczeń i przechowywania środków pieniężnych,
- określenie obowiązków posiadacza rachunku, w szczególności w zakresie zapewnienia środków własnych na rachunku prowadzonym dla środków własnych,
- ustalenia w zakresie:
 - pobierania przez Bank opłat i prowizji zgodnych z obowiązującą *Taryfą opłat i prowizji*, zasad zamknięcia rachunków po rozliczeniu pożyczki i opłaceniu wszystkich należności z tytułu prowadzenia rachunków,
 - zawarcia umowy na czas oznaczony określony dokonaniem całkowitego rozliczenia pożyczki,
 - zasad i podstaw rozwiązania umowy, zasad dokonywania doręczeń korespondencji oraz, w sprawach nieuregulowanych zapisami umowy, odesłanie do stosownych Regulaminów oraz umowy pożyczki podpisanej między Bankiem a posiadaczem rachunku.

Zawarta w ramach określonego przez Radę Gminy limitu zobowiązań finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek umowa pożyczki nr PROW321.11.05274.10 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania 321 *Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w województwie łódzkim zawarta została w dniu 1 kwietnia 2015 roku pomiędzy Gminą Inowłódz reprezentowaną przez Wójta Gminy przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy a Bankiem Gospodarstwa Krajowego reprezentowanym przez dyrektora Departamentu Usług Agencyjnych i Naczelnika Wydziału w Departamencie Usług Agencyjnych, którą określono:

- wysokość, przeznaczenie na wyprzedzające finansowanie i sposób uruchomienia pożyczki do kwoty 3.569.618,00 zł,
- obowiązki pożyczkobiorcy w zakresie dostarczenia Bankowi umów zawartych z wykonawcami na realizację robót, zaktualizowanego harmonogramu robót, aneksów do umowy o przyznanie pomocy,
- obowiązki i uprawnienia Banku, w szczególności w zakresie możliwości i podstaw odstąpienia od umowy oraz nieuruchomienia transz pożyczki,
- zasady i podstawy uruchamiania transz pożyczki i dokonywania płatności przedkładanych dokumentów księgowych ze środków własnych Pożyczkobiorcy i ze środków pożyczki, w proporcji określonej umową o przyznanie pomocy,
- prowadzenie rachunków w walucie polskiej oraz zasady ponoszenia ryzyka kursowego,
- oprocentowanie pożyczki zgodne z rozporządzeniem, równe iloczynowi wskaźnika 0,25 i stopy rentowności 52-tygodniowych bonów skarbowych z ostatniego przetargu przeprowadzonego w miesiącu poprzedzającym dany kwartał kalendarzowy, dla

każdej transzy pożyczki ciągniętej w danym kwartale, zasady naliczania odsetek oraz ich płatności,

- obciążenie rachunku środków własnych pożyczkobiorcy prowizją w wysokości 0,1% kwoty udzielonej pożyczki w dniu uruchomienia pierwszej jej transzy oraz prowizjami i opłatami za inne czynności związane z obsługą rachunków bankowych pożyczkobiorcy w wysokościach określonych *Taryfą opłat i prowizji*,
- zasady dokonania spłaty pożyczki przez Agencję Płatniczą oraz przez pożyczkobiorcę w przypadku nieprzekazania środków przez Agencję Płatniczą,
- zasady i podstawy zwrotu środków pożyczki w przypadku uzyskania informacji o odmowie wypłaty środków z tytułu pomocy lub powiadomienia o stwierdzeniu wykorzystania pożyczki niezgodnie z przeznaczeniem, zasady naliczania odsetek od zadłużenia przeterminowanego,
- podstawy i zasady wypowiedzenia umowy oraz rozliczenia niewykorzystanej części środków na wyprzedzające finansowanie,
- prawne zabezpieczenie spłaty pożyczki w postaci weksła własnego in blanco z deklaracją wekslową,
- wygaśnięcie umowy z dniem rozliczenia pożyczki, po dokonaniu całkowitej spłaty wykorzystanej kwoty pożyczki wraz z odsetkami i należnymi Bankowi prowizjami,
- zamknięcie rachunków pożyczki i rachunku środków własnych po całkowitym rozliczeniu pożyczki, bez pisemnej dyspozycji pożyczkobiorcy.

Uruchomienie pożyczki nastąpiło:

- w dniu 21 maja 2015 roku w kwocie 1.250.048,00 zł, co zaewidencjonowano na kontach organu Wn 133-1 Ma 260-4 na podstawie PK 64/1 sporządzonego w oparciu o wyciąg nr 1 z rachunku bankowego prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego, przekazanie środków na wydatki jednostki zaewidencjonowano na kontach Urzędu Wn 130-2 Ma 223 i dokonanie zapłaty: Wn 201-2 Ma 130-1. Przekazanie prowizji z tytułu uruchomienia pożyczki w kwocie 3.569,62 zł dokumentował wyciąg z rachunku bankowego środków własnych w Banku Gospodarstwa Krajowego nr 2 z 21 maja 2015 roku, a operację zaewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 402 Ma 130-1 z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75023 § 4300,
- w dniu 17 czerwca 2015 roku w kwocie 1.250.048,00 zł, co dokumentował wyciąg bankowy z rachunku pożyczki prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego z dnia 17 czerwca 2015 roku, co zaewidencjonowano na kontach organu Wn 133-1 Ma 260-4 i na kontach jednostki (przekazanie środków na wydatki) Wn 130-2 Ma 223 i Wn 201-2 Ma 130-2 na łączną kwotę 1.250.048,00 zł,
- 29 czerwca 2015 roku na kwotę 1.069.522,00 zł, co na podstawie dowodu PK 83/1 sporządzonego w oparciu o wyciąg bankowy nr 3 z rachunku pożyczki w BGK zaewidencjonowano Wn 133-1 Ma 260-4, a przekazanie środków na wydatki i ich realizację - na kontach jednostki: Wn 130-2 Ma 223 i Wn 201-2 Ma 130-2.

Należne Bankowi opłaty i prowizje ewidencjonowano na kontach jednostki Wn 402 Ma 130-1 i Ma 998 z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75023 § 4300, a odsetki od pożyczki - w urządzeniach księgowych jednostki: Wn 751 Ma 130-1 w dziale 757 rozdział 75702 § 8110.

Rozliczenie pożyczki nastąpiło poprzez przekazanie na rachunek środków pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego kwoty 3.569.117,00 zł przez Agencję Płatniczą (Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa) w wyniku rozliczenia zadania i wyzerowania rachunku pożyczki, co dokumentował wyciąg bankowy z dnia 4 listopada 2015 roku i co zaewidencjonowano na kontach organu na podstawie PK 152/2 Wn 260-4 Ma 133-1 i kontach jednostki: Wn 130 Ma 222 i Wn 222 Ma 130-2.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2014 - 2015 rok

W latach 2014 – 2015 Gmina Inowłódz nie udzielała poręczeń i gwarancji określonych zapisami art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz nie posiadała zobowiązań z tytułu udzielonych w latach poprzednich gwarancji i poręczeń, co potwierdzały zapisy sprawozdań Rb-Z sporządzonego w dniu 18 lutego 2015 roku według stanu na koniec IV kwartału 2014 roku, Rb-Z sporządzonego według stanu na koniec IV kwartału 2015 roku z 29 stycznia 2016 roku oraz oświadczenie Skarbnika Gminy, które *stanowi załącznik nr 9 protokołu kontroli*.

Wyemitowane papiery wartościowe

W objętym kontrolą okresie, tj. w latach 2014-2015 oraz w latach poprzednich Gmina Inowłódz nie emitowała papierów wartościowych oraz nie posiadała zobowiązań z tego tytułu, co ustalono na podstawie zapisów ewidencji księgowej oraz sprawozdań Rb-Z sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 i 2015 roku, a co potwierdza oświadczenie Skarbnika Gminy *stanowiące załącznik nr 10 protokołu kontroli*.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Obowiązujący w objętym kontrolą okresie, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia nr 1/2013 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 5 lutego 2013 roku w sprawie ustalenia przyjętych zasad rachunkowości, Wykaz kont syntetycznych dla Urzędu jako jednostki budżetowej nie przewidywał funkcjonowania konta 030 Długoterminowe aktywa finansowe, co wskazuje na nie posiadanie przez jednostkę akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego. Również dane zawarte w sprawozdaniach z realizacji budżetu za 2014 i 2015 rok, przekazanych przez organ wykonawczy na podstawie zapisów art. 267 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, nie zawierały informacji w zakresie przynależnych Gminie innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności akcji i udziałów w spółkach.

Powyższe ustalenia potwierdza oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłódz *stanowiące załącznik nr 11 protokołu kontroli*.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2014 - 2015 rok

Stan zadłużenia Gminy Inowłódz ustalony na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2014 i 2015 rok, tj. sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń według stanu na koniec IV kwartału - Rb-Z za 2014 i 2015 rok, sprawozdań Rb - 28S za 2014 i 2015 rok oraz ewidencji księgowej przedstawiał się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie wg tytułów	Kwota zadłużenia na dzień		
		31 grudnia 2013 roku (w zł)	31 grudnia 2014 roku (w zł)	31 grudnia 2015 roku (w zł)
1	Kredyty	5 920 000	5 780 000	5 020 000
2	Pożyczki	0,00	443 302	1 071 261
3	Przyjęte depozyty	0,00	0,00	0,00
4	Emisja papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00
5	Emisja obligacji samorządowych	0,00	0,00	0,00
6	Zobowiązania wymagalne	0,00	0,00	0,00
7	Zobowiązania wymagalne z tytułu gwarancji i poręczeń	0,00	0,00	0,00
	RAZEM	5 920 000	6 223 302	6 091 261

Kontrolujące zweryfikowały zgodność danych prezentowanych w zakresie zadłużenia w przekazywanych sprawozdaniach z ewidencją księgową nie stwierdzając nieprawidłowości.

Specyfikację zadłużenia Gminy Inowłódz według stanu na 31 grudnia 2014 roku, 30 czerwca i 31 grudnia 2015 roku przedstawiono w tabeli **stanowiącej załącznik nr 12 protokołu kontroli**.

Z analizy zawartych w ww. załączniku danych wynika, że:

- na 31 grudnia 2015 roku całkowitą kwotą zadłużenia w wysokości 6.091.261,00 zł stanowiły cztery kredyty (82,41% kwoty) i opisana we wcześniejszej części protokołu pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w kwocie 1.071.261,00 zł,
- na 30 czerwca 2015 roku łączna kwota zadłużenia w zakresie zobowiązań długoterminowych wynosiła 9.139.618,00 zł, w tym cztery kredyty stanowiące 60,94% wartości długu, opisana we wcześniejszej części protokołu pożyczka w kwocie 3.569.618,00 zł na wyprzedzające finansowanie operacji realizowanej z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu, gm. Inowłódz”. Pozostająca do spłaty na dzień 30 czerwca 2015 roku kwota 3.569.618,00 zł, stanowiąca niespłaconą pożyczkę udzieloną Gminie Inowłódz na wyprzedzające finansowanie operacji finansowanych z udziałem środków określonych zapisami art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku, została odrębnie wykazana w sprawozdaniu Rb-Z według stanu na koniec II kwartału 2015 roku oraz w części C1 danych uzupełniających o niektórych zobowiązaniach jednostki samorządu terytorialnego w kwocie zgodnej z ewidencją księgową,
- według stanu na 31 grudnia 2014 roku na łączną kwotę zadłużenia w wysokości 6.223.302,00 zł składały się cztery kredyty (łącznie 5.780.000,00 zł, tj. 92,88% kwoty długu) i dwie pożyczki na łączną kwotę 443.302,00 zł, udzielone Gminie Inowłódz na wyprzedzające finansowanie operacji finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, z czego:
 - 306.346,00 zł zgodnie z umową z dnia 25 września 2014 roku pożyczki nr PROW413.11.04899.10 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania 4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w województwie łódzkim. Przedmiotową umowę zawarto w oparciu o umowę o przyznanie pomocy nr 01322-6930-UM0530095/13 z dnia 17 lutego 2014 roku, którą Samorząd Województwa Łódzkiego przyznał Gminie Inowłódz pomoc finansową na realizację operacji „Zagospodarowanie centrum w miejscowości Spała- etap I” w kwocie 388.562,00 zł jednak nie więcej niż 80% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji, z aneksem nr 1 z dnia 22 września 2014 roku zmieniającym kwotę pomocy do 306.346,00 zł jednak nie więcej niż 80,00% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji, której łączna suma kosztów wynosiła 469.628,50 zł, z czego 382.933,74 zł – koszty kwalifikowalne. Przekazanie środków pożyczki nastąpiło w dniu 17 października 2014 roku, co zaewidencjonowano na podstawie PK 117/1 na kontach organu Wn 133-1 Ma 260-2, zaś jej rozliczenie poprzez przekazanie środków z Agencji Płatniczej w dniu 24 lutego 2015 roku zaewidencjonowano na kontach: Wn 260-2 Ma 133-1 na podstawie PK 15/1, :
 - 136.956,00 zł zgodnie z umową z dnia 4 listopada 2014 roku pożyczki nr PROW413.11.05033.10 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania 4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w województwie łódzkim, zawartą w oparciu o umowę o przyznanie pomocy nr

01560-6930-UM0530019/14 z dnia 17 lipca 2014 roku, którą Samorząd Województwa Łódzkiego przyznał Gminie Inowłódz pomoc finansową na realizację operacji „*Remont ciągu pieszego w centrum Inowłódz*” w kwocie 192.097,00 zł jednak nie więcej niż 80% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji, z aneksem nr 1 z dnia 11 grudnia 2014 roku zmieniającym kwotę pomocy do 136.956,00 zł, jednak nie więcej niż 80,00% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji, której łączna suma kosztów wynosiła 210.571,08 zł, z czego koszty kwalifikowalne – 171.196,00 zł. Przekazanie środków pożyczki nastąpiło w dniu 2 grudnia 2014 roku, co na podstawie PK 148/1 zaewidencjonowano na kontach Wn 133-1 Ma 260-3, zaś rozliczenie pożyczki nastąpiło w dniu 31 marca 2015 roku, co znalazło odzwierciedlenie w urządzeniach księgowych, gdzie na podstawie PK 29/2 sporządzonego w oparciu o wyciąg bankowy operację tę zaewidencjonowano na kontach: Wn 260-3 Ma 133-1.

Pozostająca do spłaty na dzień 31 grudnia 2014 roku kwota 443.302,00 zł stanowiąca niespłacone pożyczki udzielone Gminie na wyprzedzające finansowanie operacji finansowanych z udziałem środków określonych zapisami art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych została odrębnie wykazana w części A sprawozdania Rb-Z sporządzonego według stanu na koniec IV kwartału 2014 roku dniu 18 lutego 2015 roku i podlegała wyłączeniu na zasadach określonych uregulowaniami art. 243 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych przy obliczaniu relacji, o której mowa w ust. 1 tego z artykułu. Opisaną powyżej kwotę wykazano w części C.1 Uzupełniające dane o niektórych zobowiązaniach jednostki samorządu terytorialnego powyższego sprawozdania Rb-Z.

W analizowanym okresie zadłużenie Gminy Inowłódz według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, 30 czerwca i 31 grudnia 2015 roku w kwocie 4.960.000,00 zł stanowiły kredyty zaciągnięte w latach 2012-2014 na podstawie:

- umowy nr 92/2012/000 z dnia 20 sierpnia 2012 roku o kredyt długoterminowy w wysokości 4.332.241,00 zł zawartej z Powiatowym Bankiem Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim, udzielony na okres do 31 grudnia 2025 roku, którą, w szczególności, określono:
 - zmienne oprocentowania składające się ze stałej marży Banku 1,30% powiększonej o stawkę WIBOR 1M według notowań na dwa dni kalendarzowe przed rozpoczęciem danego okresu obrachunkowego ustalonej dla każdego miesięcznego okresu rozliczeniowego, którym ustalono miesiąc, z płatnością miesięczną do ostatniego dnia każdego miesiąca kalendarzowego począwszy od dnia uruchomienia transzy kredytu. Na dzień zawarcia umowy oprocentowanie wynosiło 6,21%,
 - karencję w spłacie kredytu do 30 stycznia 2014 roku,
 - miesięczne raty kapitałowe płatne w latach 2014-2025 do ostatniego dnia każdego miesiąca począwszy od 31 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2025 roku,
 - raty miesięczne po: 20.000,00 zł w latach 2014 - 2019, 40.000,00 zł w latach 2020-2024 i za 11 miesięcy roku 2025 oraz za jeden miesiąc 2025 roku - 52.241,00 zł,
 - ostateczny termin spłaty kredytu na 31 grudnia 2025 roku.

Kredytobiorca zastrzegł możliwość spłaty kapitału przed upływem okresu kredytowania oraz możliwość zmiany harmonogramu spłat rat kapitałowych bez dodatkowych opłat i prowizji.

Aneksem nr 01/2012 z dnia 31 grudnia 2012 roku kwotę zaciągniętego kredytu określono na 3.600.000,00 zł **nie dokonując zmian określonego treścią umowy harmonogramu spłat**, aneksem nr 2 zawartym w dniu 10 stycznia 2013 roku dokonano zmian harmonogramu spłat określając je miesięcznie po 20.000,00 zł w latach 2014, 2017, 2018, 2019 i 2025, po 40.000,00 zł miesięcznie w latach 2020-

2024 nie przewidując spłat w roku 2016, zaś aneksem nr 3/2016 z 27 stycznia 2016 roku zmieniono harmonogram spłat określając je po 20.000,00 zł miesięcznie w roku 2014, 2018, 2019, 2025 oraz od stycznia do października 2017 roku, ratę w kwocie 30.000,00 zł płatną do 31 października 2016 roku, na 2015 rok nie przewidując spłat rat kapitałowych,

- umowy nr 103/2013/000 z dnia 12 listopada 2013 roku o kredyt długoterminowy w wysokości 2.343.948,00 zł, zawartej z Powiatowym Bankiem Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim, udzielony na okres do 31 lipca 2027 roku, którą, w szczególności, określono:
 - zmienne oprocentowanie składające się ze stałej marży Banku 1,19% powiększonej o stawkę WIBOR 1M według notowań na dwa dni kalendarzowe przed rozpoczęciem danego okresu obrachunkowego ustalonej dla każdego okresu rozliczeniowego, co na dzień zawarcia umowy stanowiło 3,80%, z płatnością miesięczną do ostatniego dnia każdego miesiąca kalendarzowego począwszy od dnia uruchomienia transzy kredytu,
 - karencję w spłacie kredytu do 30 stycznia 2017 roku,
 - płatność rat kapitałowych w latach 2017-2027 w okresach miesięcznych do ostatniego dnia każdego miesiąca począwszy od 31 stycznia 2017 roku do 31 lipca 2027 roku,
 - raty miesięczne po 20.000,00 zł przez 10 miesięcy w latach 2017 i 2018 oraz 12 miesięcy roku 2019, 12 miesięcy po 5.000,00 zł w latach 2020 i 2021, po 10.000,00 zł w latach: 2022, 2023 i 2024 oraz po 40.000,00 zł w latach 2025, 2026 i przez sześć miesięcy roku 2027 oraz jedną ratę 2027 roku w kwocie 23.948,00 zł,
 - ostateczny termin spłaty kredytu na 31 lipca 2027 roku.

Kredytobiorca zastrzegł możliwość spłaty kapitału przed upływem okresu kredytowania oraz możliwość zmiany harmonogramu spłat rat kapitałowych bez dodatkowych opłat i prowizji z zastrzeżeniem wcześniejszego poinformowania Banku. Aneksem nr 01/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku kwotę zaciągniętego kredytu określono na 1.400.000,00 zł **nie aktualizując wysokości i harmonogramu spłat rat kapitałowych**, aneksem nr 01/2014 zawartym w dniu 19 stycznia 2013 roku, tj. przed datą zawarcia umowy co, jak ustnie wyjaśniła Skarbnik Gminy, wynikało z oczywistej omyłki pisarskiej, dokonano zmian harmonogramu spłat określając je miesięcznie po: 10.000,00 zł w 2018 roku, po 20.000,00 zł w latach 2019 – 2023 i przez cztery miesiące 2024 roku, ostateczny termin spłaty określając na 30 kwietnia 2024 roku. Aneksem nr 03/2015/000 z 19 maja 2015 roku dokonano zmian okresu kredytowania określając go do 31 października 2026 roku i ustalając spłatę w ratach miesięcznych w latach 2018-2026 począwszy od 31 stycznia 2018 roku do 31 października 2026 roku z karencją w spłacie do 30 stycznia 2018 roku oraz wysokość miesięcznych rat po 20.000,00 zł w latach 2019-2026, z tym, że w roku 2019 przez 8 miesięcy, w roku 2021 - 11 miesięcy i 2026 roku - 9 miesięcy, po 10.000,00 zł przez 11 miesięcy 2018 roku i jeden miesiąc 2026 roku. Wskazać należy, że zawarcie powyższego aneksu nie było zgodne z zapisami § 7 umowy o udzielenie kredytu, którymi przewidziano możliwość jedynie skrócenia okresu kredytowania ze zmianami w harmonogramie spłat, podczas gdy w opisanym przypadku - okres kredytowania został wydłużony w stosunku do ustalonego zapisami umowy nr 103/2013/000 z 12 listopada 2013 roku z uwzględnieniem zmian dokonanych aneksem nr 01/2014 z 19 stycznia 2013 roku określającymi okres kredytowania do 30 kwietnia 2024 roku nie przekraczając jednak terminu określonego umową pierwotną i zapisami specyfikacji istotnych warunków zamówienia

Aneksem nr 04/2015/000 z 16 września 2015 roku dokonano zmian w zakresie okresu kredytowania ustalając go od podpisania umowy do 30 czerwca 2027 roku, który to zapis nie był zgodny z ustaleniami § 7 zawartej w wyniku postępowania przetargowego umowy nr 103/2013/000, którymi zastrzeżono możliwość skrócenia

okresu kredytowania. Przedmiotowa umowa, po zmianach wynikających z aneksu nr 1/2013 i nr 01/2014 określała okres kredytowania do 30 kwietnia 2024 roku, przedłużony do 31 października 2026 roku. Ww. aneksem dokonano zmian harmonogramu spłat określając płatność do ostatniego dnia miesiąca w okresie: 11 miesięcy 2021 i 2024 roku, 1 miesiąca roku 2026 i 2027 po 10.000,00 zł, 12 miesięcy 2022 roku, 2023 roku i 2025 roku, 9 miesięcy roku 2026, 5 miesięcy roku 2027 i 8 miesięcy 2019 roku po 20.000,00 zł,

- umowy nr 68/2010 z dnia 20 sierpnia 2010 roku kredytu długoterminowego udzielonego przez Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim na kwotę 3.000.000,00 zł z okresem kredytowania do 31 grudnia 2018 roku, a aneksem nr 01/2010 z dnia 28 grudnia 2010 roku zmieniono kwotę udzielonego kredytu do wysokości 2.000.000,00 zł, **bez zmiany określonego umową harmonogramu w zakresie wysokości spłat rat kapitałowych**, ze spłatą miesięczną, do ostatniego kalendarzowego dnia każdego miesiąca począwszy od 31 stycznia 2012 roku do 31 października 2017 roku, z czego 36 pierwszych rat po 30.000,00 zł i 48 rat po 40.000,00 zł. Umową ustalono naliczanie odsetek w okresach miesięcznych od uruchomionej kwoty kredytu ze zmienną stopą procentową obliczaną na podstawie średniej arytmetycznej WIBOR dla depozytów jednomiesięcznych wyliczonej na podstawie sumy stawek WIBOR ze wszystkich dni kalendarzowych miesiąca, którego dotyczy, podzielonej przez liczbę dni roboczych w miesiącu, podwyższoną o stałą comiesięczną marżę Banku w wysokości 2,36%, co na dzień zawierania umowy wynosiło 6,00%, z płatnością do ostatniego dnia każdego miesiąca, którego dotyczą, przelewem na wskazany rachunek bankowy.

Aneksem nr 02/2013 zawartym w dniu 20 listopada 2013 roku, na wniosek Gminy Inowłódz dokonano zmiany harmonogramu spłat, określając je na miesięczne spłaty po 30.000,00 zł w latach: 2012, 2015 i 2016, 12 rat miesięcznych 2013 roku po 60.000,00 zł i 10 rat miesięcznych po 20.000,00 zł płatnych do ostatniego dnia października 2017 roku, na rok 2014 nie przewidywano spłat rat kapitałowych kredytu. Aneks nr 03/2015/000 zawarty w dniu 19 maja 2015 roku wprowadzał zmiany do umowy w zakresie terminu spłaty kredytu ustalając go na 31 grudnia 2016 roku oraz harmonogramu spłat określając je na: rok 2012 - 12 rat miesięcznych po 30.000,00 zł, rok 2013 - 12 rat miesięcznych po 60.000,00 zł, 2014 rok jedna rata płatna w grudniu w kwocie 100.000,00 zł, rok 2015: do 30 kwietnia, 31 maja i 30 czerwca po 70.000,00 zł, do 31 lipca, 31 sierpnia, 30 września, 31 października i 30 listopada 2015 roku po 30.000,00 zł (bez płatności w grudniu 2015 roku) oraz od stycznia do listopada 2016 roku (11 rat) po 40.000,00 zł i grudzień 2016 roku - 20.000,00 zł. Wskazać należy, że powyższy **aneks nr 03/2015/000 z dnia 19 maja 2015 roku zmieniający spłaty kredytu za 2014 rok**, których umową nr 68/2010/000 z 20 sierpnia 2010 roku z aneksami nr 01/2010 i nr 02/2013 nie przewidywano, zaś aneksem nr 03/2015/000 określono na 100.000,00 zł, **zawarto po dokonaniu w grudniu 2014 roku wpłaty kwoty 100.000,00 zł z tytułu spłaty kapitału. W dokumentacji brak potwierdzenia złożenia przez zamawiającego informacji o zamiarze dokonania dodatkowej zapłaty, co nie było zgodne z zapisami umowy nr 68/2010 z dnia 20 sierpnia 2010 roku**, w której § 7 ust. 5 ustalono, że zamawiający zastrzegł możliwość wcześniejszej spłaty części lub całości kredytu bez dodatkowych prowizji i opłat, a Bank w przypadku wcześniejszej spłaty części lub całości kredytu przez zamawiającego zobowiązał się do naliczania odsetek od aktualnego stanu zobowiązań. Zamawiający zobowiązany był do poinformowania Banku w terminie 1 miesiąca o wcześniejszej spłacie, w formie pisemnej, co skutkowało zmianą harmonogramu i terminu spłat rat kapitałowych. Aneksem nr 04/2016/000 z dnia 27 stycznia 2016 roku zmieniono harmonogram spłat kredytu, ustalając je na: rok 2012 na 12 rat miesięcznych po 30.000,00 zł, rok 2013 - 12 rat miesięcznych po 60.000,00 zł, 2014 rok jedna rata płatna w grudniu w kwocie 100.000,00 zł, rok 2015: do 30 kwietnia, 31 maja, 30

czerwca po 70.000,00 zł, do 31 lipca, 31 sierpnia, 30 września, 31 października i 30 listopada po 30.000,00 zł oraz 31 grudnia – 400.000,00 zł, do 31 stycznia 2016 roku – 30.000,00 zł i do 29 lutego 2016 roku 30.000,00 zł ustalając ostateczny termin spłaty kredytu na 29 lutego 2016 roku.

- umowy nr 102/2014/000 z dnia 28 listopada 2014 roku kredytu długoterminowego w wysokości 2.025.244,00 zł zawartej z Powiatowym Bankiem Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim udzielonego na okres od dnia zawarcia umowy do 30 listopada 2027 roku, którą, w szczególności, określono:
 - zmienne oprocentowanie składające się ze stałej marży Banku 3,00% powiększonej o stawkę WIBOR 1M według notowań na dwa dni kalendarzowe przed rozpoczęciem danego okresu obrachunkowego ustalonej dla każdego miesięcznego okresu rozliczeniowego, z płatnością miesięczną do ostatniego roboczego dnia każdego miesiąca począwszy od 31 grudnia 2014 roku. Na dzień zawarcia umowy oprocentowanie wynosiło 5,36% w stosunku rocznym,
 - karencję w spłacie kredytu do 30 stycznia 2022 roku,
 - płatność rat kapitałowych w latach 2022-2027 w ratach miesięcznych, do ostatniego dnia każdego miesiąca począwszy od 31 stycznia 2022 roku do 30 listopada 2027 roku,
 - raty miesięczne po: w 2022 roku po 10.000,00 zł, w roku 2023 i 10 miesięcy roku 2027 po 20.000,00 zł, lata 2024 – 2026 po 40.000,00 zł i ostatnia rata w 2027 roku w wysokości 25.244,00 zł,
 - ostateczny termin spłaty kredytu na 30 listopada 2027 roku.

Kredytobiorca zastrzegł możliwość spłaty kapitału przed upływem okresu kredytowania oraz możliwość zmiany harmonogramu spłat rat kapitałowych bez dodatkowych opłat i prowizji. Aneksm nr 01/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku kwotę zaciągniętego kredytu określono na 200.000,00 zł, **nie dokonując zmian umowy w zakresie harmonogramu spłat**, aneksem nr 03/2015/000 zawartym w dniu 19 maja 2015 roku zmieniono ostateczny termin spłaty określając go do 30 czerwca 2017 roku i harmonogram spłat ustalając je na miesięczne po 20.000,00 zł przez 7 miesięcy 2016 roku i po 10.000,00 zł od stycznia do czerwca 2017 roku. Aneksm nr 04/2015/000 z 16 września 2015 roku, który obowiązywał od 17 września 2015 roku dokonano zmian w zakresie ostatecznego terminu spłaty kredytu do 30 czerwca 2027 roku, począwszy od stycznia 2026 roku do lipca w ratach po 20.000,00 zł oraz w 2027 roku w ratach miesięcznych po 10.000,00 zł w okresie styczeń-czerwiec. Zapisy aneksu nr 04/2015/000 z dnia 16 września 2015 roku wydłużającego okres spłaty kredytu do 30 czerwca 2027 roku były niezgodne z ustaleniami zawartej umowy nr 102/2014/000 z dnia 28 listopada 2014 roku ze zmianą wynikającą z aneksu nr 01/2014 i 03/2015/000, którymi określono ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek do 30 czerwca 2017 roku wskazując na możliwość skrócenia okresu kredytowania z tym, że termin ten był zgodny z zapisami umowy pierwotnej i specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Aneksm nr 05/2016/000 z dnia 27 stycznia 2016 roku ustalono spłatę kredytu w terminie do 30 września 2016 roku w ratach od marca do sierpnia 2016 roku po 30.000,00 zł i we wrześniu w kwocie 20.000,00 zł.

Ponadto zadłużenie Gminy Inowłódz według stanu na 30 czerwca 2015 roku stanowił, opisany we wcześniejszej części protokołu, kredyt w rachunku bieżącym udzielony przez Bank prowadzący bankową obsługę budżetu Gminy, z którego zadłużenie na koniec II kwartału 2015 roku wynosiło 450.670,80 zł.

W okresie objętym kontrolą Gmina Inowłódz nie posiadała zadłużenia z innych tytułów dłużnych określonych rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego z dnia 28 grudnia 2011 roku (Dz. U. nr 298, poz. 1767), co ustalono na podstawie ewidencji księgowej, sprawozdań Rb-Z za IV kwartały 2014 i 2015 roku oraz

oświadczenia Skarbnika Gminy, które *stanowi załącznik nr 13 protokołu kontroli.*

Splata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Wysokość planowanej i wykonanej kwoty spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami ustalona na podstawie ewidencji księgowej, sprawozdań z wykonania budżetu za 2014 i 2015 rok oraz uchwał Rady Gminy Inowłódz w sprawie

Tytuł spłaty	2014 rok			
	planowane	wykonane na 30 czerwca	planowane	wykonane na 31 grudnia
1. Kredyty	240.000,00	120.000,00	340.000,00	340.000,00
w tym: określone w art. 243 ust.3 i 3a uofp z 2009 roku	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Pożyczki	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: określone w art. 243 ust.3 i 3a uofp z 2009 roku	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Odsetki od kredytów	350.000,00	117.701,33	250.000,00	229.491,81
w tym: określone w art. 243 ust.3 i 3a uofp z 2009 roku	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Odsetki od pożyczek	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: określone w art. 243 ust.3 i 3a uofp z 2009 roku	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Pozostałe odsetki	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem	590.000,00	237.701,33	590.000,00	569.491,81
Tytuł spłaty	2015 rok			
	planowane	wykonane na 30 czerwca	planowane	wykonane na 31 grudnia
1. Kredyty	360.000,00	210.000,00	760.000,00	760.000,00
w tym: określone w art. 243 ust.3 i 3a uofp z 2009 roku	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Pożyczki	443.302,00	443.302,00	443.302,00	443.302,00
w tym: określone w art. 243 ust.3 i 3a uofp z 2009 roku	443.302,00	443.302,00	443.302,00	443.302,00
3. Odsetki od kredytów	285.000,00	93.807,31	208.000,00	204.229,33
w tym: określone w art. 243 ust.3 i 3a uofp z 2009 roku	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Odsetki od pożyczek	5.000,00	1.283,96	2.000,00	1.283,96
w tym: określone w art. 243 ust.3 i 3a uofp z 2009 roku	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Pozostałe odsetki	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem	1.093.302,00	748.393,24	1.413.302,00	1 408 815,29

uchwalenia budżetu Gminy i ich zmian przedstawiono w poniższej tabeli:

Dane dotyczące stanu zadłużenia z wyszczególnieniem wysokości zadłużenia z tytułu poszczególnych kredytów i pożyczek pozostającego do spłaty na 31 grudnia 2014 roku, 30 czerwca roku 2015 oraz 31 grudnia 2015 roku zestawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 12 protokołu kontroli.*

Jak wynika z okazanych kontrolującym dokumentów, w latach 2014 - 2015 roku Gmina Inowłódz dokonała spłat trzech pożyczek udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz spłacała raty kapitałowe kredytu udzielonego umową nr 68/2010 z dnia 20 sierpnia 2010 roku przez Powiatowy Bank Spółdzielczy w kwocie 2.000.000,00 zł, z którego zadłużenie na dzień 31 grudnia 2015 roku stanowiło 60.000,00 zł oraz (w 2014 roku) kredytu pozyskanego z tego samego Banku w 2012 roku na kwotę 3.600.000,00 zł, z którego zadłużenie na 31 grudnia 2014 i 2015 roku stanowiło kwotę 3.360.000,00 zł.

Kontrolujące przeanalizowały terminowość dokonywania w latach 2014-2015 spłat rat kapitałowych i odsetkowych dwóch spłacanych w tym okresie kredytów, tj.:

- spłacanego w roku 2014 i 2015 kredytu długoterminowego udzielonego przez Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim umową nr 68/2010 z dnia 20 sierpnia 2010 roku na kwotę 3.000.000,00 zł z aneksem nr 01/2010 z dnia 28 grudnia 2010 roku, którym zmieniono kwotę udzielonego kredytu do wysokości 2.000.000,00 zł,
- spłacanego w 2014 roku, wynikającego z zawartej z Powiatowym Bankiem Spółdzielczym umowy nr 92/2012/000 o kredyt długoterminowy w wysokości 4.332.241,00 zł zweryfikowanej aneksem nr 01/2012 z dnia 31 grudnia 2012 roku do kwoty 3.600.000,00 zł, którego spłaty rat kapitałowych na 2015 roku zawieszono, dla których szczegółowe terminy i wysokości spłat rat kapitałowych opisano we wcześniejszej części protokołu.

Dane w zakresie dokonywanych w roku 2014 i 2015 przez Gminę Inowłódz spłat rat kapitałowych i odsetkowych badanych kredytów zawarto w tabeli **stanowiącej załącznik nr 14 protokołu kontroli**.

W wyniku analizy przedłożonych dokumentów i zapisów ewidencji księgowej kontrolujące ustaliły, że:

- spłat rat kapitałowych opisanych wyżej kredytów w kontrolowanym okresie dokonywano w wysokościach i terminach określonych harmonogramami spłat określonymi umową nr 92/2012/000 z 1 października 2012 roku oraz umową nr 68/2010 z 20 sierpnia 2010 roku z aneksami **oprócz dokonanej w dniu 31 grudnia 2014 roku zapłaty raty w kwocie 100.000,00zł, której nie przewidywała umowa**, a powyższe zostało wprowadzone aneksem nr 3/2015 z 19 maja 2015 roku,
- spłaty rat kapitałowych ewidencjonowano w urządzeniach księgowych organu na kontach Wn 134 (z rozszerzeniem) Ma 133-1,
- odsetki od kredytów uiszczano w terminach zgodnych z harmonogramami spłat, zaś wysokość odsetek wynikała z przekazywanych przez bank drogą elektroniczną informacji o aktualnym oprocentowaniu, co nie było zgodne z ustaleniami umowy nr 68/2010, w której § 3 ust. 5 określono obowiązek pisemnego informowania przez Bank o wysokości stawki odniesienia,
- zapłatę odsetek ewidencjonowano w dacie dokonania przelewu na kontach jednostki: Wn 751 Ma 130-2, z pominięciem zapisów na koncie 240, z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8110,
- wobec treści umów i wynikających z nich oraz zawartych aneksów, harmonogramów spłat rat odsetkowych analizowanych kredytów, zgodnie z którymi odsetki płatne były do ostatniego kalendarzowego dnia każdego miesiąca, nie dokonywano przypisu odsetek na koncie 909.

Udzielone pożyczki

W latach 2014 - 2015 Gmina Inowłódz nie udzielała pożyczek innym podmiotom, co potwierdzało oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłódz *stanowiące załącznik nr 15 protokołu kontroli*.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Przyjęte przez kontrolowaną jednostkę zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych obowiązujące w objętym kontrolą okresie ustalone zostały przez Wójta Gminy Inowłódz zarządzeniem nr 1/2013 z dnia 5 lutego 2013 roku, które weszło w życie z dniem podjęcia i obejmowało:

- określony załącznikiem nr 1 wykaz kont księgi głównej budżetu Gminy, w którego treści zawarto opis zasad funkcjonowania i wzajemnych powiązań kont,
- zawarty w załączniku nr 2 wykaz kont syntetycznych dla Urzędu jako jednostki budżetowej z zasadami klasyfikacji zdarzeń gospodarczych na poszczególnych kontach księgi głównej określający zasady funkcjonowania i wzajemne powiązania kont syntetycznych,
- zasady rachunkowości, w tym określenie roku budżetowego, najkrótszego okresu sprawozdawczego (miesiąc), metody wyceny aktywów i pasywów z zasadami dokonywania amortyzacji w odniesieniu do środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- zasady i terminy sporządzania sprawozdań finansowych oraz ostatecznego zamknięcia i otwarcia ksiąg rachunkowych,
- zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym ksiąg pomocniczych oraz sporządzania zestawień obrotów i sald.

Zarządzeniem nr 39/2014 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 28 sierpnia 2014 roku w sprawie wyodrębnienia ewidencji księgowej oraz ustalenia planu kont dla projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki o nazwie „Dobry start- Dostosowanie oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych w Gminie Inowłódz do potrzeb dzieci młodszych” ustalono wprowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dla potrzeb projektu w rejestrze pn. „Dobry start” z zastosowaniem zasad rachunkowości i uregulowań w zakresie wykazu i funkcjonowania kont wynikających z załącznika nr 2 do zarządzenia Wójta Gminy Inowłódz.

Ponadto, czego nie uwidoczniiono w zapisach polityki rachunkowości, w urządzeniach księgowych prowadzonych w Urzędzie Gminy Inowłódz utworzono odrębne rejestry dla projektów, dla których wymagane było wyodrębnienie ewidencji księgowej.

Informacja Skarbnik Gminy Inowłódz w sprawie wyodrębnienia ewidencji księgowej projektów *stanowi załącznik nr 16 protokołu kontroli*.

Ponadto elementy przyjętych zasad rachunkowości ujęto w niżej wymienionych uregulowaniach wewnętrznych:

- zarządzeniu nr 5/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 28 stycznia 2008 roku w sprawie ewidencji podatków i opłat lokalnych w Urzędzie Gminy, które to uregulowanie wprowadzono na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. nr 249, poz. 2104 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 112, poz. 761), które z dniem 1 stycznia 2011 roku zostało zastąpione rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz

planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 208, poz. 1375), zaś **jednostka nie dostosowała zasad rachunkowości w tym zakresie do obowiązujących przepisów prawa,**

- zarządzeniu nr 35/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 15 października 2008 roku w sprawie ustalenia zasad obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz,
- zarządzeniu nr 36/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 17 października 2008 roku w sprawie instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Inowłódz,
- zarządzeniu nr 27/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 17 października 2008 roku w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Inowłódz,
- zarządzeniu nr 4/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 28 stycznia 2008 roku w sprawie zatwierdzenia programów komputerowych stosowanych w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Inowłódz, w którego załączniku nr 1 zawarto wykaz programów komputerowych stosowanych w Referacie Finansowym, zaś załącznikiem nr 2 *Instrukcja określająca sposób zarządzania systemami informatycznymi w Urzędzie Gminy Inowłódz* ustalono również zasady ochrony systemów informatycznych.

Instrukcją określającą sposób zarządzania systemami informatycznymi w Urzędzie Gminy Inowłódz ustalono zasady fizycznego zabezpieczenia urządzeń i systemów komputerowych poprzez uniemożliwienie dostępu do pomieszczeń, w których przetwarzane są dane, tj. zabezpieczenie okien i drzwi wejściowych oraz zabezpieczenie przed pożarem. Ponadto ustalono zasady instalacji oprogramowania oraz zabezpieczenia przed utratą danych spowodowaną awarią zasilania lub zakłóceniami w sieci zasilającej poprzez wyposażenie w zasilacze awaryjne (UPS). Określono, że dla zapewnienia prawidłowej ochrony ksiąg rachunkowych prowadzonych techniką komputerową nie należy stosować nośników danych spoza jednostki oraz ustalono zasady zarządzania dostępem do danych przez pracowników - konta użytkowników zabezpieczone hasłami dostępu z obowiązkiem dokonywania ich zmian w okresach miesięcznych a także procedury rozpoczęcia i zakończenia pracy w systemie, zasady zabezpieczenia wydruków komputerowych oraz informatycznych nośników danych, zasady i terminy wykonywania kopii wszystkich danych, prowadzenia rejestru kopii oraz przekazywania do depozytu, ustalając ich kategorię archiwalną „A”, a ponadto określono postępowanie w sytuacjach naruszenia zasad ochrony systemów informatycznych.

Przyjęte unormowania w zakresie rachunkowości zawierały opisy ewidencji zdarzeń na poszczególnych kontach księgowych jednostki i organu z opisem zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej oraz powiązań z kontami księgi głównej.

Obowiązująca w kontrolowanej jednostce ww. dokumentacja określała, że księgi rachunkowe prowadzone są techniką komputerową oraz:

- opisywała w języku polskim przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości,
- opisywała metody wyceny aktywów i pasywów, wartości niematerialnych i prawnych oraz sposób ustalenia wyniku finansowego,
- określała rok obrotowy, którym określono rok budżetowy i najkrótszy okres sprawozdawczy (miesiąc),
- zawierała wykaz i opis sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy,
- zawierała wykaz i opis zasad funkcjonowania kont dla budżetu Gminy,
- zawierała wykaz i opis zasad funkcjonowania kont jednostki budżetowej - Urzędu Gminy,
- zawierała wykaz i opis zasad funkcjonowania kont dla ewidencji podatków i opłat z tym, że **uregulowania tego nie dostosowano do obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa,**
- zawierała wykaz, opis przeznaczenia i zasad funkcjonowania programów komputerowych finansowo-księgowych ze wskazaniem dat rozpoczęcia użytkowania

poszczególnych programów **bez określenia wersji oprogramowania**, czego wymóg wynikał z uregulowań art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. „c” ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości,

- opisywała zasady i metody ochrony danych w systemie komputerowym oraz zasady dostępu do danych i ich archiwizacji.

Elementy dotyczące zabezpieczenia i ochrony danych mające zastosowanie również do oprogramowania stosowanego w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Inowłódz zawarto także w uregulowaniach ogólnych dotyczących bezpieczeństwa systemów informatycznych wprowadzonych zarządzeniem nr 9A/2007 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 9 marca 2007 roku w sprawie ustalenia „Polityki bezpieczeństwa systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych” oraz Instrukcji zarządzania systemem informatycznym w Urzędzie Gminy Inowłódz. Powyższym uregulowaniem określono zasady zabezpieczenia danych osobowych poprzez ustalenie środków technicznych i organizacyjnych służących ich zabezpieczeniu, zasady kontroli przestrzegania zasad zabezpieczenia danych osobowych oraz postępowania w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych, z wykazem pomieszczeń i systemów informatycznych w Urzędzie Gminy i ich zabezpieczeń. W *Instrukcji zarządzania systemem informatycznym* (załącznik nr 2 do ww. zarządzenia) ustalono ogólne zasady zabezpieczenia systemu informatycznego, w tym zasady posługiwania się hasłami, procedury rozpoczęcia i zakończenia pracy w systemie informatycznym, stosowane nośniki danych i zasady tworzenia kopii zapasowych awaryjnych w okresach miesięcznych i bezpieczeństwa wykonywanych codziennie po zakończeniu pracy wszystkich użytkowników sieci komputerowej oraz ich archiwizowania i przechowywania. Ponadto określono, zasady funkcjonowania zainstalowanego oprogramowania antywirusowego i przeprowadzania kontroli antywirusowych.

Ponadto jednostka zapewnia ochronę obiektu Urzędu Gminy poprzez całodobowy system alarmowy z powiadamianiem wyznaczonych, przeszkolonych pracowników Urzędu oraz całodobowy monitoring budynków A, B i C.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Obowiązująca w objętym kontrolą okresie polityka rachunkowości nie określała funkcjonowania w Urzędzie Gminy Inowłódz odrębnych ksiąg rachunkowych dla:

- budżetu Gminy Inowłódz,
- Urzędu Gminy Inowłódz

z tym, że faktycznie księgi takie zostały wyodrębnione.

Urząd Gminy Inowłódz prowadził ponadto księgi rachunkowe wyodrębnionych jednostek organizacyjnych Gminy, tj. Szkoły Podstawowej w Inowłodzu, Szkoły Podstawowej w Brzustowie i Gimnazjum w Inowłodzu oraz instytucji kultury – Gminnego Ośrodka Kultury w Inowłodzu.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych ww. gminnych jednostek organizacyjnych nie znajdowało umocowania w okazanych kontrolującym dokumentach, tj. przedłożonych „upoważnieniach” podpisanych przez dyrektorów: Publicznego Gimnazjum w Inowłodzu, Publicznej Szkoły Podstawowej w Inowłodzu, Publicznej Szkoły Podstawowej w Brzustowie oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Inowłodzu, którymi Wójta Gminy Inowłódz upoważniono do prowadzenia pełnej obsługi administracyjno-finansowej w zakresie sporządzania, przechowywania oraz zgłaszania odpowiednim organom dokumentacji pracowniczej celem dokonania stosownych rejestracji jak również rozliczania płac pracowniczych kierowanych placówek. Opisane dokumenty nie określały prowadzenia przez służby Urzędu ksiąg rachunkowych ww. jednostek, wskazując iż upoważnienia obejmują one zakres dokumentacji pracowniczej wyszczególnionych placówek.

*Kserokopie upoważnień podpisanych przez dyrektorów: Publicznego Gimnazjum w Inowłodzu, Publicznej Szkoły Podstawowej w Inowłodzu, Publicznej Szkoły Podstawowej w Brzustowie oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Inowłodzu stanowią **akta kontroli** strony 1-6.*

Wskazać należy, że zgodnie z zapisami art. 11 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, która na mocy uregulowań jej art. 2 ust. 1 pkt 4 i 5 ww. ustawy ma zastosowanie również do gminnych jednostek budżetowych, w tym nieposiadających osobowości prawnej, księgi rachunkowe prowadzone są przez jednostkę. W przypadku jednostek finansów publicznych, prowadzenie ksiąg można powierzyć innej jednostce sektora finansów publicznych, na zasadach określonych w przepisach odrębnych. **W opisanym przypadku brak było wymaganego ww. przepisami umocowania do prowadzenia przez Urząd Gminy Inowłódz ksiąg rachunkowych wskazanych jednostek organizacyjnych, tj. posiadającej osobowość prawną instytucji kultury oraz placówek oświaty.**

Powierzenie prowadzenia obsługi finansowo-księgowej placówek oświatowych oraz gminnej instytucji kultury Referatowi Finansowemu Urzędu Gminy potwierdzają zapisy *Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Inowłódz* w zakresie zadań Referatu Finansowego oraz wyjaśnienie Skarbnik Gminy Inowłódz.

Wyjaśnienie dotyczące podstaw i zasad prowadzenia obsługi finansowej jednostek organizacyjnych Gminy przez Referat Finansowy Urzędu Gminy złożone przez Skarbnika Gminy *stanowi załącznik nr 17 protokołu kontroli.*

Z wyjaśnienia powyższego wynika, że podstawą prowadzenia obsługi finansowo-księgowej szkół oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Inowłodzu było upoważnienie od dyrektorów placówek udzielone Wójtowi Gminy Inowłódz do prowadzenia przez podległe mu służby finansowo-księgowe ich obsługi księgowej, a na jego podstawie Wójt Gminy upoważnił Skarbnika Gminy do prowadzenia obsługi księgowej placówek oświaty i instytucji kultury.

Odnośząc się do powyższego wyjaśnienia, stwierdzić należy przede wszystkim, że okazane kontrolującym, udzielone przez dyrektorów jednostek organizacyjnych, upoważnienia określały zakres zleczanych czynności jako „prowadzenie, poprzez swoje służby, pełnej obsługi administracyjno-finansowej w zakresie sporządzania, przechowywania oraz zgłaszania odpowiednim organom dokumentacji pracowniczej” kierowanej placówki. Upoważnienia te nie obejmują więc prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostek w pełnym zakresie ograniczając go do spraw płacowych.

Wskazać należy ponadto, że w odniesieniu do szkół prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego przedmiotowe umocowanie wynikać winno z uchwały organu stanowiącego, którą należało podjąć na podstawie art. 5 ust. 9 w zw. z art. 5c pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.)

Jak wynika z informacji udzielonej przez Skarbnika Gminy Inowłódz księgi rachunkowe jednostek organizacyjnych Gminy prowadzone były z zastosowaniem zasad rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Gminy Inowłódz, a **żaden z kierowników jednostek organizacyjnych Gminy, dla których księgi rachunkowe prowadził Urząd, nie ustalił polityki rachunkowości**, co było niezgodne z zapisami art. 10 w związku z art. 2 ust. 2 pkt 4a i pkt 5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, który określa, że kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

Wskazać należy, że obecnie zasady wspólnej obsługi samorządowych jednostek organizacyjnych należy uregulować zgodnie z zasadami określonymi zapisami art. 5 ust.

9 w zw. z art. 5c pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.)

Jednostka prowadziła księgi rachunkowe techniką komputerową, przy wykorzystaniu programów, których wykaz zawarto w załączniku do zarządzenia nr 4/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 28 stycznia 2008 roku.

W przyjętych zasadach rachunkowości określono, że księgi rachunkowe obejmują:

- dziennik,
- księgę główną,
- księgi pomocnicze dla wskazanych kont księgi głównej,
- zestawienia obrotów i sald księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego sporządza się zestawienie obrotów i sald księgi głównej, a na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych również zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych. Zestawienie obrotów i sald podlega uzgodnieniu z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia dzienników.

Na podstawie zapisów ewidencji księgowej ustalono, że dziennik prowadzony dla jednostki i dla organu zawierają kolejno numerowane zapisy zdarzeń występujących w danym okresie, obroty miesięczne oraz narastająco w miesiącach i w roku obrotowym, a księga główna obejmuje zbiór zapisów ujętych w porządku systematycznym i chronologicznym. Sposób dokonywania zapisów umożliwiał ich jednoznaczne powiązanie z dowodami księgowymi.

Jak opisano w *Wykazie i opisie działania programów komputerowych stosowanych w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Inowłódz* do prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostka wykorzystuje system komputerowy „Księgowość budżetowa” opracowany przez Firmę Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek s. j. z siedzibą w Legionowie. Wykaz programów komputerowych użytkowanych w Wydziale Finansowym obejmował ponadto opracowane przez ww. firmę systemy: „Płace”, „Księgowość Zobowiązań”, „Podatki”, „Podatki-osoby prawne”, „Środki Trwałe” oraz programy „HomeNet” firmy SoftNet z Katowic i „Ewidencja i Drukowanie Poleceń Przelewów” firmy „SOKARIS” Olesno, a także program „Płatnik” „PROKOM Software s.a.” udostępniony do użytku przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto w jednostce użytkowany jest program „Bestia”.

Księgi rachunkowe oznaczono nazwą jednostki oraz rokiem obrotowym i prowadzono w sposób zapewniający trwałość zapisów. Zgodnie z uregulowaniami polityki rachunkowości na dzień zamknięcia ksiąg sporządzano zestawienie obrotów i sald wszystkich kont pomocniczych, a nie rzadziej niż na koniec roku obrotowego – wydruki kont księgi głównej i ksiąg pomocniczych, co było zgodne z uregulowaniami art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Dokumenty stanowiące podstawę dokonania zapisów w ewidencji księgowej, przechowywano w opisanych segregatorach, oznaczonych okresem którego dotyczą, w których dokumenty księgowe ułożono narastająco wg wyciągów bankowych i raportów kasowych.

Dokumenty księgowano w programie finansowo – księgowym od pierwszej pozycji narastająco.

Prawidłowość dokonywania ewidencji księgowej w dzienniku organu i jednostki skontrolowano na podstawie analizy wybranych zapisów i dowodów stanowiących podstawę ich dokonania w odniesieniu do:

- dziennika organu za okres od 1 do 30 kwietnia 2014 roku (od numeru 1181 do numeru 1585) oraz za okres od 1 do 30 kwietnia 2015 roku (od numeru 1245 do numeru 1679),
- dziennika jednostki za okres od 1 do 30 kwietnia 2014 roku (od numeru 6364 do 8431) oraz za okres od 1 do 30 kwietnia 2015 roku (od numeru 6055 do 7691).

Analiza zapisów ewidencji księgowej w zakresie dziennika jednostki za ww. okresy, na podstawie wybranej próby wykazała, że:

- każdy zapis księgowy zawierał datę dokonania operacji, rodzaj i numer dowodu księgowego, krótki opis operacji, kwotę i datę zapisu oraz oznaczenie kont, których operacje dotyczyły (dekretacja),
- dokonane zapisy pozwalały na identyfikację dowodu księgowego będącego jego podstawą,
- dokumenty stanowiące podstawę dokonania zapisów w ewidencji były wolne od błędów rachunkowych i zawierały adnotacje potwierdzające przeprowadzenie ich weryfikacji pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, dokonano ich sprawdzenia i zatwierdzenia. W jednym przypadku sprawdzenia merytorycznego dokonano z podpisem nieczytelnym bez pieczęci, co uniemożliwiało ustalenie posiadania przez sprawdzającego umocowania do tej czynności, zaś podpisy osób dokonujących sprawdzenia dowodów księgowych pod względem formalno-rachunkowym, weryfikacji zgodności z planem finansowym oraz zatwierdzenia wydatku na wszystkich poddanych analizie dokumentach były nieczytelne i nie zostały opatrzone pieczęcią osoby dokonującej danej czynności, co uniemożliwiało kontrolującym stwierdzenie prawidłowości dokonania weryfikacji dowodów księgowych,
- dowody księgowe spełniały wymogi określone uregulowaniami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości,
- zapisy dokumentujące dokonanie operacji spełniały wymogi określone art. 23 ust. 2 ww. ustawy i ujmowane były w dzienniku oraz na kontach księgi głównej chronologicznie, systematycznie i we właściwym okresie sprawozdawczym.

Analiza zapisów dziennika organu oraz dokumentów stanowiących podstawę ich dokonania wykazała, że:

- każdy zapis księgowy zawierał datę dokonania operacji, kwotę, datę jego dokonania oraz oznaczenie kont, których operacje dotyczyły (dekretacja),
- w dzienniku organu ujęto operacje zgodne z zasadami funkcjonowania kont organu określonymi załącznikiem nr 1 do *Zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy Inowłódz* wprowadzonych zarządzeniem nr 1/2013 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 5 lutego 2013 roku w sprawie ustalenia przyjętych zasad rachunkowości, tj.:
 - dochody realizowane przez Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowłodzu i Stołówkę Szkolną przy Szkole Podstawowej w Inowłodzu przekazywano na rachunek bankowy organu, co ewidencjonowano: Wn 133-1, Ma 222 z analityką umożliwiającą ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami, zapisów na koncie 901 dokonując: Wn 222 (z rozszerzeniem) Ma 901-1 miesięcznie na podstawie PK sporządzanego w oparciu o sprawozdania Rb-27S,
 - zrealizowane przez jednostki organizacyjne dochody z tytułu odsetek na rachunkach bankowych przekazywano na rachunek bankowy organu ewidencjonując te operacje Wn 133-1 Ma 240 – 1 i jako błędnie przekazane odsetki okresowo przekazywano (Wn 240 Ma 133-2) na rachunek bankowy jednostki, gdzie ewidencjonowano je jako dochód Wn 130-1 Ma 720-1 z klasyfikacją w dziale 758 rozdział 75814 § 0920, rozliczając ww. dochód sprawozdaniem Rb-27S,
 - otrzymane dotacje ewidencjonowano: Wn 133-1 Ma 901-1, a należne Gminie dochody (udziały przekazane przez Urzędy Skarbowe): Wn 133-1 Ma 224 (z rozszerzeniem) z okresowym doksiegowaniem udziałów poprzez zapisy na koncie Wn 224 (z analityką) Ma 901-1,

- dopisanie odsetek od lokaty ewidencjonowano na podstawie zapisów wyciągu bankowego Wn 133-2 Ma 240-2, przelew środków na lokatę: Wn 133-2 Ma 140, zaś ich przekazanie z lokaty: Wn 140 Ma 133-2. Wpływające na rachunek budżetu odsetki od środków przekazanych na lokatę ewidencjonowano jako błędne zapisy bankowe i okresowo przelewano na rachunek bankowy jednostki ewidencjonując te operacje na kontach organu Wn 240 (z analityką) Ma 133-1 i Urzędu Gminy (Wn 130-1 Ma 720-1) i jako zrealizowane dochody przekazywano na rachunek budżetu (Wn 133 Ma 222) rozliczając PK sporządzanym na podstawie sprawozdania Rb-27S (zapisy na kontach: Wn 901 Ma 222),
- przekazanie środków na wydatki dokonywane na podstawie dyspozycji Skarbnika Gminy na ustny wniosek kierownika jednostki, po telefonicznym uzgodnieniu, a dyspozycja ta nie była potwierdzana dokumentem zawierającym adnotację o dokonaniu weryfikacji merytorycznej, zgodności z planem finansowym i zatwierdzeniu wydatku przez kierownika jednostki, ewidencjonowano: Wn 223 (z analityką umożliwiającą ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami) Ma 133-1, a rozliczenie zrealizowanych wydatków ewidencjonowano na podstawie dowodu PK miesięcznie, w oparciu o sprawozdania Rb-28S, na kontach: Wn 902-1 Ma 223 (z analityką),
- naliczenie i przekazanie dochodów bądź udziałów w zrealizowanych dochodach należnych innym podmiotom ewidencjonowano na podstawie PK (wydzielenie wpływów) Wn 222-1 Ma 224 (z rozszerzeniem umożliwiającym ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi podmiotami) i Wn 224 (z analityką) Ma 133-1 ,
- operacje ujmowano chronologicznie i systematycznie.

Zasady oraz prawidłowość ewidencjonowania operacji finansowych na poszczególnych kontach, przeanalizowano dodatkowo na podstawie przykładowych księgowiń wymienionych poniżej:

- wpływ w grudniu subwencji oświatowej na rok następny

Wpływ części oświatowej subwencji ogólnej w grudniu 2014 roku na rok 2015 w kwocie 205.332,00 zł na podstawie wyciągu bankowego z dnia 23 grudnia 2014 roku wb 496/2 zaewidencjonowano na kontach Wn 133 Ma 909 a na podstawie polecenia księgowania 2/1 z 2 stycznia 2015 roku powyższy dochód zaewidencjonowano na koncie 901, dokonując stosownych zapisów na kontach: Wn 909 Ma 901-1 z klasyfikacją budżetową dział 758 rozdział 75801 § 2920. Część oświatową subwencji ogólnej na 2016 rok w kwocie 192.576,00 zł, której wpływ na podstawie wyciągu bankowego z dnia 23 grudnia 2015 roku wb 449/4 zaewidencjonowany został na kontach organu Wn 133-1 Ma 909 w dniu 4 stycznia 2016 roku na podstawie PK 1/1 przekazano na dochody budżetu ewidencjonując powyższą operację na kontach Wn 909 Ma 901-1,

- wpływ dotacji na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Wpływ dotacji na realizację przez Gminę Inowłódz zadań wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. poz. 195) w kwocie 51.000,00 zł zewidencjonowano na podstawie wyciągu bankowego z 6 kwietnia 2016 roku wb 132/12 na kontach organu: Wn 133-1, Ma 901-1 z klasyfikacją dział 852 rozdział 85295 § 2010. W dniu 29 kwietnia 2016 roku na podstawie dowodu PK 56/1 kwotę dotacji w łącznej wysokości 58.009,01 zł (obejmującej również środki w kwocie 7.009,01 zł przekazane w dniu 23 lutego 2016 roku na podstawie wb 72/2, co zaewidencjonowano na kontach Wn 133-1 Ma 901-1) przebiegowano do klasyfikacji dział 852 rozdział 85211 § 2060. Jak wyjaśniła Skarbnik Gminy przebiegowania dokonano wobec zmiany interpretacji dotyczącej zaklasyfikowania środków przekazywanych gminom na realizację programu Rodzina 500+. W dniu 25 lutego

2016 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowłodzu, realizującego zadania wynikające z ww. ustawy na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Inowłódz nr 7/2016 z dnia 24 marca 2016 roku w sprawie zlecenia Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Inowłodzu zadania z zakresu administracji rządowej, wynikającego z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, przekazano kwotę 7.009,01 zł, co na podstawie wyciągu bankowego nr 76/2016 zaewidencjonowano na kontach Wn 223-1 Ma 133-1, zaś 7 kwietnia 2016 roku przelano kwotę w wysokości 51.000,00 zł, a operację powyższą dokumentował wyciąg bankowy nr 134/2016 z dnia 7 kwietnia 2016 roku, poz.114, co zaewidencjonowano na kontach organu: Wn 223-28, Ma 133-1. Zwiększenia dochodów w dziale 852 rozdział 85295 § 2010 dokonano zarządzeniem nr 5/2016 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 29 lutego 2016 roku w sprawie zmian budżetowych (zwiększenie o 7.009,01 zł) i uchwałą Rady Gminy Inowłódz z dnia 28 kwietnia 2016 roku nr XXI/114/2016 w sprawie zmian budżetu gminy Inowłódz na rok 2016 (o kwotę 1.569.879,99 zł),

- zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy

Zgodnie z zapisami umowy nr 84/2012 z dnia 20 listopada 2012 roku wniesione przez Zakład Remontowo-Uslugowo-Konserwacyjny Henryk Łagowski, 26-600 Radom zabezpieczenie należytego wykonania kontraktu w kwocie 10.160,05 zł, w wysokości stanowiącej 70% wartości zabezpieczenia podlegało zwrotowi w terminie do 30 dni od dnia dokonania bezusterkowego odbioru robót potwierdzonego protokołem odbioru końcowego z dnia 27 grudnia 2012 roku. Pozostała na koncie depozytowym, pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi kwota stanowiąca 3.048,02 zł podlegała zwolnieniu nie później niż w 15 dni po upływie okresu rękojmi za wady. Pozostałe po dokonaniu zwrotu części zabezpieczenia należytego wykonania kontraktu, zaewidencjonowane na koncie depozytowym środki, w dniu 13 lutego 2013 roku przelano na lokatę, co zaewidencjonowano Wn 240-3 Ma 139-1 na podstawie wyciągu bankowego wb 61/1 i Wn 139-2 Ma 240-9-5 (indywidualne subkonto). Przekazanie przez bank odsetek naliczonych na tym subkoncie zaewidencjonowano na kontach: Wn 139-2 Ma 240-9-5 za okres od 13 lutego 2013 roku do 13 lutego 2014 roku, za okres od 13 lutego 2014 roku do 13 lutego 2015 roku i za 2015 rok. Łączny stan subkonta wraz z odsetkami stanowił na 31 grudnia 2015 roku 3.227,33 zł.

Wobec pisma wykonawcy datowanego na 21 grudnia 2015 roku, które wpłynęło do Urzędu Gminy Inowłódz faksem w dniu 18 grudnia 2015 roku, kierownik Referatu Inwestycji pismem z 29 grudnia 2015 roku wystąpił do Referatu Finansowego o zwrot kwoty pozostającej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi (stanowiącej 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy) wobec odbioru robót w dniu 27 grudnia 2012 roku. Z daty sporządzenia protokołu bezusterkowego odbioru robót określonych umową nr 84/2012 wynikało, że termin zwrotu pozostającej na koncie depozytowym kwoty będącej zabezpieczeniem roszczeń w tytułu rękojmi upływał 11 stycznia 2016 roku. **Przedmiotowe pismo stanowiące podstawę wypłaty należnej wykonawcy kwoty nie spełniało wymogów dowodu księgowego stanowiącego podstawę księgowania określonych uregulowaniami rozdziału V Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz. Powyższy dokument nie został zweryfikowany pod względem merytorycznym, sprawdzony pod względem formalnym i rachunkowym, nie potwierdzono zgodności wydatku z planem finansowym oraz jego zatwierdzenia do wypłaty.** Kwotę 3.226,33 zł przekazano na rachunek bankowy wykonawcy w dniu 31 grudnia 2015 roku, tj. z zachowaniem terminu określonego umową i uregulowaniami art. 151 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych wraz z należnymi odsetkami, po potrąceniu prowizji bankowej w kwocie 1,00 zł, tj. zgodnie z zapisami art. 148 ust. 5 ww. ustawy, co dokumentował wyciąg bankowy nr 12/2015 z rachunku bankowego depozyty-zabezpieczenia, a

operacja została zaewidencjonowana na kontach jednostki: Wn 240-3, Ma 139-1. Wskazany wyżej wyciąg bankowy dokumentował również przekazanie środków lokaty w kwocie 3.226,33 zł na rachunek bankowy prowadzony dla depozytów, co w dacie 31 grudnia 2015 roku zaewidencjonowano Wn 139-1 Ma 240-3,

- zapłata faktury za roboty związane z realizacją inwestycji

Faktura VAT FA/2/DB/07/2015 z 3 lipca 2015 roku wystawiona przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Zaskórski i Wspólnicy Sp. z o.o. ul. Opoczyńska, 26-434 Gielniów na kwotę 358.976,96 zł za wykonanie zadania „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola –Teofilów nr 116217E” zgodnie z umową nr 36/2015 z 11 maja 2015 roku wystawiona została na podstawie załączonego do dokumentacji protokołu odbioru wykonanych robót z dnia 27 czerwca 2015 roku, z terminem płatności 30 dni od daty dostarczenia prawidłowo wystawionej faktury. Weryfikację ww. faktury FA/2/DB/07/2015, której wpływ do Urzędu Gminy Inowłódz odnotowano 3 lipca 2015 roku (l.dz.3499) pod względem merytorycznym potwierdził inspektor ds. dróg Referatu Komunalnego. Dokument został sprawdzony pod względem formalno-rachunkowym, potwierdzono jego zgodność z odpowiednimi paragrafami planu finansowego, a wydatek został zatwierdzony do wypłaty z tym, że **podpisy osób weryfikujących wydatek pod względem formalno-rachunkowym oraz w zakresie zgodności z planem finansowym i osoby zatwierdzającej realizację wydatku** były nieczytelne i nie zostały opatrzone pieczęciami, co nie pozwalało na dokonanie ustaleń w zakresie dokonania ww. adnotacji przez osoby posiadające stosowne umocowanie i stwierdzenie zgodności dowodu księgowego podlegającego zaewidencjonowaniu z wymogami określonymi *Instrukcją obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz*.

Dowód księgowy zaewidencjonowano Wn 080/1336, Ma 201-2/1371 w dziale 600 rozdział 60016 § 6050 w dniu 3 lipca 2015 roku. Zapłaty dokonano w terminie zgodnym z określoną umową i fakturą, tj. w dniu 27 lipca 2015 roku, co dokumentował wyciąg bankowy nr 404, a operację zaewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 201-2/1371, Ma 130-2 w dacie zapłaty,

- wpłata podatku od nieruchomości

Podatek od nieruchomości w kwocie 1.500,00 zł zaewidencjonowano w dniu 1 kwietnia 2015 roku na podstawie wyciągu bankowego nr 63 z dnia 1 kwietnia 2015 roku (dowód księgowy 174/6) na kontach jednostki: Wn 130-1 Ma 221-1 z klasyfikacją dział 756 rozdział 75615 § 0310.

Wskazać należy ponadto, że w części wydruków ewidencji księgowej jako osoba sporządzająca widnieje „Ważny facet”, co uniemożliwia ustalenie osoby odpowiedzialnej za dokonanie zapisów .

Kontrolujące stwierdziły, że księgi rachunkowe za 2014 i 2015 rok zostały zamknięte czego wymóg wynikał z uregulowań art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

W celu sprawdzenia prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald, analizie poddano wyciągi rachunków bankowych prowadzonych dla: depozytów-wadnia (konto 139-1), Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (konto 135-1), rachunku dochodów jednostki (konto 130-1) i rachunku podstawowego budżetu (konto 133-1) dokumentujące stan ww. rachunków bankowych na 31 grudnia 2014 roku i 1 stycznia 2015 roku, na 30 czerwca i 1 lipca 2015 roku, 31 sierpnia i 1 września 2015 roku oraz na 31 grudnia 2015 roku i 1 stycznia 2016 roku. Zestawienie danych w tym zakresie zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 18 protokołu kontroli*.

Analiza opisanych powyżej dokumentów w odniesieniu do zapisów ewidencji księgowej wykazała zgodność danych oraz zachowanie ciągłości sald końcowych i początkowych w badanym okresie.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Z okazanej kontrolującym dokumentacji źródłowej wynikało, że jednostki organizacyjne sporządzały sprawozdania jednostkowe określone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119 ze zm.), co kontrolujące ustaliły na podstawie sprawozdań za okres od stycznia do 31 maja 2015 roku oraz za okres od stycznia do 30 czerwca 2015 roku złożonych przez Urząd Gminy Inowłódz oraz sprawozdań Rb-28S sporządzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowłodzu, Publiczne Szkoły Podstawowe w Brzustowie i w Inowłodzu oraz Gimnazjum, a **kontrolującym nie okazano dokumentów potwierdzających złożenie przez te jednostki sprawozdań Rb-27S**, do czego były zobowiązane zapisami § 4 pkt 3 ww. rozporządzenia. Jak ustnie wyjaśniła Skarbnik Gminy Inowłódz sprawozdania Rb-27S sporządzane i przekazywane są do Urzędu Gminy jedynie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowłodzu i Szkołę Podstawową w Inowłodzu w zakresie dochodów z odpłatności za żywienie (stołówka).

Sprawozdania przekazywane są przez jednostki organizacyjne w formie dokumentu papierowego, a Wójt Gminy Inowłódz nie określił na podstawie § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej formy przekazywania sprawozdań przez kierowników jednostek do zarządu jednostki samorządu terytorialnego.

Okazane kontrolującym sprawozdania, oprócz sprawozdań Rb-28S sporządzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowłodzu **nie zostały oznaczone datą sporządzenia, zaś żadne z przedłożonych sprawozdań nie nosi daty wpływu do Urzędu Gminy, co uniemożliwiało ustalenie wywiązania się z określonych rozporządzeniem terminów przekazywania sprawozdań.**

Sprawozdania budżetowe w określonym dla samorządowego zakładu budżetowego zakresie składał Zakład Usług Komunalnych, z tym że **okazane kontrolującym sprawozdanie Rb-30S za 3 kwartały 2015 roku sporządzono z datą 15 października 2015 roku, tj. po terminie jego przekazania do zarządu jednostki samorządu terytorialnego określonym załącznikiem nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, na nie później niż 10 dni po upływie okresu sprawozdawczego. Nie odnotowano daty wpływu przedmiotowego sprawozdania do Urzędu Gminy.**

*Kserokopie sprawozdań za okres od 1 stycznia do 31 maja 2015 roku Rb-28S i Rb -27S sporządzonych przez Urząd Gminy Inowłódz, Rb-28S Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowłodzu, Gimnazjum, Szkołę Podstawową w Inowłodzu i Brzustowie oraz sprawozdania Rb-30S za 3 kwartały 2015 roku Zakładu Usług Komunalnych w Inowłodzu stanowią **akta kontroli strony 7-38.***

Jak ustaliły kontrolujące, sprawozdania jednostek oświatowych zostały podpisane przez księgowego tych jednostek i ich kierowników z tym, że księgowym Szkoły Podstawowej w Inowłodzu, Szkoły Podstawowej w Brzustowie i Gimnazjum w Inowłodzu była inspektor Referatu Finansowego Urzędu Gminy Inowłódz. Zasady powierzenia prowadzenia obsługi finansowo-księgowej placówek oświatowych oraz gminnej instytucji kultury przez Referat Finansowy Urzędu Gminy opisano we wcześniejszej części protokołu kontroli.

W kontrolowanym okresie Gmina Inowłódz sporządziła sprawozdania budżetowe:

- miesięczne – Rb-27S, Rb-28S,
- kwartalne – Rb-27ZZ, Rb-ZN, Rb-27S, Rb-28S, Rb-30S, Rb-Z, Rb-N, Rb-50, Rb-NDS,

- półroczne – Rb-27ZZ, Rb-ZN, Rb-27S, Rb-28S, Rb-30S, Rb-Z, Rb-N, Rb-50, Rb-NDS i informację z wykonania dochodów i wydatków,
- roczne – Rb-27ZZ, Rb-ZN, Rb-27S, Rb-28S, Rb-30S, Rb-Z, Rb-N, Rb-50, Rb-NDS, Rb-PDP, Rb-WSa, Rb-ST, Rb-UN, Rb-UZ

oraz bilans jednostki budżetowej, sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu, bilans z wykonania budżetu.

Sprawozdania roczne według stanu na 31 grudnia 2015 roku:

- Rb-27S - o dochodach budżetowych sporządzono i przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 22 lutego 2016 roku, korektę sprawozdania sporządzono 29 lutego 2016 roku i w tym dniu przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi,
- Rb-28S - o wydatkach budżetowych sporządzono 16 lutego 2016 roku, w dniu 22 lutego 2016 roku przekazując do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi,
- Rb-30S - sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych sporządzone z datą 29 stycznia 2016 roku przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 22 lutego 2016 roku,
- Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie sporządzone i przekazane 22 lutego 2016 roku, a korektę nr 1 z dnia 29 lutego 2016 roku w tym dniu przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi,
- Rb-N - o stanie należności sporządzono 22 lutego 2016 roku i w tym dniu przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, korektę nr 1 sporządzono i przekazano do organu nadzoru w dniu 29 lutego 2016 roku, korektę nr 2 sporządzono 29 lutego 2016 roku w tym dniu przekazując ją do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi,
- Rb-Z - o zobowiązaniach wg tytułów dłużnych sporządzone 29 stycznia 2016 roku przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej 22 lutego 2016 roku,
- Rb-UZ - roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań sporządzono 29 stycznia 2016 roku i przekazano 22 lutego 2016 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi,
- Rb-27ZZ – sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami sporządzono dla działu 750 rozdział 75011 i działu 852 rozdział 85212 i 852228 i przekazano do dysponentów przekazujących dotacje 4 lutego 2016 roku i 5 lutego 2016 roku oraz w tym dniu do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, korekta nr 1 do tegoż sprawozdania została sporządzona i przekazana 10 lutego 2016 roku,
- Rb-50S – sprawozdanie o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej przekazano dysponentom środków o organowi nadzoru 5 lutego 2016 roku,
- Rb-PDP - z wykonania podstawowych dochodów podatkowych sporządzono i przekazano w dniu 22 lutego 2016 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej, korektę nr 1 z dnia 29 lutego 2016 roku w tym dniu przekazano do organu nadzoru,
- Rb-ST - sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzono 29 stycznia 2016 roku i 22 lutego 2016 roku przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi,
- Rb-WSa - o wydatkach strukturalnych poniesionych przez jednostkę samorządu terytorialnego sporządzono i przekazano w dniu 28 kwietnia 2016 roku,
- bilans Gminy Inowłódz z wykonania budżetu sporządzony na 31 grudnia 2015 roku sporządzono w dniu 30 marca 2016 roku,
- bilans Urzędu Gminy Inowłódz sporządzono w dniu 31 marca 2016 roku i w tym dniu przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Sprawozdania finansowe przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w dniu 26 kwietnia 2016 roku.

Sprawozdania złożono w formie i w terminach określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej i rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz. 1773).

Sprawozdanie finansowe kontrolowanej jednostki za 2015 rok (bilans z wykonania budżetu, bilans jednostki budżetowej, rachunek zysków i strat oraz zmiany funduszu jednostki) przekazano zgodnie z terminem ustalonym w § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity z dnia 4 marca 2013 roku, poz. 289). Wymienione sprawozdania podpisane zostały przez Wójta Gminy Inowłódz Bogdana Kąckiego i Skarbnika Gminy Katarzynę Koch.

Sprawozdania roczne z wykonania budżetu Gminy Inowłódz za 2014 i 2015 rok złożone zostały w terminie, odpowiednio 31 marca 2015 roku i 31 marca 2016 roku, tj. zgodnie z dyspozycją art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, co udokumentowano pieczęcią wpływu do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi i Biura Rady Gminy Inowłódz. Okazane kontrolującym sprawozdania nie były podpisane przez kierownika jednostki i Skarbnika Gminy, zostały one natomiast załączone do pisma przewodniego podpisanego przez Wójta Gminy Inowłódz Bogdana Kąckiego.

Jak wynika z ustnego oświadczenia Skarbnika Gminy, sprawozdanie wraz z pismem przewodnim stanowi jeden dokument, a zgodnie ze stosowaną praktyką, podpisany jest on jedynie na pierwszej stronie przez Wójta Gminy.

Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych z ewidencją księgową

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego

Analiza sprawozdania Rb-Z wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku w odniesieniu do ewidencji księgowej wykazała zgodność danych sprawozdania z danymi kont księgowych 134 i 260, z których wynikało że zobowiązania Gminy Inowłódz stanowiły kwotę 6.091.261,00 zł z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych, w tym kwotę 1.071.261,00 zł stanowiły kredyty i pożyczki zaciągnięte u wierzycieli krajowych z grupy III, tj. jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze samorządowych jednostek budżetowych, gminne, powiatowe lub wojewódzkie fundusze celowe, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe instytucje kultury oraz samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw, w celu wykonywania zadań publicznych. W części C dane uzupełniające o niektórych zobowiązaniach jednostki samorządu terytorialnego C1 kredyty i pożyczki oraz wyemitowane papiery wartościowe na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wykazano kwotę 3.115.261,00 zł, w tym 1.175.969,00 zł na udział własny. Ponadto z ww. sprawozdania wynikało, że jednostka nie posiadała krótkoterminowych zobowiązań wynikających z umów nienazwanych, tj. nie zawierała umów o terminach płatności powyżej sześciu miesięcy bądź umów o odroczonej terminach płatności, przypadających w latach następnych, a także że nie posiadała zobowiązań z tytułu odsetek jednostek posiadających osobowość prawną z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego oraz zobowiązań wynikających z udziału we współtworzonym związku gminnym bądź innych tytułów wymienionych w

części C2 sprawozdania. Powyższe potwierdza oświadczenie złożone przez Skarbnik Gminy, które *stanowi załącznik nr 13 protokołu kontroli*.

Sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego

Zgodnie z danymi sprawozdania za 2015 rok, wykonanie planu dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 17.946.077,33 zł, co wobec planowanych po zmianach dochodów w wysokości 17.881.917,64 zł, stanowiło 100,36 % planu. Wykonane **dochody wykazane w sprawozdaniu nie były równe sumie obrotów konta 901 stanowiących kwotę 17.974.466,17 zł.**

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Inowłódz dotyczące różnicy między wysokością obrotów strony Ma konta 901 a wysokością dochodów wykazaną w sprawozdaniu Rb-27S według stanu na 31 grudnia 2015 roku *stanowi załącznik nr 19 protokołu kontroli*.

Ze złożonego wyjaśnienia oraz załączonego wydruku obrotów konta 901 wynika, że różnicę w wysokości 28.388,84 zł między wysokością obrotów strony Ma konta 901 za 2015 rok a kwotą dochodów wykazaną w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym według stanu na 31 grudnia 2015 roku stanowiła, wynikająca z rozliczenia dotacji, kwota zwrotu dokonana w trakcie roku budżetowego.

Powyższe wyjaśnienie oraz analiza zapisów ewidencji księgowej w tym zakresie **wskazują na niewłaściwe ewidencjonowanie operacji zwrotu środków niewykorzystanych dotacji i nieprawidłowe zapisy na koncie 901 „Dochody budżetu”**, które zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, służy do ewidencji dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na stronie Wn konta 901 ujmuje się przeniesienie, w końcu roku, sumy dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego na konto 961, zaś na stronie Ma konta 901 ujmuje się dochody budżetu: na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222; na podstawie sprawozdań innych organów w zakresie dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 224; z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224; z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133; pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, w korespondencji z kontem 133; pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 133, a ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 901 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek planu finansowego. Saldo Ma konta 901 oznacza sumę dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego za dany rok i pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 przenosi się na konto 961. W myśl ww. rozporządzenia operacje w zakresie dotacji na zadania zlecone winny być ujmowane w księgach rachunkowych organu na kontach: Wn 133, Ma 901 – wpływ dotacji, Wn 223, Ma 133 przekazanie środków na wydatki do jednostki realizującej zadanie, Wn 133, Ma 223 oraz Wn 901, Ma 224 - wpływ na rachunek bankowy niewykorzystanej dotacji, następnie zapis memoriałowy na koncie 901, tj. Wn 901, Ma 901 w wartości ujemnej, Wn 224, Ma 133 - przekazanie na rachunek bankowy dysponenta.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku saldo należności pozostałych do zapłaty wynosiło 1.794.254,30 zł, w tym zaległości 1.586.202,25 zł. Powyższe należności pochodziły z tytułów: wpływów z najmu i dzierżawy składników majątkowych w kwocie 33.516,19 zł, wpływów z pozostałych odsetek w wysokości 10.821,31 zł, wpływów z różnych opłat 31.531,92 zł, wpływów z podatku opłacanego w formie karty podatkowej w kwocie 5.758,90 zł, podatku od nieruchomości od osób fizycznych i od osób prawnych 1.053.921,26 zł, podatku rolnego od osób fizycznych i prawnych 17.714,15 zł, podatku

leśnego w wys. 3.880,00 zł od osób fizycznych i prawnych, podatku od środków transportowych w wys. 4.743,00 zł (osoby fizyczne), podatku od czynności cywilnoprawnych 1.410,00 zł, wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych - 91,00 zł, wpływów z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w kwotach: 24.752,00 zł od osób fizycznych i 146.542,00 zł od osób prawnych, wpływów z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (opłata pobierana na podstawie art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 1399) w kwocie 30.262,90 zł i odsetek z tytułu nieterminowych wpłat tych opłat, wpływów z usług w kwocie 3.305,79 zł (opłata za ogrzewanie), różnych dochodów 1.652,01 zł a także dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwocie 424.205,77 zł z tytułu zaliczek alimentacyjnych i funduszu alimentacyjnego na podstawie przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego

Z powyższego sprawozdania sporządzonego za okres od początku do 31 grudnia 2015 roku wynika wykonanie planu wydatków budżetowych w kwocie 19.120.860,85 zł, która stanowiła 98,38% planu po zmianach (19.435.123,64 zł). Kwota wykonanych wydatków na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazana w sprawozdaniu wynikała z sumy obrotów konta 902 za objęty sprawozdaniem okres. Zobowiązania wykazane w sprawozdaniu Rb - 28S na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiły 350.867,73 zł i dotyczyły, w szczególności, zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników Urzędu oraz placówek oświatowych, opieki społecznej oraz pochodnych od wynagrodzeń. Zobowiązania z tytułu dostaw energii, materiałów i usług stanowiły kwotę 17.826,81 zł i nie były zobowiązaniami wymagalnymi.

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie

Wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS za 2015 rok w pozycji A dochody wykonane wynosiły 17.946.077,33 zł. Dane dotyczące planu dla wymienionego okresu wykazano na podstawie planu budżetu jednostki (17.881.917,64 zł), a dane dotyczące wykonania dochodów nie były zgodne z sumą obrotów konta księgowego 901, co opisano we wcześniejszej części protokołu. Wydatki wykonane wykazane w poz. B wynosiły na dzień 31 grudnia 2015 roku 19.120.860,85 zł wobec planowanych 19.435.123,64 zł. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-NDS w zakresie dochodów (poz. A) były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie 7 - dochody wykonane, natomiast dane wykazane w poz. B sprawozdania Rb-NDS, wykazywały zgodność z danymi ze sprawozdania Rb-28S z kolumny 6 - wydatki wykonane. W poz. C przedmiotowego sprawozdania za 2015 rok wykazano deficyt w wysokości 1.174.783,52 zł (wobec planowanego po zmianach na 1.553.206,00 zł), zgodnej z saldem Wn konta 961. W sprawozdaniu za 2015 rok w poz. D.1 kwota wykazanych przychodów wynosiła 2.853.602,48 zł i stanowiła: w wysokości 1.782.341,48 zł wolne środki określone art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (poz. D.16), w wysokości 103.522,52 zł zaangażowane na pokrycie deficytu budżetu oraz 1.071.261,00 zł kredyty i pożyczki zaciągnięte na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (poz. D.1.11). Wykazana w poz. D.2 kwota rozchodów w wysokości 1.203.302,00 zł była zgodna z sumą obrotów strony Wn konta 134 i 260 pomniejszoną o kwotę 3.569.618,00 zł, opisanej we wcześniejszej części protokołu pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego, otrzymanej i spłaconej w trakcie roku budżetowego 2015.

W danych uzupełniających sprawozdania NDS w części E określono kwotę deficytu w wysokości zgodnej z kwotą wykazaną w części C tego sprawozdania wskazując w

poz.E.2 kredyty i pożyczki w kwocie 1.071.261,00 zł (zgodnej z saldem Ma konta 260) i w poz. E.5 wolne środki stanowiące nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w wysokości 103.522,52 zł, jako źródła jego finansowania.

Sprawozdanie Rb-ST

Stan środków na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego wykazany w rocznym sprawozdaniu Rb-ST na koniec 2015 roku sporządzonym w dniu 22 lutego 2016 roku wynosił 608.123,59 zł i był zgodny z saldem strony Wn konta 133, z czego w 192.576,00 zł stanowiły środki pochodzące z subwencji oświatowej przekazanej w grudniu na rok następny (saldo Ma konta 909) oraz środki niewykorzystanych dotacji 2.497,98 zł (saldo Ma konta 224-6) i był zgodny ze stanem wykazany na wyciągach rachunków bankowych z dnia 31 grudnia 2015 roku.

Sprawozdania Rb-PDP na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2015 roku z wykonania dochodów podatkowych

Z analizy sprawozdań Rb – PDP i Rb – 27S za 2014 rok i 2015 rok wynikało, że wykazane w nich skutki obniżenia górnych stawek podatków, skutki udzielonych ulg i zwolnień oraz skutki finansowe decyzji wydanych przez Wójta Gminy Inowłódz na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2012 roku, poz.749 ze zm., obecnie tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz. 613 ze zm.), dla poszczególnych podatków (umorzenia zaległości, rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności) wykazane były odrębnie we wskazanych kolumnach ww. sprawozdań, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 ust. 1 pkt 9-11 *Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego* stanowiącej załącznik nr 39 obowiązującego od dnia 24 stycznia 2014 roku rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Kwoty skutków finansowych udzielonych ulg w postaci umorzeń w podatku od nieruchomości, podatku rolnym i podatku od środków transportowych oraz skutków obniżenia górnych stawek podatków wykazane w sprawozdaniach Rb – PDP i Rb-27S za 2014 i 2015 rok przedstawiono poniżej:

Rok	2014 rok		2015rok	
	Rb- PDP	Rb-27S	Rb- PDP	Rb-27S
w zakresie podatku rolnego				
umorzenia	151,00	151,00	312,00	312,00
w tym:		0,00		0,00
- osoby prawne		151,00		312,00
- osoby fizyczne				
odroczenia, rozłożenia na raty i zwolnienia	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: - osoby prawne		0,00		0,00
- osoby fizyczne		0,00		0,00
ulgi i zwolnienia	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: - osoby prawne		0,00		0,00
- osoby fizyczne		0,00		0,00
obniżenie górnych stawek podatkowych	11.676,00	11.676,00	17.35800	17.358,00
w tym: - osoby prawne		160,00		243,00
- osoby fizyczne		11.516,00		17.115,00
w zakresie podatku od nieruchomości				
Umorzenia	17,00	17,00	479,00	479,00
w tym		0,00		0,00
- osoby prawne		17,00		479,00
- osoby fizyczne				
odroczenia, rozłożenia na raty i zwolnienia	0,00	0,00	0,00	0,00

w tym		0,00		0,00
- osoby prawne				
- osoby fizyczne		0,00		0,00
ulgi i zwolnienia	503.397,35	503.397,35	28.810,04	28.810,04
w tym:		503.397,35		28.810,04
- osoby prawne				
- osoby fizyczne		0,00		0,00
obniżenie górnych stawek podatkowych	423.558,00	423.558,00	560.307,00	560.307,00
w tym:		223.558,00		347.472,00
- osoby prawne				
- osoby fizyczne		200.000,00		212.835,00
w zakresie podatku leśnego				
Umorzenia	20,00	20,00	22,00	22,00
w tym: - osoby prawne		0,00		0,00
- osoby fizyczne		20,00		22,00
odroczenia, rozłożenia na raty i zwolnienia	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: - osoby prawne		0,00		0,00
- osoby fizyczne		0,00		0,00
ulgi i zwolnienia	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: - osoby prawne		0,00		0,00
- osoby fizyczne		0,00		0,00
obniżenie górnych stawek podatkowych	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: - osoby prawne		0,00		0,00
- osoby fizyczne		0,00		0,00
w zakresie podatku od środków transportowych				
umorzenia	0,00	0,00	5.635,00	5.635,00
w tym: - osoby prawne		0,00		0,00
- osoby fizyczne		0,00		5.635,00
ulgi i zwolnienia	162,50	162,50	0,00	0,00
w tym: - osoby prawne		162,50		0,00
- osoby fizyczne		0,00		0,00
odroczenia, rozłożenia na raty i zwolnienia	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: - osoby prawne		0,00		0,00
- osoby fizyczne		0,00		0,00
obniżenie górnych stawek podatkowych	33.776,72	33.776,72	38.078,80	38.078,80
w tym: - osoby prawne		2.068,72		3.134,60
- osoby fizyczne		31.708,00		34.944,20

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika zgodność danych w zakresie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych, udzielonych ulg i zwolnień oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa wykazanych w sprawozdaniach Rb-PDP za 2014 i 2015 rok z danymi zawartymi w sprawozdaniach Rb – 27S za analogiczne okresy sprawozdawcze.

W zakresie podatku od nieruchomości

W jednostce skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych wyliczone zostały za pomocą programu komputerowego.

W celu zweryfikowania prawidłowości dokonanych przez kontrolowaną jednostkę ustaleń z zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości kontrolujące dokonały wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych za 2014 i 2015 rok w grupie B – budynki związane z działalnością gospodarczą i E – grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Dane dotyczące sporządzonych przez kontrolujące wyliczeń finansowych skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby fizyczne w wybranych do analizy grupach w odniesieniu do skutków finansowych wykazanych przez organ podatkowy za 2014 rok przedstawiono poniżej:

- B - budynki związane z działalnością gospodarczą: stawka ustawowa 23,03 zł, stawka uchwalona przez radę – 20,50 zł. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych wykazane przez organ podatkowy **28.622,08 zł**, skutki finansowe wyliczone przez kontrolujące **28.779,33 zł**, różnica 157,25 zł (zaniżenie),
- E – grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej: stawka ustawowa 0,89 zł, stawka uchwalona przez radę – 0,85 zł. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych wykazane przez organ podatkowy **3.376,60 zł**, kwota wyliczona przez kontrolujące **3.374,57 zł**, różnica 2,03 zł (zawyżenie).

Dane dotyczące sporządzonych przez kontrolujące wyliczeń finansowych skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby fizyczne za 2014 rok **stanowi załącznik nr 20 protokołu kontroli.**

Dane dotyczące sporządzonych przez kontrolujące wyliczeń finansowych skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby prawne w wybranych do analizy grupach w odniesieniu do skutków finansowych wykazanych przez organ podatkowy za 2014 rok:

- B - budynki związane z działalnością gospodarczą: stawka ustawowa 23,03 zł, stawka lokalna – 20,50 zł. Wykazane przez organ podatkowy skutki finansowe obniżenia górnej stawki podatkowej to kwota **175.719,62 zł**, kwota wynikająca z wyliczeń kontrolujących – **175.257,73 zł** (różnica 461,89 zł zawyżenie),
- E – grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej: stawka ustawowa 0,89 zł, stawka uchwalona przez radę – 0,85 zł. Skutki finansowe obniżenia górnej stawki podatkowej wykazane przez organ podatkowy – **38.037,46 zł**, kwota wyliczona przez kontrolujące to **37.588,74 zł** (448,72 zł zawyżenie).

Wyliczenia skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby prawne za 2014 rok w wybranych do analizy grupach zawarto w tabelach **stanowiących załącznik nr 21 protokołu kontroli.**

Wyliczone przez kontrolujące skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości w wybranych grupach osoby fizyczne za 2015 rok w odniesieniu do skutków finansowych wykazanych przez organ podatkowy kształtowały się następująco:

- B - budynki związane z działalnością gospodarczą: stawka ustawowa 23,13 zł, stawka lokalna – 20,50 zł. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych wykazane przez organ stanowiły **29.144,24 zł**, a wyliczone przez kontrolujące – **29.164,23 zł**, (różnica 19,91 zł – zawyżenie),
- E – grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej: stawka ustawowa 0,90 zł, stawka lokalna – 0,85 zł. Skutki finansowe obniżenia górnej stawki podatkowej w tej kategorii przedmiotów opodatkowania wykazane przez organ podatkowy to **3.610,78 zł**, a kwota wyliczona przez kontrolujące – **3.561,85 zł** (zawyżenie o 48,93 zł).

Dane dotyczące skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości w wybranych do analizy grupach osoby fizyczne za 2015 rok zawarto w tabelach **stanowiących załącznik nr 22 protokołu kontroli.**

Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby prawne w wybranych do analizy grupach za 2015 rok wyliczone przez kontrolujące w odniesieniu do danych wykazanych przez organ podatkowy:

- B - budynki związane z działalnością gospodarczą: stawka ustawowa 23,13 zł, stawka ustalona przez organ stanowiący – 20,50 zł. Wyliczony przez kontrolujące skutek obniżenia górnych stawek podatkowych to kwota **176.344,20 zł**, skutki finansowe wykazane przez organ podatkowy - **176.261,49 zł** (zaniżenie o 2,71 zł),
- E – grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej: wg stawki ustawowej 0,90 zł, stawka lokalna 0,85 zł. Wyliczony przez kontrolujące skutek

finansowy obniżenia górnych stawek podatkowych to **35.947,76 zł**, a skutek finansowy wykazany przez organ podatkowy - **36.386,57 zł** (różnica 438,81 zł – zaniżenie). Wyliczenia skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby prawne za 2015 rok w wybranych do analizy grupach zawarto w tabelach *stanowiących załącznik nr 23 protokołu kontroli*.

Różnice w zakresie wyliczonych przez kontrolujące i wykazanych przez organ podatkowy skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby fizyczne i osoby prawne w zakresie wybranych do analizy kategorii przedmiotów opodatkowania (budynki związane z działalnością gospodarczą oraz grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej), nie stanowiąc znaczących kwot, wynikały z zaokrążeń.

Wskazać należy, że analizę skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, z uwzględnieniem zmian zachodzących w tym okresie w przedmiotach opodatkowania, przeprowadzano w okresach kwartalnych, podczas gdy obowiązujące w tym zakresie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej w § 3 ust. 1 pkt 9 załącznika nr 39 stanowi, że w przypadku zastosowania przez gminę obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego. Obowiązek sporządzania sprawozdania w sposób narastający od początku roku do końca okresu sprawozdawczego, przy miesięcznym okresie sprawozdawczym, powoduje konieczność wyliczania skutków obniżenia górnych stawek z osobna za każdy miesiąc, opierając się przy tym na powszechnych zasadach regulujących moment powstania obowiązku podatkowego - art. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 roku poz. 849 ze zm.), wg którego powstaje on od 1 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku, od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem, od 1 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania lub jego części (skutkująca zmianą stawki podatkowej). Każda zmiana przedmiotu opodatkowania, od momentu powstania obowiązku podatkowego, poprzez korekty następujące w ciągu roku, do momentu wygaśnięcia tego obowiązku, wykazywana jest w ewidencji podatkowej jednostki samorządu terytorialnego na przełomie miesiąca, a podatek ustala się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek. Jedynym odstępstwem od tej zasady, jest moment powstania obowiązku podatkowego dla nowo wybudowanych budynków lub budowli (art. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych). Celem rzetelnego i kompletnego wykazania danych w sprawozdaniu budżetowym, niezbędne jest dokonywanie wyliczenia skutków finansowych obniżenia górnych stawek, odpowiednio na ostatni dzień każdego miesiąca, według danych właściwych za ten okres, a następnie narastające wykazywanie ich w kwartalnych sprawozdaniach z planu wykonania dochodów budżetowych Rb-27S. Taka metodologia umożliwi wykazanie skutków finansowych z uwzględnieniem każdej zmiany przedmiotu opodatkowania poczynionej w ciągu roku przez podatników.

Z okazanych kontrolującym danych dotyczących wyliczenia skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania zwolnionych z podatku od nieruchomości na mocy uchwały Rady Gminy Inowłódz nr XV/64/2007 z dnia 28 grudnia 2007 roku w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości wynikało, że **w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za 2014 i 2015 rok nie zostały wykazane skutki finansowe obniżenia górnych stawek**

podatkowych w podatku od nieruchomości od przedmiotów opodatkowania zwolnionych z podatku od nieruchomości na mocy powyższej uchwały.

*Wydruki komputerowe – analiza stawek podatkowych – osoby prawne za 2015 i 2014 rok i sprawozdań Rb 27S za 2014 i 2015 rok stanowią **akta kontroli strony 39-72.***

W zakresie podatku od środków transportowych

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych za lata 2014 i 2015 w kontrolowanej jednostce wyliczono za pomocą programu komputerowego.

Na podstawie bazy danych udostępnionych przez jednostkę kontrolującą dokonano wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych od osób fizycznych za 2014 rok i 2015 rok w wybranych grupach pojazdów w odniesieniu do wyliczeń jednostki stanowiących podstawę wykazania danych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP:

- FG – samochody ciężarowe z zawieszeniem pneumatycznym i równoważnym o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 26 ton :
2014 rok: wg wyliczeń jednostki – **3.802,40 zł**, wg wyliczeń kontrolujących **3.802,24 zł**,
2015 rok: wg wyliczeń jednostki **3.852,00 zł**, wg wyliczeń kontrolujących **3.852,28 zł**,
- GG – samochody ciężarowe z zawieszeniem innym o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 26 ton:
2014 rok: wg wyliczeń jednostki **3.493,60 zł**, wg wyliczeń kontrolujących **3.493,67 zł**,
2015 rok: wg wyliczeń jednostki **4.740,00 zł**, wg wyliczeń kontrolujących **4.740,35 zł**.

Wyliczenie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych osoby fizyczne w odniesieniu do wybranych kategorii przedmiotów opodatkowania za 2014 i 2015 rok sporządzone przez kontrolującą zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 24 protokołu kontroli.*

Jak wynikało z okazanej kontrolującą dokumentacji, w ewidencji podatkowej Gminy Inowłódz w zakresie podatku od środków transportowych osoby prawne funkcjonowało w roku 2014 dwóch podatników i w roku 2015 – trzech podatników.

W rejestrze wymiarowym roku 2014 nie ujęto podatnika Gminy Inowłódz będącego właścicielem podlegającego opodatkowaniu autobusu AUTOSAN H9-21 41S.

Kontrolującą okazano złożoną w 2014 roku (bez pieczęci wpływu do organu podatkowego) deklarację na podatek od środków transportowych w odniesieniu do tego pojazdu oraz deklaracje dotyczące zmian w przedmiocie opodatkowania. Przedmiotowy pojazd zwolniony był z podatku od środków transportowych na mocy § 2 uchwały Rady Gminy Inowłódz nr XXVII/140/2012 z dnia 29 listopada 2012 roku w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych. Na podstawie okazanej dokumentacji kontrolującą dokonano wyliczenia skutków finansowych zwolnienia ww. pojazdu z podatku od środków transportowych oraz skutków finansowych obniżenia górnej stawki podatkowej w odniesieniu do pojazdów określonych art. 10 ust. 1 pkt 7 lit b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych od ww. pojazdu stwierdzając, że skutki finansowe w ww. zakresie zostały poprawnie wyliczone i wykazane w sprawozdaniu Rb-27S i Rb-PDP za 2014 rok.

Ponadto przeanalizowano prawidłowość dokonania wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych od osób prawnych w odniesieniu do dwóch grup pojazdów:

- GE – samochody ciężarowe z zawieszeniem innym od 12 poniżej 18 ton

za 2014 rok: jednostka wykazała – **1.375,60 zł**, wg wyliczeń kontrolujących **1.375,56 zł**,

2015 rok: wg wyliczeń jednostki **1.388,00 zł**, wg wyliczeń kontrolujących **1.388,07 zł**,

- LC – przyczepy i naczepy z zawieszeniem pneumatycznym od 12 poniżej 18 ton

2014 rok: wg wyliczeń jednostki **654,30 zł**, wg wyliczeń kontrolujących **654,33 zł**,

2015 rok: wg wyliczeń jednostki **569,00 zł**, wg wyliczeń kontrolujących **568,50 zł**.

w wyniku czego stwierdzono zgodność kwot wyliczonych przez kontrolujące z danymi wynikającymi w wyliczeń jednostki.

Wyliczenia dotyczące skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych osoby prawne za 2014 i 2015 rok sporządzone przez kontrolujące zestawiono w tabelach **stanowiących załącznik nr 25 protokołu kontroli**.

Bilans Gminy Inowłódz z wykonania budżetu sporządzony na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Prawidłowość wykazywania danych w bilansie z wykonania budżetu Gminy Inowłódz zweryfikowano na podstawie bilansu sporządzonego w dniu 30 marca 2016 roku wg stanu na 31 grudnia 2015 roku. Bilans zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w wysokości 670.626,60 zł i został podpisany przez Wójta Gminy Inowłódz i Skarbnika Gminy. Stan aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek roku 2015 był zgodny ze stanem na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikającym z bilansu Gminy Inowłódz sporządzonego w dniu 20 lutego 2015 roku według stanu na 31 grudnia 2014 roku. W bilansie z wykonania budżetu Gminy Inowłódz sporządzonym wg stanu na 31 grudnia 2015 roku wykazano następujące dane:

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	608.123,59	I. Zobowiązania	6.093.794,54
1. Środki pieniężne	608.123,59	1. Zobowiązania finansowe	6.091.261,00
1.1. Środki pieniężne budżetu	605.590,05	I.1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00
1.2. Pozostałe środki pieniężne	2.533,54	I.1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	6.091.261,00
II. Należności i rozliczenia	62.502,91	I.2. Zobowiązania wobec budżetów	2.525,50
II.1. Należności finansowe	0,00	I. 3. Pozostałe zobowiązania	8,04
II.1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	II. Aktywa netto budżetu	-5.615.744,04
II.1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	-1.174.783,52
II.2. Należności od budżetów	62.502,91	II.1.1. Nadwyżka budżetu (+)	0,00
II.3. Pozostałe należności i rozliczenia	0,00	II.1.2. Deficyt budżetu (-)	-1.174.783,52
		II.1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00
		II.2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	0,00
		II.3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00
		II.4. Środki z prywatyzacji	0,00
		II.5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	-4.440.960,52

III. Inne aktywa	0,00	III. Inne pasywa	192.576,00
Suma aktywów	670.626,50	Suma pasywów	670.626,50

Środki pieniężne

wykazana kwota 608.123,59 zł wynikała z salda konta 133 strona Wn,

Środki pieniężne budżetu

wykazana kwota 605.590,05 zł stanowiła saldo konta 133 pomniejszone o sumę sald strony Ma konta 224 w kwocie 2.525,50 zł i konta 240 w wysokości 8,04 zł,

Pozostałe środki pieniężne

ujęte w bilansie pozostałe środki pieniężne w wysokości 2.533,54 zł stanowiły kwotę wykazaną na stronie Ma konta 224 (środki podlegające zwrotowi do budżetów wynikające z rozliczeń z Łódzkim Urzędem Wojewódzkim i Urzędami Skarbowymi) powiększoną o saldo strony Ma konta 240 w wysokości 8,04 zł (błędne zapisy bankowe),

Należności od budżetów

kwota 62.502,91 zł wynikała z salda Wn konta 224,

Zobowiązania finansowe

wykazane w kwocie 6.091.261,00 zł wynikały z sumy sald kont 134 i 260 strona Ma i stanowiły w całości zobowiązania długoterminowe (poz. I.1.2),

Zobowiązania wobec budżetów

wykazana kwota 2.525,50 zł zgodna była z saldem strony Ma konta 224,

Pozostałe zobowiązania

kwota 8,04 zł stanowiąca saldo Ma konta 240 (z rozszerzeniem- 240-1) wynikała ze zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków będących konsekwencją błędnych zapisów w wyciągach bankowych,

Nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

wykazana w bilansie kwota 1.174.783,52 zł deficytu budżetu za 2015 rok była zgodna z saldem Wn konta 961,

Skumulowana nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

kwota 4.440.960,52 zł stanowiąca skumulowany ujemny wynik budżetu wynikała z salda Wn konta 960,

Inne pasywa

kwota 192.576,00 zł wynikająca z salda Ma konta 909 stanowiła subwencję oświatową przekazaną w roku 2015 na wydatki roku 2016.

Wyliczona na podstawie danych wykazanych w bilansie kwota wolnych środków stanowiła 475.516,96 zł i była zgodna z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej i z danymi wykazanymi w sprawozdaniu budżetowym Rb - NDS za I kwartał 2016 roku.

Bilans sporządzono zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2015 roku

Zgodnie z bilansem jednostki budżetowej sporządzonym dla Urzędu Gminy Inowłódz w dniu 31 marca 2016 roku według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, stan aktywów i pasywów wynosił 28.424.842,93 zł. Stan aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek roku 2015 był zgodny z wielkością odnotowaną w bilansie Urzędu Gminy Inowłódz sporządzonym według stanu na 31 grudnia 2014 roku w dniu 20 marca 2015 roku.

Kontrolą objęto wszystkie pozycje bilansu za 2015 rok:

Aktywa

Aktywa trwałe, które wykazano w kwocie 27.208.755,04 zł

Poz. A. I Wartości niematerialne i prawne - wykazane w bilansie stanowiły kwotę 4.500,00 zł, która wynikała z sumy salda konta 020-1 strona Wn wartości niematerialne i prawne w kwocie 79.041,11 zł pomniejszonej o umorzenie (wynikające z salda konta 071-2 strona Ma) w wys. 74.541,11 zł.

Poz. A. II. Rzeczowe aktywa trwałe wykazano na kwotę 27.204.255,04 zł, na którą składały się środki trwałe o wartości netto 26.696.006,01 zł oraz inwestycje rozpoczęte - środki trwałe w budowie w kwocie 508.249,03 zł.

Poz.A.II.1 Środki trwałe - wykazana w bilansie wartość wynosiła 26.696.006,01 zł, którą w całości stanowiły środki trwałe wynikające z ewidencji konta 011 w kwocie 40.292.952,64 zł (saldo konta 011 strona Wn) pomniejszone o wartość umorzenia środków trwałych w wys. 13.596.946,63 zł (saldo konta 071-1 strona Ma), z czego:

- grunty stanowiły wartość - 2.785.546,95 zł, która była zgodna z danymi z ewidencji księgowej. Powyższych dane były nieweryfikowalne w odniesieniu do danych dotyczących stanu mienia komunalnego na 31 grudnia 2015 roku wobec nie wykazania, w informacji sporządzonej na dzień 31 grudnia 2015 roku zgodnie z uregulowaniami art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, wartości gruntów Gminy Inowłódz,
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupy 1 i 2) - o wartości 23.751.252,36 zł (wartość brutto 36.998.438,50 zł minus umorzenie 13.247.186,14 zł - część salda konta 071-1),
- urządzenia techniczne i maszyny (grupy od 3 do 6) - wartość wg ewidencji księgowej 342.984,26 zł (część salda konta 011), minus umorzenie w kwocie 230.075,82 zł (część salda konta 071-1), wartość po umorzeniu 112.908,54 zł,
- środki transportowe (grupa 7) - wykazano w wartości 0,00 zł, co było zgodne z ewidencją analityczną w zakresie tej grupy i wynikało z części salda konta 011 w kwocie 66.689,60 zł minus umorzenie 66.689,60 zł (część salda konta 071-1) - wartość bilansowa 0,00 zł,
- inne środki trwałe - grupa 8 wartość bilansowa wykazana w kwocie 46.298,26 zł stanowiła część salda konta 011 w wysokości 99.293,33 zł minus umorzenie 52.995,07 zł (część salda konta 071-1).

Wartości początkowe oraz wartość umorzenia przyjęte do wyliczenia wartości bilansowej środków trwałych były zgodne z ich stanem na 31 grudnia 2015 roku wynikającym z ksiąg inwentarzowych oraz kwoty naliczonego umorzenia.

Poz.A.II.2. Środki trwałe w budowie (inwestycje) - wykazano w bilansie na kwotę 508.249,03 zł zgodną z wartością wynikającą z konta księgowego 080.

Poz. B. Aktywa obrotowe - w bilansie wykazano wartość 1.216.087,89 zł, którą stanowiły należności krótkoterminowe (wykazane w poz. B.II w kwocie 1.181.055,77 zł) i krótkoterminowe aktywa finansowe stanowiące wykazane w poz.B.III.2 środki pieniężne na rachunkach bankowych w kwocie 35.032,12 zł .

Poz. B.II. Należności krótkoterminowe wykazane w kwocie 1.181.055,77 zł stanowiły w wysokości 70.534,41 zł należności z tytułu dostaw i usług (poz. B.II.1) oraz w kwocie 1.110.521,36 zł pozostałe należności (poz. B.II.4).

Poz. B.II.1 Należności z tytułu dostaw i usług wykazano w wartości 70.534,41 zł, co było zgodne z sumą sald strony Wn kont 221-8 i 201 w kwotach, odpowiednio: 69.587,00 zł i 947,41 zł,

Poz.B.II.4 Pozostałe należności – wartość wykazana w bilansie to 1.110.521,36 zł, na którą składały się: należności podatkowe bądź inne opłaty i dochody budżetowe uzyskiwane przez Gminę w wys. 1.292.782,77 zł (saldo konta 221 strona Wn w kwocie 1.362.369,77 zł pomniejszone o saldo strony Wn konta 221-8 – 69.587,00 zł), pomniejszone o saldo konta 290 (strona Ma) wynikające z dokonanych odpisów aktualizacyjnych należności na kwotę 182.261,41 zł.

Poz.B.III. Krótkoterminowe aktywa finansowe w całości stanowiły środki pieniężne na rachunkach bankowych – *poz. B.III.2* stanowiąca sumę sald strony Wn kont 135 i 139.

Pasywa

Fundusz wykazano w poz. A na wartość 28.225.336,32 zł

Poz. A.I. Fundusz jednostki na koniec okresu – wg bilansu w wysokości 16.743.087,26 zł wynikał z wartości wykazanych w zestawieniu zmian w funduszu jednostki: fundusz jednostki na początek roku obrotowego 13.654.902,36 zł, zwiększenia funduszu w ciągu roku budżetowego w łącznej kwocie 29.755.328,68 zł, (tj. zysk bilansowy za rok ubiegły w kwocie 8.970.867,62 zł, zrealizowane wydatki budżetowe 13.666.522,40 zł, środki na inwestycje 7.117.938,66 zł) oraz zmniejszenia funduszu 26.667.143,78 zł, na którą to wartość składały się: zrealizowane dochody budżetowe 17.890.855,23 zł, dotacje i środki na inwestycje 8.535.330,44 zł, wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 27.118,90 zł i inne zmniejszenia 25.296,98 zł. Fundusz jednostki na koniec okresu sprawozdawczego wynosił 16.743.087,26 zł (saldo konta 800 strona Ma),

Poz. A.II. Wynik finansowy netto w kwocie 11.482.249,06 zł był zgodny z saldem konta 860 strona Ma oraz rachunkiem zysków i strat,

Poz. C. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania – wykazana w bilansie kwota 199.369,65 zł to wartość w całości dotycząca zobowiązań krótkoterminowych (C.II), na które składały się: zobowiązania z tytułu dostaw i usług (C.II.1) w kwocie 20.287,47 zł (suma sald strony Ma kont 201 i 221-8), zobowiązania wobec budżetów (C.II.2) w wysokości 14.943,71 zł (saldo strony Ma konta 225), zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń (C.II.3) w kwocie 42.711,11 zł (saldo strona Ma konta 229), zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (C.II.4) na kwotę 71.755,12 zł (saldo strony Ma konta 231), pozostałe zobowiązania (C.II.5) na kwotę 14.757,08 zł (saldo strony Ma konta 221 pomniejszone o saldo Ma konta 221-8).

Kontrolujące stwierdziły, że wszystkie wykazane w bilansie wartości odpowiadały danym zawartym w ewidencji księgowej jednostki.

Okazane kontrolującym sprawozdanie finansowe Urzędu Gminy Inowłódz za 2015 rok obejmujące bilans, rachunek zysów i strat oraz zestawienie zmian w funduszu jednostki sporządzono w dniu 31 marca 2016 roku, a dokumenty te zostały podpisane przez Wójta Gminy Inowłódz oraz Skarbnika Gminy.

Bilans sporządzono zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz

państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2014 - 2015)

Zgodnie z obowiązującymi w Urzędzie Gminy Inowłódz zasadami funkcjonowania kont stanowiącymi załącznik do zarządzenia Wójta Gminy Inowłódz nr 1/2013 z dnia 5 lutego 2013 roku, konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Ewidencja szczegółowa dla konta prowadzona jest według kontrahentów i zapewnia możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

Stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosił 18 900,85 zł i składały się na niego następujące dowody księgowe (zobowiązania wynikające z faktur):

Lp	Nazwa kontrahenta	Oznaczenie faktury	Kwota faktury (zł)	Data wpływu faktury do jednostki	Data ujęcia faktury w ewidencji	Umowny termin zapłaty	Faktyczny termin zapłaty
1.	(...) ³	umowa nr 6/2015	250,00	10.08.2015	10.08.2015	6 miesięcy	10.03.2016
2.	(...) ⁴	umowa nr 7/2015	250,00	10.08.2015	10.08.2015	6 miesięcy	10.03.2016
3.	(...) ⁵	umowa nr 8/2015	250,00	11.08.2015	11.08.2015	6 miesięcy	10.03.2016
4.	(...) ⁶	umowa nr 9/2015	250,00	12.08.2015	12.08.2015	6 miesięcy	10.03.2016

³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

5.	(...) ⁷	umowa nr 10/2015	250,00	25.08.2015	25.08.2015	6 miesięcy	22.03.2016
6.	(...) ⁸	umowa nr 11/2015	250,00	15.09.2015	15.09.2015	6 miesięcy	31.03.2016
7.	(...) ⁹	umowa nr 12/2015	250,00	16.10.2015	16.10.2015	6 miesięcy	16.05.2016
8.	(...) ¹⁰	umowa nr 13/2015	250,00	4.12.2015	4.12.2015	6 miesięcy	15.06.2016
9.	PGE Obrót S.A. ul. 8-go Marca 6 35-959 Rzeszów	99900669/480/1 80/225-2	4.400,00	14.12.2015	14.12.2015	5.01.2016	5.01.2016
10.	PGE Obrót S.A. ul. 8-go Marca 6 35-959 Rzeszów	99900669/480/1 80/225-4	4.400,00	14.12.2015	14.12.2015	15.01.2016	14.01.2016
11.	Usługi - rakaństwo Mariola Boguszewska ul. Reymonta 16 96-200 Rawa Maz.	363/15	378,00	29.12.2015	29.12.2015	12.01.2016	5.01.2016
12.	Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjno – Handlowe „OTECH” Sp. z o.o. ul. Dukielska 83 38-300 Gorlice	FA/181/2015/12	2.804,40	29.12.2015	29.12.2015	6.01.2016	11.01.2016
13.	PHU „MADAX” Ryszard Majewski ul. Łódzka 15 97-217 Lubochnia	42	2.000,00	30.12.2015	30.12.2015	13.01.2016	5.01.2016
14.	(...) ¹¹	umowa nr 69/2015	720,00	4.01.2016	31.12.2015	11.01.2016	5.01.2016
15.	Orange Polska S.A.	FD	49,00	31.12.2015	31.12.2015	5.01.2016	5.01.2016

⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE INOWŁÓDZ
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

	Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	20152414228					
16.	PGE Obrót S.A. ul. 8-go Marca 6 35-959 Rzeszów	60000224/0000 8/248	486,88	4.01.2016	31.12.2015	19.01.2016	5.01.2016
17.	PGE Obrót S.A. ul. 8-go Marca 6 35-959 Rzeszów	60000298/0000 2/130	154,34	4.01.2016	31.12.2015	13.01.2016	5.01.2016
18.	PGE Obrót S.A. ul. 8-go Marca 6 35-959 Rzeszów	60000353/0002 5/666	624,89	4.01.2016	31.12.2015	19.01.2016	5.01.2016
19.	„AUTO-TOS” Sp. z o.o. ul. Tamka 4 97-200 Tomaszów Maz.	00463/12/2015	203,00	4.01.2016	31.12.2015	13.01.2016	5.01.2016
20.	KRAFT - POL Sp. z o.o. ul. Częstochowska 10 42-164 Parzymiechy	FF/12126/2015	85,80	4.01.2016	31.12.2015	7.01.2016	5.01.2016
21.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Królowej Woli "Przyjazna Wieś" Królowa Wola 77 97-215 Inowłódz	FV/ETM/3/12/15	105,00	31.12.2015	31.12.2015	5.01.2016	5.01.2016
22.	Polska Press Sp. z o.o. Oddział w Łodzi ul. Ks. Skorupki 17/19 90-532 Łódź	FVS2015/00080 34/BLO	184,50	31.12.2015	31.12.2015	11.01.2016	11.01.2016
23.	PHU "Tęcza" Reklama od A do Z Małgorzata Szczegielniak ul. Śląska 15 97-200 Tomaszów Maz.	0399/15/FVS	196,80	5.01.2016	31.12.2015	11.01.2016	11.01.2016
24.	Towarzystwo Inwestycyjno- Kapitałowe "TRANSFER" S.A. Zakład Pracy Chronionej ul. Zielona 7 97-200 Tomaszów Maz.	FA/946/12/2015	108,24	5.01.2016	31.12.2015	15.01.2016	14.01.2016
RAZEM: 18.900,85 zł							

Ponadto kontrolą objęto zobowiązania Gminy z tytułu świadczenia dostaw i usług przez wybranych kontrahentów w 2014 i 2015 roku:

AGAWA.PL Sp. z o.o. - faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz.

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1.	17/9-10	27.01.2014	28.01.2014	29.01.2014	11/2014	2523	10.02.2014	201,99
2.	209/12-13	28.10.2014	29.10.2014	07.11.2014	152/2014	30081	11.11.2014	207,16
3.	215/17-18	6.11.2014	6.11.2014	19.11.2014	156/2014	31134	20.11.2014	356,69
4.	221/1-2	14.11.2014	17.11.2014	19.11.2014	156/2014	31744	28.11.2014	201,03

Studio Reklamy „KUMART” Łukasz Muszyński - faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz.

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1	135/13-14	15.07.2014	16.07.2014	17.07.2014	96/2014	31/07/2014	29.07.2014	86,10
2	180/9-10	17.09.2014	18.09.2014	29.09.2014	129/2014	58/09/2014	1.10.2014	418,20
3	227/7-8	19.11.2014	25.11.2014	3.12.2014	166/2014	58/11/2014	3.12.2014	176,14
4	248/9-10	29.12.2014	29.12.2014	31.12.2014	177/2014	72/12/2014	12.01.2015	206,64

„DA-MO” Dałkowska – Modzelewska Spółka Jawna – faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz.

PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE INOWŁÓDZ
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1.	10/1-2	13.01.2014	17.01.2014	11.02.2014	17/2014	F/27/2014/HP	12.02.2014	5.026,67
2.	25/1-2	1.02.2014	7.02.2014	3.03.2014	29/2014	F/136/2014/HP	3.03.2014	4.889,32
3.	27/9-10	6.02.2014	11.02.2014	3.03.2014	29/2014	F/162/2014/HP	8.03.2014	1.573,92
4.	45/11-12	4.03.2014	7.03.2014	31.03.2014	43/2014	F/236/2014/HP	3.04.2014	4.720,21
5.	64/35-36	31.03.2014	3.04.2014	10.04.2014	48/2014	F/298/2014/HP	30.04.2014	3.437,85

EWENBERG Renata Lipińska – Grochowska – faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1.	55/1-4	20.03.2014	21.03.2014	31.03.2014	43/2014	36/14	3.04.2014	2.435,40
2.	102/11-12	22.05.2014	29.05.2014	4.06.2014	76/2014	62/14	5.06.2014	479,70
3.	105/15-18	30.05.2014	3.06.2014	1.07.2014	88/2014	66/14	29.06.2014	2.435,40
4.	169/1-4	29.08.2014	3.09.2014	12.09.2014	121/2014	101/14	13.09.2014	2.435,40
5.	192/5-6	3.10.2014	6.10.2014	16.10.2014	138/2014	116/14	17.10.2014	147,60
6.	214/7-10	4.11.2014	5.11.2014	19.11.2014	156/2014	128/14	18.11.2014	2.435,40
7.	246/38-40	22.12.2014	22.12.2014	29.12.2014	175/2014	160/14	5.01.2015	2.435,40

LYRECO POLSKA S.A. – faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1.	1/3-4	2.01.2014	3.01.2014	8.01.2014	2/2014	2164834652	16.01.2014	336,31
2.	122/5-6	26.06.2014	27.06.2014	1.07.2014	88/2014	2165037532	10.07.2014	195,09
3.	186/1-2	25.09.2014	26.09.2014	30.09.2014	130/2014	2165140899	9.10.2014	141,31
4.	190/12-13	29.09.2014	2.10.2014	13.10.2014	198/2014	2165144182	13.10.2014	21,16

„JAN – BUD” Jan Kołodziejczyk - faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1.	149/1-2	4.08.2015	4.08.2015	14.08.2015	110/2015	00008/2015	18.08.2015	540,00

„AGJ” Sp. z o.o. – faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1.	205/5-6	16.10.2015	21.10.2015	13.11.2015	154/2015	F/001028/15	15.11.2015	1.449,74
2.	205/7-8	16.10.2015	21.10.2015	13.11.2015	154/2015	F/001029/15	15.11.2015	1.356,08
3.	209/1-2	23.10.2015	27.10.2015	19.11.2015	158/2015	F/001081/15	22.11.2015	1.449,74
4.	209/3-4	23.10.2015	27.10.2015	19.11.2015	158/2015	F/001082/15	22.11.2015	1.356,08
5.	231/3-4	23.11.2015	27.11.2015	15.12.2015	172/2015	F/001253/15	23.12.2015	2.899,48
6.	247/11-12	15.12.2015	21.12.2015	28.12.2015	177/2015	F/001405/15	14.01.2016	2.712,15

„BONETT” Bogdan Janicki Drukarnia Offsetowa – faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1.	105/11-12	1.06.2015	2.06.2015	8.06.2015	77/2015	1152/15/FVS	15.06.2015	150,80
2.	241/1-2	10.12.2015	11.12.2015	16.12.2015	173/2015	2515/15/FVS	24.12.2015	253,38

Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „BŁYSK” Spółka Jawna S. Klimek i S-ka – faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1.	40/1-2	27.02.2015	27.02.2015	9.03.2015	30/2015	FAP/504/2015	13.03.2015	28,28
2.	79/3-4	21.04.2015	24.04.2015	29.04.2015	56/2015	FAP/979/2015	5.05.2015	845,64
3.	79/5-6	24.04.2015	24.04.2015	29.04.2015	56/2015	FAP/998/2015	8.05.2015	222,04

4.	82/1-2	29.04.2015	29.04.2015	11.05.2015	62/2015	FAP/1052/2015	13.05.2015	146,37
5.	83/3-4	30.04.2015	30.04.2015	11.05.2015	62/2015	FAP/1071/2015	14.05.2015	73,80
6.	101/17-18	26.05.2015	27.05.2015	2.06.2015	75/2015	FAP/1343/2015	9.06.2015	549,50
7.	104/10-11	29.05.2015	1.06.2015	8.06.2015	77/2015	FAP/1499/2015	12.06.2015	278,10
8.	118/11-12	19.06.2015	22.06.2015	2.07.2015	90/2015	FAP/1633/2015	3.07.2015	41,43
9.	202/2-3	15.10.2015	16.10.2015	21.10.2015	143/2015	FAP/2855/2015	29.10.2015	65,81

F.H. „DUD – KAR” Karol Dudeńko – faktury wystawiane na rzecz Gminy Inowłódz

Lp.	Pozycja księgową	Data wystawienia	Data wpływu do UG	Data zapłaty	WB nr	Numer faktury	Umowny termin zapłaty	Kwota (w zł)
1.	224/21-22	17.11.2015	18.11.2015	21.11.2015	160/2015	19/2015	30.11.2015	180,85
2.	239/5-6	8.12.2015	9.12.2015	16.12.2015	173/2015	22/2015	23.12.2015	199,80

W wyniku kontroli ww. dokumentów stwierdzono:

- **nie wszystkie zobowiązania regulowane były terminowo;**
- dowody księgowe posiadały datę wpływu do Urzędu Gminy;
- **stwierdzono przypadki braku sprawdzenia dokumentu księgowego pod względem merytorycznym przez właściwego pracownika. W celu ustalenia, czy dokument odpowiada określonym wymogom, powinien być sprawdzony pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, zawierać akceptację osób upoważnionych. Kontrola merytoryczna polega na zbadaniu czy: dane zawarte w dokumencie odpowiadają rzeczywistości, czy ceny na dokumencie są zgodne z umową, cennikami lub taryfami i czy wyrażona w dowodzie operacja gospodarcza była celowa z punktu widzenia gospodarczego oraz oszczędności i zgodna z obowiązującymi przepisami;**
- dokumenty podlegały wstępnej kontroli przez Skarbnika Gminy zgodnie z art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych;
- faktury będące podstawą zapisów księgowych spełniały wymogi dotyczące dokumentu źródłowego określone w art. 21 i 22 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości;
- zatwierdzenia do wypłaty dokonywał Wójt Gminy.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

W zakładowym planie kont odnotowano między innymi, iż konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami w szczególności z tytułu podatków – podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku VAT, nadpłat w rozliczeniach z budżetami.

Urząd Gminy Inowłódz sporządził deklarację roczną o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy (PIT-4R) za 2015 rok.

Terminowość przekazywania zaliczek na podatek dochodowy przedstawia tabela:

Należność za miesiące 2015 r.	Deklaracja na zaliczkę na podatek dochodowy		Termin płatności	Wpłaty			Zaległość
	Tytuł składki	Kwota w zł		Kwota	Data	Nr dokumentu księgowego	
1	2	3	4	5	6	7	8 (3-5)
Styczeń	PIT – 4R	8 327,00	20.02.2015	8 324,00	30.01.2015	WB 57/48-64	

Luty	PIT – 4R	16 379,00	20.03.2015	16 336,00 46,00	27.02.2015 19.03.2015	WB 109/54-69 WB 148/2-3	
Marzec	PIT – 4R	10 068,00	20.04.2015	10 068,00	31.03.2015	WB 171/46-60	
	PIT – 8	27,00	20.04.2015	27,00	3.03.2015	WB 171/46-60	
Kwiecień	PIT – 4R	9 067,00	20.05.2015	9 067,00	30.04.2015	WB 233/50-70	
Maj	PIT - 4R	11 169,00	20.06.2015	11 169,00	29.05.2015	WB 290/99-124	
Czerwiec	PIT – 4R	12 514,00	20.07.2015	12 514,00	30.06.2015	WB 346/63-79	
Lipiec	PIT – 4R	10 207,00	20.08.2015	10 207,00	31.07.2015	WB 415/58-74	
Sierpień	PIT – 4R	11 218,00	20.09.2015	11 218,00	31.08.2015	WB 468/50-66	
Wrzesień	PIT – 4R	11 838,00	20.10.2015	11 838,00	30.09.2015	WB 529/82-109	
Październik	PIT – 4R	12 658,00	20.11.2015	12.658,00	30.10.2015	WB 589/99-124	
Listopad	PIT – 4R	9 963,00	20.12.2015	9 963,00	30.11.2015	WB 646/65-81	
Grudzień	PIT – 4R	13 248,00	20.01.2016	13 248,00	31.12.2015	WB 709/61-89	

Ewidencji przekazanych zaliczek podatku dokonywano na kontach Wn 225 i Ma 130.

Konto 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne

W zakładowym planie kont, odnośnie konta 229 zapisano, że służy ono do ewidencji innych niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

Sprawdzono terminowość zapłaty zobowiązań z tytułu naliczonych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń pracowników Urzędu za 2015 rok. Po przeanalizowaniu poddanych kontroli dokumentów źródłowych oraz wydruków ewidencji księgowej stwierdzono, że ww. pochodne od wynagrodzeń były przekazywane na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do dnia 5-go następnego miesiąca zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 121).

Terminowość przekazywania składek przedstawia tabela:

Należność za miesiące 2015 r.	Składki zadeklarowane według DRA		Termin płatności	Wpłaty			Zaległość
	Tytuł składki	Kwota w zł		Kwota	Data	Nr dokumentu księgowego	
Styczeń	Społeczne	29.521,85	5.02.2015	26.720,60	30.01.2015	WB 57/14-22	
	Zdrowotne	8.189,58	5.02.2015	8.202,29	30.01.2015	WB 57/14-22	
	Fundusz pracy	1.512,95	5.02.2015	1.528,51	30.01.2015	WB 57/14-22	
Luty	Społeczne	55.138,62	5.03.2015	55.502,90	27.02.2015	WB 109/15-23	
	Zdrowotne	15.418,49	5.03.2015	15.427,89	27.02.2015	WB 109/15-23	

PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE INOWŁÓDZ
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

	Fundusz pracy	2.983,37	5.03.2015	2.967,81	27.02.2015	WB 109/15-23	
Marzec	Spoleczne	23.387,12	5.04.2015	22.827,17	31.03.2015	WB 171/10-19	
	Zdrowotne	7.790,31	5.04.2015	7.768,20	31.03.2015	WB 171/10-19	
	Fundusz pracy	1.470,76	5.04.2015	1.470,76	31.03.2015	WB 171/10-19	
Kwiecień	Spoleczne	30.634,92	5.05.2015	30.634,92	30.04.2015	WB 233/11-20	
	Zdrowotne	9.312,68	5.05.2015	9.312,68	30.04.2015	WB 233/11-20	
	Fundusz pracy	1.721,40	5.05.2015	1.721,40	30.04.2015	WB 233/11-20	
Maj	Spoleczne	34.594,82	5.06.2015	34.594,82	29.05.2015	WB 290/31-48	
	Zdrowotne	10.067,66	5.06.2015	10.067,66	29.05.2015	WB 290/31-48	
	Fundusz pracy	2.097,12	5.06.2015	2.097,12	29.05.2015	WB 290/31-48	
Czerwiec	Spoleczne	30.758,39	5.07.2015	30.758,39	30.06.2015	WB 346/23-33	
	Zdrowotne	9.067,86	5.07.2015	9.067,86	30.06.2015	WB 346/23-33	
	Fundusz pracy	1.887,33	5.07.2015	1.887,33	30.06.2015	WB 346/23-33	
Lipiec	Spoleczne	31.509,88	5.08.2015	31.509,88	31.07.2015	WB 415/16-29	
	Zdrowotne	9.201,23	5.08.2015	9.201,23	31.07.2015	WB 415/16-29	
	Fundusz pracy	1.942,23	5.08.2015	1.942,23	31.07.2015	WB 415/16-29	
Sierpień	Spoleczne	33.216,88	5.09.2015	33.216,88	31.08.2015	WB 468/13-22	
	Zdrowotne	9.150,52	5.09.2015	9.150,52	31.08.2015	WB 468/13-22	
	Fundusz pracy	1.948,47	5.09.2015	1.948,47	31.08.2015	WB 468/13-22	
Wrzesień	Spoleczne	34.225,22	5.10.2015	34.225,22	30.09.2015	WB 529/26-40	
	Zdrowotne	10.534,87	5.10.2015	10.534,87	30.09.2015	WB 529/26-40	
	Fundusz pracy	1.990,51	5.10.2015	1.990,51	30.09.2015	WB 529/26-40	
Październik	Spoleczne	34.340,82	5.11.2015	34.340,82	30.10.2015	WB 589/37-53	
	Zdrowotne	9.879,56	5.11.2015	9.879,56	30.10.2015	WB 589/37-53	
	Fundusz pracy	2.034,23	5.11.2015	2.034,23	30.10.2015	WB 589/37-53	
Listopad	Spoleczne	31.077,00	5.12.2015	31.078,92	30.11.2015	WB 646/24-35	
	Zdrowotne	9.222,21	5.12.2015	9.222,14	30.11.2015	WB 646/24-35	
	Fundusz pracy	1.929,07	5.12.2015	1.929,07	30.11.2015	WB 646/24-35	
Grudzień	Spoleczne	32.459,90	5.01.2016	32.459,90	31.12.2015	WB 709/2-17	
	Zdrowotne	11.019,86	5.01.2016	11.019,86	31.12.2015	WB 709/2-17	

	Fundusz pracy	2.313,45	5.01.2016	2.313,45	31.12.2015	WB 709/2-17	
--	---------------	----------	-----------	----------	------------	-------------	--

Kontrolowana jednostka na podstawie art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z 2011 roku Dz. U. nr 127, poz. 721 ze zm.) była zobowiązana dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Z dokumentacji przedstawionej do kontroli wynikało, że w okresie styczeń – marzec oraz lipiec - grudzień 2015 roku jednostka była zobowiązana i sporządzała deklaracje miesięczne do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ogółem za 2015 rok na rzecz PFRON przekazano kwotę 12.458,00 zł. Kwota comiesięcznych wpłat na PFRON ujęta w ewidencji księgowej w 2015 roku była zgodna z kwotami do zapłaty wynikającymi z deklaracji.

Wpłaty na PFRON w 2015 roku obrazuje tabela:

Należność za miesiące 2015 r.	Deklaracja miesięcznych wpłat na PFRON		Termin płatności	Wpłaty			Zaległość
	Tytuł składki	Kwota w zł		Kwota	Data	Nr dokumentu księgowego	
1	2	3	4	5	6	7	8 (3-5)
Styczeń	DEK-I-a	979,00	20.02.2015	979,00	19.02.2015	WB 94/7	
Luty	DEK-I-a	1.062,00	20.03.2015	1.062,00	18.03.2015	WB 145/35	
Marzec	DEK-I-a	1.018,00	20.04.2015	1.018,00	16.04.2015	WB 205/13	
Kwiecień	INF-1	0	20.05.2015	0			
Maj	INF-1	0	20.06.2015	0			
Czerwiec	INF-1	0	20.07.2015	0			
Lipiec	DEK-I-a	1.471,00	20.08.2015	1.471,00	17.08.2015	WB 443/9	
Sierpień	DEK-I-a	1.758,00	20.09.2015	1.758,00	18.09.2015	WB 507/18	
Wrzesień	DEK-I-a	1.841,00	20.10.2015	1.841,00	14.10.2015	WB 556/10	
Październik	DEK-I-a	1.641,00	20.11.2015	1.641,00	16.11.2015	WB 617/21	
Listopad	DEK-I-a	1.397,00	20.12.2015	1.397,00	15.12.2015	WB 677/13	
Grudzień	DEK-I-a	1.291,00	20.01.2016	1.291,00	18.01.2016	WB 27/2	

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 240 – pozostałe rozrachunki (jednostka)

Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta opisanymi w zarządzeniu nr 1/2013 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 5 lutego 2013 roku w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości, na koncie 240 ujmuje się należności i roszczenia oraz zobowiązania nieobjęte ewidencją na kontach 201 - 234. Ewidencję szczegółową do konta 240 prowadzi się na kontach analitycznych: 240-1, 240-3, 240-4, 240-7, 240-9, zapewniając

ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów. Na koncie 240 w jednostce budżetowej księguje się, między innymi:

- mylne wpłaty,
- wadium,
- prowizje na rachunkach bankowych,
- zabezpieczenia należytego wykonania umów.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku po stronie Ma konta 240 - „Pozostałe rozrachunki” wystąpiło saldo zobowiązań w kwocie 34 895,16 zł oraz po stronie Wn - saldo należności i roszczeń w kwocie 0,00 zł. Na zobowiązania złożyły się następujące wartości: zabezpieczenia dotyczące należytego wykonania umów w kwocie 17.215,38 zł oraz depozyty na kwotę 17.679,78 zł.

Na **koncie 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń** ewidencjonuje się rozrachunki z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do wynagrodzeń a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej i innych umów zawartych zgodnie z odrębnymi przepisami.

Saldo konta na 31 grudnia 2015 roku wynosiło po stronie Ma – 71.775,12 zł i kwotę tę stanowiło naliczone dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2015 rok, wypłacone w dniu 11 lutego 2016 roku. Saldo konta po stronie Wn wyniosło 0,00 zł.

Konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami. Na koncie dokonuje się ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia (zaliczki, zajęcia komornicze potrącone z wynagrodzenia, składki PZU i pożyczki mieszkaniowe potrącone z wynagrodzenia). Saldo konta 234 na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 0,00 zł (strona Wn). Wartość udzielonych i rozliczonych do końca 2015 roku zaliczek wyniosła 0,00 zł.

V. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2014 I 2015 ROK.

Plan dochodów i przychodów budżetu Gminy Inowłódz na 2015 rok przyjęto uchwałą nr V/21/2015 z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na 2015 rok. Ww. uchwałą dochody budżetu Gminy na 2015 rok ustalono na kwotę 12.370.075,00 zł, z czego 11.426.773,00 zł to dochody bieżące zaś 943.302,00 zł – dochody majątkowe (w tym wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości 500.000,00 zł). W wyniku zmian w trakcie roku budżetowego dochody ostatecznie zaplanowano w wysokości 17.881.917,64 zł, a ich wykonanie wyniosło 17.946.077,33 zł stanowiąc 100,36% planu, z czego dochody bieżące zrealizowano w 100,46% (12.225.757,47 zł), a dochody majątkowe w 100,15%, tj. w kwocie 5.720.319,86 zł. Przychody planowane na 2015 rok wynosić miały 6.872.346,00 zł, z czego 3.569.618,00 zł z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz z pożyczek i kredytów na rynku krajowym - 3.302.728,00 zł i były planowane w kwocie 6.069.044,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie deficytu budżetu i w wysokości 803.302,00 zł – na rozchody. Po zmianach plan przychodów stanowił kwotę 2.756.508,00 zł, w wysokości 1.684.508,00 zł pochodzącą z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz w wysokości 1.072.000,00 zł – z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym, z określeniem ich przeznaczenia w wysokości 1.553.206,00 zł na

pokrycie deficytu budżetu Gminy oraz w kwocie 1.203.302,00 zł na rozchody. Wykonanie przychodów zamknęło się kwotą 2.853.602,48 zł stanowiącą 103,52% przychodów zakładanych, co wynikało z wyższej niż planowano (plan 1.684.508,00 zł), realizacji (w wysokości – 1.782.341,48 zł) kwoty wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz zaciągnięcia zobowiązania tytułem pożyczki w kwocie 1.071.261,00 zł, tj. o 739,00 zł niższej od planowanej.

Dane w zakresie dochodów i przychodów Gminy Inowłódz za lata 2014 i 2015 zestawiono w tabeli:

Wyszczególnienie	plan 2014 rok po zmianach	wykonanie za 2014 rok	plan 2015 rok po zmianach	wykonanie za 2015 rok
DOCHODY OGÓŁEM	12 125 400,58	14 070 118,73	17 881 917,64	17 946 077,33
Dochody bieżące	11 838 978,68	11 944 305,91	12 169 916,64	12 225 757,47
Dochody majątkowe	286 421,90	2 125 812,82	5 712 001,00	5 720 319,86
Dotacje	2 150 490,58	3 835 608,48	7 272 709,64	7 245 386,87
z tego:				
- z budżetu Wojewody	1 733 761,97	1 701 961,59	1 814 510,64	1 789 007,93
- środki zagraniczne	298 152,61	2 046 511,28	4 218 062,00	4 218 062,00
- inne	118 576,00	87 135,61	1 240 137,00	1 238 316,94
PRZYCHODY	1 560 738,00	885 276,70	2 756 508,00	2 853 602,48
z tego:				
Kredyty, pożyczki, obligacje	1 320 738,00	643 302,00	1 072 000,00	1 071 261,00
Nadwyżka z lat poprzednich				
Inne (wolne środki)	240 000,00	241 974,70	1 684 508,00	1 782 341,48

Dane w zakresie dotacji za 2014 rok

W budżecie Gminy Inowłódz na 2014 rok planowano dochody pochodzące z dotacji w wysokości 2.150.490,58 zł, które zostały zrealizowane w kwocie 3.835.608,48 zł, tj. 178,36%, a szczegółowe zestawienie planowanych po zmianach i wykonanych kwot dotacji w roku 2014 z wyszczególnieniem źródeł pochodzenia środków, w tym przeznaczonych na wydatki majątkowe zawarto w tabeli:

	plan po zmianach	Wykonanie	w tym majątkowe
Dotacje			
z tego:			
- z budżetu Wojewody w tym:	1 733 261,97	1 701 461,59	4 500,00
- na zadania zlecone	1 358 433,10	1 326 993,32	4 500,00
- na zadania własne bieżące	374 828,87	374 468,27	
- na zadania własne majątkowe			
inne:	54 766,00	43 148,00	
- Środki zagraniczne			
- Inne (Dotacje rozwojowe)	0	1 728 578,91	1 728 578,91
- PROW	168 255,00	168 259,88	148 455,00
- POKL	129 867,61	129 867,61	50 466,90
- WFOŚiGW	44 340,00	44 292,49	0
- na podstawie porozumień pomiędzy jst	20 000,00	20 000,00	20 000,00
RAZEM	2 150 490,58	3 835 608,48	1 952 000,81

Dane w zakresie dotacji za 2015 rok

W budżecie Gminy Inowłódz na 2015 rok zaplanowano dochody pochodzące z dotacji, które po zmianach dokonanych w trakcie roku budżetowego ustalono na 7.272.709,64 zł, zaś ich realizacja zamknęła się kwotą 7.245.386,87 zł stanowiąc 99,62% planu.

Zestawienie planowanych po zmianach i wykonanych kwot dotacji w roku 2015 z wyodrębnieniem źródeł pochodzenia środków oraz kwot przeznaczonych na wydatki majątkowe zawarto w tabeli:

	plan po zmianach	Wykonanie	w tym majątkowe
Dotacje			
z tego:			
- z budżetu Wojewody w tym:	1 814 510,64	1 786 007,93	
- na zadania zlecone	1 398 825,43	1 382 046,80	
- na zadania własne bieżące	415 685,21	403 961,13	
- na zadania własne majątkowe			
inne:	170 137,00	170 056,94	
- środki zagraniczne			
- Inne (Dotacje rozwojowe)			
- PROW	4 218 062,00	4 218 062,00	4 194 521,00
- POKL			
- WFOŚiGW	1 070 000,00	1 071 260,00	1 071 260,00
- na podstawie porozumień pomiędzy jst			
- celowa z ministerstwa			
RAZEM	7 272 709,64	7 245 386,87	5 265 781,00

Wydatki i rozchody budżetu.

Uchwałą nr V/21/2015 z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na 2015 rok Rada Gminy Inowłódz ustaliła plan wydatków i rozchodów Gminy na 2015 rok, zgodnie z którym wydatki budżetu Gminy określono na kwotę 18.439.119,00 zł, z czego 11.197.119,00 zł stanowić miały wydatki bieżące, a 7.242.000,00 zł – wydatki majątkowe. Deficyt budżetu ustalony na 6.049.044,00 zł zaplanowano pokryć przychodami pochodzącymi z zaciągniętych kredytów i pożyczek, przeznaczonych również na sfinansowanie rozchodów planowanych na kwotę 803.302,00 zł, z czego 443.302,00 zł stanowić miały spłaty pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Plan wydatków budżetowych na 2015 rok uległ zmianie w trakcie roku budżetowego do kwoty 19.435.123,64 zł (w tym 12.186.723,64 zł to wydatki bieżące, a 7.248.400,00 zł - wydatki majątkowe), a jego wykonanie w kwocie 19.120.860,85 zł stanowiło 98,38% zakładanej wielkości. Wydatki bieżące wykonano w kwocie 11.973.922,19 zł stanowiącej 98,25% planu po zmianach, a wydatki majątkowe - w wysokości 7.146.938,66 zł, tj. 98,60% planu. W 100,00% została zrealizowana kwota planowanych na 2015 rok rozchodów, która po zmianach dokonanych w trakcie roku budżetowego, planowana była na 1.203.302,00 zł.

Dane w zakresie planowanych po zmianach i wykonanych wydatków i rozchodów Gminy Inowłódz za 2014 i 2015 rok zestawiono w tabeli:

Wyszczególnienie	plan po zmianach 2014 rok (zł)	wykonanie 2014 rok (zł)	plan 2015 rok po zmianach (zł)	wykonanie 2015 rok (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	13 346 138,58	12 833 053,95	19 435 123,64	19 120 860,85
z tego:				
Wydatki majątkowe	1 730 825,90	1 687 384,54	7 248 400,00	7 146 938,66
Wydatki bieżące	11 615 312,68	11 145 669,41	12 186 723,64	11 973 922,19
ROZCHODY	340 000,00	340 000,00	1 203 302,00	1 203 302,00
w tym: spłata kredytów i pożyczek	340 000,00	340 000,00	1 203 302,00	1 203 302,00

Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia prognoza finansowa

W latach 2014 i 2015 obowiązywały uchwały Rady Gminy Inowłódz w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Inowłódz:

- uchwała nr XL/230/2014 z 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Inowłódz na lata 2014-2028 zmieniona uchwałami Rady Gminy Inowłódz: nr XLI/243/2014 z 20 lutego 2014 roku, nr XLII/245/2014 z 27 marca 2014 roku, nr XLVI/271/2014 z 26 czerwca 2014 roku, nr XLVII/277/2014 z 2 września 2014 roku, nr XLVIII/283/2014 z 25 września 2014 roku, nr XLIX/286/2014 z 23 października 2014 roku, nr L/289/2014 z 13 listopada 2014 roku, nr IV/12/2014 z 30 grudnia 2014 roku oraz zarządzeniem Wójta Gminy Inowłódz nr 11/2014 z 8 kwietnia 2014 roku,
- uchwała nr V/20/2015 Rady Gminy Inowłódz z 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Inowłódz na lata 2015-2030 zmieniona uchwałami Rady Gminy Inowłódz: nr VI/24/2015 z 26 lutego 2015 roku, nr VIII/38/2015 z 30 kwietnia 2015 roku, nr IX/49/2015 z 28 maja 2015 roku, nr X/57/2015 z 25 czerwca 2015 roku, nr XII/64/2015 z 27 sierpnia 2015 roku, nr XIII/68/2015 z 24 września 2015 roku, nr XIV/71/2015 z 29 października 2015 roku, nr XV/74/2015 z 2 listopada 2015 roku, nr XVI/76/2015 z 27 listopada 2015 roku, nr XVII/92/2015 z 30 grudnia 2015 roku oraz zarządzeniami Wójta Gminy Inowłódz: nr 13/2015 z 11 marca 2015 roku i nr 89/2015 z 1 grudnia 2015 roku.

Ww. prognozy zawierały dane określone uregulowaniami art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Wymagane zapisami art. 226 ust. 2a ww. ustawy objaśnienia załączono do pierwotnej uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Inowłódz na lata 2014-2028 natomiast w zmianach przyjętych uchwałami: nr XLI/243/2014 z 20 lutego 2014 roku, nr XLVII/277/2014 z 2 września 2014 roku i nr L/289/2014 z 13 listopada 2014 roku objaśnienia ograniczono jedynie do stwierdzenia, iż wynikają one z konieczności urealnienia dochodów i wydatków wobec zmian budżetu. Objaśnień przyjętych wielkości nie zawierały pozostałe zmiany wieloletnich prognoz finansowych dokonywane w 2014 roku oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Inowłódz na lata 2015-2030 przyjęta uchwałą nr V/20/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku i zmiany ww. uchwały oprócz uchwały nr VI/24/2015 Rady Gminy Inowłódz z 26 lutego 2015 roku, w której objaśnienia ograniczono do zapisu o dostosowaniu danych w kolumnie „wykonanie za 2014 rok” do danych wynikających ze sprawozdań. Uchwała VIII/38/2015 roku z 30 kwietnia 2015 roku ograniczała objaśnienia do konieczności urealnienia dochodów i wydatków do zmian budżetu, analogicznie jak uchwały nr IX/49/2015 z 28 maja 2015 roku, nr XII/64/2015 z 27 sierpnia 2015 roku, nr XIII/68/2015 z 24 września 2015 roku i nr XV/74/2015 z 2 listopada 2015 roku oraz XVII/92/2015 z 30 grudnia 2015 roku, zaś w uchwale nr XVI/76/2015 z 27 listopada 2015 roku zawarto objaśnienia przyjętych wartości jedynie w odniesieniu do zmian przychodów i rozchodów związanych z zaciągnięciem i rozliczeniem pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego na prefinansowanie działań finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Wskazać należy, że **wymóg załączenia do wieloletniej prognozy finansowej objaśnień przyjętych wartości wynika z zapisów art. 226 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych**, a z orzecznictwa organów nadzoru wynika, że objaśnienia przyjętych wartości stanowią obligatoryjny element wieloletniej prognozy finansowej (patrz: uchwały Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 16 lipca 2013 roku nr 15.289.13, z dnia 23 kwietnia 2013 roku nr 9.205.13) i dotyczą wszystkich wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej (patrz: uchwała Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie z dnia 14 stycznia 2014 roku I/46/14).

W załącznikach zawierających wykaz planowanych i realizowanych przedsięwzięć nie określono jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację lub koordynującej wykonywanie przedsięwzięcia, tj. informacji wymaganej art. 226 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o

finansach publicznych, ograniczając się do dokonania zapisu „Inowłódz” w odpowiedniej kolumnie.

Opisywane wieloletnie prognozy finansowe obejmowały okres zgodny z ustaleniami zawartymi w art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, a dane zawarte w ww. dokumentach wypełniały wymogi określone zapisami art. 229 cytowanej ustawy.

Uchwałą nr XL/230/2014 z 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Inowłódz na lata 2014-2028 i zmianami do niej oraz uchwałą nr V/20/2015 roku z 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Inowłódz na lata 2015-2030 organ stanowiący udzielił upoważnienia Wójtowi Gminy Inowłódz do zaciągania zobowiązań w zakresie wynikającym z uregulowań art. 228 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Zestawienie określonych opisywanymi Wieloletnimi Prognozami Finansowymi podstawowych wielkości finansowych, tj. planowanych kwot dochodów bieżących, dochodów majątkowych, w tym ze sprzedaży majątku, wydatków bieżących oraz przychodów, rozchodów i wskaźnika określonego zapisami art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych na lata 2014-2017 zawarto w tabeli **stanowiącej załącznik nr 26 protokołu kontroli**.

Kontrolujące przeprowadziły analizę podstawowych danych zaplanowanych na okres od 2014 roku do roku 2017 zapisami ww. wieloletnich prognoz finansowych w kontekście realistyczności ujętych w tych dokumentach wielkości odnosząc się do spełnienia wymogów wynikających z ustaleń art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W szczególności przeanalizowano dynamikę zaplanowanych wieloletnimi prognozami finansowymi Gminy Inowłódz dochodów i wydatków bieżących w latach 2014-2017, a dane w tym zakresie zawarto w tabeli **stanowiącej załącznik nr 27 protokołu kontroli**.

Ustalone wielkości odniesiono do wskaźników określonych przez Ministra Finansów stanowiących wyjściowe dane bazowe dla opracowywania wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Wskazać należy, że w objaśnieniach do analizowanych wieloletnich prognoz finansowych nie zawarto informacji co do przyjętej przez jednostkę metodologii opracowywania wieloletnich prognoz finansowych i założeń będących podstawą dla planowania podstawowych wielkości budżetowych, w tym dochodów i wydatków bieżących, zawartych w wieloletnich prognozach finansowych z lat 2014 i 2015 oraz pierwotnej wieloletniej prognozie finansowej z 2016 roku.

Analiza podstawowych danych wykazała:

Dochody bieżące

w opisanych wyżej wieloletnich prognozach finansowych na okres 2014-2017 wzrost dochodów bieżących w poszczególnych latach w odniesieniu do dochodów bieżących planowanych na rok poprzedni oraz, w zakresie pierwszego roku kolejnych prognoz, w odniesieniu do realizacji dochodów za rok poprzedni, zakładano na poziomie nieuwzględniającym prognoz zawartych w określonych przez Ministra Finansów założeniach makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego oprócz zakładanego ostateczną wersją wieloletniej prognozy finansowej z 2014 roku wzrostu dochodów bieżących w 2014 roku w odniesieniu do wykonania tych dochodów w roku poprzednim oraz planowanego ostateczną wersją wieloletniej prognozy finansowej z 2015 roku wzrostu dochodów bieżących w 2015 roku w stosunku do ich wykonania w 2014 roku. Wzrost dochodów bieżących określonych wersją pierwotną i ostateczną wieloletniej prognozy finansowej z 2014 roku na lata 2016 i 2017 oraz na rok 2017 planowanych wieloletnimi prognozami finansowymi z 2015 roku w odniesieniu do planu na rok poprzedzający założono na

poziomie 5,00%, zaś **pierwotna wieloletnia prognoza finansowa z 2015 roku zakładała na 2016 rok wzrost analizowanych dochodów o 6,36% w stosunku do planu na 2015 rok, a pierwotną wieloletnią prognozą finansową z 2016 roku założono wzrost dochodów bieżących w 2017 roku o 9,91% w stosunku do planu na rok 2016.** Znacznej rozbieżności opisanych wzrostów dochodów bieżących w odniesieniu do prognoz Ministerstwa Finansów nie uzasadniono w objaśnieniach do wieloletnich prognoz finansowych, podobnie jak **zmniejszenia zakładanych dochodów bieżących, które przewidziano wieloletnimi prognozami finansowymi: na 2014 rok w wersji pierwotnej z 2014 roku w stosunku do wykonania dochodów bieżących w 2013 roku – spadek o 4,50%, w wersji ostatecznej z 2014 roku, którą przewidziano zmniejszenie dochodów planowanych na 2015 rok w stosunku do planu na rok 2014 o 2,23%, wersją pierwotną z 2015 roku, gdzie założono zmniejszenie dochodów bieżących zaplanowanych na rok 2015 w stosunku do wykonania za 2014 rok o 4,53%, w wersji ostatecznej z 2015 (zmniejszenie w roku 2016 w stosunku do planu na 2015 o 0,13%), a także spadek w wersji pierwotnej z 2016 roku o 4,82% dochodów zaplanowanych na 2016 rok w stosunku do ich realizacji za 2015 rok.**

Wyjaśnienie w sprawie opisanych powyżej, przyjętych zapisami wieloletnich prognoz finansowych, wielkości dochodów bieżących złożyła Skarbnik Gminy i **stanowi ono załącznik nr 28 protokołu kontroli.**

Z wyjaśnień Skarbnik Gminy wynikało, że znaczne zmniejszenie dochodów bieżących planowanych na 2014 rok w odniesieniu do ich realizacji za rok 2013 wynikało z ujęcia w dochodach bieżących roku 2013 jednorazowego wpływu do budżetu z tytułu odszkodowania za spalony budynek. Zmniejszenie o 4,53% dochodów bieżących zaplanowanych na 2015 rok pierwotną wersją wieloletniej prognozy finansowej z 2015 roku w stosunku do wykonania za rok 2014 Skarbnik wyjaśniła nieujęciem w planie kwoty otrzymanego w 2013 roku odszkodowania, a powyższe wyjaśnienie nie obejmowało uzasadnienia zmniejszenia planowanych na 2015 rok dochodów bieżących w stosunku do ich wykonania za rok ubiegły. Jak wyjaśniła Skarbnik Gminy w kolejnych latach planowano wzrost dochodów bieżących o ok. 5% w stosunku do roku poprzedniego zgodnie z objaśnieniami do WPF z tym, że uzasadnienia przyjętej dynamiki wzrostu dochodów na wskazanym przez Skarbnik poziomie nie zawarto w treści powoływanych objaśnień. Skarbnik nie odniosła się do zaplanowanego wersją pierwotną wieloletniej prognozy finansowej z 2016 roku zmniejszenia (o 4,82%) dochodów bieżących na 2016 rok w stosunku do ich wykonania za 2015 rok, zaś znaczne (o 9,91%) zwiększenie tych dochodów planowanych na rok 2017 w stosunku do planu na 2016 rok uzasadniono wprowadzeniem rządowego programu 500+, a informacji w tym zakresie nie ujęto w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

Dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży składników majątkowych

Dochody majątkowe zaplanowane analizowanymi wieloletnimi prognozami finansowymi obejmowały zarówno dochody ze sprzedaży majątku jak też dochody majątkowe, tj. środki pozyskane na realizację zadań ujętych w wykazach przedsięwzięć do wieloletnich prognoz finansowych.

Przeprowadzona przez kontrolujące analiza wykazała, że planowane wieloletnimi prognozami finansowymi z 2014 roku, 2015 i 2016 dochody ze sprzedaży składników majątkowych, odpowiednio na rok 2014, 2015 i 2016, ujmowano w wielkościach zgodnych z uchwałami budżetowymi, a dokonywane w trakcie roku budżetowego zmiany wieloletnich prognoz finansowych były spójne ze zmianami budżetu w tym zakresie. Wskazać należy, że powyższe dane zawarte w wieloletnich prognozach finansowych a zgodne z wielkościami ujętymi w budżecie znajdowały uzasadnienie w przekazywanych przez merytoryczny referat informacjach o nieruchomościach przeznaczonych do zbycia uchwałami organu stanowiącego. W odniesieniu do kolejnych lat objętych wieloletnimi

prognozami finansowymi wielkości te planowano bez pozyskania z merytorycznej komórki danych uzasadniających przyjęte wielkości w objaśnieniach do wieloletnich prognoz finansowych nie zawierając danych uzasadniających przyjęte wartości.

Ujęte w wieloletnich prognozach finansowych wielkości dotyczące pozostałych dochodów majątkowych były spójne z kwotami wynikającymi z zawartych przez jednostkę umów na dofinansowanie projektów przewidzianych do realizacji w wykazach przedsięwzięć stanowiących załącznik nr 2 do wieloletnich prognoz finansowych oraz budżetach roku bieżącego, z uwzględnieniem zawieranych aneksów i przesunięć w przekazaniu dofinansowania.

Planowane wydatki bieżące

Wieloletnimi prognozami finansowymi z lat 2014 – 2016 zaplanowano wzrost wydatków bieżących na lata 2014 - 2017 w stosunku do roku poprzedniego na poziomie od 0,30% do 4,00% jedynie w odniesieniu do lat 2014 - 2017 zapisami pierwotnej wieloletniej prognozy finansowej z 2014 roku, a na lata 2016 i 2017 - ostateczną wersją tego dokumentu oraz w roku 2015 w stosunku do realizacji za rok 2014 wieloletnią prognozą finansową w wersji pierwotnej z 2015 roku. W pozostałych przypadkach **założono zwiększenie wydatków bieżących: o 6,58% w 2014 roku w stosunku do realizacji za 2013 roku (wieloletnia prognoza finansowa wersja ostateczna z 2014 roku), o 6,08 % w roku 2016 w stosunku do 2015 roku w pierwotnej wersji wieloletniej prognozy finansowej z 2015 roku oraz o 9,34% w 2015 roku w stosunku do wykonania za 2014 rok i o 6,92% w 2017 w stosunku do 2016 roku według ostatecznej wieloletniej prognozy finansowej z 2015 roku, którym to dokumentem zaplanowano również zmniejszenie (o 5,19%) wydatków bieżących planowanych na rok 2016 w odniesieniu do planu na 2015 rok. Zmniejszenie o 6,00% wydatków bieżących planowanych na 2016 rok w stosunku do ich wykonania za 2015 rok oraz zwiększenie w 2017 roku o 7,44 % w odniesieniu do planu na rok 2016 zaplanowano wieloletnią prognozą finansową w wersji pierwotnej z 2016 roku.**

Uzasadnienia powyższych wielkości, znacznie odbiegających od założeń makroekonomicznych określonych przez Ministra Finansów na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego, nie zawarto w objaśnieniach do wieloletnich prognoz finansowych.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy w zakresie przyjętych wieloletnimi prognozami finansowymi wielkości wydatków bieżących **stanowi załącznik nr 28 protokołu kontroli.**

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że, opisany wyżej, wzrost planowanych wydatków bieżących w 2014 roku w stosunku do wykonania z roku poprzedniego wynikał z realizowania przez Gminę programów ekologicznych (dofinansowanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), projektów z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz kosztami obsługi zadania związanego z odbiorem odpadów komunalnych a także konieczności zaplanowania zwiększonych wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem projektu zrealizowanego z dofinansowaniem środków unijnych. Wzrost wydatków bieżących planowanych na 2015 rok zapisami wieloletniej prognozy finansowej w wersji ostatecznej z 2015 roku Skarbnik uzasadniła zwiększeniem zadań remontowych i porządkowych, zwiększeniem wydatków na realizację zadania utrzymanie porządku i czystości oraz kosztów obsługi Zamku Kazimierza Wielkiego.

W wyjaśnieniu **Skarbnik nie odniosła się do założonego wieloletnią prognozą finansową w wersji ostatecznej z 2014 roku zmniejszenia (o 1,70%) wydatków planowanych na 2015 rok w stosunku do planu na rok 2014 jak również zmniejszenia (o 5,19%) wydatków zaplanowanych za 2016 rok w stosunku do planu na rok 2015 (w tym planowania wydatków związanych z realizacją programu pomocy państwa w wychowywaniu dzieci), co zakładała wieloletnia prognoza finansowa w wersji ostatecznej z 2015 roku oraz zmniejszenia o 6,00**

% zaplanowanych na 2016 rok wydatków bieżących w stosunku do ich wykonania za rok 2015.

Planowane przychody

Wieloletnie prognozy finansowe Gminy Inowłódz z 2014 roku w wersji pierwotnej i ostatecznej, z 2015 roku w wersji pierwotnej i ostatecznej oraz w wersji pierwotnej z 2016 roku przewidywały przychody na lata 2014, 2015, 2016 i 2017 w kwotach uwzględniających planowany na kolejne lata wynik budżetu i planowane rozchody.

Planowane rozchody

Rozchody budżetu Gminy Inowłódz określone wieloletnimi prognozami finansowymi zaplanowano na okres zgodny z okresem kredytowania określonym w umowach o udzielenie kredytów i pożyczki. Kontrolujące dokonały wyliczenia wysokości spłat rat kapitałowych i odsetkowych zaciągniętych przez Gminę kredytów i pożyczki w oparciu o harmonogramy spłat, a dane w tym zakresie zawarto w tabeli **stanowiącej załącznik nr 29 protokołu kontroli**.

Jak wynika z danych zawartych w ww. tabeli, ujęte w analizowanych wieloletnich prognozach finansowych Gminy Inowłódz dane w zakresie wielkości planowanych rozchodów były spójne z danymi wynikającymi z harmonogramów spłat rat kapitałowych.

Szczegółowa analiza danych zawartych w harmonogramach spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczki zaciągniętych w latach poprzednich z uwzględnieniem przychodów zaplanowanych na lata 2015 i 2016 wykazała, że ujęte w wieloletnich prognozach finansowych kwoty rozchodów wynikały z wielkości określonych harmonogramami (z aneksami) spłat, nie przewidywano natomiast zwiększenia rozchodów z tytułu spłat rat kolejnych zobowiązań zaciąganych na spłatę rat kredytów i pożyczek. Zapisami umów zawartych z podmiotami udzielającymi kredytów przewidziano możliwość zmian w tym zakresie, a zagadnienie to opisano we wcześniejszej części niniejszego protokołu kontroli.

Wskazać należy, że w pierwotnej wieloletniej prognozie finansowej z 2015 roku - (uchwała nr V/20/2015 Rady Gminy Inowłódz z 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Inowłódz na lata 2015-2030) w zakresie kwot rozchodów na rok 2015 ujęto dane uwzględniające spłatę dodatkowej kwoty kredytu zaciągniętego umową nr 68/2010 z dnia 20 sierpnia 2010 roku z Powiatowym Bankiem Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim, co nie znajdowało podstaw w treści zawartej z bankiem umowy (z aneksami), gdyż aneks w tym zakresie zawarto dopiero w dniu 19 maja 2015 roku (nr 03/2015/000).

W odniesieniu do spłat rat odsetek od kredytów i pożyczek, przeprowadzona przez kontrolujące analiza zawarta w tabelach **stanowiących załącznik nr 29 protokołu kontroli** wykazała, że przyjęte kwoty wydatków na obsługę długu były spójne z danymi wynikającymi z umów kredytów (z aneksami) wyliczonymi w oparciu o stosowane zgodnie z umowami oprocentowanie z uwzględnieniem zmian stawki WIBOR 1M a także harmonogramem spłat rat odsetkowych od pożyczki udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Wskazać należy, że **w wieloletnich prognozach finansowych w danych za analizowane lata 2014-2017 nie uwzględniono zwiększenia wydatków na obsługę zadłużenia wynikających z planowanych do zaciągnięcia kredytów (w 2016 roku na pokrycie planowanego deficytu budżetu), a wieloletnia prognoza finansowa w wersji pierwotnej i ostatecznej na 2015 rok wskazywała na zaniżenie planowanej kwoty obsługi zadłużenia w stosunku do danych wyliczonych w oparciu o harmonogramy spłat: na 2016 rok o ok. 10.000,00 zł, na 2017 rok o ok. 20.000,00 zł i na 2017 rok o ok. 40.000,00 zł, zaś w wieloletniej prognozie finansowej z 2016 roku zaplanowana na 2018**

rok kwota wydatków na obsługę zadłużenia była niższa od wyliczeń kontrolujących o ok. 15.000,00 zł.

Przyjęcie powyższych wielkości w zaniżonych wartościach nie miało wpływu na wywiązanie się z rygorów, określonych zapisami art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, dotyczących kształtowania się wydatków na spłatę i obsługę zadłużenia w poszczególnych latach w odniesieniu do planowanych dochodów w stosunku do średniej arytmetycznej z trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy sumy dochodów bieżących i dochodów ze sprzedaży majątku pomniejszych o wydatki bieżące a odniesionych do wydatków ogółem.

2 PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART. 254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPNI 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

Przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych kontrolujące przeanalizowały w oparciu o dane dotyczące wydatków zrealizowanych na dzień: 25 czerwca 2014 roku, 15 grudnia 2014 roku oraz 29 czerwca i 28 grudnia 2015 roku w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział 750 Administracja publiczna rozdział 75023 – urzędy gmin:

- § 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników,
- § 4210 – zakup materiałów i wyposażenia,
- § 4300 – zakup pozostałych usług,
- § 4410 - podróże służbowe krajowe.

Wykonanie na dzień 25 czerwca 2014 roku:

Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
750 75023 § 4010	1 140 000	455 226,15	39,93
750 75023 § 4210	53 500	20 488,79	38,30
750 75023 § 4300	101 645	97 770,12	96,19
750 75023 § 4410	30 000	13 684,38	45,61

Wykonanie na dzień 15 grudnia 2014 roku:

Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
750 75023 § 4010	1 110 000	1 008 418,86	90,85
750 75023 § 4210	45 500	40 368,90	88,72
750 75023 § 4300	157 608,87	143 776,44	91,22
750 75023 § 4410	30 000	25 394,07	84,65

Wykonanie na dzień 29 czerwca 2015 roku:

Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
750 75023 § 4010	1 100 000	533 638,33	48,51
750 75023 § 4210	53 500	34 470,65	64,43

750 75023 § 4300	176 641	87 485,33	49,53
750 75023 § 4410	30 000	11 018,10	36,73

Wykonanie na dzień 28 grudnia 2015 roku:

Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
750 75023 § 4010	1 140 090	1 072 44,07	94,07
750 75023 § 4210	68 500	63 500,36	92,70
750 75023 § 4300	165 391	157 665,86	95,33
750 75023 § 4410	30 000	26 348,45	87,83

Dział 600 Transport i łączność, rozdział 60016 drogi publiczne gminne:

- § 4170 – wynagrodzenia bezosobowe,
- § 4270 – zakup usług remontowych
- § 4210 – zakup materiałów i wyposażenia,
- § 4300 – zakup usług pozostałych,
- § 6050 – wydatki inwestycyjne.

Wykonanie na dzień 25 czerwca 2014 roku:

Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
600 60016 § 4210	60 000	37 998,45	63,33
600 60016 § 4300	183 825	75 800,75	41,23
600 60016 § 6050	550 000	11 220,00	2,04

Wykonanie na dzień 15 grudnia 2014 roku:

Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
600 60016 § 4170	6 500	6 464,00	99,45
600 60016 § 4210	64 860	62 051,22	95,67
600 60016 § 4300	115 325	111 236,98	96,45
600 60016 § 6050	530 000	230 665,86	43,52

Wykonanie na dzień 29 czerwca 2015 roku:

Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
600 60016 § 4210	40 000	9 435,78	23,59
600 60016 § 4300	158 152	18 152,92	11,48
600 60016 § 6050	650 00	107,50	0,01

Wykonanie na dzień 28 grudnia 2015 roku:

Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
600 60016 § 4210	55 000	48 720,89	88,58
600 60016 § 4300	131 563	113 035,34	85,92
600 60016 § 6050	593 500	390 528,91	65,80

Analiza powyższych danych przeprowadzona w oparciu o zapisy ksiąg rachunkowych prowadzonych dla Urzędu Gminy, uchwał organu stanowiącego i zarządzeń Wójta Gminy wykazała, że wydatki w wybranych datach i podziałkach klasyfikacji budżetowej zostały wykonane w granicach kwot określonych w planie finansowym.

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2014 - 2015.

1) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

W Urzędzie Gminy w Inowłodzu zagadnieniem podatków i opłat zajmują się trzy osoby zatrudnione w Referacie Finansowym. Naliczenie przypisu, ewidencja, pobór i egzekucja podatków: rolnego, leśnego, od nieruchomości i od środków transportowych dokonywana jest z wykorzystaniem programu komputerowego finansowo-księgowego firmy U.I.INFO-SYSTEM, Roman i Tadeusz Groszek s.c. Ewidencja analityczna (konto 221), prowadzona jest w formie odrębnych kont, oddzielnie dla każdego rodzaju podatku. Na poszczególnych kontach podatników ewidencjonowane są przypisy, odpisy, zaległości, odsetki i nadpłaty. Na koniec każdego roku budżetowego ustalane są stany kont zobowiązań pieniężnych poszczególnych podatników.

Na podstawie obowiązujących w jednostce uregulowań ustalono, że do ewidencji podatków i opłat lokalnych służą konta: 133, 222, 101, 130, 141, 221, 720 i 226. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 litera „b” i „c” ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zasady przetwarzania i ochrony danych osobowych w systemie informatycznym opracowano i zawarto w zarządzeniu nr 4/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 28 stycznia 2008 roku. Ponadto w jednostce kontrolowanej obowiązuje polityka bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy Inowłódz, zgodnie z zarządzeniem nr 9A/2007 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 9 marca 2007 roku w sprawie *Polityki bezpieczeństwa systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych oraz Instrukcji zarządzania systemem informatycznym w Urzędzie Gminy Inowłódz*.

W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała Rady Gminy Inowłódz nr II/9/2006 z dnia 5 grudnia 2006 roku w sprawie poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa oraz określenia inkasentów, terminów płatności dla inkasentów i wynagrodzenia za inkaso.

Terminy rozliczania się inkasentów z dwóch losowo wybranych sołectw, z pobranych podatków przedstawia poniższa tabela:

(...)¹²

W wyniku kontroli dokumentacji źródłowej ustalono, że:

- inkasenci zebrane kwoty wpłacali do kasy Urzędu Gminy;
- rozliczenie się przez inkasentów z pobranych kwot odbywało się w terminie wynikającym z uchwały Rady Gminy Inowłódz nr II/9/2006 z dnia 5 grudnia 2006 roku w sprawie poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- oraz określenia inkasentów, terminów płatności dla inkasentów i wynagrodzenia za inkaso;
- ustalenie wysokości prowizji od zainkasowanych kwot następowało zgodnie z postanowieniami uchwały;
 - **kontrolowana jednostka nie prowadziła konta pozabilansowego 991, co stanowiło naruszenie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia, na pozabilansowym koncie 991 - Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników, ewidencjonuje się kwoty należne do pobrania i pobrane przez inkasentów. Na stronie Wn konta 991 księguje się: przypisy w wysokości należności do pobrania, odsetki za zwłokę i inne należności uboczne w kwocie wpłaconej. Na stronie Ma konta 991 księguje się: wpłaty kwot pobranych, dokonane na rachunek bieżący Urzędu, wpłaty kwot pobranych, dokonane do kasy Urzędu, odpisy kwot należności przypisanych inkasentowi do pobrania, ale niepobranych. Na koncie 991 księgowania dokonuje się nie stosując zasady dwustronnego zapisu.**

Realizację dochodów Gminy Inowłódz z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2014 – 2015 roku przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach:

Tabela
Plan i realizacja dochodów w 2014 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		12 125 400,58	14 070 118,73	116,04	X
1.	Podatek od nieruchomości	3 017 279,00	2 986 542,82	98,98	21,23
2.	Podatek rolny	172 724,00	173 280,20	100,32	1,23
3.	Podatek leśny	125 572,00	119 780,16	95,39	0,85
4.	Podatek od środków transportowych	71 325,00	71 186,00	99,80	0,50
5.	Opłata targowa	24 500,00	24 215,00	98,84	0,17
6.	Pozostałe dochody własne	3 624 429,61	5 649 961,96	155,88	40,15
Dochody własne ogółem		7 035 829,61	9 024 966,14	128,27	64,14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy Inowłódz

Tabela
Plan i realizacja dochodów w 2015 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		17 881 917,64	17 946 077,33	100,46	X
1.	Podatek od nieruchomości	3 426 484,00	3 464 355,91	101,10	19,30
2.	Podatek rolny	150 224,00	150 132,80	99,94	0,58
3.	Podatek leśny	121 572,00	131 882,40	108,48	0,73
4.	Podatek od środków transportowych	71 600,00	71 673,00	100,10	0,40
5.	Opłata targowa	31 500,0	32 055,00	101,76	0,18

6.	Pozostałe dochody własne	1 311 422,00	1 324 925,91	101,08	7,38
	Dochody własne ogółem	5 112 802,00	5 175 025,02	101,21	28,84

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy Inowłódz

2) Podatek od nieruchomości

W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała Rady Gminy Inowłódz nr XXXVIII/216/2013 z dnia 28 listopada 2013 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.

Prawidłowość przyjętych przez Radę Gminy stawek podatku od nieruchomości, kontrolowano porównując je ze stawkami określonymi w: obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 7 sierpnia 2013 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2014 roku (MP z 2013 roku poz. 724) oraz obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 7 sierpnia 2014 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2015 roku (MP z 2014 roku poz. 718).

Przedmiot opodatkowania	Górne granice stawek podatkowych uchwalone przez Radę Miejską (w zł)	
	rok 2014	rok 2015
Od budynków mieszkalnych lub ich części od 1m ² (art.5 ust.1 pkt 2 lit a)	<u>0,74</u> 0,65	<u>0,75</u> 0,65
Od budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą oraz części budynków mieszkalnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (art.5 ust.1 pkt 2 lit. b)	<u>23,03</u> 20,50	<u>23,13</u> 20,50
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym (art.5 ust.1 pkt 2 lit. c)	<u>10,75</u> 10,35	<u>10,80</u> 10,35
Od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych od 1m ² (art.5 ust.1 pkt 2 lit. d)	<u>4,68</u> 4,40	<u>4,70</u> 4,40
Od budynków zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego i pozostałe pozarządowe (art.5 ust.1 pkt 2 lit. e)	<u>7,73</u> 6,00	<u>7,77</u> 6,00
Od 1m ² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków(art.5 ust.1 pkt1 lit. a)	<u>0,89</u> 0,85	<u>0,90</u> 0,85
Od pozostałych gruntów od 1m ² w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe(art.5 ust.1 pkt 1 lit. c)	<u>0,46</u> 0,30	<u>0,47</u> 0,30
Grunty pod jeziorami, zbiornikami wodnymi, elektrowniami wodnymi od 1ha powierzchni (art.5 ust.1 .pkt 1 lit. b)	<u>4,56</u> 4,40	<u>4,58</u> 4,40
Od budowli art.5 ust.1 pkt .3)	a) 2% ich wartości określonej w art.4 ust.1 pkt 3 i ust.3-7,	a) 2% ich wartości określonej w art.4 ust.1 pkt 3 i ust.3-7,

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że obowiązujące na terenie Gminy Inowłódz stawki nie przekroczyły wysokości górnych stawek podatku za 2014 i 2015 rok określonych w cytowanych wyżej przepisach.

Rada Gminy Inowłódz wprowadziła ponadto zwolnienia z podatku od nieruchomości uchwałą nr XV/64/2007 z dnia 28 grudnia 2007 roku. Niniejszą uchwałą zwolniono od podatku od nieruchomości grunty i budynki lub ich części oraz budowle wykorzystywane na prowadzenie działalności w zakresie: oświaty, pomocy społecznej, kultury, zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, przetwarzania, wytwarzania i dystrybucji, działalności statutowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

W kontrolowanym okresie obowiązywała uchwała nr L/254/2010 Rady Gminy Inowłódz w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2014 - 2015 plan i wykonanie dochodów w podatku od nieruchomości od osób prawnych stanowiły kwoty:

Tabela nr 1

Klasyfikacja budżetowa		2014 rok (w zł)	2015 rok (w zł)
75615 § 0310	Dochody planowane po zmianach	2.302.000,00	2 753.456,00
	Dochody wykonane	2.264.957,97	2 747.826,82

Dane wynikające z rocznych sprawozdań Rb-275 z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2014 i 2015 rok

W okresie objętym kontrolą, ilość podatników - osób prawnych w zakresie podatku od nieruchomości kształtowała się w następujący sposób: 2014 rok – 57 podatników oraz 2015 rok – 56 podatników.

Kontrolą objęto prawidłowość określenia wysokości podatku (wymiar), terminowość wpłat rat podatku, prowadzenie ewidencji księgowej oraz zakres podejmowanych przez organ podatkowy czynności windykacyjnych wobec ośmiu losowo wybranych podatników.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

(...)¹³

- deklaracje w latach 2014-2015 zostały złożone przez wszystkich podatników. Stwierdzono przypadki złożenia deklaracji w 2015 roku po terminie. Opóźnienia w złożeniu deklaracji dotyczyły podatników (...) ¹⁴. Zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach o opłatach lokalnych (tekst jednolity z 2010 roku, Dz. U. nr 95, poz. 613 ze zm.), osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku;
- deklaracje zawierały pieczętkę z datą i nr pozycji rejestracji wpływu deklaracji do Urzędu Gminy w Inowłodzu **za wyjątkiem deklaracji złożonej w 2015 roku przez**

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatnika (...) ¹⁵. Brak zamieszczenia daty wpływu deklaracji do Urzędu Gminy stanowił naruszenie § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt. 2 oraz § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych;

- **złożone przez podmioty deklaracje podatkowe nie zawierały adnotacji pracownika organu podatkowego o sprawdzeniu poprawności deklaracji pod względem formalno-rachunkowym, co daje podstawy do stwierdzenia, że organ podatkowy nie dokonał czynności sprawdzających, wynikających z art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa;**
- jednostka ma dostęp do danych ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w formie komputerowej;
- podatnicy zazwyczaj uiszczali podatek w terminach wynikających z art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Nieterminowych wpłat rat podatku dokonywali podatnicy: (...) ¹⁶;
- organ podatkowy proporcjonalnie zaliczał wpłaty na poczet zaległości i odsetek, a następnie podatnicy dokonywali wpłaty kwoty odsetek, jako dopełnienie należnej kwoty podatku;
- w związku ze zmianami w przedmiocie opodatkowania podatnicy składali korekty deklaracji na podatek od nieruchomości zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zmiana wysokości należnego podatku następowała od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaszła zmiana;
- przedmiot opodatkowania ustalono zgodnie z zapisami w ewidencji gruntów;
- w okresie kontrolowanym Gmina Inowłódz złożyła deklaracje podatkowe na 2014 i 2015 rok. Deklaracje przedłożone do kontroli nie zawierały daty wpływu do Urzędu, w związku z czym kontrolujące nie miały podstaw do stwierdzenia w jakim terminie Gmina Inowłódz złożyła przedmiotowe deklaracje. Z wyjaśnień Aliny Zbysiak inspektora ds. wymiaru podatku wynika, że deklaracja podatkowa za 2015 rok została złożona w 2015 roku (data nieznana), natomiast deklarację za 2014 rok Gmina złożyła w trakcie prowadzonych w okresie grudzień 2015 roku – marzec 2016 roku czynności kontrolnych przez Urząd Kontroli Skarbowej w Łodzi (data złożenia deklaracji nieznana). **Brak zamieszczenia daty wpływu deklaracji do Urzędu Gminy stanowił naruszenie § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt. 2 oraz § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 roku nr 14, poz. 67 ze zm.). Ponadto powyższe stanowiło naruszenie art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i**

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

opłatach lokalnych, zgodnie z którym osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że Gmina Inowłódz dokonała wpłat podatku za 2015 rok w łącznej kwocie 273.456,00 zł (zgodnie z kwotą wynikającą ze złożonej deklaracji), w następujących terminach i kwotach: [1] wpłata w dniu 2 lutego 2015 roku - 100.000,00 zł, [2] wpłata w dniu 15 lipca 2015 roku - 70.000,00 zł, [3] wpłata w dniu 29 października 2015 roku - 103.456,00 zł. Natomiast wpłaty podatku za 2014 rok na kwotę 444.005,00 zł (zgodnie z kwotą wynikającą ze złożonej deklaracji) w trakcie prowadzonych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Łodzi czynności kontrolnych nie odnotowano.

Ponadto na podstawie deklaracji na podatek od nieruchomości złożonych w 2014 i 2015 roku stwierdzono przypadki nieprawidłowości w zakresie prowadzenia szczegółowych kont podatników, dotyczące dokonywania przypisu podatku pod inną datą niż data złożenia deklaracji. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którym do udokumentowania przypisów służą deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe. Ustalenia w tym zakresie obrazuje poniższa tabela:

(...)¹⁷

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

W okresie objętym kontrolą, ilość podatników - osób prawnych w zakresie podatku od nieruchomości kształtowała się w następujący sposób: 2014 rok - 3 192 podatników oraz 2015 rok - 3 262 podatników.

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2014 i 2015 plan i wykonanie dochodów w podatku od nieruchomości od osób fizycznych stanowią kwoty:

Tabela nr 1

Klasyfikacja budżetowa		2014 rok (w zł)	2015 rok (w zł)
75616 § 0310	Dochody planowane po zmianach	715.279,00	673.028,00
	Dochody wykonane	721.574,85	716.529,09

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Dane wynikające z rocznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2014 rok i 2015 rok

Kontrolą objęto prawidłowość ustalenia wysokości podatku (wymiar), terminowość wpłat rat podatku, prowadzenie ewidencji księgowej oraz zakres podejmowanych przez organ podatkowy czynności windykacyjnych wobec dziesięciu losowo wybranych podatników.

Dane dotyczące daty doręczenia decyzji podatkowej oraz wysokości podatku za lata 2014-2015 przedstawia poniższa tabela:

(...)¹⁸

Kontrolujące ustaliły, co następuje:

- podatek od nieruchomości ustalono w prawidłowej wysokości, tj. wg stawek podatku określonych przez Radę Gminy Inowłódz;
- przedmiot opodatkowania ustalono zgodnie z zapisami z ewidencji gruntów i budynków oraz w oparciu o informacje na podatek złożone przez podatników;
- w przypadkach gdy obowiązek podatkowy powstał w ciągu roku, podatek za ten rok ustalono proporcjonalnie do liczby miesięcy, od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające jego powstanie zgodnie z art. 6 ust. 1 i ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz dokonywano zmiany decyzji, którą ustalono podatek, co wynikało z art. 6 ust. 8 ww. ustawy;
- decyzje doręczano w terminie nie późniejszym niż 14 dni przed ustawowym terminem płatności zobowiązania podatkowego zgodnie z art. 47 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. W przypadku podatnika (...) ¹⁹ kontrolującym nie przedłożono potwierdzenia doręczenia decyzji wymiarowej na 2014 rok, w związku z czym kontrolujące nie miały podstaw do stwierdzenia terminowości doręczenia decyzji;
- **decyzje wymiarowe przedłożone kontrolującym stanowiły wydruk z komputera, nie zawierający podpisu osoby upoważnionej do wydania decyzji. Organ podatkowy nie dysponował oryginałem decyzji wymiarowej. Decyzje wydawane były w jednym egzemplarzu, który doręczany był podatnikowi, co uniemożliwiło dokonanie czynności kontrolnych w zakresie prawidłowości wydania decyzji, bowiem niemożliwe było ustalenie osoby wydającej decyzję. Zgodnie z art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzja powinna zawierać, między innymi, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Ponadto decyzje zgodnie z treścią § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont dla organów podatkowych**

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

jednostek samorządu terytorialnego, służą także udokumentowaniu przypisów lub odpisów;

- należności podatkowe płacono w równych ratach w terminach ustawowych lub jednorazowo. Nieterminowych wpłat rat dokonali podatnicy: (...) ²⁰;
- **na podstawie decyzji wymiarowych doręczonych w 2014 i 2015 roku stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia szczegółowych kont podatników, dotyczące dokonywania przypisu podatku pod inną datą niż data doręczenia decyzji wymiarowych. Organ podatkowy dokonywał w ewidencji przypisu podatku pomimo niedoręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego. Ustalenia w tym zakresie obrazuje poniższa tabela:**

(...) ²¹

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji ustalającej wysokość tego zobowiązania. W wyniku weryfikacji kart kontowych podatników stwierdzono, że organ podatkowy dokonywał wymiaru w dniu sporządzenia decyzji. Powyższe oznacza, że organ podatkowy przypisywał nieistniejące zobowiązanie podatkowe. Prawidłowym rozwiązaniem jest pojawienie się przypisu podatku w księgowości podatkowej w momencie skutecznego doręczenia decyzji ustalającej wymiar podatku.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności):

2014 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	5	osoby fizyczne – 188,00 zł

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	

2015 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	7	osoby fizyczne – 813,00 zł
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej		
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

Kontrolą objęto trzy decyzje dotyczące umorzenia zaległości podatkowych o największych kwotach:

1. 3113.07.2015 z dnia 1 grudnia 2015 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości z tytułu I, II, III i IV raty za 2015 rok w łącznej kwocie 221,00 zł - data wpływu wniosku 26 listopada 2015 roku;
2. 3113.05.2015 z dnia 17 czerwca 2015 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości z tytułu II raty za 2015 rok w wysokości 126,00 zł – data wpływu wniosku 20 maja 2015 roku;
3. 3113.04.2015 z dnia 9 czerwca 2015 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości z tytułu II raty za 2015 rok w wysokości 286,00 zł – data wpływu wniosku 20 maja 2015 roku.

Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji w powyższym zakresie ustalono:

- wszystkie sprawy z wniosków podatników dotyczących umorzeń zaległości, odroczenia oraz rozłożenia na raty, zgodnie z art. 207 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, zostały załatwione w drodze decyzji;
- organem wydającym decyzje był Wójt Gminy Inowłódz;
- decyzje zawierały uzasadnienie faktyczne i prawne zgodnie z art. 210 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa;
- w przypadkach przedłużenia terminu załatwienia sprawy wydawano postanowienia o nowym terminie wydania decyzji na podstawie art. 140 § 1 i art. 216 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa;
- instytucję umorzenia zastosowano wyłącznie do podatków, co do których upłynął termin płatności;
- w sytuacji, gdy wniosek podatnika był niekompletny organ podatkowy wzywał go do uzupełnienia braków formalnych poprzez przedłożenie stosownych dokumentów np. dokumentów finansowych;
- organ podatkowy wyznaczał stronie 7-dniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego;
- okoliczności i fakty zawarte we wnioskach były udokumentowane przez podatników, tym samym uzasadniały ważny interes podatnika lub ważny interes publiczny. Stanowiły podstawę do zastosowania przez organ podatkowy ulgi. Do wniosków były dołączone następujące dokumenty: oświadczenia o sytuacji finansowej i osobistej podatnika, zaświadczenie z urzędu pracy o pobieraniu zasiłku, faktury za energię

elektryczną, wodę czy ścieki, karta informacyjna leczenia szpitalnego, zwolnienia lekarskie, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o stanie zdrowia czy zestawienie zobowiązań podatkowo-budżetowych na dany dzień;

- nie stwierdzono, aby w postępowaniu podatkowym brali udział pracownicy organu podatkowego podlegający wyłączeniu od udziału w postępowaniu na podstawie art. 130 ww. ustawy.

3) Podatek rolny

Stosownie do ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity z 2012 roku Dz. U. poz. 1381) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. nr 143, poz. 1614), Gmina Inowłódz została zakwalifikowana do II okręgu podatkowego.

Zgodnie z art. 6 ww. ustawy podstawę obliczania podatku rolnego stanowi średnia cena skupu żyta za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy. Średnia cena skupu żyta wynosiła:

- w 2014 roku 69,28 zł za 1 dt wg komunikatu Prezesa GUS z dnia 18 października 2013 roku (MP poz. 814);
- w 2015 roku 61,37 zł za 1 dt wg komunikatu Prezesa GUS z dnia 20 października 2014 roku (MP poz. 935);

Rada Gminy obniżyła ceny skupu żyta w 2014 i 2015 roku korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym. W związku z powyższym podjęto uchwałę Rady Gminy Inowłódz nr XXXVIII/217/2013 z dnia 28 listopada 2013 roku, obniżając średnią cenę skupu żyta z kwoty 69,28 zł do 65,00 zł za 1 dt oraz uchwałę nr III/8/2014 z dnia 11 grudnia 2014 roku, obniżając średnią cenę skupu żyta z kwoty 61,37 zł do 55,00 zł za 1 dt.

Podatek rolny - osoby fizyczne

W okresie objętym kontrolą, tj. w roku 2014 i 2015 plan i wykonanie dochodów w podatku rolnym od osób fizycznych stanowiły kwoty:

Klasyfikacja budżetowa		2014 rok (w zł)	2015 rok (w zł)
75616 § 0320	Dochody planowane po zmianach	170.724,00	147.724,00
	Dochody wykonane	171.197,20	148.165,80

Dane wynikające z rocznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2014 rok i 2015 rok

Prawidłowość ustalenia należności podatkowych sprawdzono w oparciu o dokumentację dotyczącą wybranych losowo dziesięciu podatników: (...)²².

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

- **decyzje wymiarowe przedłożone kontrolującym stanowiły wydruk z komputera, nie zawierający podpisu osoby upoważnionej do wydania decyzji. Kontrolujące nie miały zatem podstaw do uznania przedłożonych wydruków decyzji za dokument, którego autentyczność jest warunkowana złożeniem podpisu pod treścią decyzji przez osobę upoważnioną do jej wydania. Zgodnie z art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzja powinna zawierać, między innymi, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu;**
- w przypadku powstania lub zmiany w trakcie roku w przedmiocie opodatkowania, podatek naliczono prawidłowo zgodnie z art. 6a ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym;
- w związku ze zmianą przedmiotu opodatkowania podatnicy składali informacje na podatek zgodnie z art. 6a ust. 5 ww. ustawy. Cytowany przepis stanowił, że osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 10 są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informacje o gruntach, sporządzone na formularzach według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku rolnego, lub o zaistnieniu zmian, o których mowa w ust. 4;
- w związku ze zmianą w trakcie roku w przedmiocie opodatkowania organ podatkowy zmieniał decyzje;
- przedmiot opodatkowania ustalono zgodnie z zapisami w ewidencji gruntów;
- **na podstawie decyzji wymiarowych doręczonych w 2014 i 2015 roku stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia szczegółowych kont podatników, dotyczące dokonywania przypisu podatku pod inną datą niż data doręczenia decyzji wymiarowych. W wyniku weryfikacji kart kontowych wszystkich podatników przyjętych do próby stwierdzono, że organ podatkowy dokonywał wymiaru w dniu sporządzenia decyzji. Powyższe oznacza, że organ podatkowy przypisywał nieistniejące zobowiązanie podatkowe. Prawidłowym rozwiązaniem jest pojawienie się przypisu podatku w księgowości podatkowej w momencie skutecznego doręczenia decyzji ustalającej wymiar podatku. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji ustalającej wysokość tego zobowiązania;**
- podatnicy przyjęci do próby dokonywali wpłat podatku terminowo za wyjątkiem podatnika (...)²³.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek rolny - osoby prawne

W okresie objętym kontrolą, tj. w roku 2014 i 2015 plan i wykonanie dochodów w podatku rolnym od osób prawnych stanowiły kwoty:

Klasyfikacja budżetowa		2014 rok (w zł)	2015 rok (w zł)
75615 § 0320	Dochody planowane po zmianach	2.000,00	2.500,00
	Dochody wykonane	2.083,00	1.967,00

Dane wynikające z rocznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2014 rok i 2015 rok

Prawidłowość ustalenia należności podatkowych, przestrzeganie terminu i wysokości wpłat podatku oraz podejmowania czynności windykacyjnych w okresie 2014 - 2015 sprawdzono w oparciu o pięciu podatników: (...) ²⁴.

W wyniku kontroli dokumentacji ustalono, co następuje:

- zgodnie z art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym deklaracje składa się do dnia 15 stycznia każdego roku. Na podstawie przedłożonych deklaracji stwierdzono, że nieterminowo złożyli je podatnicy: (...) ²⁵;
- w deklaracji prawidłowo dokonano przeliczenia hektarów fizycznych oraz określono wysokość podatku;
- stawka przyjęta do wyliczenia podatku była zgodna z uchwałą Rady Gminy Inowłódz oraz art. 6 ust. 1 ustawy o podatku rolnym;
- na podstawie deklaracji na podatek rolny złożonych w 2014 i 2015 roku stwierdzono przypadki nieprawidłowości w zakresie prowadzenia szczegółowych kont podatników, dotyczące dokonywania przypisu podatku pod inną datą niż data złożenia deklaracji. Nieprawidłowości dotyczyły podatników: (...) ²⁶. **Powyższe stanowiło naruszenie przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra**

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którym do udokumentowania przypisów służą deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe;

- należny podatek rolny został naliczony prawidłowo;
- przedmiot opodatkowania ustalono zgodnie z zapisami w ewidencji gruntów;
- podatnicy przyjęci do próby dokonywali wpłat podatku terminowo.

4) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Kwoty zaległości w poszczególnych rodzajach podatków oraz zestawienie działań windykacyjnych, podejmowanych przez jednostkę w latach 2014-2015 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 1

2014 rok

Rodzaj podatku	Kwota zaległości na koniec roku	Kwota odsetek naliczona na koniec roku	Upomnienia	Upomnienia	Tytuły wykonawcze	Tytuły wykonawcze	Kwota wyegzekwowanych zaległości (oraz kwota wyegzekwowanych odsetek) także tych wcześniejszych
			Ilość	Wartość	Ilość	Wartość	
Łączne zobowiązanie pieniężne (podatek od nieruchomości, rolny i leśny) – osoby fizyczne	91 863,58	22 756,00	902	259 309,45	68	14 727,00	6 960,47 (656,06)
Podatek od nieruchomości – osoby prawne	1 075 513,41	104 570,00	27	1 993 193,50	6	132 010,00	39 482,17 (9 594,69)
Podatek rolny – osoby prawne	860,00	47,00	8	774,00	1	81,00	0,00
Podatek leśny	652,00	-	3	595,00	1	52,00	0,00
Podatek od środków transportowych	3 727,00	91	7	10 017,00	1	3 696,00	0,00

Tabela nr 2

2015 rok

Rodzaj podatku	Kwota zaległości na koniec roku	Kwota odsetek naliczona na koniec roku	Upomnienia	Upomnienia	Tytuły wykonawcze	Tytuły wykonawcze	Kwota wyegzekwowanych zaległości (oraz kwota wyegzekwowanych odsetek) także tych wcześniejszych
			Ilość	Wartość	Ilość	Wartość	

Łączne zobowiązanie pieniężne (podatek od nieruchomości, rolny i leśny) – osoby fizyczne	94 282,34	24 641,00	677	202 131,25	53	33 019,20	5 984,70 (390,89)
Podatek od nieruchomości – osoby prawne	979 715,59	146 453,00	29	3 531 234,20	9	829 833,00	145 524,53 (10 921,36)
Podatek rolny – osoby prawne	739,00	89,00	6	768,00	2	401,00	156,00 (8,23)
Podatek leśny	748,00	-	3	925,00	1	76,00	00,00
Podatek od środków transportowych	4 743,00 os. fiz +os. pr	111,00	7	13 822,00	4	12 271,00	7 415,95

Prawidłowość i terminowość podejmowania oraz przeprowadzania działań windykacyjnych, przeanalizowano na przykładzie czynności podejmowanych przez organ podatkowy w odniesieniu do zaległości z tytułu I raty 2015 roku w zakresie podatku od nieruchomości osoby prawne, II raty z roku 2014 – osoby fizyczne i II raty z roku 2015 w zakresie podatku od środków transportowych, co zestawiono w poniższych tabelach:

Podatek od nieruchomości od osób prawnych – I rata 2015 r. (termin zapłaty 31 stycznia 2015 r.)

(...)²⁷

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych – II rata 2014 r. (termin zapłaty 15 maja 2014 r.)

(...)²⁸

Podatek od środków transportowych – II rata 2015 r. (termin zapłaty 15 września 2015 r.)

(...)²⁹

Powyzszą próbę uzupełniono danymi dotyczącymi podatników z największymi kwotami zaległości na dzień 31 grudnia 2015 roku, w zakresie podatku od nieruchomości od osób prawnych. Skontrolowano działania windykacyjne z lat 2014-2015.

(...)³⁰

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że działania windykacyjne organu podatkowego w odniesieniu do podatników: (...) ³¹, zalegających z opłatami podatku od nieruchomości od osób prawnych były prowadzone niesystematycznie. Stwierdzono podejmowanie działań ze znaczną zwłoką. **Wskazać należy, że zaniechanie lub podejmowanie działań windykacyjnych ze znaczną zwłoką stanowi naruszenie postanowień: [1] rozporządzenia Ministra Finansów dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji obowiązującego do 20 maja 2014 roku, zgodnie z którym to § 3 ust. 1 rozporządzenia po upływie terminu płatności danego zobowiązania powinno być wystawione dłużnikowi upomnienie, określające termin jego zapłaty, a w myśl § 5 ust. 1 cytowanego rozporządzenia po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu powinien być wystawiony tytuł wykonawczy. Windykację każdej nieuiszczonej w obowiązującym terminie raty podatku, przeprowadza się przed upływem terminu wpłaty kolejnej; [2] rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656) obowiązującego od 20 maja 2014 roku, zgodnie z którym to § 5 wierzyciel niezwłocznie doręcza zobowiązanemu upomnienie, w przypadku, gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo, gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.**

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

Zapisami Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Inowłodzu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17/2015 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 27 marca 2015 roku zadania w zakresie gospodarowania gminnym zasobem gruntów i nieruchomości powierzono Referatowi Gospodarki Komunalnej. Do 27 marca 2015 roku zakres ten realizowany był przez Referat Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, co wynikało z obowiązującego od 1 stycznia 2012 roku Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Inowłódz nadanego zarządzeniem nr 44/2011 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 19 grudnia 2011 roku ze zmianami wynikającymi z zarządzeń Wójta Gminy Inowłódz: nr 29/2012 z dnia 28 września 2012 roku i nr 5/2013 z dnia 26 lutego 2013 roku.

W okresie objętym kontrolą zadania dotyczące gospodarki gruntami wykonywała kierownik Referatu Janina Gostyńska, co wynikało z zakresu czynności sporządzonego z datą 1 sierpnia 2013 roku przyjętego w dniu 2 października 2013 roku oraz zakresu czynności z 29 kwietnia 2015 roku przyjętego 4 maja 2015 roku.

³⁰ Wyłączone dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączone dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W ramach informacji o przebiegu wykonania budżetu za 2014 i 2015 rok, złożonych w terminach zgodnych z uregulowaniami art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, Gmina Inowłódz przedłożyła dane określone zapisami art. 267 ust. 1 pkt 3 ww. przepisu prawa z tym, że w informacji tej ujęto dane dotyczące gruntów (zabudowanych i niezabudowanych) stanowiących własność Gminy Inowłódz, w tym gruntów, które winny być, na mocy uchwały nr XVI/116/2000 Rady Gminy w Inowłodzu z dnia 23 marca 2000 roku, przekazane w trwałą zarząd Zakładowi Usług Komunalnych ze stosownym wskazaniem w informacji o stanie mienia jednostki.

W informacji nie ujęto danych dotyczących innych składników majątkowych, a jak wynikało z ustaleń dokonanych w trakcie kontroli, Gmina Inowłódz była właścicielem majątku trwałego, między innymi, budowli (oczyszczalnia, sieć wodociągowa, hydrofornie) będących w posiadaniu Zakładu Usług Komunalnych w Inowłodzu na mocy ww. uchwały, obiektów bezpośrednio administrowanych przez Urząd, będących siedzibą Urzędu, Szkół, Gminnego Centrum Kultury, tj. składników mienia komunalnego podlegającego wykazaniu w informacji zgodnie z zapisami art. 267 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku. Obiekty użytkowane przez jednostki organizacyjne Gminy Inowłódz nie zostały im w żadnej formie przekazane, a grunty i naniesienia znajdowały się na stanie środków trwałych Urzędu Gminy stanowiąc mienie Gminy.

W zestawieniu zbiorczym mienia komunalnego Gminy Inowłódz według stanu na 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2015 roku **wykazano w pkt II Posiadanie - użytkowanie wieczyste** działkę gruntu w miejscowości Spała o powierzchni 607 m², która winna być wykazana pkt I Posiadanie – własność, gdyż nieruchomości ta jest własnością Gminy oddaną w użytkowanie wieczyste, nie zaś działką będącą w użytkowaniu wieczystym Gminy Inowłódz.

Dane w zakresie stanu mienia komunalnego Gminy Inowłódz za lata 2014-2015 nie zawierały informacji dotyczącej użytkowania wieczystego ustanowionego na rzecz Gminy Inowłódz. Jak wynikało z dokonanych przez kontrolujące ustaleń, Gmina Inowłódz była w okresie objętym kontrolą użytkownikiem wieczystym działki gruntu położonej w Zakościelu oznaczonej numerem ewidencyjnym 99/3 o powierzchni 110 m², co potwierdza oświadczenie złożone przez kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej **stanowiące załącznik nr 30 protokołu kontroli.**

*Kserokopie dokumentów przedłożonych na podstawie wymogów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w ramach informacji z przebiegu budżetu za 2014 i 2015 rok stanowią **akta kontroli** strony **73-88.***

Ponadto **w informacji o stanie mienia komunalnego nie wyszczególniono danych wymaganych zapisami art. 267 ust. 1 pkt 3 lit c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku, zgodnie z którym informacja o stanie mienia komunalnego winna zawierać dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji w zakresie dotyczącym przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności i innych niż własność praw majątkowych**, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach, posiadaniu.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że na stanowiącej własność Gminy Inowłódz nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem Szkoły Podstawowej w Królowej Woli o pow. 17.300 m², działka o numerze ewidencyjnym 236, ustanowiono hipotekę łączną do kwoty 2.397.865,00 zł będącą zabezpieczeniem spłaty kapitału i odsetek od pożyczki udzielonej Gminie Inowłódz przez Wojewódzki Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umową nr 116/OW/PD/2015 o dofinansowanie realizacji projektu „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz”. **W informacji o stanie mienia komunalnego na 31 grudnia 2015 roku nie wykazano ustanowionego na nieruchomości gminnej zabezpieczenia, podczas gdy z**

zapisów art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wynikało, że w informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, należy zawrzeć także inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego.

Wyjaśnienie dotyczące niewykazania w informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego danych dotyczących zmian w zakresie mienia komunalnego złożyła Skarbnik Gminy i **stanowi ono załącznik nr 31 protokołu kontroli.**

Z powołanego wyżej wyjaśnienia wynika, że Informację o stanie mienia komunalnego będącą częścią sprawozdania z wykonania budżetu przygotowuje merytoryczna komórka organizacyjna Urzędu Gminy, a powyższe wskazuje na brak właściwego funkcjonowania systemu kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie informacji i komunikacji.

Skarbnik Gminy w wyjaśnieniu **stanowiącym załącznik nr 32 protokołu kontroli** odniosła się do autoryzowania danych zawartych w sprawozdaniach z wykonania budżetu składanych zgodnie z zapisami art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wskazując, że przedmiotowe sprawozdanie stanowi całość z pismem przewodnim podpisywanym przez Wójta Gminy.

Rada Gminy Inowłódz nie określiła zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony. W analizowanym okresie czynności takie dokonywane były na podstawie stosownych uchwał organu stanowiącego.

Wójt Gminy Inowłódz nie sporządził planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, co było wymagane zapisami art. 23 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 1774 ze zm.).

Planowane dochody z majątku Gminy Inowłódz na lata 2014 i 2015 kontrolujące ustaliły na podstawie zapisów:

- uchwały nr XL/231/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na 2014 rok, którą w odniesieniu do dochodów z majątku planowanych na 2014 rok, w tabeli nr 1 Dochody budżetu w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo rozdział 01095 Pozostała działalność § 0750 z tytułu dzierżawy i najmu składników majątkowych ujęto kwotę 6.700,00 zł (obwody łowieckie), w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami zaplanowano wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste w § 0470 w kwocie 550,00 zł, w § 0750 dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych zaplanowano w kwocie 140.000,00 zł oraz w zakresie dochodów majątkowych - ujęte w dziale 010 rozdział 010095 § 0770 wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w kwocie 250.000,00 zł oraz w dziale 700 rozdział 70005 § 0870 - 100.000,00 zł. Po zmianach w trakcie roku budżetowego, na 31 grudnia 2014 roku plan zamknął się kwotami: w dziale 010 rozdział 01095 § 0750 z tytułu dzierżawy i najmu składników majątkowych - 6.700,00 zł i w § 0770 - 10.000,00 zł, w dziale 700 rozdział 70005 w § 0470 wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste - 550,00 zł, w § 0750 dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych - 227.428,00 zł, w § 0870 wpływy ze sprzedaży składników majątkowych - 53.000,00 zł oraz w § 0970 wpływy z różnych dochodów - 1.500,00 zł,
- uchwały nr V/21/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na 2015 rok, w której tabeli nr 1 Dochody budżetu na 2015 rok ujęto dochody z dzierżawy i najmu w kwocie 6.700,00 zł w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo rozdział 10095 Pozostała działalność § 0750

oraz w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami w § 0470 wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości w kwocie 550,00 zł i w § 0750 dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych - w wysokości 150.000,00 zł. W zakresie dochodów majątkowych zaplanowano w dziale 010 rozdział 10095 § 0770 wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w kwocie 500.000,00 zł. Na 31 grudnia 2015 roku, tj. po zmianach dokonanych w trakcie roku budżetowego, organ stanowiący dochody z majątku określił w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo rozdział 10095 w § 0750 dzierżawa i najem na kwotę 5.500,00 zł i w § 0770 wpływy z tytułu odpłatnego nabycia nieruchomości - 263.000,00 oraz w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa rozdział 70005: w § 0470 wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste - 1.090,00 zł, w § 0750 dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych - 180.000,00 zł, w § 0870 wpływy ze sprzedaży składników majątkowych 5.000,00 zł i w § 0970 wpływy z różnych dochodów - 900,00 zł.

Dochody z majątku gminy zaplanowano w budżecie Gminy Inowłódz na 2014 na podstawie danych przekazanych przez kierownika Referatu Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska a na 2015 rok, wobec zmiany Regulaminu Organizacyjnego, przez kierownika Referatu Komunalnego.

Jak wynikało z okazanych kontrolującym projektów planu dochodów ze sprzedaży mienia złożonych do budżetu, merytoryczny Referat wyszczególniał proponowane do zbycia działki gruntu ze wskazaniem obrębu, numeru ewidencyjnego, powierzchni oraz ceny ustalonej w oparciu o sporządzoną wycenę. W odniesieniu do ujętych w projekcie dochodów ze sprzedaży nieruchomości gminnych dysponowano stosownymi uchwałami organu stanowiącego oraz wycenami, zaś proponowane do zbycia nieruchomości, które nie zostały wycenione, ujęto bez podawania planowanej do pozyskania kwoty.

Opracowany przez merytoryczny Referat projekt dochodów ze sprzedaży nieruchomości gminnych:

- na 2014 rok obejmował pięć lokali mieszkalnych oraz cztery działki gruntu, a planowane dochody, bez bonifikat w odniesieniu do lokali mieszkalnych, stanowiły kwotę 573.653,00 zł, zaś przy zastosowaniu przewidywanych bonifikat - 406.121,00 zł,
- na 2015 rok przewidywał zbycie czterech działek gruntu oraz trzech lokali mieszkalnych i łączną kwotę dochodów z tego tytułu - 1.000.765,00 zł.

Jak wynikało z ustnej informacji Skarbnik Gminy, dochody z tytułu użytkowania wieczystego, najmów i dzierżaw planowane były bezpośrednio przez Referat Finansów na podstawie danych wynikających z zawartych umów, dochodów z lat poprzednich oraz przekazywanych na bieżąco danych z merytorycznej komórki w zakresie zawieranych umów.

Analiza zestawienia zasobu nieruchomości stanowiącego własność Gminy Inowłódz w odniesieniu do planowanych dochodów ze sprzedaży składników majątku wykazała, że jednostka dysponowała majątkiem uzasadniającym ujęcie w planie przedmiotowych dochodów, a plan budżetu w tym zakresie znajdował oparcie w danych rzeczowych i finansowych dotyczących planowanych do zbycia składników majątku.

Zaplanowane w budżecie na 2014 i 2015 rok wielkości dochodów bieżących z tytułu dzierżawy, najmu, użytkowania i użytkowania wieczystego były spójne danymi wynikającymi z zawartych umów.

Plan wydatków na 2014 rok określony załącznikiem nr 2 do powołanej wyżej uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na 2014 rok nie obejmował wydatków majątkowych w zakresie nabycia nieruchomości. Z planu wydatków po zmianach w trakcie roku budżetowego według stanu na 31 grudnia 2014 roku jak również z realizacji wydatków wg stanu na 31 grudnia 2014 roku wynika, że Gmina Inowłódz nie

dokonywała w 2014 roku zakupu nieruchomości, a powyższe potwierdza oświadczenie kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Inowłódz *stanowiące załącznik nr 30 protokołu kontroli*.

Uchwałą nr V/21/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na 2015 rok nie planowano wydatków majątkowych w zakresie nabycia nieruchomości, wydatków w tym zakresie nie przewidywał również plan wydatków budżetu po zmianach wg stanu na 31 grudnia 2015 roku, a sporządzone przez jednostkę sprawozdanie Rb-28S obejmujące okres od początku roku do 31 grudnia 2015 roku potwierdzało brak realizacji wydatków na zakup nieruchomości, co jest zgodne z oświadczeniem kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Inowłódz *stanowiącym załącznik nr 30 protokołu kontroli*.

W poddanym analizie okresie Gmina Inowłódz nabyła do mienia komunalnego nieodpłatnie:

- przez zasiedzenie zajęte pod drogi działki o numerach ewidencyjnych: 2589/1 o powierzchni 1.0208 ha, 2589/2 o pow. 0,0035 ha, 2629/2 o pow. 0,0946 ha, 2629/1 o pow. 0,0034 ha, 2867/2 o pow. 0.3339 ha i 2867/1 pow. 0,0068 ha na mocy postanowienia z dnia 24 listopada 2015 roku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim Wydział I Cywilny, któremu klauzulę o prawomocności z dniem 11 maja 2016 roku,
- przez zasiedzenie działkę pod drogami oznaczoną numerem ewidencyjnym 629 położoną w Zakościelu o pow. 0,6700 ha na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim Wydział I Cywilny z dnia 8 października 2014 roku, któremu nadano klauzulę prawomocności z dniem 19 sierpnia 2015 roku.

Jak wynika z analizy ewidencji analitycznej środków trwałych oraz danych zawartych w informacji o stanie mienia komunalnego na 31 grudnia 2014 roku i 2015 roku, powyższej zmiany nie wykazano w informacji o stanie mienia komunalnego, co nie było zgodne z art. 267 ust. 1 pkt 3 lit c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku, który określa, że informacja o stanie mienia komunalnego winna zawierać dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji w zakresie dotyczącym przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności i innych niż własność praw majątkowych (...). Wyjaśnienie w zakresie wykazywania zmian w stanie mienia komunalnego w zakresie określonym ww. przepisem prawa złożyła Skarbnik Gminy Inowłódz i *stanowi ono załącznik nr 31 protokołu kontroli*.

Kserokopia postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim sygn akt I Ns 703/11 oraz wypisu z rejestru ewidencji gruntów i danych w zakresie powierzchni dróg w miejscowości Zakościele wykazanych w informacji o stanie mienia za 2014 i 2015 rok stanowią akta kontroli strony 89-92.

Uchwałą nr XXXV/222/2006 Rady Gminy w Inowłodzu z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania oraz rozkładania na raty spłat należności pieniężnych stanowiących dochody Gminy Inowłódz do których nie stosuje się przepisów – Ordynacja podatkowa organ stanowiący, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz art. 43 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 roku, poz. 2104) określił szczegółowe zasady i tryb umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat należności pieniężnych, do których nie stosuje się ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa. Wskazać należy, że z dniem 1 stycznia 2010 roku utraciła moc ustawa z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych wobec wejścia w życie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, a Rada Gminy Inowłódz nie określiła, na podstawie zapisów art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zasad umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających jednostce samorządu

terytorialnego lub jej jednostkom podległym, wobec czego od 1 stycznia 2010 roku powołana wyżej uchwała nr XXXV/222/2006 Rady Gminy w Inowłodzu z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania oraz rozkładania na raty spłat należności pieniężnych stanowiących dochody Gminy Inowłodz do których nie stosuje się przepisów – Ordynacja podatkowa nie mogła stanowić podstawy stosowania ww. ulg.

Oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłodz w sprawie nie podjęcia przez Radę Gminy Inowłodz uchwały określającej zasady udzielania ulg w należnościach cywilnoprawnych na podstawie art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych **stanowi załącznik nr 33 protokołu kontroli.**

Uchwała nr XXXV/222/2006 Rady Gminy w Inowłodzu z dnia 27 kwietnia 2006 roku stanowiła podstawę udzielenia przez Wójta Gminy Inowłodz, w objętym kontrolą okresie, tj. w latach 2014-2015, ulg w spłacie należności cywilnoprawnych w zakresie spłat zaległości w czynszu najmu lokali mieszkalnych, co opisano w dalszej części protokołu kontroli, a oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłodz w sprawie nie udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych w odniesieniu do opłat z tytułu użytkowania wieczystego, dzierżaw i najmu lokali użytkowych **stanowi załącznik nr 34 protokołu kontroli.**

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Dane dotyczące planowanych, planowanych po zmianach i wykonanych dochodów z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego oraz ze sprzedaży składników majątkowych ujęto w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo (rozdział 010095) § 0870 i w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa (rozdział 70005) § 0770 ustalone na podstawie opisanych wyżej uchwał Rady Gminy Inowłodz w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2014 i 2015, zmian przedmiotowych uchwał oraz sprawozdań Rb-27S sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 i 2015 roku przedstawiono poniżej:

Wg stanu na dzień	Plan dochodów	Plan dochodów po zmianach	Wykonanie dochodów
31.12. 2014 rok	350.000,00	63 000	61 612,01
w tym w:			
- dziale 010,rozdział 01095 §0770	250 000	10 000	8 517,00
- dziale 700,rozdział 70005 §0870	100 000	53 000	53 095,01
31.12.2015 rok	500 000	268 000	275 058,86
w tym w:			
- dziale 010,rozdział 01095 §0770	500 000	263 000	262 918,86
- dziale 700,rozdział 70005 §0870	-	5 000	12 140,00

Z danych przedstawionych w tabeli obrazującej finansowe wykonanie planu dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości gminnych wynika, że w 2014 roku realizacja planu w odniesieniu do planu po zmianach wyniosła 97,80%, zaś w stosunku do planu pierwotnego – 17,60%. Plan dochodów w 2015 roku zrealizowano w 99,97% w stosunku do planu po zmianach i w 55,01% w odniesieniu do planu pierwotnego z tym, że uwzględniając, opisany poniżej fakt ujęcia w realizacji dochodów ze sprzedaży, dochodów pochodzących z odszkodowań za przejęte grunty (co nie było przedmiotem

planowania), realizacja dochodów w odniesieniu do pierwotnego planu kształtowała się na poziomie 23,51%.

Plan rzeczowy i wykonanie dochodów ze sprzedaży nieruchomości za lata 2014 i 2015 zestawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 35 protokołu kontroli.*

Z ww. zestawienia obrazującego rzeczowo-finansową realizację dochodów ze sprzedaży mienia wynika, że podstawę dokonania zbycia nieruchomości w 2014 roku stanowiły uchwały podjęte przez Radę Gminy Inowłódz w latach 2001, 2009, 2011 i 2013, a w 2015 roku, uchwały podjęte w 2003, 2004, 2010, 2011 i 2014 roku, tylko w odniesieniu do jednej spośród dziesięciu sprzedanych nieruchomości uchwałę podjęto w 2015 roku.

Wobec niespójności danych ujętych w rzeczowym zestawieniu dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości (zgodnych z danymi zawartymi w informacjach o sprzedaży nieruchomości załączonych do informacji z przebiegu realizacji budżetu za 2014 i 2015 rok) z danymi wynikającymi z przedmiotowych informacji w zakresie finansowym (wykonanie planu dochodów budżetowych) kontrolujące dokonały szczegółowej analizy obrotów zaewidencjonowanych w dziale 010 i 700 w § 0770 i § 0870 dochodów za 2014 i 2015, w wyniku czego ustalono, że różnice w wykazanych kwotach wynikały z ujęcia w ewidencji księgowej i sprawozdaniach w ramach dochodów 2014 roku wadiów w łącznej kwocie 6.704,00 zł zaliczonych na poczet ceny nabycia nieruchomości sprzedanych w 2015 roku (i tak wykazanych w informacji o sprzedaży mienia), ujęcia w ewidencji księgowej roku 2015 dochodów pochodzących z rat (ratalna sprzedaż nieruchomości zbytych w latach poprzednich) w wysokości 5.000,00 zł.

Powyższe wskazuje na brak weryfikacji informacji w zakresie danych rzeczowych i finansowych dotyczących dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości z zasobu Gminy przekazywanych przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu.

Ponadto w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo rozdział 01095 Pozostała działalność § 0770 wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości za 2015 rok ujęto:

- na podstawie wyciągu bankowego nr 75/2015 z dnia 20 kwietnia 2015 roku wb.209/4 dochody w kwocie 77.420,00 zł przekazane przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi zgodnie z decyzją Wojewody Łódzkiego GN-V.7570.931.2013.WCh z dnia 16 marca 2015 roku, której wpływ odnotowano w Urzędzie Gminy Inowłódz w dniu 19 marca 2015 roku, a której nie nadano klauzuli ostateczności, wobec czego kontrolujące nie miały podstaw do dokonania weryfikacji ewentualnie należnych odsetek. Ww. decyzją przyznano Gminie Inowłódz odszkodowania z tytułu nabycia z mocy prawa przez samorząd województwa łódzkiego wyszczególnionych działek gruntu. Operację zaewidencjonowano na kontach jednostki Wn 130-1 Ma 720-1 z klasyfikacją budżetową dział 010 rozdział 010095 § 0770. Wskazać należy, że część należnego odszkodowania dotyczyła nasadzeń roślinnych znajdujących się na działkach nabytych przez samorząd województwa łódzkiego na mocy ww. decyzji. Do wyliczenia wysokości odszkodowania nie miały zastosowania przepisy art. 18 ust.1e ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz. 2031) wobec dokonania ustaleń, z których wynikało, że dotychczasowy właściciel nie wydał działek gruntu będących przedmiotem postępowania,
- na podstawie wyciągu bankowego nr 216/2015 z dnia 5 listopada 2015 roku wb 600/2 dochody w kwocie 80.073,00 zł przekazane przez Zarząd Dróg Województwa Łódzkiego w wykonaniu decyzji Wojewody Łódzkiego GN-V.7570.1050.1.2013 .PC z dnia 30 września 2015 roku o ustaleniu wysokości odszkodowania z tytułu nabycia z mocy prawa przez samorząd województwa łódzkiego wyszczególnionych działek gruntu. Wpływ ww. decyzji do Urzędu Gminy odnotowano w dniu 7 października 2015 roku l.dz. 5251, a decyzji nie nadano klauzuli ostateczności. Operację

przekazania środków zaewidencjonowano na kontach: Wn 130-1 Ma 720-1 z klasyfikacją dział 010 rozdział 010095 § 0770. W opisanym przypadku nie zastosowano przepisu art. 18 ust. 1e ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, z którego wynika podwyższenie odszkodowania o 5,00% wartości nieruchomości, gdyż z przeprowadzonego postępowania wynikało, że były właściciel części nieruchomości podlegających nabyciu przez samorząd województwa nie złożył oświadczenia o ich wydaniu.

Powyższych zmian w zakresie stanu mienia komunalnego nie ujęto w stanowiącej element sprawozdania z realizacji budżetu, informacji o stanie mienia komunalnego za 2015 rok, czego wymóg wynikał z uregulowań art. 267 ust. 1 pkt 3 lit c-e ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Z analizy rzeczowej realizacji planu sprzedaży wynika, że w 2014 roku Gmina Inowłódz dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości uzyskała ze zbycia trzech nieruchomości w formie bezprzetargowej, w tym dwóch nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi (sprzedaż na rzecz najemcy) oraz zbycia udziałów w działce gruntu w obrębie Spała o numerze ewidencyjnym 4/46.

W 2015 roku dokonano sprzedaży dziesięciu nieruchomości, z czego: trzy w trybie przetargu, zaś spośród siedmiu nieruchomości zbytych w trybie bezprzetargowym - w jednym przypadku sprzedaży dokonano na rzecz najemcy lokalu mieszkalnego.

Do przeprowadzania przetargów i rokowań na zbycie nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz Wójt zarządzeniem nr 1/2012 z 3 stycznia 2012 roku powołał ośmioosobową Komisję do przeprowadzenia sprzedaży, zamiany, zrzeczenia się, najmu, dzierżawy, oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz w drodze przetargów i rokowań. Organ wykonawczy nie określił regulaminu pracy ww. komisji i jak wyjaśniła kierownik Referatu Komunalnego, pracowała ona na zasadach określonych ustawą i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz.U. z 2014 roku, poz. 1490). Wskazać należy, że **określenie przez Wójta ośmioosobowego składu komisji przetargowej było niezgodne z uregulowaniami § 8 ww. rozporządzenia**, który stanowi, że czynności związane z przeprowadzeniem przetargu wykonuje komisja przetargowa, której przewodniczącego i członków, w składzie od 3 do 7 osób, wyznacza właściwy organ spośród osób dających rękojmię rzetelnego przeprowadzenia i rozstrzygnięcia przetargu.

Kontrolujące przyjęły do analizy procedury sprzedaży w 2015 roku trzech nieruchomości: nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem ewidencyjnym 44/11 o powierzchni 0,1781 ha w obrębie Spała w drodze przetargowej oraz bezprzetargowej sprzedaży: działki gruntu w obrębie Spała o numerze ewidencyjnym 4/57 i w obrębie Spała o numerze ewidencyjnym 42/260.

Sprzedaż nieruchomości w drodze przetargu

Sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie Spała - działka o numerze ewidencyjnym 44/11

Uchwałą nr XIII/106/2004 z dnia 26 lutego 2004 roku w sprawie przeznaczenia do sprzedaży w formie przetargowej nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz, Rada Gminy Inowłódz przeznaczyła do sprzedaży nieruchomości położone w Spale, obręb ewidencyjny Spała, wymienione w załączniku do uchwały, między innymi działkę o numerze ewidencyjnym 44/11 o powierzchni 1.781 m².

W wykonaniu ww. uchwały opracowano operat szacunkowy określający wartość rynkową nieruchomości, którą rzeczoznawca majątkowy o numerze uprawnień 371 operatem szacunkowym z dnia 8 lipca 2013 roku określił na 36.000,00 zł.

Sporządzony z datą 25 lipca 2013 roku wykaz nieruchomości mienia komunalnego Gminy Inowłódz określił przeznaczenie do sprzedaży w formie przetargowej działki gruntu o numerze ewidencyjnym 44/11 w miejscowości Spała i zawierał elementy określone art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w tym termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ww. ustawy. Cenę wywoławczą określono na kwotę 36.615,00 zł zgodnie z zapisami art. 67 ust. 1 powołanej ustawy.

Wywieszenie wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w siedzibie organizatora przetargu udokumentowano stosowną notatką merytorycznego pracownika potwierdzającą jego upublicznienie na okres od 25 lipca do 19 sierpnia 2013 roku, tj. zgodny z wymogiem wynikającym z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, a publikację w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 23 sierpnia 2013 roku potwierdzała adnotacja merytorycznego pracownika. **Nie udokumentowano zamieszczenia informacji o upublicznieniu wykazu w prasie lokalnej**, czego wymóg wynikał z zapisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

W treści podpisanego przez Wójta Gminy Inowłódz, niezawierającego daty, ogłoszenia o ustnym przetargu nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Inowłódz określono:

- dane dotyczące przeznaczonej do sprzedaży nieruchomości w zakresie zgodnym z zapisami § 13 rozporządzenia z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
- warunki udziału w przetargu - dokonanie wpłaty wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej, co było zgodne z zapisami § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia Rady Ministrów,
- miejsce przetargu ustnego nieograniczonego - Urząd Gminy w Inowłodzu (sala posiedzeń),
- **wysokość ceny wywoławczej w kwocie 36.615,00 netto plus 23% VAT, co nie było zgodne z zapisami wykazu nieruchomości, gdzie cenę nieruchomości określono na 36.615,00 zł.** Wskazać należy, że zgodnie z zapisami art. 35 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w wykazie nieruchomości określa się jej cenę, zaś art. 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2014 roku, poz. 915) definiujący pojęcie ceny stanowi, że jest to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, a w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym,
- termin do 26 września 2013 roku wpłaty wadium na wskazany rachunek bankowy Gminy, co było zgodne z uregulowaniami § 4 ust. 6 ww. rozporządzenia, który określa, że wyznaczony termin wniesienia wadium powinien być ustalony w taki sposób, aby umożliwiał komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano jego wniesienia,
- termin przetargu na dzień 1 października 2013 roku godz. 9⁰⁰.

W treści ogłoszenia zawarto elementy wymagane zapisami art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami oraz określone § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości oprócz danych wymaganych pkt. 3 i 4 § 13, tj. obciążeniach nieruchomości, zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.

W ogłoszeniu nie zawarto informacji dotyczących zwrotu wadium oraz zaliczenia wadium wpłaconego przez wyłonionego w przetargu nabywcę na poczet ceny nabycia, zamieszczono zaś, zgodnie z zapisami art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, pouczenie o skutkach uchylenia się przez uczestnika, który wygra przetarg, od zawarcia umowy.

Nie udokumentowano dokonania przeliczenia ceny wywoławczej nieruchomości na euro zgodnie z zapisami § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Ogłoszenie nie zawierało daty, **a w okazanej kontrolującym dokumentacji brak udokumentowania publikacji ogłoszenia zgodnie z uregulowaniami § 4 ust. 7 ww. rozporządzenia**, które określają że ogłoszenie o przetargu podlega publikacji na stronach internetowych właściwego urzędu i w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a ogłoszenie o przetargu można również zamieścić w prasie, **wobec czego nie udokumentowano wywiązania się z obowiązku określonego § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości**, zgodnie z którym właściwy organ podaje do publicznej wiadomości ogłoszenie o przetargu co najmniej na okres 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu **oraz art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami**, który określa, że ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie się w siedzibie właściwego urzędu, a informację o ogłoszeniu przetargu podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

W okazanej kontrolującym dokumentacji znajdowała się kserokopia ogłoszenia o przetargu z kopią faktury. Jak wynikało z ustnego wyjaśnienia kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej, przedmiotowe ogłoszenie zamieszczono w Tomaszowskim Informatorze Tygodniowym – gazecie lokalnej o zasięgu powiatowym z tym, że żaden z okazanych dokumentów nie określał daty publikacji ogłoszenia w prasie.

W dniu 1 października 2013 roku trzy członkinie komisji przetargowej, w tym przewodnicząca podpisały protokół, w którego treści stwierdzono że przetarg nie doszedł do skutku ponieważ nie wpłynęło żadne wadium. Wskazać należy, że wobec braku innych uregulowań dotyczących funkcjonowania powołanej przez Wójta Komisji, każdorazowo winna ona działać w pełnym składzie.

Nie sporządzono i nie podano do publicznej wiadomości informacji o wyniku przetargu, czego wymóg wynikał z § 12 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, który określa, że informację o wyniku przetargu zamieszcza się na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej urzędu.

Ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż ww. nieruchomości II termin zawierało informacje o: położeniu, powierzchni nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży, warunkach udziału w przetargu - dokonanie wpłaty wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej, co było zgodne z zapisami § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, miejscu przetargu ustnego nieograniczonego – Urząd Gminy w Inowłodzu (sala posiedzeń), wysokości ceny wywoławczej w kwocie 36.615,00 netto plus 23% VAT = 45.036,45 zł, terminie do 12 grudnia 2013 roku wpłaty wadium na wskazany rachunek bankowy Gminy, co było zgodne z uregulowaniami § 4 ust. 6 ww. rozporządzenia wobec wyznaczenia terminu przetargu na 17 grudnia 2013 roku godz. 9⁰⁰.

W treści ogłoszenia nie zawarto informacji o terminie pierwszego przetargu na przedmiotową nieruchomość, czego wymóg wynikał z zapisów art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, który

określa, że w razie ogłoszenia kolejnego przetargu lub rokowań, w ogłoszeniu podaje się również terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów.

W dokumentacji postępowania znajduje się potwierdzenie upublicznienia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu w dniu 15 listopada 2013 roku oraz jego publikacji przez Agencję Wydawniczą PaJ-Press s.c bez wskazania prasy, w której publikacja nastąpiła jak również daty publikacji. Jak wynika z wyjaśnienia kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej przedmiotowa dokumentacja potwierdza upublicznienie ogłoszenia w gazecie lokalnej Tomaszowski Informator Tygodniowy. Powyższe nie potwierdzało wypełnienia wymogu określonego § 6 ust. 4 rozporządzenia. **Nie udokumentowano wywieszenia ogłoszenia w siedzibie Urzędu Gminy zgodnie uregulowaniami art. 38 ust. 2 ww. ustawy.** Termin publikacji w BIP spełniał wymogi § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Do dokumentacji II przetargu załączono podpisany przez Wójta Gminy Inowłódz *Regulamin przetargu ustnego publicznego na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Inowłódz położonej w Spale* zawierający ustalenia zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Podpisany przez **komisję przetargową działającą w trzyosobowym składzie, co nie było zgodne z treścią zarządzenia Wójta Gminy Inowłódz nr 1/2012 z dnia 3 stycznia 2012 roku i powołanym wyżej Regulaminem** (który w pkt 3 zawiera ustalenie, że przetarg przeprowadza komisja przetargowa powołana zarządzeniem Wójta), protokół zawierał informację o zakończeniu przetargu wynikiem negatywnym wobec faktu, że nie wpłynęło żadne wadium.

Nie sporządzono i nie wywieszono informacji o wyniku przetargu, czego wymóg wynikał z zapisów § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Ogłoszenie o III przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości położonej w Spale o numerze ewidencyjnym 44/11 nie zawierało danych wymaganych zapisami art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, tj. informacji o terminach poprzednich przetargów.

W treści ogłoszenia zawarto wymagane uregulowaniami art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami informacje, tj. czas, miejsce i warunki przetargu, oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości, jej powierzchnię i opis oraz przeznaczenie, cenę nieruchomości i informację o przeznaczeniu do sprzedaży oraz elementy określone § 13 rozporządzenia z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości oprócz informacji o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.

Termin przetargu ustalony na 12 maja 2014 roku godz. 9.⁰⁰ w siedzibie Urzędu Gminy spełniał wymogi art. 39 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, cena wywoławcza w kwocie 45.036,45 zł określona została zgodnie z zapisami art. 67 ust. 1 ww. ustawy, na podstawie aktualnego operatu szacunkowego, wysokość wadium stanowiła 10% ceny wywoławczej, a termin jego wpłaty do 7 maja 2014 roku na rachunek bankowy Urzędu spełniał wymogi § 4 ust. 6 ww. rozporządzenia. Udokumentowano wprowadzenie treści ogłoszenia do Biuletynu Informacji Publicznej w dniu 3 kwietnia 2014 roku. W okazanej kontrolującym dokumentacji **brak potwierdzenia wymaganej zapisami art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, publikacji ogłoszenia w siedzibie Urzędu i w prasie lokalnej.** Publikację w serwisie prasowym www.nieruchomosciprzetargi.pl potwierdzał wydruk z 30 kwietnia 2014 roku.

W dniu 26 kwietnia 2014 roku Wójt Gminy podpisał informację o odwołaniu przetargu na sprzedaż nieruchomości w Spale - działka o numerze ewidencyjnym 44/11 z przyczyny wszczęcia procedury w zakresie uzyskania decyzji o warunkach zabudowy, a publikację

powyższej informacji w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 6 maja 2014 roku potwierdzała stosowna notatka merytorycznego pracownika.

Wójt Gminy Inowłódz kolejnym ogłoszeniem, również nie zawierającym daty, ogłosił przetarg publiczny ustny na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz III termin.

W treści ogłoszenia określono:

- podlegającą sprzedaży nieruchomość w Spale-działka o numerze ewidencyjnym 44/11 o pow. 1781 m², jej oznaczenie w księgach wieczystych i przeznaczenie pod budownictwo jednorodzinne,
- jako warunek udziału w przetargu wskazano dokonanie wpłaty wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej,
- miejsce i termin przetargu ustnego nieograniczonego wyznaczono w Urzędzie Gminy w Inowłodzu (sala posiedzeń) w dniu 9 grudnia 2014 godz.12.⁰⁰,
- cenę wywoławczą ustalono na kwotę 45.036,45 zł, a **kontrolującym nie okazano operatu szacunkowego określającego aktualną wartość nieruchomości, zaś znajdujący się w dokumentacji postępowania operat szacunkowy sporządzony 8 lipca 2013 roku nie zawierał stosownej adnotacji o jego aktualności**, co wskazuje na niewypełnienie wymogów wynikających z uregulowań art. 156 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia,
- termin wpłaty wadium na wskazany rachunek bankowy Gminy do 4 grudnia 2014 roku, co było zgodne z uregulowaniami § 4 ust. 6 ww. rozporządzenia.

W treści ogłoszenia zawarto elementy określone zapisami art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami **oprócz informacji o terminach poprzednich przetargów, co było wymagane ww. przepisem prawa.**

Ogłoszenie zawierało elementy ustalone w treści § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości oprócz danych wymaganych pkt. 3 i 4 tegoż przepisu prawa, tj. obciążeniach nieruchomości oraz zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość. W ogłoszeniu brak było informacji dotyczących zwrotu wadium oraz zaliczenia wadium wpłaconego przez wyłonionego w przetargu nabywcę na poczet ceny nabycia, zamieszczono zaś pouczenie o skutkach uchylecia się przez uczestnika, który wygra przetarg, od zawarcia umowy, co było zgodne z zapisami art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

Upublicznienie ogłoszenia udokumentowano: na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy stosowną notatką kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej określającą okres wywieszenia od 5 listopada do 9 grudnia 2014 roku, tj. zgodny z wymogami art. 35 ust. 2 ww. ustawy, wprowadzenie do Biuletynu Informacji Publicznej w dniu 6 listopada 2014 roku – pieczęcią z podpisem pracownika. Publikację ogłoszenia w prasie bez określenia w jakiej i z jaką datą, co uniemożliwiało ustalenie spełnienia wymogów określonych § 6 ust. 4 powołanego wyżej rozporządzenia, dokumentowała kserokopia ogłoszenia, faktura z dnia 28 listopada 2014 roku oraz zlecenie mailowe z dnia 24 listopada 2014 roku. Jak wyjaśniła kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej - ogłoszenie ukazało się w Tomaszowskim Informatorze Tygodniowym – prasie lokalnej o zasięgu powiatowym.

Wskazać należy, że **ogłoszenia o III przetargu na działkę o numerze 44/11 w Spale nie poprzedzono wywieszeniem wykazu nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży określonego zapisami art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami czego wymóg, wobec niezachowania terminów określonych zapisem art. 39 ust. 1 tej ustawy, wynikał z treści ustępu 3 tego przepisu prawa.** Przedmiotowe przepisy stanowią, że w przypadku zakończenia drugiego (i kolejnego) przetargu wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30

dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, przeprowadza się drugi przetarg, a w przypadku zachowania terminów, o których mowa w ust. 1 i 2 art. 39 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, właściwy organ nie ma obowiązku ponownego sporządzania wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste. Zgodnie z ustępem 2 art. 39 ww. ustawy, przy ustalaniu warunków kolejnych przetargów stosuje się zasady obowiązujące przy organizowaniu drugiego przetargu.

A contrario, w przypadku niezachowania wskazanych uregulowaniami art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, właściwy organ ma obowiązek ponownego wywieszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Wpłaty wadium dokonał jeden oferent, a przekazanie wymaganej kwoty 4.504,00 zł w dniu 4 grudnia 2014 roku potwierdzał wyciąg bankowy nr 18/2014. Powyższe wypełniało wymogi w zakresie warunków przystąpienia do przetargu.

W dokumentacji znajduje się *Regulamin ustnego publicznego przetargu na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Inowłódz położonej w Spale* wyznaczonego na 9 grudnia 2014 roku oraz oświadczenie o zapoznaniu się przez oferenta z Regulaminem przetargu oraz stanem, w tym stanem prawnym, nieruchomości.

Protokół przetargu ustnego nieograniczonego przeprowadzonego w dniu 9 grudnia 2014 roku zawierający wszystkie elementy wymagane zapisami § 10 ust. 1 rozporządzenia, oprócz danych w zakresie ewentualnych obciążeń i zobowiązań, których przedmiotem jest zbywana nieruchomość, został podpisany przez trzech członków komisji przetargowej, w tym jej przewodniczącą. Z treści protokołu wynikało, że **przetarg przeprowadziło trzech członków komisji powołanej zarządzeniem nr 1/2012 Wójta Gminy Inowłódz z 3 stycznia 2012 roku, co nie było zgodne z ustaleniami ww. zarządzenia oraz Regulaminu przetargu**. W treści protokołu stwierdzono, że do przetargu wpłynęło jedno wadium, a oferent, który je uiścił złożył oświadczenie wymagane *Regulaminem przetargu* i został dopuszczony do licytacji. Określone w treści protokołu postąpienie wynosiło 460,00 zł wobec ceny wywoławczej nieruchomości 45.496,45 zł. W wyniku przetargu nabywcą nieruchomości ustalono (...) ³², który zaproponował cenę brutto 45.496,45 zł. Z treści protokołu wynikało, że nabywcę poinformowano o obowiązku sprzedawcy wynikającym z art. 41 ust. 1 ww. ustawy, tj. o obowiązku wystąpienia w terminie 21 dni od dnia sporządzenia protokołu do kancelarii notarialnej o spisaniu umowy sprzedaży oraz zawarto pouczenie dotyczące przepadku wadium w przypadku odstąpienia przez nabywcę od umowy sprzedaży.

Nie sporządzono i nie wywieszono w siedzibie Urzędu Gminy informacji o wyniku postępowania czego wymóg określono uregulowaniami § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Z dokumentacji postępowania wynika, że **wyłonionego w przetargu nabywcy nie zawiadomiono o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, czego wymóg wynikał z zapisów art. 41 ust 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami**, który określa, że organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu

³² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, a wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Przypisu należności dokonano na podstawie faktury VAT nr 053/2015 z 7 stycznia 2015 roku na kwotę 45.496,45 zł brutto na kontach jednostki: Wn 221-8/381 Ma 720 z klasyfikacją dział 700 rozdział 70005 § 0870.

Wadium w kwocie 4.504,00 zł wpłacone przez wygrywającego przetarg zostało zaliczone na poczet ceny nabycia - przekazanie środków dokumentował wyciąg bankowy nr 19/2014 z 15 grudnia 2014 roku wb 688/1, a powyższą operację zaewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 240-3 Ma 139-1. Dopłaty do ceny nabycia kwoty 40.992,45 zł dokonano w dniu 5 stycznia 2015 roku, co udokumentowano wyciągiem bankowym nr 2/2015 z 5 stycznia 2015 roku, co znalazło odzwierciedlenie w zapisach ewidencji księgowej: Wn 130-1, Ma 221-8/381.

Aktem notarialnym repertorium A 21/2015 z dnia 5 stycznia 2015 roku, reprezentujący Gminę Inowłódz Wójt Gminy sprzedał, wyłonionemu w przetargu ustnym nieograniczonym nabywcy, nieruchomość obejmującą działkę gruntu o numerze ewidencyjnym 44/11 o obszarze 0,1781 ha w obrębie 0007 Spała za wylicytowaną cenę 45.496,45 zł potwierdzając dokonanie zapłaty ceny sprzedaży przed podpisaniem aktu.

Zbycie opisanej nieruchomości odnotowano w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Inowłódz na podstawie PK z dnia 5 stycznia 2015 roku (PK 5/1) określając wartość sprzedanej działki wg ewidencji księgowej na kwotę 7.834,00 zł, a operację zaewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 800-2 Ma 011 w dniu 5 stycznia 2015 roku.

Sprzedaż bezprzetargowa

Kontrolujące przeanalizowały prawidłowość przeprowadzenia procedury zbycia w trybie bezprzetargowym nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz, tj. sprzedaży w 2015 roku:

- nieruchomości położonej w obrębie 0007 Spała o numerze ewidencyjnym 4/57 o obszarze 0,0135 ha,
- nieruchomości stanowiącej działkę o powierzchni 0,0182 ha o numerze ewidencyjnym 42/260 w obrębie 0007 Spała.

Zbycie działki o numerze ewidencyjnym 4/57 w obrębie 0007 Spała

W dniu 25 marca 2014 roku do Wójta Gminy Inowłódz wpłynął wniosek o rozważenie możliwości sprzedaży części działki o numerze ewidencyjnym 4/18 w Spale. Decyzją z dnia 2 lutego 2015 roku GI.6831.6.2015 Wójt Gminy zatwierdził projekt podziału działki o numerze ewidencyjnym 4/18, w wyniku czego wydzielono działki o numerach ewidencyjnych 4/55, 4/56 i 4/57 w celu ich przyłączenia do nieruchomości sąsiednich. Okazana kontrolującym **decyzja nie została opatrzona klauzulą ostateczności**, a załącznikiem do niej był wykaz zmian ewidencyjnych, w którym dla działki o numerze 4/57 określono jako rodzaj użytku - droga.

Uchwałą nr VI/31/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie sprzedaży w formie bezprzetargowej nieruchomości stanowiącej mienie komunalne, organ stanowiący przeznaczył do sprzedaży w formie bezprzetargowej nieruchomość położoną w obrębie Spała oznaczoną numerem ewidencyjnym 4/57 o powierzchni 0,0135 ha na poszerzenie działki przyległej 4/17. Powyższą uchwałą podjęto na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami z tym, że w **okazanej kontrolującym dokumentacji brak udokumentowania dokonania ustaleń w zakresie wskazania właściciela nieruchomości przyległej**, jak również bliższego jej określenia oraz analizy w zakresie spełniania przesłanek zastosowania trybu bezprzetargowego, wskazanego ww.

przepisem prawa, do sprzedaży działki o numerze ewidencyjnym 4/57 położonej w Spale.

Operat szacunkowy sporządzony w dniu 5 maja 2015 roku do celów sprzedaży przez rzeczoznawcę majątkowego o numerze uprawnień 371 określał wartość nieruchomości gruntowej położonej w Spale przy ul. Piłsudskiego, obręb 6 o numerze ewidencyjnym 4/57 do celów sprzedaży na kwotę 13.600,00 zł.

Wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w trybie bezprzetargowym obejmujący działkę o numerze ewidencyjnym 4/57, powierzchni 135 m² zawierał elementy określone zapisami art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami z tym, że nie uwzględniono w nim, wymaganego punktem 3 tegoż artykułu, opisu nieruchomości, w kolumnie „opis nieruchomości” wskazując jedynie jej przeznaczenie na poszerzenie nieruchomości przyległej. Cenę opisywanej działki gruntu ustalono na zasadach określonych art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami na kwotę 13.950,00 zł. W treści wykazu określono sześciotygodniowy, od daty wywieszenia wykazu, termin złożenia stosownego wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na zasadach określonych uregulowaniami art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy.

Wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w formie bezprzetargowej sporządzono bez daty, a jego wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Inowłódz od 2 do 22 czerwca 2015 roku, tj. na okres wymagany zapisami art. 35 ust.1 ww. ustawy, udokumentowano adnotacją merytorycznego pracownika. Wykaz wprowadzono do Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Inowłódz w dniu 8 czerwca 2015 roku, co potwierdza pieczęć i podpis osoby odpowiedzialnej za zamieszczenie informacji w tym publikatorze.

Informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży nie zamieszczono w prasie lokalnej, co wskazuje na niewywiązanie się z obowiązków nałożonych zapisami art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

Przed upływem sześciotygodniowego terminu wyznaczonego, w treści wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na zasadach określonych zapisami art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy, który upływał z dniem 14 lipca 2015 roku, w dniu 9 czerwca 2015 roku do zainteresowanych skierowano pismo RGK.8224.9.2015JG informujące o wyznaczeniu na 16 czerwca 2016 roku godz. 12.⁰⁰ terminu podpisania protokołu rokowań, a odbiór przedmiotowego pisma z datą 12 czerwca 2015 roku potwierdziła jedna z adresatów korespondencji.

Protokół rokowań sporządzono 16 czerwca 2015 roku i załączono do niego wydruk z ewidencji gruntów określający właścicieli działki położonej w obrębie Spała o numerze ewidencyjnym 4/17.

Podpisany przez nabywców działających w ramach wspólności ustawowej i Wójta Gminy Inowłódz protokół określał: zbywaną nieruchomość, cenę nabycia ustaloną na kwotę zgodną z określoną wykazem nieruchomości, zgodnie z zapisami art. 67 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, wyznaczony termin zapłaty całej kwoty przed zawarciem umowy sprzedaży, ponoszenie przez nabywcę kosztów przeniesienia prawa własności (opłaty sądowe, notarialne) i ewentualnego geodezyjnego okazania granic. W treści protokołu zawarto zastrzeżenie o odstąpieniu przez sprzedającego od zawarcia umowy w przypadku nie stawienia się nabywców w Biurze Notarialnym w celu zawarcia umowy. W przedmiotowym protokole rokowań nie udokumentowano dokonania ustaleń w zakresie uprawnień nabywców do bezprzetargowego nabycia nieruchomości na zasadach określonych art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

Przypisu należności z tytułu sprzedaży w kwocie 13.950,00 zł brutto dokonano, na podstawie faktury nr 60/07/2015/C z 9 lipca 2015 roku, na kontach jednostki: Wn 221-8/22 Ma 720-1.

Wpłatę kwoty 13.950,00 zł w dniu 9 lipca 2015 roku udokumentowano wyciągiem bankowym nr 131/2015 z dnia 9 lipca 2015 roku wb 366/12, operację ewidencjonując na kontach jednostki: Wn 130-1 Ma 221-8/22 w dziale 010 rozdział 01095 § 0770.

Aktem notarialnym repertorium A nr 3193/2015 z 9 lipca 2015 roku Wójt Gminy Inowłódz działający w imieniu i na rzecz Gminy Inowłódz sprzedał nabywcy działkę o numerze ewidencyjnym 4/57 w obrębie 0007 Spała za cenę 13.950,00 zł dla polepszenia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej potwierdzając zapłatę ceny nabycia przed podpisaniem umowy.

Na podstawie Pk (dowód księgowy 58/3) z dnia 20 lipca 2015 roku sprzedaż działki o pow. 135 m² w Spale o numerze 4/57 zaewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 800-2 Ma 011.

Sprzedaż nieruchomości stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym 42/260 położonej w obrębie 0007 Spała.

Uchwałą nr VII/63/2003 z dnia 26 czerwca 2003 roku w sprawie przeznaczenia do sprzedaży w formie bezprzetargowej nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz, Rada Gminy Inowłódz, powołując uregulowania art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, przeznaczyła do sprzedaży w trybie bezprzetargowym, między innymi, nieruchomość położoną w obrębie ewidencyjnym Spała oznaczoną numerem ewidencyjnym 42/260 o pow. 182 m² na poszerzenie działki o numerze ewidencyjnym 42/239. W wykonaniu przedmiotowej uchwały sporządzono z datą 19 września 2003 roku operat szacunkowy nieruchomości niezabudowanych położonych w Spale, w tym działki o numerze ewidencyjnym 42/260, którym rzeczoznawca majątkowy o numerze uprawnień 317 wycenił jej wartość na 3.640,00 zł. Wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w formie bezprzetargowej zawierający elementy wymagane zapisami art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami sporządzono bez daty, a w dokumentacji okazanej kontrolującym brak udokumentowania jego wywieszenia w siedzibie Urzędu Gminy i zamieszczenia informacji o jego upublicznieniu w publikatorach wymaganych zapisami ww. przepisu prawa. Współużytkownika wieczystego działki, na poszerzenie której zamierzano dokonać sprzedaży pismem 8224/68/04 z 18 października 2004 roku zaproszono ponownie do podpisania w dniu 2 listopada 2004 roku protokołu uzgodnień. W treści przedmiotowego pisma zawarto informację, że postępowanie dotyczące sprzedaży zostało wszczęte na Jego wniosek, a pismem z dnia 20 maja 2004 roku poinformowano o skompletowaniu dokumentacji i sporządzeniu protokołu uzgodnień. Przedmiotowego pisma nie podjęto, a w dokumentacji postępowania brak korespondencji, z której wynikałoby, że użytkownicy wieczystości nadal zainteresowani byli nabyciem nieruchomości przyległej.

Operat szacunkowy określający wartość nieruchomości gruntowej położonej w Spale przy ul. Podleśnej o numerze ewidencyjnym 42/260 i powierzchni 0,0182 ha ponownie sporządzono z datą 5 maja 2015 roku. Przedmiotowym dokumentem rzeczoznawca majątkowy o numerze uprawnień 371 ustalił wartość prawa własności przedmiotowej nieruchomości na 3.600,00 zł. Sporządzony bez daty wykaz nieruchomości – działki o numerze ewidencyjnym 42/260 w Spale przeznaczonej do sprzedaży w trybie bezprzetargowym zawierał dane wymagane art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w tym sześciotygodniowy termin złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu na mocy art. 34 ust.1 pkt 1 i 2 tej ustawy. Cenę opisywanej działki gruntu ustalono na zasadach określonych art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce

nieruchomościami. Upublicznienie wykazu na tablicy ogłoszeń Urzędu na okres od 20 maja do 10 czerwca 2015 roku udokumentowano notatką kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej. Wprowadzenie informacji do Biuletynu Informacji Publicznej z datą 8 czerwca 2015 roku potwierdza stosowna pieczęć i podpis merytorycznego pracownika. **Nie udokumentowano zamieszczenia informacji o podaniu do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w prasie lokalnej, czego obowiązek wynikał z uregulowań art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.**

Pismem RGK.8224.6.2015JG z 11 czerwca 2015 roku współużytkownika wieczystego działki gruntu o numerze ewidencyjnym 42/239, na poszerzenie której dokonywano zbycia działki o numerze ewidencyjnym 42/260, zaproszono do podpisania protokołu rokowań wyznaczając termin na 23 czerwca 2015 roku. Wskazać należy, że wobec wywieszenia wykazu nieruchomości w siedzibie Urzędu Gminy Inowłódz w dniu 20 maja 2015 roku, sześciotygodniowy termin wyznaczony do składania wniosków przez osoby uprawnione zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 1 o 2 ww. ustawy upływał z dniem 1 lipca 2015 roku, a podpisanie protokołu powinno nastąpić po tej dacie.

Protokół rokowań noszący **datę 9 listopada 2016 roku**, został podpisany przez Wójta Gminy Inowłódz i nabywców – współużytkowników wieczystych działki przyległej do zbywanej nieruchomości położonej w Spale przy ul. Podleśnej oznaczonej numerem ewidencyjnym 42/260. Wskazać należy, że w protokole rokowań nie wskazano tytułu stanowiącego podstawę dokonania zbycia ww. działki na rzecz osób wskazanych jako nabywcy tej nieruchomości. W jego treści określono, że zbycie następuje w celu poprawienia warunków nieruchomości przyległej, do protokołu załączono natomiast skrócony wypis ze skorowidza działek, z którego wynikało, że wskazani nabywcy są współużytkownikami wieczystymi stanowiącej własność Skarbu Państwa działki gruntu oznaczonej numerem ewidencyjnym 42/239 w obrębie 7 Spała. Protokół określał zbywaną nieruchomość, cenę nabycia na kwotę zgodną z ceną określoną wykazem nieruchomości, termin uiszczenia całej ceny nabycia (przed datą aktu notarialnego) na wskazany rachunek bankowy Gminy, obciążenie nabywcy kosztami związanymi z ewentualnym geodezyjnym okazaniem granicy działki oraz kosztami przeniesienia własności a ponadto zawierał zastrzeżenie o odstąpieniu od zawarcia umowy w przypadku nie stawienia się nabywcy w Biurze Notarialnym w celu podpisania umowy.

Przypisu należności dokonano na kontach jednostki Wn 221-8/1624 Ma 720-1 na podstawie faktury nr 443/11/2015/C z 27 listopada 2015 roku na kwotę 3.900,00 zł.

Dokonanie wpłaty zgodnej z ustaloną protokołem rokowań kwoty 3.900,00 zł w dniu 27 listopada 2015 roku udokumentowano wyciągiem bankowym nr 231/2015 z 27 listopada 2015 roku wb 642/4, a operację zaewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 130-1 Ma 221-8/1624 w dziale 010 rozdział 01095 § 0770.

Aktem notarialnym repertorium A nr 5557/2015 z 27 listopada 2015 roku Wójt Gminy Inowłódz działający w imieniu i na rzecz Gminy Inowłódz sprzedał nabywcom działkę gruntu o numerze ewidencyjnym 42/260 w obrębie 0007 Spała za cenę 3.900,00 zł dla polepszenia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej.

Na podstawie dowodu PK (nr 98/2) z dnia 27 listopada 2015 roku zaewidencjonowano zbycie działki gruntu o numerze ewidencyjnym 42/260 w Spale o pow. 0,0182 ha o wartości księgowej 800,60 zł, a operację powyższą zaewidencjonowano Wn 800-2, Ma 011.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z tytułu użytkowania wieczystego, użytkowania i zarządu planowano w oparciu o dane wynikające z wykonania dochodów w tym zakresie w latach poprzednich i umowę

oddania w użytkowanie wieczyste. Na podstawie uchwał w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na 2014 i 2015 rok, zmian do powyższych uchwał oraz sprawozdań Rb-27S ze stanem na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2015 roku ustalono plan dochodów z tego tytułu i jego realizację:

wg stanu na dzień	plan dochodów	plan dochodów po zmianach	wykonanie dochodów
31.12. 2014 rok	550,00	550,00	546,30
31.12.2015 rok	550,00	1 090,00	1 092,60

W latach 2014, 2015 Gmina Inowłódz nie uzyskiwała dochodów z użytkowania i zarządu, co ustalono na podstawie sprawozdań z wykonania dochodów budżetowych Rb-27S ze stanem na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2015 roku, gdzie w dziale 700 rozdział 70005 § 0470 ujęto jedynie dochody pochodzące z opłat z tytułu użytkowania wieczystego.

W analizowanym okresie Gmina Inowłódz nie oddawała nieruchomości w użytkowanie, zarząd i trwały zarząd jak również nie było nieruchomości przekazanych w tę formę władania w latach wcześniejszych, co wynikało z oświadczenia kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej Janiny Gostyńskiej, *które stanowi załącznik nr 30 protokołu kontroli.*

Zgodnie z uchwałą nr XLII/249/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 27 marca 2014 roku Wójt Gminy Inowłódz umową nr 7145/1/2014 oddał w użyczenie budynek szkoły w Królowej Woli Stowarzyszeniu Rozwoju Królowej Woli „Przyjazna Wieś”, co potwierdza oświadczenie kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej *stanowiące załącznik nr 30 protokołu kontroli.*

Jak wynikało z dokonanych przez kontrolujące ustaleń, **Wójt Gminy Inowłódz nie ustanowił trwałego zarządu w zakresie majątku przekazanego zakładowi budżetowemu, do czego zobowiązany był uchwałą nr XVI/116/2000 Rady Gminy w Inowłodzu z dnia 23 marca 2000 roku w sprawie przekazania mienia ruchomego i nieruchomości stanowiących mienie komunalne Gminy Inowłódz na rzecz Zakładu Usług Komunalnych w Inowłodzu**, którą organ stanowiący postanowił o przekazaniu w trwały zarząd Zakładu Usług Komunalnych w Inowłodzu nieruchomości określonych w załączniku nr 1.

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości

W analizowanym okresie Gmina Inowłódz nie oddawała nieruchomości w użytkowanie wieczyste, nie dokonywała przekształceń prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz sprzedaży prawa własności na rzecz użytkownika wieczystego, co wynikało z analizy danych zawartych w sprawozdaniach Rb-27S i co potwierdzało oświadczenie Kierownik Referatu Komunalnego Janiny Gostyńskiej *stanowiące załącznik nr 30 protokołu kontroli.*

Dochody za lata 2014-2015 ujęte w dziale 700 rozdział 70005 § 0470 pochodziły z jednej umowy ustanowienia użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej własność Gminy Inowłódz.

Na mocy aktu notarialnego repertorium A 10.444/98 z dnia 10 grudnia 1998 roku ustanowienia użytkowania wieczystego, między innymi, nieruchomości o numerze ewidencyjnym 1/4 w Spale, aktu notarialnego repertorium A 876/2001 z dnia 30 października 2001 roku sprzedaży, między innymi, prawa użytkowania wieczystego działki o numerze ewidencyjnym 1/4 w Spale oraz aktu notarialnego repertorium nr 2504/2002 z dnia 30 października 2002 roku darowizny, między innymi, prawa użytkowania wieczystego działki gruntu o numerze ewidencyjnym 1/4 w Spale oraz

decyzji Wojewody Łódzkiego nr 17/2005 o ustaleniu lokalizacji inwestycji, w wyniku której dokonano podziału działki gruntu o numerze ewidencyjnym 1/4, użytkownikiem wieczystym położonej w obrębie Spała działki o numerze ewidencyjnym 1/20 i powierzchni 0,0438 ha był Roman Drab Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-handlowe „POL START OIL” Stacja Paliw w Spale (obecnie KRAFT-Pol Sp. z o.o., 42-164 Parzymiechy).

Ustalona aktem notarialnym 3% stawka opłaty rocznej była zgodna z zapisami art. 72 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

Z przedłożonych kontrolującym dokumentów dotyczących użytkowania wieczystego wynikało, że Gmina w latach 2014-2015 nie dokonywała aktualizacji opłat z tego tytułu, a obowiązującą w objętym kontrolą okresie opłatę wprowadzono z dniem 1 stycznia 2012 roku.

Aktualizacji opłaty Wójt Gminy Inowłódz dokonał pismem RGGNiOŚ.6843.1.2011.JG w dniu 28 grudnia 2011 roku z doręczeniem w dniu 29 grudnia 2011 roku, opłatę roczną ustalając na podstawie powyższej stawki i określonej przez rzeczoznawcę majątkowego o numerze 371 wartości szacunkowej nieruchomości na kwotę 58.000,00 zł. Wypowiedzenie dotychczasowej stawki i propozycję nowej stawki opłaty rocznej złożono zgodnie z uregulowaniami art. 78 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, użytkownika informując o możliwości zapoznania się z dokumentacją, w tym operatem szacunkowym sporządzonym przez rzeczoznawcę majątkowego oraz o zasadach kwestionowania ustalonej opłaty.

Określona na 1.740,00 zł opłata roczna ponad dwukrotnie przewyższała opłatę dotychczasową wobec powyższego, ustalono wzrost opłat w kolejnych latach, tj. na rok 2012, 2013 i 2014 w oparciu o zapisy art. 77 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

Użytkownik nie kwestionował naliczonej opłaty w trybie określonym art. 78 ust. 2 ww. ustawy, natomiast w dniu 12 stycznia 2012 roku (wpływ pisma do Urzędu Gminy w dniu 13 stycznia 2012 roku) wniósł o uwzględnienie poniesionych przez niego nakładów na modernizację działki załączając kserokopie faktur, w wyniku czego Wójt Gminy Inowłódz, uwzględniając poniesione nakłady, postanowił ustalić opłatę roczną na kwotę 546,30 zł.

Analiza terminowości dokonywania wpłat opłat z tytułu użytkowania wieczystego za 2014 i 2015 rok zawarta w tabeli *stanowiącej załącznik nr 36 protokołu kontroli*, wykazała, że wpłat dokonano w terminach określonych zapisami art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

Wpłaty z tytułu użytkowania wieczystego dokonane za pośrednictwem banku zaewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 130, Ma 720-1 z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 0470.

Na 31 grudnia 2014 roku i 2015 roku zaległości w opłatach z tytułu użytkowania wieczystego nie występowały. W odniesieniu do opłat z tytułu użytkowania wieczystego nie udzielano ulg i zwolnień.

Jak ustaliły kontrolujące użytkownik wieczysty składał terminowo deklaracje na podatek od nieruchomości, co skutkowało dokonaniem wymiaru zobowiązania podatkowego.

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Na podstawie danych zawartych w uchwałach budżetowych na lata 2014 i 2015, ich zmianach oraz sprawozdaniach z wykonania budżetu Gminy Inowłódz Rb-27S za rok 2014 i 2015 ustalono, że Gmina Inowłódz planowane i wykonane dochody z tytułu dzierżawy nieruchomości ujmowała w § 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych, w tym w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo rozdział 01095 Pozostała działalność i w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa rozdział 70005 Gospodarka

gruntami i nieruchomościami. Jak wynikało z ustnej informacji Skarbnika Gminy, dochody ujęte w dziale Rolnictwo i łowiectwo pochodziły z dzierżaw terenów łowieckich i jak wynikało z ww. sprawozdań, stanowiły w 2014 roku kwotę 6.181,17 zł, a w 2015 roku – 5.475,43 zł.

Dochody ewidencjonowane w dziale 700 rozdział 70005 § 0750 pochodziły z opłat z tytułu najmu lokali użytkowych i mieszkalnych oraz dzierżawy gruntów.

Plan i wykonanie dochodów z najmu i dzierżawy nieruchomości kształtowały się następująco:

wg stanu na dzień	plan dochodów	plan dochodów po zmianach	wykonanie dochodów
31.12. 2014 rok	140 000,00	227 428,00	227 036,72
31.12.2015 rok	150 000,00	180 000,00	200 039,40

W latach 2014-2015 dochody z najmu lokali użytkowych wyniosły:

wg stanu na dzień	plan dochodów	plan dochodów po zmianach	wykonanie dochodów
31.12. 2014 rok	90 000	130 000	125 580,58
31.12.2015 rok	100 000	110 000	111 144,34

Planowane i wykonane dochody z najmu lokali mieszkalnych przedstawiono w tabeli:

wg stanu na dzień	plan dochodów	plan dochodów po zmianach	wykonanie dochodów
31.12. 2014 rok	50 000	50 000	57 663,60
31.12.2015 rok	50 000	50 000	58 242,46

Jak wynika z ustnej informacji kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej, Wójt Gminy nie określił zasad kształtowania oraz wysokości czynszu dzierżawnego i czynszu najmu nieruchomości gminnych, a jego wysokość ustalana była indywidualnie w odniesieniu do poszczególnych przeznaczonych do wydzierżawienia nieruchomości na podstawie rozeznania rynku, a w przypadku nieruchomości wydzierżawianych w przetargu, stawkę czynszu kształtował rynek.

Wójt Gminy Inowłódz zarządzeniem nr 2/2012 z dnia 3 stycznia 2012 roku w sprawie powołania Komisji do przeprowadzenia przetargów i rokowań zbycia nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz określił ośmioosobowy skład komisji bez wskazania jej przewodniczącego, ustalając, że komisję powołano do przeprowadzenia sprzedaży, zamiany, zrzeczenia się, najmu, dzierżawy, oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz w drodze przetargów i rokowań.

Nie określono ogólnych zasad przeprowadzania przetargów na najem i dzierżawę lokali i gruntów.

Dochody z tytułu dzierżawy gruntów

Gmina Inowłódz uzyskiwała dochody z czynszu dzierżawnego, a zestawienie umów dzierżaw gruntów obowiązujących na 31 grudnia 2014 i 31 grudnia 2015 roku zawarto w tabelach **stanowiących załącznik nr 37 protokołu kontroli**.

Z ww. zestawienia wynika, że na 31 grudnia 2014 roku zawartych było 30 umów dzierżawy, z czego trzy z czynszem najmu płatnym miesięcznie, a na 31 grudnia 2015 roku zawartych było 36 umów najmu, w tym trzy z czynszem płatnym miesięcznie. W pozostałych przypadkach, w większości dotyczących dzierżawy gruntów pod komórkami, pomieszczeniami gospodarczymi i ogródków określono roczną opłatę z tytułu czynszu

dzierżawnego. Jak wynika z danych dotyczących planu i realizacji dochodów z tego tytułu, plan ostateczny na 31 grudnia 2014 i 2015 roku i realizacja dochodów z tego tytułu znacznie przekraczały wielkości pierwotnie planowane (w 2015 roku – o 62,17%). Jak wynika z wyjaśnienia Skarbnika Gminy Inowłódz, plan dochodów w trakcie roku budżetowego jest urealniany. Zwiększenie w planu dochodów w zakresie dzierżaw wynikało z zawierania w trakcie roku dodatkowych umów na dzierżawy terenów pod stoiska w czasie imprez okolicznościowych, a oświadczenie Skarbnika Gminy **stanowi załącznik nr 38 protokołu kontroli.**

Kontrolujące przeanalizowały prawidłowość trybu zawarcia umów dzierżawy zawartych w objętym kontrolą okresie, tj.:

- umowy nr 6845/6/2015 dzierżawy gruntu z dnia 15 kwietnia 2015 roku na okres do 31 grudnia 2015 roku dotyczącej nieruchomości o powierzchni 1.200 m² stanowiącej część działki o numerze ewidencyjnym 1109 położonej w Inowłodzu przy ul. Czarnieckiego z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej –parking. Przedmiotowa umowa została zawarta w trybie bezprzetargowym, a **jej podpisania nie poprzedziło upublicznienie wykazu nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia czego wymóg wynikał z zapisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.** Przedmiotową umową Wójt Gminy Inowłódz oddał ww. nieruchomość w dzierżawę z przeznaczeniem na prowadzenie parkingu określając obowiązki dzierżawcy, uprawnienia i obowiązki wydzierżawiającego, w szczególności w zakresie przeprowadzania kontroli nieruchomości. Ustalono zasady wcześniejszego wypowiedzenia umowy dzierżawy i zasady doręczeń oświadczeń związanych z wykonywaniem umowy. Ustalono czynsz dzierżawny w kwocie 600,00 zł netto, tj. 738,00 zł brutto płatny **do 31 lipca każdego roku trwania dzierżawy, co nie było spójne z okresem obowiązywania umowy,** a ponadto zastrzeżono pobieranie odsetek ustawowych od nieterminowej wpłaty czynszu,
- umowy nr 6845/4/2013 zawartej w dniu 18 lipca 2013 roku dzierżawy gruntu o pow. 0,0312 ha stanowiącego działkę położoną w Inowłodzu przy ul. Zamkowej oznaczoną w ewidencji numerem 1321 z przeznaczeniem na działalność usługową związaną ze sprzedażą pamiątek i gastronomią. Przedmiotową umowę podpisano na czas określony od 18 lipca 2013 roku do 17 lipca 2016 roku na wniosek osoby zainteresowanej, a **jej zawarcia nie poprzedziło upublicznienie wykazu nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia, czego wymóg wynikał z zapisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.** Na wniosek dzierżawcy datowany 14 sierpnia 2013 roku o przedłużeniu umowy dzierżawy na okres 10 lat, w dniu 10 października 2013 roku podpisano aneks nr 1 do umowy nr 68445/4/2013 dzierżawy gruntu z dnia 18 lipca 2013 roku, określając okres jej obowiązywania **od 2 maja 2013 roku** do 30 kwietnia 2022 roku. Zawarcie przedmiotowego aneksu poprzedziła uchwała nr XXXVI/205/013 Rady Gminy Inowłódz z dnia 27 września 2013 roku, którą organ stanowiący wyraził zgodę na wydzierżawienie w formie bezprzetargowej na okres nie dłuższy niż 9 lat stanowiącej mienie gminne nieruchomości położonej w Inowłodzu oznaczonej numerem ewidencyjnym 1321 o powierzchni 0,0312 ha. Zawarcia aneksu nie poprzedzono upublicznieniem wykazu nieruchomości przeznaczonej do wydzierżawienia. W treści umowy znalazły się ustalenia w zakresie uprawnień i obowiązków wydzierżawiającego i dzierżawcy, zasady wcześniejszego rozwiązania umowy, wysokość rocznego czynszu dzierżawnego w kwocie 1.200,00 zł plus należny podatek VAT, tj. 1.476,00 zł brutto, termin jego płatności do 31 sierpnia każdego roku po otrzymaniu faktury oraz zasady waloryzacji czynszu. Nie zastrzeżono pobierania odsetek w przypadku zwłoki w płatności czynszu, z tym że umowa zawierała odesłanie do Kodeksu cywilnego. W analizowanych latach 2014, 2015 czynsz nie był waloryzowany wobec wartości wskaźnika wzrostu cen towarów

- trwałego użytku ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego będącego podstawą dokonywania waloryzacji,
- umowy nr 6845/8/2015 zawartej z dniem 8 czerwca 2015 roku w trybie bezprzetargowym dzierżawy części o powierzchni 2.383 m² nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Spała oznaczonej numerem ewidencyjnym 337/18 na okres 10 lat, tj. od 1 sierpnia 2015 roku do 31 lipca 2025 roku. Przedmiotowa umowa poprzedzona była umową dzierżawy nr 20/2005 z dnia 1 września 2005 roku ww. nieruchomości podpisaną w dniu 1 września 2005 roku z tym samym dzierżawcą - MUZA S.A. z siedzibą w Warszawie na okres od 1 września 2005 roku do 31 lipca 2015 roku zgodnie z uchwałą nr XXV/171/2005 roku Rady Gminy Inowłódz z dnia 23 czerwca 2005 roku w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości położonej w Spale.

Umowę nr 6845/8/2015 z 8 czerwca 2015 roku Wójt Gminy Inowłódz zawarł zgodnie z uchwałą nr VIII/41/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 roku w sprawie wydzierżawienia nieruchomości stanowiących mienie komunalne, którą organ stanowiący wyraził zgodę na wydzierżawienie przez Wójta dotychczasowemu dzierżawcy Spółce Akcyjnej „MUZA” z siedzibą w Warszawie na okres 10 lat nieruchomości o numerze ewidencyjnym 337/18 przy ul. Nadpilicznej w Spale. **Podpisanie umowy nie zostało poprzedzone upublicznieniem wykazu nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia, czego wymóg wynikał z zapisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami**, zgodnie z którym właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

W treści umowy zawarto uregulowania w zakresie obowiązków dzierżawcy, uprawnień wydzierżawiającego, zasad dokonywania zmian umowy ustalając wysokość miesięcznego czynszu dzierżawnego w kwocie 1.550,00 zł netto, do której doliczony zostanie podatek VAT, płatny na podstawie faktury wystawianej przez wydzierżawiającego. Termin płatności czynszu dzierżawnego określono do 10 tego dnia każdego miesiąca z góry zastrzegając naliczenie odsetek ustawowych w przypadku zwłoki w jego płatności. **Uregulowania umowy nie zawierały ustaleń w zakresie waloryzacji czynszu.**

Kontrolujące przeanalizowały terminowość dokonywania wpłat czynszu dzierżawnego za rok 2014 i 2015 roku uiszczanego przez trzech dzierżawców, których czynsz płatny był rocznie oraz dwóch dzierżawców z miesięczną opłatą czynszową, a dane w powyższym zakresie ujęto w tabeli **stanowiącej załącznik nr 39 protokołu kontroli**.

Z zawartych w tabeli danych i okazanych kontrolującemu dokumentów wynikało, że wpłat czynszu za poddany analizie okres dokonywano:

- na podstawie faktur wystawionych przez Urząd, za okres i na kwoty zgodne z zawartymi umowami z tym, że faktury za styczeń 2014 i 2015 roku dla dzierżawców opłacających czynsz miesięczny do 10 dnia danego miesiąca, wystawiono w dniu 10 stycznia, odpowiednio 2014 i 2015 roku,
- przypisów dokonano na podstawie faktur na kontach jednostki: Wn 221-8/(rozszerzenie) Ma 720-1, wpłaty dokonywane za pośrednictwem banku ewidencjonowano: Wn 130-1 Ma 221-8/(...), zaś w kasie Urzędu – Wn 101 Ma 221-8/(...) i odprowadzenie środków objętych raportem kasowym na rachunek bankowy Wn 101 Ma 141 i Wn 130 Ma 141,
- dzierżawcy opłacający czynsz rocznie dokonali wpłat w terminach określonych umowami, **oprócz wpłaty wynikającej z faktury 176/08/2015C z 3 sierpnia**

2015 roku na kwotę 1.489,28 zł - kontrahent 221- 8/194, który należnej opłaty nie uiścił do dnia przeprowadzania czynności kontrolnych,

- w odniesieniu do dwóch dzierżawców z czynszem płatnym miesięcznie stwierdzono, że dzierżawca o numerze 30015 (MUZA S.A) wszystkich wpłat za 2014 i 2015 rok dokonał z opóźnieniem i wynosiło ono od jednego do 30 dni. **Nie naliczono i nie pobrano odsetek w łącznej kwocie 61,61 zł za 2014 rok i 34,16 zł za 2015 rok**, dzierżawca o numerze kartoteki 30014 wpłat dokonywał comiesięcznie, z tym że **wobec zapisów umowy dotyczących terminu płatności – 30 dni od daty otrzymania faktury i braku potwierdzeń odbioru tego dokumentu, który wysłano pocztą bez potwierdzenia odbioru**, kontrolujące nie miały podstaw do dokonania ustaleń w zakresie terminowości dokonania wpłat.

Należności z tytułu opłat czynszu dzierżawnego nieruchomości na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiły kwotę 6.255,89 zł w 59% stanowiąca należność od Orange Polska SA, wynikającą z faktury za grudzień, której termin płatności przypadał w styczniu 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2015 roku należności w czynszu dzierżawnym stanowiły 15.230,20 zł, z czego 3.690,00 zł to niewymagalne zobowiązanie Orange Polska S.A. Kwota 8.118,00 zł stanowiąca 53,30% stanowiła należność od dzierżawcy nr kartoteki 30011 i 300012.

Zaległość dotycząca kartoteki 30011 wynosiła 3.113,50 zł i została zapłacona w dniu 16 lutego 2016 roku wraz z odsetkami w wysokości 98,16 zł (płatność z 5 maja 2016 roku), zaś kartoteki nr 30012- 4.428,00 zł i została uregulowana w dniu 16 lutego 2016 roku, a odsetki w kwocie 66,80 zł zapłacono 5 maja 2016 roku.

Najem lokali użytkowych

W objętym kontrolą okresie, według stanu na 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2015 roku obowiązywało, odpowiednio, 35 umów najmu dzierżawy lokali użytkowych o łącznej powierzchni 1.132,06 m² plus 3 sale lekcyjne (tak określono przedmiot najmu) z czynszem 94.355,84 zł rocznie i 36 umów najmu obejmujących powierzchnię 1.082,61 m² plus 3 sale lekcyjne z łączną roczną kwotą czynszu 94.355,84 zł. W 2014 roku zawarto 25 umów najmu na czas określony (1 rok) dotyczących pomieszczeń gospodarczych (komórek), zaś w 2015 roku – 25 umów najmu komórek, a okres trwania najmu określono do 3 lat. W przypadku pomieszczeń gospodarczych ustalono roczny czynsz najmu. Ponadto w roku 2014 obowiązywało dziesięć, a w 2015 roku- jedenaście umów najmu lokali użytkowych z czynszem opłacanym w okresach miesięcznych.

Wykaz najemców i dzierżawców lokali użytkowych ze stanem na dzień 31 grudnia 2014 i 2015 roku zawarto w tabelach **stanowiących załącznik nr 40 protokołu kontroli**.

Kontrolujące przyjęły do analizy tryb oddania w najem i dzierżawę trzech lokali użytkowych, w wyniku czego ustalono:

- umowa nr 7151/2/2014 najmu lokalu użytkowego o pow. 92 m² znajdującego się w budynku Ośrodka Zdrowia w Inowłodzu przy ul. Tuwima 4 na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 1408 o pow. 0,2660 ha z przeznaczeniem na realizację świadczeń zdrowotnych zawarta została w dniu 28 kwietnia 2014 roku na okres od 1 maja 2014 roku do 30 kwietnia 2019 roku. Przedmiotową umowę zawarto w trybie bezprzetargowym, po upływie okresu obowiązywania umowy nr 7151/3//2013 z dnia 2 maja 2013 roku zawartej na okres do 30 kwietnia 2014 roku na podstawie uchwały nr XXXII/184/2013 Rady Gminy Inowłódz z dnia 25 kwietnia 2013 roku. Wobec wniosku z dnia 10 kwietnia 2014 roku dotychczasowego najemcy – NZOZ „INMED” Sławomir Mrozowski o przedłużenie umowy najmu lokalu użytkowego na okres pięciu lat, tj. do 30 kwietnia 2019 roku, Rada Gminy Inowłódz w dniu 24 kwietnia 2014 roku podjęła uchwałę nr XLIII/252/2014 w sprawie wynajmowania lokali użytkowych stanowiących mienie komunalne, którą wyraziła zgodę na wynajem przez Wójta Gminy Inowłódz na

okres nie dłuższy niż 5 lat ww. lokalu użytkowego na rzecz dotychczasowego najemcy. Wójt Gminy **nie sporządził i nie podał do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, czego wymóg wynikał z zapisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami**, a wykaz ten podlega wywieszeniu na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, informację o jego wywieszeniu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

W umowie określono:

- przedmiot najmu, lokal użytkowy o pow. 92 m² składający się z sześciu pomieszczeń, położony w budynku przy ul. Tuwima 4 w Inowłodzu, wyposażony w energię elektryczną, wodno-kanalizacyjną, telefon i c.o.,
- wysokość opłaty czynszowej obejmującej opłatę za ogrzewanie lokalu, jej płatność na podstawie wystawianej przez wynajmującego faktury, do 10 dnia każdego miesiąca z góry na wskazany rachunek bankowy,
- waloryzację czynszu wg. wskaźnika wzrostu cen towarów nieżywnościowych trwałego użytku ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Monitorze Polskim, z rozliczeniem następującym po upływie roku, z tym, że nie określono okresów w jakich waloryzowany będzie czynsz. Jak wynikało z wyjaśnienia kierownik Referatu Komunalnego, powyższy zapis określał, że czynsz waloryzuje się po upływie rocznego okresu obowiązywania umowy,
- obowiązki Najemcy w zakresie utrzymania lokalu we właściwym stanie technicznym ze wskazaniem obciążających go napraw,
- zasady wypowiedzenia umowy, dokonywania doręczeń korespondencji, zastrzeżenie formy pisemnej w odniesieniu do zmian, uzupełnień i rozwiązania umowy oraz jej podleganie, w zakresie nieuregulowanym umową, przepisom Kodeksu cywilnego.

W okresie od zawarcia umowy do dnia przeprowadzania czynności kontrolnych nie dokonano waloryzacji wobec wartości ww. wskaźnika, który określał obniżenie cen,

- umowę nr 7151/5/2014 najmu lokalu użytkowego o pow. 123,39 m² znajdującego się w budynku Ośrodka Zdrowia w Inowłodzu przy ul. Tuwima 4 na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 1408 o pow. 0,2660 ha z przeznaczeniem prowadzenie działalności farmaceutycznej zawarto w dniu 10 czerwca 2014 roku na okres 5 lat, tj. od 10 czerwca 2014 roku do 9 czerwca 2019 roku, po przeprowadzeniu przetargu pisemnego nieograniczonego. W wykonaniu uchwały nr XLIII/255/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 24 kwietnia 2014 roku w sprawie przeznaczenia do wynajmu w formie przetargowej nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz, którą organ stanowiący przeznaczył do wynajmu lokal usługowy o powierzchni 123,39 m²:
- Wójt Gminy Inowłódz ogłosił pisemny przetarg nieograniczony na najem lokalu użytkowego położonego w Inowłodzu przy ul. Tuwima 4 w celu prowadzenia działalności farmaceutycznej określając: przedmiot przetargu, tj. powierzchnię i wyposażenie lokalu, wywoławczą stawkę czynszu w kwocie 9,00 zł plus 23% VAT, dokonanie wpłaty wadium w kwocie 500,00 zł na rachunek bankowy Gminy najpóźniej do 26 maja 2014 roku oraz złożenie oferty w terminie do 15.³⁰ w dniu 26 maja 2014 roku. W treści ogłoszenia określono wymaganą zawartość oferty, jej oznakowanie, kryteria wyboru, w tym wysokość stawki czynszu i gotowość przejęcia lokalu w istniejącym stanie technicznym, dwuetapowy charakter przetargu z określeniem terminu otwarcia ofert w dniu 27 maja 2014 roku w siedzibie Urzędu Gminy Inowłódz, ul. Spalska 2 pok. nr 5 w obecności oferentów. Ustalono, że druga, niejawną część przetargu odbywa się z udziałem wyłącznie komisji przetargowej, a w przypadku złożenia ofert równorzędnych dopuszcza się ustną licytację, określono ponadto: zasady udostępnienia lokalu do oględzin, przepadek wadium oferenta, który wygrywając przetarg uchylił się od zawarcia umowy najmu, zaliczenie wadium na poczet czynszu oraz termin zwrotu (do 3 czerwca 2014 roku) wadium wpłaconego

- przez pozostałych uczestników przetargu, wskazano możliwość uzyskania dodatkowych informacji o przetargu.
- treść ogłoszenia nie zawierającego daty, wprowadzono do Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Inowłódz w dniu 13 maja 2014 roku, co udokumentowano notatką merytorycznego pracownika i uzupełniono o zapis informujący, że umowa najmu lokalu zostanie zawarta na czas określony – 5 lat, a publikację „Uzupełnienia” dokumentowała stosowna adnotacja merytorycznego pracownika potwierdzająca wprowadzenie do Biuletynu Informacji Publicznej w dniu 20 maja 2014 roku. **Na kserokopii ogłoszenia znajduje się odręczna adnotacja „zdjęto” z datownikiem 27 maja 2014 roku, bez podpisu, pieczęci i informacji jaką czynność powyższy zapis miał dokumentować,**
 - **nie sporządzono i nie podano do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, co naruszało przepisy art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami,** którymi określono obligatoryjne elementy wykazu, podlegającego wywieszeniu na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu z podaniem informacji o wywieszeniu wykazu do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu,
 - jak wynikało z okazanych kontrolującym dokumentów, w wymaganym ogłoszeniem terminie, tj. do godz. 15.³⁰ 26 maja 2014 roku, do Urzędu Gminy wpłynęły dwie oferty, w kopertach oznakowanych zgodnie z wymogami ogłoszenia,
 - analiza dokumentów złożonych przez oferentów wykazała, że złożone oferty zawierały wymagane przez Wynajmującego: nazwę i adres oferenta, datę sporządzenia oferty, oświadczenie o zapoznaniu się z warunkami przetargu i ich przyjęcie bez zastrzeżeń, oferowaną stawkę czynszu miesięcznego za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu, kopie dokumentów potwierdzających możliwość prowadzenia działalności farmaceutycznej oraz wydruki potwierdzające dokonanie wpłaty wadium,
 - wpłaty wadium zaewidencjonowano na podstawie wyciągów bankowych wb 269/1 z dnia 21 maja 2014 roku i wb 279/1 z dnia 26 maja 2014 roku w urządzeniach księgowych jednostki: Wn Ma 139-1 Ma 240-3,
 - protokół sporządzony na okoliczność ogłoszenia przetargu zawierający datę 27 maja 2014 roku godz. 12.⁰⁰ określał spełnianie określonych ogłoszeniem wymogów przez obu oferentów, a w trakcie otwarcia ofert oboje oferenci złożyli oświadczenia o gotowości podjęcia działalności w terminie jednego miesiąca od daty podpisania umowy. Protokół podpisany został przez dwoje uczestników przetargu oraz **czworo członków komisji przetargowej spośród ośmiorga członków komisji przetargowej** powołanej zarządzeniem nr 1/2012 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 3 stycznia 2012 roku w sprawie powołania Komisji do przeprowadzenia przetargów i rokowań na zbycie nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz, którym Wójt Gminy powołał ośmioosobowy (bez wskazania przewodniczącego i jego zastępcy) skład komisji powołanej do przeprowadzenia sprzedaży, zamiany, zrzeczenia się, najmu, dzierżawy, oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz w drodze przetargów i rokowań. **Powyższym zarządzeniem nie wskazano możliwości funkcjonowania komisji w niepełnym składzie,** wobec czego, wszelkie jej czynności winny być podejmowane w składzie ośmioosobowym. Ponadto nie określono zasad funkcjonowania komisji i dokumentowania przeprowadzonych przez nią czynności,
 - listę osób zakwalifikowanych do uczestnictwa w przetargu pisemnym nieograniczonym w dniu 27 czerwca 2014 roku w Urzędzie Gminy Inowłódz na najem lokalu użytkowego w Inowłodzu przy ul. Tuwima 4 podpisała Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami Rolnictwa i Ochrony Środowiska Janina Gostyńska, a na odwrocie tego dokumentu zamieszczono nie wskazującą daty sporządzenia

- adnotację: „wywieszono na tablicy ogłoszeń 27.05.2014 godz.7.⁴⁵”, a brak podpisu uniemożliwił identyfikację osoby dokonującej tego zapisu,
- pismem RGNRIOS.7151.5.2014 z dnia 29 maja 2014 roku Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami Rolnictwa i Ochrony Środowiska **podpisana jako „przewodnicząca komisji przetargowej”**, co nie wynikało z zapisów powołanego wyżej zarządzenia nr 1/2012 Wójta Gminy Inowłódz, poinformowała o rozstrzygnięciu przetargu i wyborze najkorzystniejszej oferty, informując wybranego oferenta o terminie zawarcia umowy najmu, zaś oferenta, którego oferta nie została wybrana, o terminie – do dnia 3 czerwca 2014 roku, zwrotu wadium na rachunek bankowy,
 - sporządzony w dniu 28 maja 2014 roku protokół określał czteroosobowy skład komisji, która przeprowadziła przetarg **ze wskazaniem przewodniczącej**, a jak opisano powyżej, zarządzeniem nr 1/2012 Wójta Gminy Inowłódz nie wskazano przewodniczącego. W treści protokołu określono: przedmiot postępowania oraz fakt ustalenia przez komisję prawidłowości ogłoszenia przetargu, osoby uczestniczące w przetargu, dokonanie analizy złożonych ofert i wyboru jako najkorzystniejszej, oferty firmy LEKMAR. **Protokół podpisało czworo członków komisji przetargowej**, co wskazuje na przeprowadzenie postępowania przez komisję w składzie niezgodnym z powołanym wyżej zarządzeniem Wójta Gminy, którym nie dopuszczono do funkcjonowania komisji w niepełnym składzie. Z datą 4 czerwca 2014 roku protokół został podpisany również przez wygrywającego przetarg,
 - wnioskiem z dnia 5 czerwca 2014 roku Kierownik Referatu zwróciła się do Referatu Finansowego o dokonanie zwrotu wadium ze wskazaniem numeru rachunku bankowego, a realizację tej czynności dokumentuje wyciąg bankowy nr 309 z dnia 6 czerwca 2014 roku, co wskazuje na fakt **dokonania zwrotu wadium z przekroczeniem terminu ustalonego ogłoszeniem oraz informacja o wyniku przetargu, w których określono, że zwrot wadium nastąpi do 3 czerwca 2014 roku**. Operację zaewidencjonowano na kontach jednostki Wn 240-3 Ma 139-1,
 - informację o wyborze najkorzystniejszej oferty wprowadzono do Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Inowłódz w dniu 6 czerwca 2014 roku, co potwierdzała adnotacja merytorycznego pracownika, nie udokumentowano upublicznienia tej informacji na tablicy ogłoszeń.

Umową nr 7151/52014 z 10 czerwca 2014 roku podpisaną przez oferenta, który wygrał przetarg i Wójta Gminy Inowłódz określono: przedmiot umowy najmu, jego wyposażenie, oświadczenie o zapoznaniu się przez najemcę ze stanem technicznym lokalu, jego przekazanie w terminie 3 dni od daty zawarcia umowy, wysokość opłat z tym, że czynsz najmu obejmował również opłatę za centralne ogrzewanie, termin płatności do 10 tego dnia każdego miesiąca, obowiązki najemcy dotyczące utrzymania lokalu w należyтым stanie technicznym, zakaz podnajmowania, zasady wcześniejszego rozwiązania umowy przez Wynajmującego oraz jej wypowiedzenia przez obie strony, zasady doręczania korespondencji oraz odesłanie w sprawach nieuregulowanych, do zapisów Kodeksu cywilnego.

Pismem RGNRIOS z dnia 21 sierpnia 2014 roku Kierownik Referatu zwróciła się o zaliczenie wpłaconego przez oferenta wadium na poczet czynszu, a operację tę zaewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 240-3 Ma 139-1 (wb 457/1 z 22 sierpnia 2014 roku) i Wn 130-1 Ma 221-8/838 z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 0750 (wb 454/2) z datą 22 sierpnia 2014 roku,

Do przedmiotowej umowy zawarto, na podstawie sporządzonej przez najemcę inwentaryzacji, aneks nr 1 z dnia 16 października 2014 roku, którym dokonano zmian w przedmiocie najmu i wysokości czynszu, powierzchnię określając na 109,19 m², co było zgodne ze sporządzonym szkicem inwentaryzacyjnym, czynsz zaś na kwotę 2.194,71 zł netto, tj. zgodnie ze stawką za 1 m² zaoferowaną w przetargu. Powyższe wskazuje na

brak wiedzy Wynajmującego w zakresie przedmiotu najmu na etapie postępowania przetargowego,

- umowę najmu trzech sal lekcyjnych w budynku Szkoły Podstawowej w Inowłodzu, ul. Spalska 5 na cele dydaktyczne zawarł Wójt Gminy Inowłódz w dniu 1 marca 1999 roku na czas nieokreślony z Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych reprezentowanym przez dyrektora, określając dni i godziny korzystania z pomieszczeń, obowiązki najemcy, wysokość czynszu, termin jego płatności oraz zasady dokonywania zmian umowy, jednomiesięczny okres wypowiedzenia. Kontrolującym **nie okazano dokumentacji potwierdzającej realizację procedur określonych zapisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami w odniesieniu do zawarcia umowy najmu na czas nieokreślony**, a do przedmiotowej umowy zawarto aneksy: dotyczące ilości sal lekcyjnych, zmian składu spółki cywilnej najemcy, miesięcznej wysokości czynszu, nie naliczania opłat za okres wakacyjny, W wyniku analizy trybu oddania lokali w najem oraz zapisów treści poddanych analizie umów najmu lokali użytkowych ustalono, że:
 - w przypadku oddawania w najem lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym, podstawę zawarcia umowy stanowiły stosowne uchwały Rady Gminy Inowłódz z tym, że dokumentu takiego nie okazano kontrolującemu w odniesieniu do umowy najmu sal lekcyjnych w Szkole Podstawowej w Inowłodzu zawartej w dniu 1 marca 1999 roku na czas nieokreślony,
 - umowy najmu zawarto na czas określony, oprócz umowy najmu sal lekcyjnych zawartej na czas nieoznaczony z Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych sp. c. BAKAŁARZ,
 - czynsz najmu określał Wójt Gminy w treści zawartych umów,
 - z trzech przeanalizowanych umów tylko jedna zawierała klauzulę dotyczącą waloryzacji czynszu, **klauzuli waloryzacyjnej nie zawierała umowa zawarta w dniu 1 marca 1999 roku na czas nieokreślony z Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych sp. c. BAKAŁARZ oraz zawarta w wyniku przetargu umowa z LEKMAR na lokal użytkowy przy ul. Tuwima 4 w Inowłodzu,**
 - w umowach nie zawarto uregulowań dotyczących obowiązku uiszczania podatków, opłat i innych świadczeń publiczno-prawnych z tym, że z ustaleń kontrolujących wynikało, że (...) ³³ **zaś organ podatkowy nie udokumentował przeprowadzenia postępowań mających na celu wyegzekwowanie wywiązania się przez najemców z obowiązku określonego zapisami art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych,**
 - w odniesieniu trybu oddania w najem lokali użytkowych stwierdzono, że:
 - **nie sporządzano i nie publikowano wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem czego wymóg wynikał z zapisów art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami,**
 - **postępowanie przetargowe w odniesieniu do oddania w najem lokalu przy ul. Tuwima 4 w Inowłodzu o poz. 123,39 m² przeprowadziła Komisja przetargowa działająca w składzie niezgodnym z zarządzeniem nr**

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

1/2012 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 3 stycznia 2012 roku w sprawie powołania Komisji do przeprowadzania przetargów i rokowań na zbycie nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz, do której zadań należało również przeprowadzanie postępowań w zakresie najmu, dzierżawy i oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność Gminy Inowłódz, a zwrotu wadium w tym postępowaniu dokonano po terminie określonym ogłoszeniem Wójta Gminy Inowłódz.

Kontrolujące dokonały analizy terminowości dokonywania wpłat z tytułu czynszu najmu lokali użytkowych za lata 2014, 2015 w odniesieniu do najemców trzech lokali przyjętych do analizy trybu zawarcia umów, a zestawienie danych w tym zakresie zawarto w tabeli, która **stanowi załącznik nr 41 protokołu kontroli.**

Z zawartych w tabeli ustaleń wynika, że:

- Gmina terminowo wystawiała faktury z tytułu najmu lokali,
- najemca Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych BAKAŁARZ nieterminowo dokonał wpłat czynszu za luty i listopad 2014 roku oraz styczeń, luty, kwiecień, czerwiec i wrzesień 2015 roku, opóźnienie wyniosło od dwóch do dziesięciu dni, a **wynajmujący nie naliczył i nie pobrał odsetek w łącznej kwocie 3,60 zł,**
- najemca LEKMAR korzystał ze zwolnienia z opłat czynszowych w rozliczeniu wykonanych prac remontowych, a w okresie, za który zobowiązany był dokonać wpłaty czynszu, należność regulował z jedno, dwu i trzydziestodwudniowym opóźnieniem, a **wynajmujący nie naliczył odsetek w łącznej wysokości 52,22 zł,**
- najemca NZOZ INMED wpłat czynszu za wszystkie miesiące 2014 i 2015 roku dokonywał z opóźnieniem wynoszącym od jednego do 24 dni, a **wynajmujący nie naliczył i nie pobrał odsetek w łącznej kwocie 46,81 zł.**

Dla najemców od lipca 2015 roku prowadzone są w systemie komputerowym indywidualne kartoteki równoległe do ewidencji prowadzonej zgodnie z zasadami rozliczania opłat czynszowych w okresie poprzedzającym, tj. poprzez konto 221-8 z indywidualnym rozszerzeniem dla każdego kontrahenta.

Wpłaty czynszu dokonane za pośrednictwem rachunku bankowego ewidencjonowano Wn 130-1 Ma 221-8/(z rozszerzeniem) i przypis Wn 221-8/(...) klasyfikując je w dziale 700 rozdział 70005 § 0750, zaś wpłaty w kasie: Wn 101 Ma 221-8/ (z rozszerzeniem) i Wn 221-8-(...) Ma 720-1 oraz przekazanie środków na rachunek bankowy: Wn 141 Ma 101 i Ma 130 Wn 141.

Zaległości z tytułu opłat w czynszu najmu lokali użytkowych wynosiły na dzień 31 grudnia 2014 roku 74,50 zł, a na dzień 31 grudnia 2015 roku – 2.610,69 zł obejmując sześciu najemców.

Kontrolujące przeanalizowały dokumentację dotyczącą czynności windykacyjnych podejmowanych przez Gminę w odniesieniu do najemcy, którego zaległość w kwocie 1.271,04 zł stanowiła 48,69% ogółu zaległości według stanu na 31 grudnia 2015 roku.

Analiza ww. dokumentacji wykazała, że:

- zaległość NZOZ „DENT-MED” - najemcy lokalu przy ul. Tuwima 4 w Inowłodzu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 1.271,04 zł i dotyczyła **okresu od października do grudnia 2015 roku, na którą w dniu 8 lutego 2016 roku wystosowano wezwanie do zapłaty nr 5/2016, co wskazuje na podjęcie czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległości ze znacznym opóźnieniem.** Powyższe wezwanie nie zostało doręczone, dwukrotnie awizowano, powtórnie w dniu 18 lutego 2016 roku, co wobec brzmienia art. 139 § 1 i 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (obecnie tekst jednolity Dz.U. z 2014 roku, poz. 101 ze zm.) wskazuje na skuteczne doręczenie

- zastępcze wezwania w dniu 25 lutego 2016 roku i upływ terminu zapłaty (7dni) z dniem 3 marca 2016 roku,
- **powtórne wezwanie do zapłaty wystosowano w dniu 20 kwietnia 2016 roku** nr 10/2016, niedoręczone, dwukrotnie awizowane, drugie awizo z dnia 29 kwietnia 2016 roku, co wobec uregulowań ww. przepisu prawa wskazuje na skuteczne doręczenie wezwania w dniu 7 maja 2016 roku i upływ terminu zapłaty z dniem 14 maja 2016 roku (7 dni),
 - należność została uregulowana wraz z odsetkami w kwocie 66,43 zł w dniu 16 maja 2016 roku.

Wskazać należy, że Wynajmujący po stwierdzeniu zastępczego doręczenia wezwania nie miał podstaw ponownego wystawiania wezwania na zaległości dotyczące tego samego okresu, a bezskuteczny upływ terminu wyznaczonego wezwaniem winien skutkować wystąpieniem na drogę postępowania sądowego.

Wpłaty z tytułu czynszu uiszczane w kasie bądź na rachunek bankowy do 30 czerwca 2015 roku ewidencjonowano jako rozliczenia z kontrahentami, a od 1 lipca 2015 roku ewidencjonowano na indywidualnych kartotekach najemców na podstawie dowodów wpłat. Operacje ewidencjonowano na kontach jednostki: Wn 221-8 (rozszerzeniem), Ma 720-1 i Wn 130-1, Ma 221-8 (...), a w odniesieniu do wpłat dokonywanych w kasie Urzędu, z uwzględnieniem zapisów na kontach 101 i 141.

Najem lokali mieszkalnych

Uchwałą nr XXX/169/2013 z dnia 27 lutego 2013 roku w sprawie uchwalenia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Inowłódz w latach 2013-2017”, która weszła w życie z dniem 8 maja 2013 roku po publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego poz. 2271, Rada Gminy Inowłódz, na podstawie uregulowań art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (w ówczesnym brzmieniu tekst jednolity z 2005 roku Dz. U. nr 31, poz. 266 ze zm., obecnie tekst jednolity z 2014 roku poz. 150 ze zm.) określiła wielkość i prognozę zmian zasobu mieszkaniowego z podziałem na lokale socjalne i mieszkalne z analizą stanu technicznego, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji mieszkaniowego zasobu gminy w podziale na poszczególne lata, planowaną sprzedaż lokali w latach 2013-2017, zasady polityki czynszowej, w tym: wskazanie podstaw wyliczenia stawki czynszu, czynniki podwyższające i obniżające stawki oraz wysokość stawek z uwzględnieniem czynników korygujących.

Przedmiotowym dokumentem organ stanowiący **określił katalog czynników obniżających wartość użytkową niezgodnie z brzmieniem art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku** o ochronie praw lokatorów (...) ustalając czynniki podwyższające stawkę czynszu: wyposażenie lokalu w instalację kanalizacyjną, centralne ogrzewanie, łazienkę oraz jego powierzchnia powyżej 80 m² i obniżające: brak w lokalu urządzeń wodociągowych, ciemna kuchnia, **położenie lokalu na kondygnacji - bez wskazania której**, bez uwzględnienia położenia budynku oraz ogólnego stanu technicznego budynku przy czym nie określono zasad naliczania stawki czynszu w odniesieniu do współczynników podwyższających i obniżających stawkę czynszu. Ponadto **Rada Gminy Inowłódz nie ustaliła zasad stosowania obniżek czynszu naliczonego według obowiązujących stawek w stosunku do najemców o niskich dochodach**, czego obowiązek wynikał z zapisów art. 7 ust. 2 ww. ustawy. Uchwałą nr XXX/169/2013 Rady Gminy Inowłódz z dnia 27 lutego 2013 roku **ustalono stawkę czynszu dla lokali socjalnych w wysokości 0,90zł/m² miesięcznie, co było niezgodne z uregulowaniami art. 23 ust. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego**, którymi określono, że stawka czynszu za lokal socjalny nie może przekraczać połowy stawki najniższego czynszu obowiązującego w gminnym zasobie

mieszkaniowym wobec ustalenia (w tabeli 3 wysokość stawek czynszu z uwzględnieniem czynników podwyższających i obniżających) najniższej stawki czynszu w wysokości 1,44 zł. **Wskazać należy, że w rozdziale X ww. uchwały Zasady wynajmowania lokali mieszkalnych i socjalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Inowłódz określono kryteria niezgodne z uregulowaniami ustawowymi**, między innymi, określając podmiotowe wyłączenia ograniczające krąg osób mogących ubiegać się o wynajem lokalu z gminnego zasobu mieszkaniowego.

Uchwałą nr IV/14/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie wyboru radnych Rady Gminy Inowłódz do Społecznej Komisji Mieszkaniowej, organ stanowiący dokonał wyboru osób wskazanych jako członkowie społecznej komisji mieszkaniowej, zaś zarządzeniem nr 4/2015 z dnia 8 stycznia 2015 roku Wójt Gminy **powołał Społeczną Komisję Mieszkaniową w ośmioosobowym składzie, co było niezgodne z zapisami § 13 ust. 12 pkt 1 Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Inowłódz na lata 2013-2017, gdzie liczbę członków komisji ustalono na 9 osób, nie wyznaczając do niej przedstawiciela Komendy Policji, czego wymóg wynikał z zapisów § 13 ust. 12 pkt 2 lit. c ww. programu.** Ww. zarządzeniem Wójt Gminy określił regulamin pracy Społecznej Komisji Mieszkaniowej.

Ustalając sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy określono, iż zadania te wykonuje Urząd Gminy Inowłódz poprzez pracowników Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska. Jako źródła finansowania wydatków na koszty utrzymania zasobu mieszkaniowego Gminy określone z **podziałem na lata 2012, 2013 i 2014**, co nie było zgodne z okresem obowiązywania *Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Inowłódz w latach 2013-2017* z wyodrębnieniem kosztów zarządu nieruchomościami wspólnymi, wskazano dochody z czynszu za lokale mieszkalne, użytkowe oraz dodatki mieszkaniowe.

Zgodnie z uregulowaniami art. 8 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, Wójt Gminy Inowłódz zarządzeniem nr 9/2011 z dnia 29 kwietnia 2011 roku określił stawki czynszu za najem lokali mieszkalnych i socjalnych ustalając stawkę bazową za 1 m²/miesiąc w wysokości 1,80 zł za najem lokalu mieszkalnego **oraz 0,90 zł za najem lokalu socjalnego, co nie było zgodne z zapisami art. 23 ust. 4 ww. ustawy, który określa, że stawka czynszu za lokal socjalny nie może przekraczać połowy stawki najniższego czynszu obowiązującego w gminnym zasobie mieszkaniowym**, a ustalona przez Wójta najniższa miesięczna stawka czynszu za lokal mieszkalny w zasobach gminy Inowłódz z uwzględnieniem czynników obniżających wynosiła 1,44 zł, wobec czego stawka czynszu za lokal socjalny nie mogła przewyższać 0,72 zł/m² miesięcznie.

Dochody z najmu lokali mieszkalnych pochodziły w umów najmu ujętych w zestawieniu **stanowiącym załącznik nr 42 protokołu kontroli.**

Z ww. danych wynika, że w okresie objętym kontrolą w Gminie Inowłódz obowiązywało czterdzieści umów najmu lokali, z czego dwie umowy lokali socjalnych.

Kontrolujące przeanalizowały dokumentację stanowiącą podstawę zawarcia w objętym kontrolą okresie czterech umów lokali mieszkalnych, w tym dwóch umów zawartych na czas określony. W wyniku analizy procedury oddania w najem lokali mieszkalnych stwierdzono, że:

- umowa nr 7145/36/2015 z dnia 10 lipca 2015 roku na lokal mieszkalny w Konewce nr 6 m. 6 zawarta została na czas nieoznaczony na wniosek z dnia 20 lutego 2015 roku. Pismem RGNRiO.7142.1.20115 z 20 kwietnia 2015 roku Wójt poinformował o zakwalifikowaniu wnioskodawcy do przydziału lokalu w Konewce 6 m. 6 – lokal do

- remontu. W dokumentacji znajdował się protokół Społecznej Komisji Mieszkaniowej sporządzony z posiedzenia w dniu 13 kwietnia 2015 roku, z którego wynikało przeprowadzenie ustaleń w zakresie warunków mieszkaniowych wnioskodawcy oraz kopia zaświadczenia o zatrudnieniu z wysokością dochodów, z tym że **nie przeprowadzono analizy wymaganej zapisami uchwały, potwierdzającej spełnienie kryteriów w odniesieniu do rodziny wnioskodawcy.** Kontrolujące stwierdziły **brak udokumentowania ustalenia uprawnień do zawarcia umowy lokalu mieszkalnego lub socjalnego, czego wymóg wynikał z zapisów § 13 ust. 9 pkt 3 załącznika do uchwały nr XXX/169/2013 Rady Gminy Inowłódz z dnia 27 lutego 2013 roku, przeprowadzenia procedury określonej ust. 10 ww. § 13 uchwały, uzyskania opinii Społecznej Komisji Mieszkaniowej, sporządzenia wykazów, podania ich do publicznej wiadomości i ponownej weryfikacji spełniania kryteriów określonych przez organ stanowiący,**
- umowę nr 7145/1/2015 z dnia 11 lutego 2015 roku na lokal położony w Królowej Woli nr 78 m. 2 zawarto na okres od 20 lutego 2015 do 31 sierpnia 2018 roku na podstawie wniosku o przedłużenie najmu złożonego w dniu 21 stycznia 2015 roku, a **przedmiotowy wniosek nie zawierał prośby najemcy o zawarcie umowy na czas określony.** Kontrolującym nie okazano **dokumentacji potwierdzającej dokonanie weryfikacji spełniania przez wnioskodawcę kryteriów ubiegania się o lokal mieszkalny z zasobów gminy. Brak udokumentowania przeprowadzenia postępowania określonego uchwałą organu stanowiącego i regulaminem Społecznej Komisji Mieszkaniowej, sporządzenia i upublicznienia wykazu osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu, zatwierdzenia oraz ponownej weryfikacji kryteriów,** co było wymagane zapisami § 13 uchwały. Umowa została zawarta jako kolejna umowa najmu lokalu nr 2 położonego w Królowej Woli 78. Poprzednią umowę nr 7145/1/2014 z dnia 17 lutego 2014 roku zawarto na czas określony od 20 lutego 2014 roku do 19 lutego 2015 roku **nie dokumentując przeprowadzenia procedury określonej zapisami § 13 ww. uchwały, a wniosek o przyznanie lokalu złożony w dniu 23 stycznia 2014 roku nie zawierał prośby o zawarcie umowy najmu na czas określony, wobec czego stwierdzić należy, że zawarcie umowy najmu na czas określony było niezgodne z uregulowaniami art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,** który określa, że umowa o odpłatne używanie lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy lub innych jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem lokalu socjalnego lub lokalu związanego ze stosunkiem pracy, może być zawarta wyłącznie na czas nieoznaczony, chyba że zawarcia umowy na czas oznaczony żąda lokator. Z okazanego kontrolującym protokołu posiedzenia Społecznej Komisji Mieszkaniowej z dnia 30 stycznia 2014 roku wynikało, że komisja zapoznała się z wnioskiem i ustaliła miesięczny dochód wnioskodawcy, udokumentowano spełnianie przez wnioskodawcę w dacie rozpatrywania jego podania kryteriów dochodowych określonych uchwałą (w dokumentacji znajdowały się zaświadczenia), nie dokonano jednak weryfikacji spełniania pozostałych kryteriów określonych ust 1-5 § 13 załącznika do uchwały nr XXX/169/2013 Rady Gminy Inowłódz z dnia 27 lutego 2013 roku. **Komisja wnioskowała o podpisanie umowy najmu wskazanego lokalu na 1 rok, co było niezgodne z zapisami art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów (...).** Kolejną umowę najmu tegoż lokalu z tym samym najemcą (nr 7145/1/2015) zawarto bez przeprowadzenia procedury i dokonania weryfikacji spełniania kryteriów określonych przez organ stanowiący,
 - umowa nr 7145/16/2015 z dnia 18 czerwca 2015 roku najmu lokalu mieszkalnego w Spale przy ul. Hubala 8 m. 2 zawarta na czas określony od 18 czerwca 2015 roku do 30 czerwca 2016 roku **bez wniosku złożonego przez zainteresowanego, jako**

kolejna umowa najmu tegoż lokalu. Poprzednia umowa najmu lokalu mieszkalnego nr 7145/9/2013 z dnia 18 lipca 2013 roku dotycząca najmu lokalu mieszkalnego w Spale przy ul. Hubala 8 zawarta została na czas określony od 19 lipca 2013 roku do 18 lipca 2014 roku, **bez udokumentowania spełnienia kryteriów uprawniających do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego określonych uchwałą Rady Gminy Inowłódz oraz przeprowadzenia procedury** określonej zapisami *Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy*. W dokumentacji znajdowała się jedynie notatka służbowa dotycząca okazania lokalu przyszłemu najemcy - z 2 lipca 2013 roku oraz ustalenia warunków jego zamieszkania sporządzona przez merytorycznego pracownika a także oświadczenie najemcy z daty 18 lipca 2013 roku, o zapoznaniu się ze stanem technicznym lokalu przy ul. Hubala w Spale i prośbą o podpisanie umowy na 1 rok. Protokół Komisji Mieszkaniowej sporządzony z posiedzenia z dnia 16 lipca 2013 roku określa, że po zapoznaniu się z dokumentami komisja zaopiniowała pozytywnie przyznanie lokalu i podpisanie umowy na 1 rok. Ponadto kontrolującym okazano protokoły posiedzeń Społecznej Komisji Mieszkaniowej z dnia 30 kwietnia 2013 roku i 15 marca 2013 roku, z których wynikało, że Komisja Mieszkaniowa, wobec faktu zniszczenia w wyniku pożaru budynku komunalnego w Konewce, bez dokonywania analizy spełnienia kryteriów dochodowych, postanowiła zaproponować mieszkańcowi zniszczonego budynku lokal mieszkalny w Spale przy ul. Hubala 8 o ile propozycji tej nie przyjmie inna osoba wskazana przez komisję. **Postępowania określonego zapisami uchwały nie przeprowadzono w odniesieniu do kolejnej, tj. zawartej w dniu 18 czerwca 2015 roku na okres roczny, umowy najmu, zaś jak wynika z wyjaśnienia merytorycznego pracownika, w okresie od 19 lipca 2014 roku do 17 czerwca 2015 roku przedmiotowy lokal był zajmowany przez tę samą osobę bez tytułu prawnego.** Wskazać należy, że w opisanym przypadku Gmina mogła skorzystać z instytucji lokalu zamiennego, przyznawanego na zasadach określonych zapisami art. 11 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego, zaś **zawarcie umów najmu lokalu mieszkalnego na czas określony było niezgodne z powołanymi wyżej przepisami ww. ustawy,**

- umowa nr 7145/27/2015 zawarta w dniu 18 czerwca 2015 roku na czas określony od 18 czerwca 2015 roku do 30 czerwca 2016 roku najmu lokalu nr 3 w budynku przy ul. Tuwima 4 w Inowłodzu na wniosek złożony w dniu 3 czerwca 2015 roku dotyczący przedłużenia umowy najmu lokalu. **Wnioskodawca nie wniósł o zawarcie umowy na czas określony, nie udokumentowano przeprowadzenia stosownej procedury określonej uchwałą organu stanowiącego mającej na celu dokonanie weryfikacji spełnienia kryteriów przyznania lokalu określonych przez Radę Gminy Inowłódz i poddania sprawy kontroli społecznej.** Poprzednia umowa na lokal przy ul. Tuwima 4 w Inowłodzu nr 7145/4/2014 zawarta została z tym samym najemcą na czas określony od 1 kwietnia 2014 roku do 31 marca 2015 roku, **bez wniosku najemcy i udokumentowania przeprowadzenia stosownej procedury. Po upływie okresu najmu wynajmujący nie podejmował działań mających na celu przekazanie mu lokalu, w okresie od 1 kwietnia do 18 czerwca 2015 roku lokal był zajmowany bezumownie.**

Opisane powyżej działania dotyczące zawarcia umów najmu lokali mieszkalnych wskazują na nieprzestrzeganie procedur określonych rozdziałem 10 Zasady wynajmowania lokali mieszkalnych i socjalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Inowłódz uchwały nr XXX/169/2013 Rady Gminy Inowłódz z dnia 27 lutego 2013 roku w sprawie uchwalenia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Inowłódz w latach 2013-2017” oraz uregulowań art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21

czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Kontrolujące dokonały analizy terminowości uiszczania czynszu za lokale mieszkalne w odniesieniu do trzech najemców za lata 2014-2015, a zestawienia danych w tym zakresie zawarto w tabelach *stanowiących załącznik nr 43 protokołu kontroli*.

Analiza dokumentacji źródłowej wykazała, że:

- wpłaty z tytułu czynszu uiszczane w kasie bądź na rachunek bankowy ewidencjonowano na podstawie dowodów wpłat, a operacje ujmowane były na kontach jednostki: Wn 221-8 (z rozszerzeniem dla poszczególnych kontrahentów-najemców), Ma 720-1 i Wn 130-1, Ma 221-8 (...), a w odniesieniu do wpłat dokonywanych w kasie Urzędu, z uwzględnieniem zapisów na kontach 101 i 141,
- najemca o numerze kartoteki 10004 (ul. Piłsudskiego 4) czynsz w analizowanym okresie uiszczał terminowo,
- najemca nr 10018 (KANTYNA, budynek nr 6 m. 3) czynsz z przekroczeniem określonego umową terminu uiszczył za styczeń, luty, czerwiec, lipiec, wrzesień i listopad 2014 roku oraz czerwiec i sierpień 2015 roku, opóźnienie wyniosło od dwóch do dziewiętnastu dni, a **od nieterminowych wpłat nie naliczono i nie pobrano odsetek w łącznej kwocie 2,40 zł za 2014 rok i 0,73 zł za 2015 rok,**
- najemca o numerze kartoteki 10030 (lokal pl. Kazimierza Wielkiego 7 m. 5) w 2014 roku czynsz uiszczał w wymaganym terminie oprócz wpłat za październik, listopad i grudzień 2014 roku, opóźnienie wynosiło od 19 do 45 dni, zaś za 2015 rok wszystkich wpłat dokonano z opóźnieniem, które wyniosło od 18 do 58 dni, a do dnia prowadzenia czynności kontrolnych nie dokonano wpłaty czynszu za listopad 2014 roku. Od nieterminowych wpłat **nie naliczono i nie egzekwowano odsetek w łącznej kwocie za 2014 rok 5,80 zł i za 2015 rok – 15,66 zł.**

Na 31 grudnia 2014 roku zaległości w opłatach z tytułu najmu lokali mieszkalnych stanowiły kwotę 25.445,83 zł i dotyczyły 22 najemców, a na 31 grudnia 2015 roku – 19.011,35 zł obejmując 15 najemców.

Kontrolujące przeanalizowały prawidłowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do trzech najemców o najwyższych kwotach zaległości zarówno na 31 grudnia 2014 roku jak i 31 grudnia 2015 roku.

Zaległość dotycząca lokalu mieszkalnego w Konewce 6 m.3.

Zaległość najemcy o numerze kartoteki 10007 na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2015 roku wynosiła 5.371,86 zł.

Na zaległość dotyczącą okresu od października 2006 roku do sierpnia 2011 roku uzyskano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym sygn. akt INc 787/11 wydany przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim. Powyższy nakaz, któremu klauzulę wykonalności nadano 20 czerwca 2012 roku został skierowany do egzekucji do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim, który postanowieniem KM 626/12, którego wpływ do Urzędu odnotowano 21 grudnia 2012 roku, postanowił o umorzeniu postępowania wobec bezskuteczności egzekucji.

Pismem RGNiOŚ.71404.04-1.2013 z 11 lutego 2013 Wynajmujący, na podstawie art. 11 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów(...), wypowiedział umowę najmu lokalu mieszkalnego ze skutkiem na 31 marca 2013 roku, a lokal powyższy został wyłączony z użytkowania decyzją nadzoru budowlanego w związku z pożarem. Zgodnie z protokołem z 15 marca 2013 roku sporządzonym na okoliczność przyznania lokali zamiennych osobom poszkodowanym, wobec faktu iż umowa najmu uległa rozwiązaniu, zdecydowano o przyznaniu lokalu socjalnego.

Umowę najmu lokalu socjalnego przy ul. Mościckiego 15 m. 2 w Spale nr 7145/4/2013 zawarto w dniu 26 marca 2013 roku na czas określony do 20 marca 2014 roku, a kolejną umowę nr 7145/6/2014 zawarto w dniu 28 marca 2014 roku na okres od 31 marca 2014 roku do 1 kwietnia 2015 roku. Zapisy powyższych umów nie były ze sobą

spójne, gdyż nie obejmowały okresu od 21 do 30 marca 2014 roku, w którym najemca zajmował lokal, zaś **kolejną umowę najmu lokalu socjalnego zawarto bez wniosku, nie dokonując weryfikacji spełnienia kryteriów przyznania lokalu socjalnego na kolejny okres.** Na wniosek Najemcy, który wpłynął w dniu 15 czerwca 2015 roku, w dniu 18 czerwca 2015 roku zawarto kolejną umowę najmu lokalu socjalnego na okres od 18 czerwca 2015 roku do 30 czerwca 2017 roku. W dokumentacji okazanej kontrolującym brak potwierdzenia spełnienia przez wnioskodawcę kryteriów przyznania lokalu socjalnego (weryfikacja dochodów) określonych przez organ stanowiący. Wskazać należy również na niespójność zapisów zawieranych kolejno umów najmu lokalu socjalnego, które nie obejmowały okresu od 2 kwietnia do 17 czerwca 2015 roku, tj. okresu w którym najemca faktycznie zamieszkiwał w przedmiotowym lokalu.

Zaległość dotycząca lokalu mieszkalnego w Spale przy ul. Piłsudskiego 6 m.12.

Zaległość najemcy o numerze kontrahenta 222-8/373 na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 5.024,34 zł obejmując należności za lokal mieszkalny, garaż i energię elektryczną. **Wynajmujący nie okazał kontrolującym dokumentacji umożliwiającej ustalenie okresu jakiego sięga zaległość do sierpnia 2014 roku.**

Z przedłożonej kontrolującym dokumentacji wynikało, że:

- pismem RGNiOŚ.7146.1.2012 z dnia 5 marca 2012 roku najemcy udzielono ulgi w spłacie zaległości w kwocie 3.238,52 zł (bez określenia okresu jakiego ona dotyczy). **Przedmiotowej ulgi udzielono bez podstawy prawnej określonej uregulowaniami art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w oparciu o zapisy § 4 pkt 1 uchwały nr XXXV/222/2006 Rady Gminy w Inowłodzu z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie określenia zasad umarzania, odraczania oraz rozkładania na raty spłat należności pieniężnych stanowiących dochody Gminy Inowłódz, do których nie stosuje się przepisów Ordynacja podatkowa, podjętej na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, która jak opisano we wcześniejszej części protokołu – utraciła moc z dniem 1 stycznia 2010 roku,**
- najemca pismem z 4 kwietnia 2012 roku zwróciła się z prośbą o zwiększenie ilości rat i zmniejszenie ich wysokości do 200,00 zł, wobec czego, na podstawie danych zawartych w wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, pismem RGNiOŚ.7146.4.2012 z 19 czerwca 2012 roku Wójt gminy poinformował o wyrażeniu zgody na udzielenie ulgi w spłacie należności w kwocie 3.272,09 zł (bez określenia okresu zaległości) poprzez jej rozłożenie na raty określając ich wysokość w kwocie 200,00zł, ilość oraz termin zapłaty (do 10 tego dnia każdego miesiąca) począwszy od lipca 2012 roku pod warunkiem bieżącego regulowania należności bieżących. Powyższej ulgi udzielono powołując się na ww. uchwałę nr XXXV/222/2006 Rady Gminy w Inowłodzu z dnia 27 kwietnia 2006 roku,
- najemca dokonywała wpłat, z tym że kontrolującym nie okazano dokumentacji potwierdzającej wywiązanie się z wymogów określonych przez Wójta Gminy,
- wobec śmierci najemcy, Jej następców prawnych pismem RGNiOŚ.71404/1/10-14 doręczonym 7 lipca 2014 roku wezwano do opróżnienia i zdania lokalu, zaś pismem doręczonym 30 lipca 2014 roku RGNiOŚ.71404.1.10-14 poinformowano, że na lokalu ciąży zaległość, nie określając jej kwoty i okresu, którego dotyczy i poinformowano, że na poczet zaległości zaliczone zostaną poniesione przez zmarłego najemcę nakłady na remont lokalu,
- pismem RGNiOŚ.71404.1.10-14 z 6 października 2014 roku skierowanym do Referatu Finansowego dokonano rozliczenia, z którego wynikało, że: kwota zaległości z tytułu poboru energii elektrycznej, czynszu najmu lokalu mieszkalnego oraz czynszu najmu wiaty blaszanej stanowiła 5.024,34 zł, odsetki od zaległości – 475,66 zł, a koszty opracowania aneksu operatu szacunkowego nieruchomości lokalowej – 400,00 zł,

- wynikająca z aneksu do operatu szacunkowego z dnia 29 września 2014 roku wartość nakładów, w następstwie których wzrosła wartość rynkowa nieruchomości lokalowej stanowiła kwotę 5.900,00 zł.

Z okazanej kontrolującym dokumentacji wynikało, że Wynajmujący nie podjął czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległości od następców prawnych, z własnej inicjatywy dokonując zaliczenia nakładów najemcy na poczet zaległości.

Zaległość dotycząca lokalu mieszkalnego w Spale, ul. Hubala 10 m.5.

Z okazanej kontrolującym dokumentacji wynikało, że z **Najemcą lokalu mieszkalnego przy ul. Hubala 10 m. 5 w Spale 9 nr kartoteki 10010, posiadającym obowiązującą umowę najmu lokalu mieszkalnego zawartą w dniu 1 lutego 1998 roku zawarto w dniu 18 czerwca 2015 roku kolejną umowę najmu – nr 7145/12/2015 przedmiotowego lokalu na czas nieokreślony**, bez rozwiązania pierwotnej umowy. Zaległość najemcy na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiła kwotę 2.197,79 zł i dotyczyła czynszu najmu za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2014 roku. Na powyższą zaległość Gmina Inowłódz uzyskała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym wydany przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim sygn. akt INC 49/15 z dnia 24 lutego 2015 roku, do którego uzyskano klauzulę wykonalności z datą 8 maja 2015 roku. Wobec wniosku najemcy z dnia 14 marca 2015 roku, zainteresowaną w rozmowie poinformowano, że odpowiedź na złożone podanie otrzyma po nadaniu wyrokowi klauzuli wykonalności, a powyższe dokumentowała notatka służbowa sporządzona w dniu 24 marca 2015 roku.

Pismem RGK.7142.01.2015. JD z dnia 12 maja 2015 roku Wójt Gminy wyraził zgodę na rozłożenie na 21 rat (z czego 20 płatnych do tego dnia każdego miesiąca, w kwocie po 150,00 zł), płatnych do 10 tego dnia każdego miesiąca, **bez wskazania daty (miesiąca) rozpoczęcia spłaty**, wraz z odsetkami oraz czynszem bieżącym. **|W przedmiotowym piśmie powołano jako podstawę prawną udzielenia ulgi § 2.1. pkt 4, 7, 8 uchwały nr XXXV/222/2006 Rady Gminy w Inowłodzu z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania oraz rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych stanowiących dochody Gminy Inowłódz, do których nie stosuje się przepisów Ordynacja podatkowa.**

Organ uprawniony do udzielenia ulgi nie przeprowadził postępowania mającego na celu udokumentowanie spełnienia, określonych przez organ stanowiący, przesłanek udzielenia ulgi.

Z ustaleń kontrolujących dokonanych na podstawie zapisów ewidencji księgowej wynikało, że **zobowiązana dokonała wpłaty jednej raty (w dniu 24 marca 2015 roku w 156/16) w określonej przez Wójta kwocie 150,00 zł bez należnych odsetek nie uiszczając bieżącego czynszu, wobec czego nie wywiązała się z ustaleń zawartych w piśmie RGK.7142.01.2015. Powyższe nie skutkowało podjęciem działań mających na celu wyegzekwowanie zasądzonych należności.** Najemca nie uiszczala również bieżącego czynszu, a jej zaległości na dzień 31 grudnia 2015 roku stanowiły kwotę 2.258,75 zł.

Na zaległości dotyczące okresu od lipca 2015 roku do kwietnia 2016 roku w dniu 21 kwietnia 2016 roku na kwotę 561,20 zł wystosowano wezwanie do zapłaty nr 12/2016, doręczenie którego potwierdzono z datą 25 kwietnia 2016 roku. Powyższe wskazuje na nieterminowe podejmowanie działań mających na celu wyegzekwowanie należności. Jednostka nie podjęła działań mających na celu wyegzekwowanie zaległości z okresu od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku oraz pozostającej do zapłaty, po zaliczeniu wpłat na poczet zaległości, zaległości objętej nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim sygn. akt INC 49/15 z 24 lutego 2015 roku.

W analizowanym okresie, tj. w latach 2014 – 2015 Wójt Gminy Inowłódz udzielił opisanych wyżej ulg w spłacie czynszu lokalu mieszkalnego, innych ulg w zakresie należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym w analizowanym okresie nie udzielano, co potwierdza oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłódz, które **stanowi załącznik nr 34 protokołu kontroli**.

2.4. Inne dochody z majątku

Opłata adiacencka

Rada Gminy Inowłódz uchwałą nr XXII/122/2008 z dnia 9 października 2008 roku w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej naliczanej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku wybudowania sieci kanalizacyjnej, która weszła w życie z dniem 12 listopada 2008 roku po publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 333, poz. 2819, ustaliła 20% stawkę procentowej opłaty adiacenckiej należnej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej na podstawie zapisów art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

W objętym kontrolą okresie Gmina nie uzyskała dochodów z opłaty adiacenckiej wobec nieustalenia na podstawie ww. uchwały, opłat adiacenckich, co potwierdza oświadczenie Kierownika Referatu Komunalnego, które **stanowi załącznik nr 44 protokołu kontroli**.

Rada Gminy Inowłódz nie określiła stawki opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału, czego wymóg wynikał z uregulowań art. 98a ust. 1 ww. ustawy, a powyższe potwierdza oświadczenie Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej **stanowiące załącznik nr 44 protokołu kontroli**.

W latach 2014-2015 Gmina Inowłódz nie uzyskała dochodów z tytułu opłaty adiacenckiej, co potwierdza oświadczenie Skarbnika Gminy **stanowiące załącznik nr 45 protokołu kontroli**.

Renta planistyczna

Na terenie Gminy Inowłódz w okresie objętym kontrolą obowiązywało jedenaście uchwał w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmujących wskazane obszary Gminy.

Analiza zapisów:

- uchwały nr XLIV/233/2010 Rady Gminy Inowłódz z dnia 20 maja 2010 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Teofilów w Gminie Inowłódz, która weszła w życie z dniem 11 lipca 2010 roku po publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 187, poz. 1526,
- uchwały nr XLV/261/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 29 maja 2014 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pn: „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przy ul. Hubala 2 w miejscowości Spała w Gminie Inowłódz” opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 14 lipca 2014 poz. 2703,

wykazała, że ustaleniami ww. uchwał określono stawki procentowe opłaty planistycznej zróżnicowane dla różnych obszarów z tym, że dla terenów oznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego symbolami 1 ZL, 1 IT, 1KPJ uchwałą nr XLIV/233/2010 Rady Gminy Inowłódz z dnia 20 maja 2010 roku **określono 0,00% stawkę opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanej ustaleniami planu**. Ustalenie 0,00% stawki opłaty planistycznej nie było zgodne z zapisami art. 15 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 199 ze zm.), którymi określono, że ustalenie powyższej stawki jest elementem obowiązkowym planu, zaś zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, stawka ta musi

zawierać się w przedziale $< 0\%$ i $\leq 30\%$, (patrz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 lutego 2014 roku II OSK 1208/13).

W latach 2014-2015 Gmina Inowłódz nie uzyskała dochodów z opłaty planistycznej wobec nie naliczania w analizowanym okresie ww. tych opłat. Powyższe potwierdza oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłódz *stanowiące załącznik nr 45 protokołu kontroli*.

Jak wynika z opisanych wyżej ustaleń kontrolujących, Gmina Inowłódz zaniechała ustalania i pobierania dochodów należnych jej na podstawie art. 98a ust. 1 i art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami oraz art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2015 ROK

1.1. Informacje ogólne

W kontrolowanym okresie kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowłodzu była Iwona Szczepańska, zatrudniona przez Wójta Gminy Inowłódz na podstawie umowy o pracę z dniem 1 czerwca 2006 roku.

Z dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że ww. ukończyła specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Zgodnie z wymogami art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 roku, poz. 163), osoba kierująca ośrodkiem jest obowiązana posiadać, co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowłodzu spełniała wymogi w zakresie stażu pracy oraz w zakresie wymagań kwalifikacyjnych.

1.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w 2015 roku

Wyszczególnienie	2015 rok (zł)
Dział 851 Rozdział 85154 (Przeciwdziałanie alkoholizmowi)	113 789,50
Dział 851 Rozdział 85195 (Koszty wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni)	28,00
Dział 852 Rozdział 85201 (Placówki opiekuńczo-wychowawcze)	18 561,78
Dział 852 Rozdział 85202 (Domy pomocy społecznej)	-
Dział 852 Rozdział 85203 Ośrodek wsparcia –stołówka	-
Dział 852 Rozdział 85203 Ośrodek wsparcia – Środowiskowy Dom Pomocy	-
Dział 852 Rozdział 85205 (Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie)	1 100,00
Dział 852 Rozdział 85204 (Rodziny zastępcze)	4 140,20
Dział 852 Rozdział 85206 (Wspieranie rodziny)	12 668,43
Dział 852 Rozdział 85212 (Świadczenia Rodzinne)	1 215 916,24
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia)	18 621,33
Dział 852 Rozdział 85214 (Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia	31 886,05

PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE INOWŁÓDZ
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	
Dział 852 Rozdział 85215 (Dodatki mieszkaniowe) (Dodatek energetyczny)	34 168,86 2 144,38
Dział 852 Rozdział 85216 (Zasiłki Stałe)	102 483,03
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej) (Świadczenia dla opiekunów za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną lub niepełnosprawną)	285 512,38
Dział 852 Rozdział 85228 (Usługi Opiekuńcze)	141 622,48
Dział 852 Rozdział 85231 Pomoc dla cudzoziemców	-
Dział 852 Rozdział 85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-
Dział 852 Rozdział 85295 (Pozostała działalność)	192 340,98
Dział 854 Rozdział 85415 (Pomoc materialna dla uczniów)	17 160,00
Razem	2 192 143,64

Wykonanie zadań rzeczowych w 2015 roku

Forma pomocy	2015 rok		
	Liczba osób/rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zadania zlecone	-	-	1 271 988,86
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	27	27	27 000,00
Zasiłki rodzinne + dodatki	668	4734	488 452,20
Zasiłki pielęgnacyjne	92	928	141 984,00
Świadczenia pielęgnacyjne	20	218	259 359,40
Fundusz alimentacyjny	33	351	134 750,00
Koszty obsługi świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych			34 699,08
Specjalny zasiłek opiekuńczy	2	22	11 440,00
Świadczenia dla opiekunów za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną lub niepełnosprawną	10	114	59 280,00
Koszty obsługi zasiłków dla opiekuna			-
Składki emerytalno-rentowe od św. pielęgnacyjnych	12	142	46 993,15
Składki emerytalno-rentowe od specjalnego zasiłku dla opiekunów	2	22	3 148,20
Składki emerytalno-rentowe od zasiłku dla opiekunów	6	62	8 810,21
Wydawanie decyzji dot. objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym	2	2	28,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia	14	151	10 983,60
Koszty obsługi dodatek energetyczny	-	-	42,05
Dodatek energetyczny	16	126	2 102,33
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	892 (godzin)	39 376,00
Pomoc finansowa w formie zasiłków celowych dla cudzoziemców	-	-	-
Karta dużej rodziny	40	199 kart	530,64
Wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną	1	10	3 000,00
Koszt obsługi – wypłacane wynagrodzenia z tytułu sprawowania opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną			10,00
Zadania własne			848 680,20
Zasiłki stałe ogółem	23	223	102 483,03
Posiłki dla dzieci i młodzieży	125	12 624	53 061,38
Posiłki dla dorosłych	9	819	4 924,20
Zasiłki celowe na posiłki w ramach programu wieloletniego	42	49	13 100,00

Pozostałe koszty związane z dożywianiem (koszt dowozu posiłków, obsługa, punktu wydania posiłków doposażenie punktów)	-	-	-
Zasiłki celowe i w naturze	66	114	22 949,23
Przeciwdziałanie alkoholizmowi		-	-
Opłata za DPS	5	59	105 931,11
Zasiłki okresowe	18	35	8 936,82
Koszty obsługi świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	1		7 099,76
Usługi opiekuńcze (wydatki)	14	4317	102 246,48
Rodziny zastępcze (piecza zastępcza)	2	-	4 140,20
Asystent rodziny	1 asystent	8 rodzin	12 668,43
Koszty utrzymania GOPS			275 402,62
Zadania z zakresu polityki społecznej - placówka wsparcia dziennego w Spale		-	63 561,78
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie)-m.in. Niebieska Karta			1 100,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne płacone za osoby pobierające zasiłek stały	18	773	7 637,73
Dodatki mieszkaniowe	23	200	34 168,86
Stypendia i zasiłki szkolne	41	100	17 160,00
Projekt socjalny „Wigilia dla seniorów”	-	-	3 302,25
Prace społecznie Użyteczne	-	-	8 806,32

Prawidłowość w zakresie udzielania i wypłaty świadczeń przyznawanych w ramach pomocy społecznej skontrolowano na podstawie dokumentacji źródłowej dotyczącej wypłaconych w 2015 roku nw. 10 zasiłków stałych, jako zadań własnych oraz nw. decyzji 10 zasiłków okresowych, finansowanych ze środków własnych Gminy Inowłódz.

Zasiłki okresowe

Skontrolowano następujące decyzje w sprawie przyznania zasiłków okresowych:

- decyzja nr OPS.215000.01.136.05.15 z dnia 13 maja 2015 roku - na wniosek z dnia 4 maja 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej z powodu bezrobocia. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 4 maja 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 maja 2015 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku w wysokości 177,50 zł;
- decyzja nr OPS.215000.01.100.03.15 z dnia 12 marca 2015 roku - na wniosek z dnia 10 marca 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej z powodu bezrobocia. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 10 marca 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 marca 2015 roku do dnia 31 maja 2015 roku w wysokości 110,09 zł;
- decyzja nr OPS.215000.01.288.11.15 z dnia 9 listopada 2015 roku - na wniosek z dnia 29 października 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej ze względu na ubóstwo i wielodzietność. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 9 listopada 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 października 2015 roku do dnia 30 listopada 2015 roku w wysokości 471,92 zł;
- decyzja nr OPS.215000.01.01.16.41 z dnia 21 stycznia 2015 roku - na wniosek z dnia 18 stycznia 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej z powodu bezrobocia. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 20 stycznia 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 29 lutego 2015 roku w wysokości 317,00 zł;
- decyzja nr OPS.215000.01.172.08.15 z dnia 25 sierpnia 2015 roku - na wniosek z dnia 17 sierpnia 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej ze względu na

bezrobocie. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 25 sierpnia 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 sierpnia 2015 roku do dnia 30 września 2015 roku w wysokości 221,00 zł;

- decyzja nr OPS.215000.01.144.06.15 z dnia 11 czerwca 2015 roku - na wniosek z dnia 8 czerwca 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej z powodu bezrobocia. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 10 czerwca 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 czerwca 2015 roku do dnia 31 lipca 2015 roku w wysokości 271,00 zł;
- decyzja nr OPS.215000.01.138.05.15 z dnia 20 maja 2015 roku - na wniosek z dnia 12 maja 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej z powodu bezrobocia. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 18 maja 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 maja 2015 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku w wysokości 162,92 zł;
- decyzja nr OPS.215000.01.286.11.15 z dnia 9 listopada 2015 roku - na wniosek z dnia 28 października 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej z powodu ubóstwa i alkoholizmu. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 9 listopada 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku w wysokości 57,87 zł;
- decyzja nr OPS.215000.01.297.11.15 z dnia 10 listopada 2015 roku - na wniosek z dnia 28 października 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej z powodu bezrobocia. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 9 listopada 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 października 2015 roku do dnia 30 listopada 2015 roku w wysokości 325,92 zł;
- decyzja nr OPS.215000.01.131.04.15 z dnia 24 kwietnia 2015 roku - na wniosek z dnia 23 kwietnia 2015 roku o przyznanie pomocy finansowej z powodu długotrwałej choroby. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego z dnia 23 kwietnia 2015 roku, przyznano zasiłek okresowy na czas od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 maja 2015 roku w wysokości 186,62 zł.

Zasiłki stałe

- decyzja nr OPS.221000.08.254.10.15 z dnia 13 października 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 604,00 zł miesięcznie od dnia 1 października 2015 roku bezterminowo oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 5 października 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 12 października 2015 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu wieku stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr OPS.221000.08.258.10.15 z dnia 13 października 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 604,00 zł miesięcznie od dnia 1 października 2015 roku do dnia 26 listopada 2016 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 9 października 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 9 października 2015 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym, alkoholizmu i ubóstwa stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;

- decyzja nr OPS.221000.01.325.12.15 z dnia 10 grudnia 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 604,00 zł miesięcznie od dnia 1 grudnia 2015 roku do dnia 22 listopada 2017 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 25 listopada 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 25 listopada 2015 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym i ubóstwa stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr OPS.221000.01.350.12.15 z dnia 18 grudnia 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 604,00 zł miesięcznie od dnia 1 grudnia 2015 roku do 3 grudnia 2017 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 1 grudnia 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 7 grudnia 2015 roku oraz dokumentów potwierdzających niepełnosprawność umiarkowaną, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr OPS.221000.08.257.10.15 z dnia 13 października 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 161,50 zł od dnia 1 października 2015 roku do dnia 24 czerwca 2017 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 9 października 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 9 października 2015 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu wieku niepełnosprawności oraz bezrobocia, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr OPS.221000.08.255.10.15 z dnia 14 października 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 514,00 zł od dnia 1 października 2015 roku do dnia 24 lutego 2018 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 6 października 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 8 października 2015 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym oraz bezrobocia stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr OPS.221000.08.243.10.15 z dnia 9 października 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 604,00 zł od dnia 1 października 2015 roku do dnia 29 stycznia 2017 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 6 października 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 8 października 2015 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu znacznym stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr OPS.221000.01.358.12.15 z dnia 28 grudnia 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 467,61 zł od dnia 8 grudnia 2015 roku do 9 grudnia 2017 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 8 grudnia 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 18 grudnia 2015 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu wieku stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr OPS.221000.08.246.10.15 z dnia 12 października 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 604,00 zł od dnia 1 października 2015 roku do 31 stycznia 2016 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 7 października 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 12 października 2015

roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu niepełnosprawności i ubóstwa stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;

- decyzja nr PS.5100.20.555.17.2015 z dnia 14 października 2015 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 604,00 zł od dnia 1 października 2015 roku bezterminowo oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 2 października 2015 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 2 października 2015 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu wieku oraz niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego.

W wyniku kontroli wymienionych powyżej decyzji o przyznaniu zasiłku stałego i okresowego stwierdzono, co następuje:

- zasiłki okresowe były przyznawane podopiecznym z powodu bezrobocia, ubóstwa, alkoholizmu lub długotrwałej choroby;
- wnioskodawcy, którzy otrzymali pomoc finansową w postaci zasiłku okresowego spełniali wymogi określone w art. 38 ustawy o pomocy społecznej;
- zasiłki stałe wypłacone były zgodnie z art. 37 ust. 1-5 ustawy o pomocy społecznej;
- podstawą do wypłaty zasiłku stałego było wydane orzeczenie o niepełnosprawności ze stopniem umiarkowanym lub znacznym lub dokumenty potwierdzające niezdolność do pracy z powodu wieku;
- wysokość zasiłku stałego uzależniona była od dochodu rodziny;
- w aktach świadczeniobiorców znajdowały się niezbędne dokumenty potwierdzające sytuację materialną i rodzinną (wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego oraz jego aktualizacje, zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia, zaświadczenia z urzędu pracy o pobieraniu zasiłku dla osób bezrobotnych, odcinki emerytur i rent, dokumenty potwierdzające aktywne poszukiwanie pracy, dokumenty potwierdzające leczenie itp.);
- w aktach podopiecznych będących przedmiotem kontroli nie stwierdzono przypadku; w którym dochód rodziny przekraczałby ustawowe kryterium dochodowe;
- ustalając wysokość zasiłku rozważano rzeczywiste potrzeby rodziny, jak również możliwości finansowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowłodzu.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH – 2015 ROK

W kontrolowanej jednostce w 2015 roku kwota dotacji na rzecz organizacji pozarządowych łącznie nie przekroczyła 50.000,00 zł, w związku z czym odstąpiono od kontroli przedmiotowej tematyki.

3. WYDATKI OSOBOWE

3.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2015 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

W kontrolowanej jednostce na dzień 31 grudnia 2015 roku przeciętna liczba osób zatrudnionych (z uwzględnieniem osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy) wynosiła 32 pracowników.

Plan i wykonanie wydatków na wynagrodzenia w latach 2014 - 2015 przedstawiał się następująco:

Wydatki na wynagrodzenia				
Dział/rozdział § 401	2014 rok		2015 rok	
	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
750/75011	46 000,00	46 000,00	39 622,00	37 282,35
750/75023	1 093 027,00	1 071 639,01	1 159 090,00	1 159 085,86
750/75095	24 800,00	2 720,00	39 150,00	39 116,52
801/80101	1 048 750,00	1 048 662,71	1 130 102,00	1 130 060,73
801/80103	107 300,00	106 401,57	108 179,00	108 161,79
801/80110	747 000,00	746 604,79	649 500,00	641 096,09
801/80148	43 000,00	42 593,16	42 060,00	42 058,00
801/80150	-	-	9 785,00	9 784,80
851/85154	29 368,75	29 368,75	29 296,12	29 296,12
852/85201	10 697,00	8 704,95	11 927,00	11 926,52
852/85212	24 700,00	24 198,70	26 536,00	25 548,82
852/85219	177 323,55	174 199,31	188 662,36	188 412,72
852/85228	70 467,34	69 602,90	57 951,00	57 950,72
852/85295	175,00	116,83	400,00	400,00
900/90002	51 200,00	51 152,71	22 320,00	21 107,82
921/92120	61 000,00	60 060,03	79 000,00	78 968,79
RAZEM	3 534 808,64	3 482 025,42	3 593 580,48	3 580 257,65

W kontrolowanym okresie warunki płacy dla Wójta Gminy Inowłódz stosownie do postanowień art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz. 1202) ustalała Rada Gminy Inowłódz. Pozostałym pracownikom w tym Skarbnikowi, wysokość wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy ustalał Wójt Gminy.

Kontrolą wynagrodzeń z uwzględnieniem stanowisk, kategorii zaszeregowania i składników wynagrodzenia, objęto dokumenty źródłowe (akta osobowe, listy wypłat wynagrodzenia) za miesiące: październik, listopad, grudzień 2015 roku, dotyczące pracowników administracji samorządowej i pracowników obsługi Urzędu Gminy w Inowłodzu zatrudnionych na nw. stanowiskach:

- Wójta,
- Sekretarza,
- Skarbnika,
- Kierownika Referatu Inwestycji,
- Kierownika Referatu Komunalnego,
- Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego,
- inspektora Referatu Inwestycji,
- inspektora Referatu Finansowego,

- referenta ds. promocji,
- referenta ds. obsługi sekretariatu,
- referenta Referatu Organizacyjnego,
- pracownika gospodarczego.

W czasie postępowania kontrolnego stwierdzono, że wynagrodzenie w 2015 roku dla Wójta Gminy Inowłódz wypłacano w wysokości określonej uchwałą Rady Gminy Inowłódz nr III/10/2014 z dnia 11 grudnia 2014 roku.

Miesięczne wynagrodzenie wypłacane Wójtowi w kontrolowanym okresie z podziałem na poszczególne składniki przedstawia tabela poniżej:

Składniki wynagrodzenia	Kwota
Wynagrodzenie zasadnicze	5.700,00 zł
Dodatek funkcyjny	1.800,00 zł
Dodatek stażowy w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego	1.140,00 zł
Dodatek specjalny w wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego	2.250,00 zł
Razem	10.890,00 zł

Ustalona kwota wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego oraz dodatku specjalnego dla Wójta Gminy Inowłódz była zgodna z postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych – załącznik nr 3, tabela nr 1 oraz § 6 rozporządzenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786). Wynagrodzenie Wójta nie przekroczyło w okresie miesiąca siedmiokrotności kwoty bazowej zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. nr 110, poz. 1255 ze zm.).

W naliczeniach wynagrodzenia dla Wójta Gminy Inowłódz nieprawidłowości nie stwierdzono.

Na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, Wójt Gminy zarządzeniem nr 25/2014 z dnia 26 maja 2014 roku wprowadził Regulamin wynagradzania pracowników samorządowych i kierowników jednostek organizacyjnych Gminy zatrudnionych na umowę o pracę, który to regulamin określał wymagania kwalifikacyjne, szczegółowe warunki wynagradzania, warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania premii i nagród, dodatku funkcyjnego i specjalnego. Załącznikami nr 1-3 do regulaminu były: tabela minimalnych i maksymalnych miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego, tabela maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego pracowników, dodatku funkcyjnego oraz wymagań kwalifikacyjnych, tabela stawek dodatku funkcyjnego, .

W wyniku kontroli wynagrodzeń wyżej wymienionych pracowników przyjętych do próby, ustalono, co następuje:

- wynagrodzenie zasadnicze wypłacone pracownikom było zgodne z kwotami zawartymi w tabelach załączonych w regulaminie wynagradzania,
- kwalifikacje pracowników zajmujących wymienione stanowiska, były zgodne z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z 18 marca 2009 roku,
- dodatek funkcyjny otrzymywali Wójt, Skarbnik, Sekretarz oraz Kierownicy Referatów i Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego,

- karty wynagrodzeń odzwierciedlały dane zawarte w angażach oraz umowach o pracę załączonych do akt osobowych,
- skontrolowane listy wypłat wynagrodzeń pracowników z 2015 roku za miesiące: październik, listopad, grudzień były sprawdzone i zawierały podpisy osób upoważnionych, tj. przez: osobę sporządzającą, osobę sprawdzającą pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym. Listy płac zatwierdzał Wójt Gminy, które następnie przekazywano do wypłaty za pośrednictwem banku.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Wypłata odpraw

W 2015 roku nie wypłacono żadnej odprawy w związku z rozwiązaniem stosunku pracy. W 2014 roku wypłacono jedną odprawę w związku z upływem kadencji Wójta Gminy Zenona Chojnackiego z dniem 1 grudnia 2014 roku rozwiązano stosunek pracy z wyboru. Na podstawie pisemnego wniosku Sekretarza Gminy wypłacono jednorazową odprawę pieniężną w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, w kwocie 25.200,00 zł brutto. Odnośnie prawidłowości naliczenia kwoty odprawy nie wniesiono zastrzeżeń. W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że lista wypłaty przedmiotowej odprawy została podpisana przez uprawnione osoby: pracownika sprawdzającego pod względem merytorycznym, pod względem formalnym i rachunkowym, osobę sporządzającą listę, oraz Skarbnika i Wójta Gminy.

Wypłata ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W 2014 roku wypłacono jeden ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy Wójtowi Gminy Zenonowi Chojnackiemu. Przesłanką do wypłaty przedmiotowego ekwiwalentu było rozwiązanie stosunku pracy z wyboru w związku z upływem kadencji z dniem 1 grudnia 2014 roku, a tym samym niewykorzystanie przysługującego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 13 dni za 2014 rok. Kwota wypłaconego ekwiwalentu wynosiła 5.242,64 zł brutto.

W 2015 roku wypłacono jeden ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, pracownikowi zatrudnionemu na ½ etatu na stanowisku referenta ds. gospodarki odpadami. (...) ³⁴. Kwota wypłaconego ekwiwalentu wynosiła 190,56 zł brutto.

Odnośnie prawidłowości naliczenia ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy zastrzeżeń nie wniesiono. Ekwiwalenty naliczono zgodnie z przepisami rozporządzenia z dnia 8 stycznia 1997 r. Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. nr 2, poz. 14 ze zm.), z uwzględnieniem wysokości współczynnika ekwiwalentu obowiązującego w 2014 i 2015 roku. W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że listy wypłat ekwiwalentów zostały podpisane przez uprawnione osoby: pracownika sprawdzającego pod względem merytorycznym, pod względem formalnym i rachunkowym, osobę sporządzającą listę oraz osobę zatwierdzającą do wypłaty.

³⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2014 – 2015

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2014 - 2015					
Rozdział	§	2014 rok		2015 rok	
		Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
40002	6050	20 000,00	19 500,00		
40002	6060			22 000,00	22 000,00
60016	6050	487 000,00	469 670,12	581 500,00	579 718,58
60095	6300	50 000,00	50 000,00		
75011	6060	4 500,00	4 500,00		
75404	6170			7 000,00	7 000,00
75412	6230	120 000,00	120 000,00		
80110	6050			36 500,00	36 500,00
80195	6057	42 896,86	42 896,86		
80195	6059	7 570,04	7 570,04	86 000,00	85 780,83
90001	6050			65 400,00	36 134,22
90001	6057			3 569 618,00	3 569 618,00
90001	6059	10 000,00	8 610,00	2 414 382,00	2 414 367,56
90015	6050	32 000,00	25 695,00	32 500,00	32 164,78
90095	6050			120 000,00	64 988,28
90095	6057	306 346,00	306 346,00		
90095	6059	173 654,00	166 357,50		
92120	6057	148 455,00	148 455,00	50 740,00	50 740,00
92120	6059	81 545,00	79 795,94	54 260,00	40 097,00
92601	6050	5 000,00	3 542,00		
92695	6050	27 000,00	21 475,00		
92695	6057	136 956,00	136 956,00	131 362,00	131 362,00
92695	6059	77 903,00	76 015,08	77 138,00	76 467,41
Razem		1 730 825,90	1 687 384,54	7 248 400,00	7 146 938,66
Wydatki budżetowe ogółem		13 346 138,58	12 833 053,95	7 248 400,00	7 146 938,66
% udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem		12,97	13,15	37,29	37,38

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2014 i 2015

Źródło finansowania inwestycji	2014 rok	2015 rok
Środki własne z budżetu Gminy	895 627,54	1 436 799,00
Kredyty i pożyczki, emisja obligacji	643 302,00	1 070 261,00
	0,00	1 070 260,00

Dotacje z innych źródeł		
Środki z budżetu Unii Europejskiej	148 455,00	3 569 618,00

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

Wydatki poniesione na realizację zadań inwestycyjnych ewidencjonowane są na kontach analitycznych prowadzonych do konta syntetycznego „080 – środki trwale w budowie (inwestycje)”. Na stronie Wn konta 080 ujmuje się poniesione koszty dotyczące poszczególnych zadań inwestycyjnych (środków trwałych w budowie) realizowanych przez wykonawców jak i we własnym zakresie, a po stronie Ma konta ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych. Na kontach analitycznych do konta 080 prowadzona jest ewidencja kosztów oddzielnie dla każdego zadania zapewniająca wyodrębnienie kosztów środków trwałych poszczególnych inwestycji.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zadania inwestycyjne realizowane w okresie objętym kontrolą, zostały zaplanowane przez Radę Gminy Inowłódz w uchwałach budżetowych na lata 2014-2015. W trakcie roku budżetowego Rada Gminy Inowłódz dokonywała zmian wysokości środków finansowych przeznaczonych na ich realizację w drodze uchwał.

Zgodnie z rozdziałem V, § 9, pkt. 2, Zarządzenia Wójta Gminy Inowłódz nr 20/2013 z dnia 20 czerwca 2013 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Inowłódz wykonywanie zamówień publicznych (prowadzenie postępowania w tym zakresie, przygotowywanie umów, kompletowanie dokumentacji) powierzono Zespołowi ds. Koordynowania Projektów Unijnych, Zamówień Publicznych i Promocji, a od 1 kwietnia 2015 roku zgodnie z rozdziałem IV, § 11, Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Inowłodzu nadanego zarządzeniem Wójta Gminy Inowłódz nr 17/2015 z dnia 27 marca 2015 roku ww. zadania wykonuje Referat Inwestycji.

Bezpośredni nadzór nad pracą Zespołu ds. Koordynowania Projektów Unijnych, Zamówień Publicznych i Promocji do 1 grudnia 2014 roku sprawował Wójt Gminy Inowłódz Zenon Chojnacki, a od 1 grudnia 2014 roku Wójt Gminy Inowłódz Bogdan Kaćki. W okresie objętym kontrolą, nadzór nad realizacją robót budowlanych sprawował pracownik Zespołu ds. Koordynowania Projektów Unijnych, Zamówień Publicznych i Promocji – inspektor ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i inwestycji, po zmianie nazwy komórki pracownik Referatu Inwestycji – Kierownik Referatu lub inspektorzy nadzoru dla danej inwestycji, wyłanianii zgodnie z obowiązującym w Urzędzie regulaminem udzielania zamówień, których wartość nie przekracza kwoty o jakiej mowa w art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Inowłódz nr 20/2012 z dnia 21 czerwca 2012 roku w sprawie regulaminu pracy komisji przetargowej prace związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie ww. zamówień wykonywane są przez członków Komisji przetargowej. Zamówienia o wartości szacunkowej nie przekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro, a od 16 kwietnia 2014 roku kwoty 30.000 euro udzielane są w oparciu o regulamin wprowadzony zarządzeniem Wójta Gminy Inowłódz nr 22/2012 z dnia 29 czerwca 2012 roku w sprawie regulaminu udzielania zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro, zmieniony zarządzeniem nr 12/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 roku. W regulaminie wprowadzono ramowe procedury udzielania zamówień publicznych w następującym układzie:

- zamówienia o wartości do 3.000 zł - nie wymagają procedur określonych w Regulaminie;

- zamówienia o wartości do 20.000 zł - z przeprowadzonych czynności mających na celu rozeznanie rynku sporządza się notatkę służbową (przykładowy wzór został opracowany w załączniku do regulaminu). W przypadku zamówień na roboty budowlane zawiera się umowę w formie pisemnej;
- zamówienia o wartości powyżej 20.000 zł - procedurę zamówienia rozpoczyna przygotowany przez pracownika merytorycznego i zaakceptowany przez Wójta lub Sekretarza wniosek. Zaproszenie kierowane jest do co najmniej trzech wykonawców. Z przeprowadzonych czynności sporządza się protokół z udzielonego zamówienia. Z wybranym wykonawcą zawiera się pisemną umowę określającą warunki realizacji zamówienia (przykładowe wzory dokumentów został opracowane w załączniku do regulaminu).

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

*Wykaz inwestycji realizowanych w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych w latach 2014 – 2015 stanowi **załącznik nr 46** protokołu kontroli.*

Kontroli poddano dokumentację dotyczącą realizacji dwóch inwestycji o największej wartości przedmiotu zamówienia:

1. „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz”
2. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E”

„Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz”

Tryb udzielenia zamówienia publicznego: przetarg nieograniczony o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamówienie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej z programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach działania 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

Przedmiot zamówienia – budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków o przepustowości Q śrd + 650 m³/d obejmującej realizację wolnostojącej kontenerowej stacji zlewczej, pompowni pierwszego stopnia, budynku techniczno-socjalnego wraz ze zbiornikami podziemnymi z elementami zagospodarowania terenu tj. budową zjazdu indywidualnego z drogi gminnej, kolektorem odprowadzającym ścieki oczyszczone do rzeki Pilicy, budową wewnętrznej linii oświetlenia zewnętrznego w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz.

Etap przygotowania inwestycji

Dokumentację projektową opracowało P.P.H.U. „Schwander Polska” s.c. 33-390 Łącko, Zabrzeż 326. Dokumentacja zawierała: [1] plan zagospodarowania terenu; [2] projekt budowlany we wszystkich branżach; [3] projekt wykonawczy, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót; [4] kosztorys inwestorski z datą opracowania styczeń 2014 roku.

Ustalenie i przeliczenie wartości zamówienia nastąpiło w dniu 12 grudnia 2014 roku, na podstawie kosztorysu inwestorskiego posiadającego datę opracowania styczeń 2014 roku. **Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 35 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym ustalenia wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są roboty budowlane. Zatem w przypadku, gdy kosztorys jest starszy niż określony w przepisie wówczas wymaga aktualizacji.**

Według kosztorysu inwestorskiego wartość zamówienia, którego zamawiający zamierzał udzielić wynosiła 5 158.439,83 zł netto, co stanowiło równowartość 1 220.961,40 euro, w tym wartość przewidywanych zamówień uzupełniających nie więcej niż 10%, została ustalona na kwotę 468.949,08 zł, co stanowiło równowartość 110.996,49 euro. Wartość zamówienia oszacowano na podstawie Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 roku w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw z 2013 roku poz. 1692.

Decyzją z dnia 12 grudnia 2014 roku Wójt Inowłódza powołał komisję przetargową do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz”.

Prawidłowość stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych

Ogłoszenie o zamówieniu, którego przedmiotem była „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz” zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 12 grudnia 2014 roku numer ogłoszenia 258031 - 2014. Ogłoszenie o zamówieniu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Inowłódz w dniach 12 grudnia 2014 roku – 5 stycznia 2015 roku oraz zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem www.bip.inowlodz.pl w dniu 12 grudnia 2014 roku.

W ogłoszeniu o zamówieniu zawarto informacje określone w art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym m.in.:

- określenie przedmiotu oraz zakresu zamówienia: budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków o przepustowości Q śrd + 650 m³/d obejmującej realizację wolnostojącej kontenerowej stacji zlewczej, pompowni pierwszego stopnia, budynku techniczno-socjalnego wraz ze zbiornikami podziemnymi z elementami zagospodarowania terenu tj. budową zjazdu indywidualnego z drogi gminnej, kolektorem odprowadzającym ścieki oczyszczone do rzeki Pilicy, budową wewnętrznej linii oświetlenia zewnętrznego w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz,
- rodzaj zamówienia – roboty budowlane,
- tryb postępowania - przetarg nieograniczony,
- kryteria oceny i wyboru ofert – cena oferty 90%, termin gwarancji 10%,
- termin wykonania zamówienia – do 18 czerwca 2015 roku,
- termin składania ofert: do dnia 30 grudnia 2014 roku do godz. 10:00,
- wadium w wysokości 50.000,00 zł,
- zamawiający przewidział możliwość udzielenia zamówień uzupełniających w wysokości odpowiadającej nie więcej niż 10% wartości zamówienia podstawowego,
- warunki udziału w postępowaniu,
- termin związania ofertą – 30 dni od upływu ostatecznego terminu składania ofert.

Kserokopia ogłoszenia o zamówieniu na zadanie „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz” stanowi akta kontroli strony 93-104.

W dniu 12 grudnia 2014 roku Wójt Gminy Bogdan Kącki zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia. Specyfikacja w swojej treści zawierała informacje wynikające z art. 36 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający udostępnił specyfikację na stronie internetowej; www.bip.inowlodz.pl w dniu 12 grudnia 2014 roku, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Specyfikacja

zawierała w formie załączników: formularz ofertowy, oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu, projekt umowy, projekty budowlane i wykonawcze, przedmiary robót oraz specyfikacje techniczne, wykaz rozwiązań równoważnych. W treści specyfikacji podano m.in.:

- opis przedmiotu zamówienia: budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków o przepustowości Q śrd + 650 m³/d obejmującej realizację wolnostojącej kontenerowej stacji zlewczej, pompowni pierwszego stopnia, budynku techniczno-socjalnego wraz ze zbiornikami podziemnymi z elementami zagospodarowania terenu tj. budową zjazdu indywidualnego z drogi gminnej, kolektorem odprowadzającym ścieki oczyszczone do rzeki Pilicy, budową wewnętrznej linii oświetlenia zewnętrznego w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz,
- zakres zamówienia - [1] realizacja wolnostojącej kontenerowej stacji zlewczej; [2] budowa podziemnej pompowni I-go stopnia; [3] budowa budynku techniczno-socjalnego dla sitopłaskownika, linii odwadniania osadu, agregatów obsługujących bioreaktor; [4] budowa podziemnych reaktorów biologicznych; [5] budowa podziemnego zbiornika stabilizacji osadu nadmiernego; [6] instalacja biofiltra; [7] budowa systemowego ogrodzenia stalowego wokół urządzeń oczyszczalni; [8] budowa instalacji wolnostojącego agregatu prądotwórczego; [9] budowa instalacji elektrycznych; [10] budowa instalacji sanitarnych; [11] budowa kolektora odprowadzającego ścieki oczyszczone do rzeki wraz z wylotem do rzeki; [12] budowa instalacji studni rozprężnej; [13] zagospodarowanie terenu (zjazd z drogi publicznej, ciągi piesze, place manewrowe, parkingi, tereny zielone, ogrodzenie terenu, przyłącze wodociągowe, ścieki surowe, ścieki oczyszczone, kanały ściekowe, wylot do rzeki); [14] obsługa geodezyjna; [15] uzyskanie decyzji o użytkowaniu obiektu,
- miejsce i termin składania ofert - w siedzibie zamawiającego w Urzędzie Gminy w Inowłodzu, do dnia 30 grudnia 2014 roku do godz. 10:00,
- termin realizacji zamówienia - do 18 czerwca 2015 roku,
- kryteria oceny ofert - cena 90%, termin gwarancji 10% (minimalny okres gwarancji - 5 lat, maksymalny okres - 10 lat. Zamawiający przyzna punkty wg zasady, że za przedłużenie okresu gwarancji o 1 rok wykonawca otrzyma 2 punkty, o 2 lata otrzyma 4 punkty, o 3 lata otrzyma 6 punktów, o 4 lata otrzyma 8 punktów i o 5 lat otrzyma 10 punktów),
- opis sposobu obliczenia ceny,
- opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty,
- termin związania ofertą - 30 dni od upływu terminu składania ofert - zgodnie z art. 85 ust.1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- wadium w wysokości 50.000,00 zł,
- wykonanie części robót może być powierzone podwykonawcy,
- zamawiający przewidział możliwość udzielenia zamówień uzupełniających w wysokości odpowiadającej nie więcej niż 10% wartości zamówienia podstawowego,
- zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 7 % ceny ofertowej brutto,
- warunki udziału w postępowaniu oraz wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia tych warunków.

Kserokopia specyfikacji istotnych warunków zamówienia dot. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz” stanowi akta kontroli strony 105-156.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że zamawiający w związku z licznymi zapytaniami złożonymi przez wykonawców dokonał dwukrotnie zmian treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz treści ogłoszenia. W dniu 17 grudnia 2014 roku w Biuletynie Zamówień Publicznych zostało zamieszczone ogłoszenie o zmianie ogłoszenia, którego przedmiotem była „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz” wraz z zawiadomieniem o modyfikacji treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia (numer ogłoszenia 259879 – 2014). Zamawiający dokonał zmiany w rozdziale 9 siwz dotyczącym wykazu oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu. Zmiana dotyczyła zakresu wykazu robót budowlanych wykonanych w okresie ostatnich pięciu lat. W pierwotnej wersji siwz zamawiający żądał *wykonania minimum dwóch robót budowlanych polegających na budowie oczyszczalni ścieków w technologii osadu czynnego o przepustowości średniej nie mniejszej niż 300 m³/d*, natomiast w zmienionej treści siwz zamawiający żądał *wykonania minimum dwóch robót budowlanych polegających na budowie oczyszczalni ścieków w technologii osadu czynnego o przepustowości nie mniejszej niż 300m³/d*. Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Inowłódz w dniach 17 grudnia 2014 roku – 5 stycznia 2015 roku oraz zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem www.bip.inowlodz.pl w dniu 17 grudnia 2014 roku. Zamawiający udostępnił zmodyfikowaną specyfikację istotnych warunków zamówienia na stronie internetowej; www.bip.inowlodz.pl w dniu 17 grudnia 2014 roku. Następnie w dniu 23 grudnia 2014 roku w Biuletynie Zamówień Publicznych zostało zamieszczone drugie ogłoszenie o zmianie ogłoszenia, którego przedmiotem była „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz” wraz z zawiadomieniem o modyfikacji treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia (numer ogłoszenia 263749 – 2014). Zamawiający dokonał zmiany w rozdziale 9 siwz dotyczącym wykazu oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu. Zmiana dotyczyła zapisu zgodnie, z którym zamawiający żądał *opłaconej polisy, a w przypadku jej braku innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia o wartości ubezpieczenia na kwotę nie mniejszą niż cena ofertowa brutto wykonawcy*. W zmienionej treści siwz zamawiający żądał *opłaconej polisy, a w przypadku jej braku innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia o wartości ubezpieczenia na kwotę nie mniejszą niż 1 500.000,00 zł*. Ponadto zamawiający dokonał zmiany terminu składania ofert przez wykonawców z dnia 30 grudnia 2014 roku na dzień 2 stycznia 2015 roku. Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Inowłódz w dniach 23 grudnia 2014 roku – 5 stycznia 2015 roku oraz zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem www.bip.inowlodz.pl w dniu 23 grudnia 2014 roku. Zamawiający udostępnił zmodyfikowaną specyfikację istotnych warunków zamówienia na stronie internetowej; www.bip.inowlodz.pl w dniu 23 grudnia 2014 roku.

We wskazanym przez zamawiającego terminie wpłynęły następujące oferty:

Nr oferty	Nazwa oferenta	Kwota (brutto)
Oferta nr 1	Firma „Gutkowski” Jan Gutkowski 64-100 Leszno, ul. 17-go Stycznia 92	5.576.153,00 zł okres gwarancji – 5 lat

Oferta nr 2	Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjno-Handlowe „OTECH” Sp. z o.o. 38-300 Gorlice, ul. Dukielska 83	5.777.872,97 zł okres gwarancji – 10 lat
Oferta nr 3	Konsorcjum firm: „FAMBUD” Jerzy Pietrzak Sp. z o.o. – Lider 96-100 Skierniewice, ul. Mszczonowska 73; Przedsiębiorstwo Inżynierii Środowiska „EKO WODROL” Sp. z o.o. – Partner 75-846 Koszalin, ul. Słowiańska 13	7.097.100,00 zł okres gwarancji – 5 lat
Oferta nr 4	„PWP” Katowice Sp. z o.o. 41-400 Mysłowice, ul. Katowicka 60	5.288.385,00 zł okres gwarancji – 6 lat
Oferta nr 5	„Konstruktor Profesional & Profit Center” Piotr Wężyk 97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Wronia 65	5.350.500,00 zł okres gwarancji – 6 lat

Bezpośrednio przed otwarciem ofert, jak wynika z protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia, zamawiający poinformował, że na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę 5.500.000,00 zł brutto. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 2 stycznia 2015 roku o godz. 11:15. Członkowie komisji przetargowej oraz Wójt Gminy w dniu 2 stycznia 2015 roku złożyli, na podstawie art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych, na drukach ZP-1 oświadczenia o braku istnienia okoliczności powodujących wyłączenie ich z udziału w postępowaniu.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynikało, że oferta złożona przez „Konstruktor Profesional & Profit Center” Piotr Wężyk nie spełniała warunków udziału w postępowaniu określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Pismem z dnia 8 stycznia 2015 roku zamawiający wezwał oferenta, który w określonym terminie nie złożył, zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, wymaganych przez zamawiającego dokumentów do uzupełnienia złożonej oferty. Zamawiający wezwał w nieprzekraczalnym terminie do dnia 13 stycznia 2015 roku do przedłożenia brakujących dokumentów.

Z przedłożonych kontrolującym dokumentów wynika, że ww. podmiot przesłał żądane dokumenty, stanowiące uzupełnienie oferty w dniu 14 stycznia 2015 roku tj. po terminie wyznaczonym przez zamawiającego. W związku z powyższym zamawiający działając na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych wykluczył z postępowania wykonawcę „Konstruktor Profesional & Profit Center” Piotr Wężyk, gdyż pomimo wezwania wykonawcy do uzupełnienia oferty w trybie art. 26 ust. 3 ustawy, oferent nie doręczył w wyznaczonym przez zamawiającego terminie dokumentów potwierdzających spełnienie warunku udziału w postępowaniu.

Protokół postępowania o udzielenie zamówienia w przetargu nieograniczonym o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawo zamówień publicznych sporządzony został na druku ZP-PN zgodnym z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 roku. Zamawiający wybrał ofertę, która otrzymała najwyższą ilość punktów, złożoną przez Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjno Handlowe „OTECH” Sp. z o.o. 38-300 Gorlice, ul. Dukielska 83 - cena ofertowa brutto – 5.777.872,97 zł, okres udzielonej gwarancji 10 lat. Zgodnie z protokołem postępowania zamawiający oświadczył, że posiada możliwość zwiększenia środków finansowych i może przeznaczyć na realizację zadania kwotę w wysokości odpowiadającej cenie wybranej oferty. Protokół postępowania został zatwierdzony i podpisany przez Wójta Gminy Inowłódz.

Kserokopia protokołu postępowania o udzielenie zamówienia na zadanie pn. „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz” stanowi akta kontroli strony 157-165.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający w dniu 15 stycznia 2015 roku przesłał faksem oferentom zawiadomienie o wyborze

najkorzystniejszej oferty wraz z uzasadnieniem (potwierdzenie - raport z transmisji danych z dnia 15 stycznia 2015 roku). W dniu 15 stycznia 2015 roku zamawiający zamieścił ogłoszenie o wyborze najkorzystniejszej oferty na własnej stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Inowłódz, zgodnie z art. 92 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W dniu 23 stycznia 2015 roku (zachowując termin wynikający z art. 94 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych nie krócej niż 5 dni od daty przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty) Gmina Inowłódz reprezentowana przez Wójta Gminy Bogdana Kąckiego przy kontrasygnacie Skarbnika, zawarła z Przedsiębiorstwem Usługowo Produkcyjno Handlowym „OTECH” reprezentowanym przez Prezesa Zarządu Józefa Wojtasa umowę nr 9/2015 na realizację zadania pn. „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz”. Wartość przedmiotu umowy stanowiła łączną kwotę 5.777.872,97 zł brutto. W przedmiotowej umowie ustalono m.in.:

- termin zakończenia przedmiotu zamówienia: 18 czerwca 2015 rok,
- wynagrodzenie z tytułu realizacji umowy w wysokości: 5.777.872,97 zł brutto,
- płatność I transzy obejmującej 35% całkowitego wynagrodzenia nastąpi po wykonaniu 35% całości zamówienia (zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym robót); płatność II transzy obejmującej 35% całkowitego wynagrodzenia nastąpi po wykonaniu 70 % całości zamówienia (zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym robót); płatność III transzy obejmującej 30% całkowitego wynagrodzenia nastąpi po ukończeniu całości zamówienia,
- termin gwarancji na wykonane roboty budowlane: 10 lat,
- zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 7 % ceny ofertowej brutto.

*Kserokopia umowy nr 9/2015 z dnia 23 stycznia 2015 roku na wykonanie zadania pn. „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz” stanowi **akta kontroli strony 166-182.***

Zamawiający zamieścił ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 26 stycznia 2015 roku (numer ogłoszenia 10491-2015).

Wybór inspektora nadzoru

Udzielenie zamówienia publicznego na pełnienie funkcji inspektora nadzoru budowlanego nastąpiło w trybie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. W dniu 14 stycznia 2015 roku Wójt Gminy Inowłódz zatwierdził wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia na pełnienie funkcji nadzoru inwestorskiego przy realizacji robót budowlanych, polegających na budowie oczyszczalni ścieków w Zakościele, gm. Inowłódz. W dniu 14 stycznia 2015 roku przesłano do czterech podmiotów drogą elektroniczną zaproszenie do składania ofert na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad przedmiotową inwestycją. W odpowiedzi wpłynęły oferty:

- oferta nr 1) – Przedsiębiorstwo Projektowo-Wykonawcze „BIOPROJEKT” Sp. z o.o. 97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Armii Krajowej 22B – cena wykonania zamówienia 79.500,00 zł brutto,
- oferta nr 2) – Usługi Projektowe i Nadzór w Budownictwie Grzegorz Rudzki 97-330 Sulejów, ul. Góra Strzelecka 17 – cena wykonania zamówienia 92.000,00 zł brutto.

Z przedłożonego do kontroli protokołu o wyborze najkorzystniejszej oferty wynika, że wybrano ofertę nr 1. Cena zaproponowana przez wykonawcę była najniższa spośród złożonych ofert. W dniu 23 stycznia 2015 roku zawarto umowę nr 8/2015 pomiędzy

Gminą Inowłódz reprezentowaną przez Wójta Bogdana Kąckiego a Grzegorzem Jaśki prowadzącym działalność pod nazwą Przedsiębiorstwo Projektowo-Wykonawcze „BIOPROJEKT” - na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania pn. „Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Zakościele, gm. Inowłódz”. Zgodnie z treścią przedmiotowej umowy wykonawca zobowiązany został do pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego w czasie trwania robót i dokonania odbioru końcowego. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości 79.500,00 zł brutto. Umowę kontrasygnował Skarbnik Gminy.

Z tytułu realizacji umowy inspektor nadzoru wystawił następujące faktury VAT:

- faktura VAT nr 1/5/2015 z dnia 6 maja 2015 roku na kwotę 27.825,00 zł,
- faktura VAT nr 1/6/2015 z dnia 5 czerwca 2015 roku na kwotę 27.825,00 zł,
- faktura VAT nr 2/6/2015 z dnia 23 czerwca 2015 roku na kwotę 23.850,00 zł.

Niniejsze faktury były zgodne z kwotą wynikającą z zawartej umowy.

Realizacja inwestycji

Przekazanie terenu budowy wykonawcy nastąpiło protokołem z dnia 23 stycznia 2015 roku.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że częściowy zakres zrealizowanych robót budowlanych odebrano następującymi protokołami odbioru:

- protokół odbioru wykonanych robót częściowych z dnia 30 kwietnia 2015 roku,
- protokół odbioru wykonanych robót częściowych z dnia 29 maja 2015 roku.

W dniu 18 czerwca 2015 roku wykonawca powiadomił zamawiającego o całkowitym zakończeniu robót budowlanych. Inspektor nadzoru wpisem do dziennika budowy w dniu 18 czerwca 2015 roku potwierdził gotowość do odbioru wykonanych robót. Protokołem z dnia 24 czerwca 2015 roku przystąpiono do odbioru końcowego inwestycji. Z zapisów protokołu wynika, że w związku, iż roboty budowlane stanowiące przedmiot umowy zostały zakończone, dokumentacja powykonawcza jest kompletna i nie stwierdzono usterek i wad – zamawiający dokonał odbioru końcowego przedmiotu umowy i uznał roboty za wykonane terminowo i prawidłowo.

Kserokopia protokołu odbioru końcowego robót z dnia 24 czerwca 2015 roku stanowi akta kontroli strony 183-185.

Z tytułu realizacji umowy na wykonanie przedmiotowego zadania inwestycyjnego wykonawca wystawił następujące faktury VAT:

- faktura VAT nr 56/2015/04 z dnia 30 kwietnia 2015 roku na kwotę 2.022.255,53 zł,
- faktura VAT nr 19/2015/05 z dnia 29 maja 2015 roku na kwotę 2.022.255,53 zł,
- faktura VAT nr 31/2015/06 z dnia 24 czerwca 2015 roku na kwotę 1.733.361,91 zł.

Pod względem merytorycznym ww. faktury opisali: kierownik Referatu Inwestycji potwierdzając wykonanie robót pod względem rzeczowym i finansowym, jako zgodne z zawartą umową i dokumentacją oraz zgodne z protokołem odbioru wykonanych robót; Skarbnik Gminy sprawdził faktury pod względem formalno – rachunkowym. Wójt zatwierdził faktury do wypłaty. Do faktur załączono protokoły częściowe odbioru robót oraz protokół końcowy odbioru robót wykonanych podpisane przez inspektora nadzoru i wykonawcę oraz harmonogram rzeczowo-finansowy wykonanych robót. Ustalono, że należności wynikające z ww. faktur zapłacone zostały z zachowaniem terminów płatności określonych w umowie.

Rozliczenie kosztów inwestycji

Ogółem wartość zrealizowanych nakładów inwestycyjnych na przedmiotową inwestycję wyniosła 5.992.595,56 zł.

Na podstawie dokumentu OT 7/2015 z dnia 18 sierpnia 2015 roku przyjęto na stan środków trwałych oczyszczalnię ścieków w Zakościelu o łącznej wartości 5.992.595,56 zł.

Szczegółowe rozliczenie kosztów inwestycji o przedłożone do kontroli dokumenty przedstawia tabela poniżej:

LP	NAZWA	ROK WYDATKU BRUTTO	KWOTA WYDATKU	DATA ZAPŁATY	NR I DATA DOWODU DOSTAWY	DOSTAWCA-WYKONAWCA
1	2	3	4	5	6	7
1	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI NA BUDOWĘ LINII NAPOWIETRZNEJ I STACJI TRANSFORMATOROWEJ ZASILAJĄCEJ O CZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W ZAKOŚCIELU	2014	8 610,00	30.12.2014	F-RA 02/2014 Z DNIA 12.02.2014	USŁUGI PROJEKTOWE I INWESTYCYJNE KRZYSZTOF POPIOŁEK
2	SPORZĄDZENIE OPERATU WODNOPRAWNEGO DO POZWOLENIA NA BUDOWĘ STACJI TRANSFORMATOROWEJ ZASILAJĄCEJ O CZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W ZAKOŚCIELU	2015	1 000,00	29.01.2015 30.01.2015	LISTA PLAC	(...) ³⁵
3	ZAKUP DZIENNIKA BUDOWY	2015	20,00	19.03.2015	F-RA FAS/3/02/2015	FIRMA „KUBI”
4	NADZÓR INWESTORSKI PRZY BUDOWIE LINII KABLOWEJ DO ZASILANIA O CZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W ZAKOŚCIELU	2015	1 845,00	13.04.2015	F-RA 06/04/2015	USŁUGI PROJEKTOWE I INWESTYCYJNE KRZYSZTOF POPIOŁEK
5	BUDOWA LINII NAPOWIETRZNEJ ZASILAJĄCEJ O CZYSZCZALNIĘ	2015	119 411,72	28.04.2015	F-RA 1/04/2015	„ELEKTRO INSTAL” MARIAN GOŹDZIK
6	REALIZACJA ZADANIA BUDOWA O CZYSZCZALNI	2015	2 022 255,53 2 022 255,53 1 733 361,91	30.04.2015 29.05.2015 24.06.2015	F-RA FA/56/2015/04 F-RA FA/19/2015/05 F-RA FA/31/2015/06	PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO-PRODUKCYJNO-HANDLOWE „OTECH” SP. Z O.O.

³⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

7	INSPEKTOR NADZORU	2015	27 825,00 27 825,00 23 850,00	6.05.2015 5.06.2015 23.06.2015	FA/01/5/2015 FA/01/6/2015 FA/02/6/2015	PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWO WYKONAWCZE „BIOPROJEKT” SP. Z O.O.
8	USŁUGA KSERO	2015	76,00	9.07.2015	FA NR 165/2015	„UNIKAR” PAWEŁ KARLIŃSKI
9	OPŁATA ZA CZYNNOŚCI KONTROLNE	2015	87,62	17.07.2015	DEC NR 155/2015	PAŃSTWOWY INSPEKTOR SANITARNY
10	OPŁATA ZA CZYNNOŚCI KONTROLNE	2015	90,33	17.08.2015	DEC NR 187/2015	PAŃSTWOWY INSPEKTOR SANITARNY
11	WYPIS Z REJESTRU GRUNTÓW	2015	50,00	20.08.2015	KP NR 6259/2015	STAROSTWO POWIATOWE W TOMASZOWIE MAZ.
12	AKT NOTARIALNY	2015	3 958,12	20.08.2015	FA NR 115/2015	KANCELARIA NOTARIALNA ROMUALDA MIECZKOWSKA
13	WYKONANIE TABLICY	2015	73,80	20.08.2015	FA NR111/15	„EWENBERG” RENATA LIPNICKA
RAZEM			5 992 595,56			

Zabezpieczenie środków w budżecie

Zadanie pn. „Budowa oczyszczalni ścieków w Zakościelu gm. Inowłódz” zostało wprowadzone do budżetu na 2014 rok uchwałą Rady Gminy Inowłódz nr XLII246/2014 z dnia 27 marca 2014 roku w dziale 900 rozdział 90001 w kwocie 2.000.000,00 zł. W 2014 roku dokonano zmian finansowania zadania. Zmiany dokonywane w budżecie Gminy Inowłódz w zakresie przedmiotowego zadania obrazuje poniższa tabela:

LP.	UCHWAŁA	PLAN	ZWIĘKSZENIE	ZMNIJSZENIE	PLAN PO ZMIANIE
ROK 2014					
1	uchwała nr XLVII/284/2014 z dnia 25 września 2014 roku 900 90001	2.000.000,00		154.859,00	1.845.141,00
2	uchwała nr XLIX/287/2014 z dnia 23 października 2014 roku 900 90001	1.845.141,00		110.000,00	1.735.141,00
3	uchwała nr IV/13/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku 900 90001	1.735.141,00		1.725.141,00	10.000,00

ROK 2015					
1	uchwała nr V/21/2015 z dnia 29 stycznia 2015 roku 900 90001	6.000.000,00			6.000.000,00
3	uchwała nr XVII/93/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku 900 90001	6.073.000,00		16.000,00	5.984.000,00

Zabezpieczenie środków w budżecie w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową

Przedsięwzięcie pn. „Budowa oczyszczalni ścieków w Zakościelu, gm. Inowłódz” – wykazano w załączniku nr 2 do WPF w 2014 roku – uchwałą Rady Gminy Inowłódz nr XLII/245/2014 z dnia 27 marca 2014 z łącznymi nakładami finansowymi 5 800 000,00 zł (limit wydatków: rok 2014 – 2 000 000,00 zł, limit wydatków: rok 2015 – 3 800 000,00 zł).

W latach 2014-2015 wystąpiły zmiany limitów wydatków. Nakłady i limity WPF na wymienioną inwestycję przedstawia poniższa tabela:

LP	NR UCHWAŁY	KLASYFIKACJA	ŁĄCZNE NAKŁADY FINANSOWE	LIMITY WYDATKÓW W LATACH				LIMITY ZOBOWIĄZAŃ
				2014	2015	2016	2017	
2014 ROK								
1	uchwała nr XLVII/285/2014 z dnia 25 września 2014 roku	900 90001	5.645.141	1.845.141	3.800.000			5.800.000
2	uchwała nr XLIX/286/2014 z dnia 23 października 2014 roku	900 90001	5.535.141	1.735.141	3.800.000			5.535.141
3	uchwała nr IV/12/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku	900 90001	6.010.000	10.000	6.000.000			6.010.000
2015 ROK								
1	uchwała nr V/20/2015 z dnia 29 stycznia 2015 roku	900 90001	6.010.000	10.000	6.000.000			6.000.000
3	uchwała nr XVII/62/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku	900 90001	5.994.000	10.000	5.984.000			5.984.000

Wskazać należy, że limity zobowiązań określone przez jednostkę w Wieloletniej Prognozie Finansowej nie były pomniejszane o zobowiązania zaciągnięte w 2014 i 2015 roku. Kwoty limitu zobowiązań powinny ulegać pomniejszeniu o kwoty zobowiązań zaciągniętych w ramach realizacji wydatków (umów zawartych w 2014 i 2015 roku).

Rozliczenie całkowite inwestycji

Koszt całkowity zrealizowanego zadania wynosił **5.992.595,56 zł** i sfinansowany został ze środków unijnych na podstawie umowy o przyznanie pomocy nr 00348-6921 UM0502329/14 w ramach działania „podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013 w kwocie 3.569.618 zł. Gmina Inowłódz zawarła umowę pożyczki nr PROW321.11.05274.10 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej na lata 2007-2013” na kwotę 3.569.618 zł. Zwrot środków z Ministerstwa Finansów na spłatę pożyczki w wysokości 3.569.618 zł nastąpił w dniu 4 listopada 2015 r. Ponadto zawarta została umowa o dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi nr 116/OW/PD/2015 w formie pożyczki i dotacji. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 2.142.521,00 zł w tym: pożyczka 1.071.261,00 zł i dotacja 1.071.260,00 zł. Środki z tej umowy wpłynęły na konto w dniu 31 sierpnia 2015 roku. Pozostałe środki to środki własne Gminy w wysokości 280.456,56 zł.

„Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E”

Tryb udzielenia zamówienia publicznego: przetarg nieograniczony o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Przedmiot zamówienia – roboty budowlane obejmujące przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E. Zakres robót do wykonania przewidywał: roboty pomiarowe, odhumusowanie darniny, roboty ziemne (wykopy i nasypy związane z przygotowaniem koryta), korytowanie, wykonanie podbudowy, wykonanie nawierzchni jezdni, wykonanie pobocza ziemnego.

Etap przygotowania inwestycji

Dokumentację projektową opracował Henryk Wójtowicz (...)³⁶.

Ustalenie i przeliczenie wartości zamówienia nastąpiło w dniu 31 marca 2015 roku, na podstawie kosztorysu inwestorskiego posiadającego datę opracowania na dzień 15 stycznia 2015 roku. Według kosztorysu inwestorskiego wartość zamówienia, którego zamawiający zamierzał udzielić wynosiła 495.051,95 zł netto, co stanowiło równowartość 117.174,83 euro. Wartość zamówienia oszacowano na podstawie Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 roku w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw z 2013 roku poz. 1692.

Zarządzeniem nr 18/2015 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 31 marca 2015 roku powołano komisję przetargową do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E”.

Prawidłowość stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych

Ogłoszenie o zamówieniu, którego przedmiotem była „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E” zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 1 kwietnia 2015 roku numer ogłoszenia 45335 - 2015. Ogłoszenie o zamówieniu zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Inowłódz w dniach 1 kwietnia – 17 kwietnia 2015 roku oraz zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem www.bip.inowlodz.pl w dniu 1 kwietnia 2015 roku.

W ogłoszeniu o zamówieniu zawarto informacje określone w art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym m.in.:

- określenie przedmiotu oraz zakresu zamówienia: roboty budowlane obejmujące przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E, nr ewid. działek: 393/1 – obręb Inowłódz i 818 – obręb Królowa Wola. Zakres robót do wykonania przewidywał: roboty pomiarowe, odhumusowanie darniny, roboty ziemne (wykopy i nasypy związane z przygotowaniem koryta), korytowanie, wykonanie podbudowy, wykonanie nawierzchni jezdni, wykonanie pobocza ziemnego,
- rodzaj zamówienia – roboty budowlane,
- tryb postępowania - przetarg nieograniczony,

³⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- kryteria oceny i wyboru ofert – cena oferty 97%, termin gwarancji 3%,
- termin wykonania zamówienia – do 30 czerwca 2015 roku,
- termin składania ofert: do dnia 17 kwietnia 2015 roku do godz. 11:00,
- warunki udziału w postępowaniu,
- termin związania ofertą – 30 dni od upływu ostatecznego terminu składania ofert.

Kserokopia ogłoszenia o zamówieniu na zadanie „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E” stanowi akta kontroli strony 185-190.

W dniu 31 marca 2015 roku Wójt Gminy Bogdan Kącki zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia. Specyfikacja w swojej treści zawierała informacje wynikające z art. 36 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający udostępnił specyfikację na stronie internetowej; www.bip.inowlodz.pl w dniu 1 kwietnia 2015 roku, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Specyfikacja zawierała w formie załączników: formularz ofertowy, oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu, projekt umowy, projekt budowlany, przedmiar robót oraz STWiORB. W treści specyfikacji podano, m.in.,:

- opis przedmiotu zamówienia: roboty budowlane obejmujące przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E, nr ewid. działek: 393/1 – obręb Inowłódz i 818 – obręb Królowa Wola. Zakres robót do wykonania przewidywał: roboty pomiarowe, odhumusowanie darniny, roboty ziemne (wykopy i nasypy związane z przygotowaniem koryta), korytowanie, wykonanie podbudowy, wykonanie nawierzchni jezdni, wykonanie pobocza ziemnego. Konstrukcja projektowanej drogi: [1] warstwa ścieralna o grubości 4 cm z betonu asfaltowego; [2] warstwa wyrównawcza w ilości 75kg/m² z betonu asfaltowego; [3] podbudowa o grubości 20 cm z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie o uziarnieniu 0/31,5 mm; [4] podbudowa o grubości 10 cm z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie o uziarnieniu 0/31,5 mm na poszerzeniach; [5] pobocza gruntowe o szerokości 0,75 m; odwodnienie drogi poprzez wprowadzenie normatywnych spadków poprzecznych, wyrównanie spadków podłużnych,
- miejsce i termin składania ofert – w siedzibie zamawiającego w Urzędzie Gminy w Inowłodzu, do dnia 17 kwietnia 2015 roku do godz. 11:00,
- termin realizacji zamówienia – do 30 czerwca 2015 roku,
- kryteria oceny ofert – cena 97%, termin gwarancji 3% (minimalny okres gwarancji – 5 lat. Zamawiający przyzna punkty wg zasady, że za przedłużenie okresu gwarancji o 1 rok wykonawca otrzyma 1 punkt, o 2 lata otrzyma 2 punkty, o 3 lata otrzyma 3 punkty),
- opis sposobu obliczenia ceny,
- opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty,
- termin związania ofertą – 30 dni od upływu terminu składania ofert - zgodnie z art. 85 ust.1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- wykonanie części robót może być powierzone podwykonawcy,
- zamawiający nie wymaga wniesienia przez wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- warunki udziału w postępowaniu oraz wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia tych warunków.

*Kserokopia specyfikacji istotnych warunków zamówienia dot. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E” stanowi **akta kontroli** strony **191-231**.*

We wskazanym przez zamawiającego terminie wpłynęły następujące oferty:

Nr oferty	Nazwa oferenta	Kwota (brutto)
Oferta nr 1	Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. 05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Kolejowa 28	543.981,08 zł okres gwarancji – 5 lat
Oferta nr 2	„STRABAG” Sp. z o.o. 05-800 Pruszków, ul. Parzniewska 10	396.951,22 zł okres gwarancji – 5 lat
Oferta nr 3	„ASDROG” s.c. Zakład Drogowo-Budowlany 90-562 Łódź, ul. Łąkowa 7b	516.053,77 zł okres gwarancji – 6 lat
Oferta nr 4	Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o. 97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Południowa 17/19	382.873,42 zł okres gwarancji – 5 lat
Oferta nr 5	Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” Sp. z o.o. 97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Żelazna 3	385.795,51 zł okres gwarancji – 5 lat
Oferta nr 6	Przedsiębiorstwo Robót Drogowych „Zaskórski i Wspólnicy” Sp. z o.o. 26-434 Gielniów, ul. Opoczyńska 38	358.976,96 zł okres gwarancji – 5 lat

Bezpośrednio przed otwarciem ofert, jak wynika z protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia, zamawiający poinformował, że na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę 610.000,00 zł brutto. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 17 kwietnia 2015 roku o godz. 11:30. Członkowie komisji przetargowej oraz Wójt Gminy w dniu 17 kwietnia 2015 roku złożyli, na podstawie art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych, na drukach ZP-1 oświadczenia o braku istnienia okoliczności powodujących wyłączenie ich z udziału w postępowaniu.

Protokół postępowania o udzielenie zamówienia w przetargu nieograniczonym o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawo zamówień publicznych sporządzony został na druku ZP-PN zgodnym z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 roku. Zamawiający wybrał ofertę, która otrzymała najwyższą ilość punktów, złożoną przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowych „Zaskórski i Wspólnicy” Sp. z o.o. 26-434 Gielniów, ul. Opoczyńska 38, cena ofertowa brutto – 358.976,96 zł, okres udzielonej gwarancji 5 lat. Protokół postępowania został zatwierdzony i podpisany przez Wójta Gminy Inowłódz.

*Kserokopia protokołu postępowania o udzielenie zamówienia na zadanie pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E” stanowi **akta kontroli** strony **232-240**.*

Zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający w dniu 4 maja 2015 roku przesłał faksem oferentom zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty wraz z uzasadnieniem (potwierdzenie - raport z transmisji danych z dnia 4 maja 2015 roku). W dniu 4 maja 2015 roku zamawiający zamieścił ogłoszenie o wyborze najkorzystniejszej oferty na własnej stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Inowłódz, zgodnie z art. 92 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W dniu 11 maja 2015 roku (zachowując termin wynikający z art. 94 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych nie krócej niż 5 dni od daty przesłania zawiadomienia o wyborze

najkorzystniejszej oferty) Gmina Inowłódz reprezentowana Wójta Gminy Bogdana Kąckiego przy kontrasygnacie Skarbnika, zawarła z Przedsiębiorstwem Robót Drogowych „Zaskórski i Wspólnicy” Sp. z o.o. reprezentowanym przez Prezesa Zarządu Jana Kubickiego i Wiceprezesa Zarządu Jerzego Gorzenia umowę nr 36/2015 na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E”. Wartość przedmiotu umowy stanowiła łączną kwotę 358.976,96 zł brutto. W przedmiotowej umowie ustalono m.in.:

- termin zakończenia przedmiotu zamówienia: 30 czerwca 2015 rok,
- wynagrodzenie z tytułu realizacji umowy w wysokości: 358.976,96 zł brutto,
- płatność nastąpi jednorazowo, na podstawie wystawionej faktury oraz podpisanego przez strony protokołu odbioru robót,
- wypłata wynagrodzenia nastąpi w terminie do 30 dni od daty dostarczenia prawidłowo wystawionej faktury,
- termin gwarancji na wykonane roboty budowlane: 5 lat.

*Kserokopia umowy nr 36/2015 z dnia 11 maja 2015 roku na wykonanie zadania pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E” stanowi **akta kontroli strony 241-251.***

Zamawiający zamieścił ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 29 maja 2015 roku (numer ogłoszenia 78567-2015). **Należy wskazać, że ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych z naruszeniem art. 95 ust. 1 ustawy, który stanowi, że jeżeli wartość zamówienia lub umowy ramowej jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego albo umowy ramowej zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych. Aby wymóg niezwłocznego przekazania ogłoszenia został spełniony, wskazane jest zamieszczenie ogłoszenia następnego dnia roboczego po zawarciu umowy. Jeżeli nie jest możliwe zamieszczenie ogłoszenia w tym terminie (np. z powodu choroby pracownika lub innej usprawiedliwionej nieobecności), zamawiający powinien dokonać tego w możliwie najszybszym terminie. Uzasadnienie takiej zwłoki powinien odnotować w dokumentacji postępowania.**

Wybór inspektora nadzoru

Udzielenie zamówienia publicznego na pełnienie funkcji inspektora nadzoru budowlanego nastąpiło w trybie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. W dniu 4 maja 2015 roku przeprowadzono rozeznanie rynku dla przedmiotu zamówienia o wartości do 20.000,00 zł. Zgodnie z przedłożoną do kontroli notatką służbową, ceny uzyskane od podmiotów gotowych do świadczenia usługi w zakresie nadzoru nad przedmiotową inwestycją kształtowały się następująco:

- Jacek Killman (...) ³⁷ – cena ofertowa: 4.500,00 zł brutto;
- Zbigniew Kucharski (...) ³⁸ - cena ofertowa: 3.000,00 zł brutto;

³⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z

- Pracownia Projektów Budownictw Lądowego 97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Wiślana 5b – cena ofertowa: 4.059,00 zł.

Z przedłożonego do kontroli protokołu o wyborze najkorzystniejszej oferty wynika, że wybrano ofertę złożoną przez Zbigniewa Kucharskiego za cenę 3.000,00 zł brutto. Cena zaproponowana przez wykonawcę była najniższa spośród złożonych ofert. W dniu 11 maja 2015 roku zawarto umowę nr 21/2015 pomiędzy Gminą Inowłódz reprezentowaną przez Wójta Bogdana Kąckiego a Zbigniewem Kucharskim - na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów nr 116217E”. Zgodnie z treścią przedmiotowej umowy wykonawca zobowiązany został do pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego w czasie trwania robót i dokonania odbioru końcowego. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości 3.000,00 zł brutto. Umowę kontrasygnował Skarbnik Gminy.

Z tytułu realizacji umowy inspektor nadzoru wystawił rachunek nr 8/2015 z dnia 7 lipca 2015 roku na kwotę 3.000,00 zł. Niniejsze dokument był zgodny z kwotą wynikającą z zawartej umowy.

Realizacja inwestycji

Przekazanie terenu budowy wykonawcy nastąpiło protokołem z dnia 11 maja 2015 roku.

W dniu 27 czerwca 2015 roku wykonawca powiadomił zamawiającego o całkowitym zakończeniu robót budowlanych. Protokołem z dnia 27 czerwca 2015 roku przystąpiono do odbioru końcowego inwestycji. Z zapisów protokołu wynika, że roboty w zakresie przebudowy drogi dojazdowej do gruntów rolnych Królowa Wola – Teofilów zostały wykonane terminowo i zgodnie z umową.

Kserokopia protokołu odbioru końcowego robót z dnia 27 czerwca 2015 roku stanowi akta kontroli strony 252-253.

Z tytułu realizacji umowy na wykonanie przedmiotowego zadania inwestycyjnego wykonawca wystawił fakturę VAT nr 2/DB/07/2015 z dnia 3 lipca 2015 roku na kwotę 358.976,96 zł. Pod względem merytorycznym ww. fakturę opisali: kierownik Referatu Inwestycji potwierdzając wykonanie robót pod względem rzeczowym i finansowym, jako zgodną z zawartą umową i dokumentacją oraz zgodną z protokołem odbioru wykonanych robót; Skarbnik Gminy sprawdziła fakturę pod względem formalno – rachunkowym. Wójt zatwierdził fakturę do wypłaty. Do faktury załączono protokół odbioru robót podpisany przez inspektora nadzoru i wykonawcę. Ustalono, że należność wynikająca z ww. faktury zapłacona została z zachowaniem terminu płatności określonego w umowie.

Rozliczenie kosztów inwestycji

Ogółem wartość zrealizowanych nakładów inwestycyjnych w 2015 roku wyniosła 461.334,78 zł. Łączna wartość nakładów inwestycyjnych obejmowała ponadto drugi odcinek przebudowanej drogi gminnej Królowa Wola – Teofilów, w ramach odrębnie udzielonego zamówienia publicznego w dniu 16 listopada 2015 roku.

Na podstawie dokumentu OT 9/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku przyjęto na stan środków trwałych zadanie inwestycyjne „Przebudowa drogi gminnej Królowa Wola - Teofilów” o łącznej wartości 461 334,78 zł.

dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Szczegółowe rozliczenie kosztów inwestycji o przedłożone do kontroli dokumenty przedstawia tabela poniżej:

LP	NAZWA	ROK WYDATKU BRUTTO	KWOTA WYDATKU	DATA ZAPŁATY	NR I DATA DOWODU DOSTAWY	DOSTAWCA-WYKONAWCA
1	2	3	4	5	6	7
1	OPRACOWANIE MAPY DO CELÓW PROJEKTYWYCH	2014	3 370,00	4.11.2014	RACHUNEK 14/2014	GEODEZJA I BIURO POMIARÓW I MAP MICHAŁ BERNACIAK
2	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI NA PRZEBUDOWĘ DROGI	2014	6 000,00	29.12.2014 31.12.2014	LISTA PLAC	Zbigniew Kucharski
3	WYKONANIE KOPII MAPY	2015	7,50	9.02.2015	KP NR 865/2015	Powiat Tomaszowski
4	WYPIS Z REJESTRU GRUNTÓW	2015	100,00	9.02.2015	KP NR 858/2015	Powiat Tomaszowski
5	PRZEBUDOWA DROGI	2015	358 976,96	3.07.2015	F-RA FA/2/DB/07/2015	PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT DROGOWYCH ZASKÓRSKI I WSPÓLNICY SP. Z O.O.
6	INSPEKTOR NADZORU	2015	3 000,00	30.07.2015 31.07.2015	LISTA PLAC	Zbigniew Kucharski
5	PRZEBUDOWA DROGI (ETAP II)	2015	88 480,32	23.12.2015	F-RA FA/8/DB/12/2015	PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT DROGOWYCH ZASKÓRSKI I WSPÓLNICY SP. Z O.O.
6	INSPEKTOR NADZORU (ETAP II)	2015	1 400,00	30.12.2015 31.12.2015	LISTA PLAC	Zbigniew Kucharski
RAZEM			461 334,78			

Zabezpieczenie środków w budżecie

Zadanie pn. „Przebudowa drogi gminnej Królowa Wola - Teofilów” zostało wprowadzone do budżetu na 2014 rok uchwałą Rady Gminy Inowłódz nr XL/231/2014 z dnia 30 stycznia 2014 roku w dziale 600 rozdział 60016 w kwocie 50.000,00 zł. W 2014 roku dokonano zmian finansowania zadania. Zmiany dokonywane w budżecie Gminy Inowłódz w zakresie przedmiotowego zadania obrazuje poniższa tabela:

LP.	UCHWAŁA	PLAN	ZWIĘKSZENIE	ZMNIEJSZENIE	PLAN PO ZMIANIE
ROK 2014					
1	uchwała nr XLII/246/2014 z dnia 27 marca 2014 roku 600 60016	50 000,00		10 000,00	40 000,00
2	uchwała nr IV/13/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku 600 60016	40 000,00		30 000,00	10 000,00

ROK 2015					
1	uchwała nr VI/21/2015 z dnia 29 stycznia 2015 roku 600 60016	610 000,00			610 000,00
2	uchwała nr XII/64/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 roku 600 60016	610 000,00		170 000,00	440 000,00
3	uchwała nr X VI/74/2015 z dnia 2 listopada 2015 roku 600 60016	440 000,00	15 000,00		455 000,00
4	uchwała nr XVII/92/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku	455000,00		3 000,00	452 000,00

LP.	UCHWAŁA	PLAN	ZWIĘKSZENIE	ZMNIJSZENIE	PLAN PO ZMIANIE
	600 60016				

Zabezpieczenie środków w budżecie w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową

Przedsięwzięcie pn. „Przebudowa drogi gminnej Królowska Wola - Teofilów” – wykazano w załączniku nr 2 do WPF w 2015 roku – uchwała Rady Gminy Inowłódz nr V/20/2015 z dnia 29 stycznia 2015 roku z łącznymi nakładami finansowymi 610.000,00 zł (limit wydatków na 2015 rok – 610 000,00 zł).

W 2015 roku wystąpiły zmiany limitów wydatków. Nakłady i limity WPF na przedmiotową inwestycję przedstawia poniższa tabela:

LP	NR UCHWAŁY	KLASYFIKACJA	ŁĄCZNE NAKŁADY FINANSOWE	LIMITY WYDATKÓW W LATACH				LIMITY ZOBOWIĄZAŃ
				2014	2015	2016	2017	
2015 ROK								
1	uchwała nr V/20/2015 z dnia 29 stycznia 2015 roku	600 60016	620.000	10.000	610.000			610.000
	uchwała nr XII/64/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 roku	600 60016	450.000	10.000	440.000			440.000
	uchwała nr X V/74/2015 z dnia 2 listopada 2015 roku	600 60016	465.000	10.000	455.000			455.000
3	uchwała nr XVII/92/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku	600 60016	462.000	10.000	452.000			452.000

Wskazać należy, że limity zobowiązań określone przez jednostkę w Wieloletniej Prognozie Finansowej nie były pomniejszane o zobowiązania zaciągnięte w 2014 i 2015 roku. Kwoty limitu zobowiązań powinny ulegać pomniejszeniu o kwoty zobowiązań zaciągniętych w ramach realizacji wydatków (umów zawartych w 2014 i 2015 roku).

Rozliczenie całkowite inwestycji

Koszt całkowity zrealizowanego zadania wynosił **461.334,78 zł** i sfinansowany został ze środków otrzymanych z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi na podstawie umowy dotacji nr 204/RS/2015 z dnia 16 lipca 2015 roku w wysokości 179.480,00 zł. Pozostałe środki to środki własne Gminy w wysokości 281.854,78 zł.

VIII. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO-WARTOŚCIOWA)

Obowiązujące w objętym kontrolą okresie zasady prowadzenia ewidencji składników majątkowych w Urzędzie Gminy Inowłódz wynikały z zapisów:

- zarządzenia nr 1/2013 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 5 lutego 2013 roku w sprawie ustalenia przyjętych zasad rachunkowości, którego załącznikiem nr 1 określono wykaz kont księgi głównej budżetu Gminy, w którym zawarto wykaz oraz opis zasad funkcjonowania kont prowadzonych dla jednostki samorządu terytorialnego, załącznikiem nr 2- wykaz kont syntetycznych dla Urzędu jako jednostki budżetowej, w którym zawarto wykaz i zasady funkcjonowania kont prowadzonych dla Urzędu Gminy,
- zarządzenia nr 35/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 15 października 2008 roku w sprawie ustalenia zasad obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz, którym określono, między innymi, cechy dowodu księgowego stanowiącego podstawę dokonania zapisów w urzędzeniach księgowych, w tym w odniesieniu do składników majątkowych, dowody księgowe dotyczące majątku trwałego, zasady dokumentowania zakupów towarów, materiałów i usług w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych, dokumentowania sprzedaży towarów, materiałów i usług, dokumentowania ruchu majątku trwałego, oraz dokumentowania inwentaryzacji,
- zarządzenia nr 37/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 17 października 2008 roku w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Inowłódz Biała, którym określono definicje środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, zasady prowadzenia ewidencji środków trwałych, wyceny i zmian wartości oraz umarzania, zasady wyceny i umarzania oraz prowadzenia ewidencji pozostałych środków trwałych, a także przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych,
- zarządzenia nr 4/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 28 stycznia 2008 roku w sprawie zatwierdzenia programów komputerowych stosowanych w Referacie finansowym Urzędu Gminy Inowłódz, którym między innymi wyszczególniono programy komputerowe mające zastosowanie do prowadzenia ewidencji składników majątkowych.

Zgodnie z ww. uregulowaniami, majątek kontrolowanej jednostki stanowiły środki trwałe, pozostałe środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe w budowie, a także zbiory biblioteczne. Stan wymienionych składników majątkowych odzwierciedlały niżej wymienione konta:

Konto 011 „Środki trwałe” - służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowych środków trwałych, które są umarzane stopniowo, według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych albo stawek określonych przez dysponenta części budżetowej lub zarząd jednostki samorządu terytorialnego oraz gruntów. Wskazać należy, że powyższy zapis nie jest spójny z ustaleniami rozdziału II *Zasad rachunkowości*, w którym określono, że do amortyzacji stosowane są stawki wynikające z przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Na koncie 011 ewidencjonuje się środki trwałe o jednostkowej wartości początkowej wyższej od kwoty 3.500,00 zł.

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się w szczególności: przychody środków trwałych pochodzących z nabycia gruntów, zakupu gotowych środków trwałych, rozliczenia zakończonej inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych, ulepszeń w obcych środkach trwałych, zwiększenia w wyniku

aktualizacji wyceny, przyjęcie środków trwałych od innej jednostki na podstawie decyzji właściwego organu, ujawnienia nadwyżek. Na stronie Ma konta 011 ujmuje się: wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji, zużycia, sprzedaży oraz zwrotu dostawcy w okresie gwarancji, nieodpłatnego przekazania, ujawnione niedobory środków trwałych, zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny. Ewidencja analityczna prowadzona do konta 011 przy pomocy programu komputerowego w księdze inwentarzowej z podziałem na grupy rodzajowe według obowiązującej klasyfikacji środków trwałych, powinna umożliwić: ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych, ustalenie komórek organizacyjnych w których znajdują się poszczególne środki oraz osób i odpowiedzialnych za ich stan, a także obliczenia amortyzacji i umorzenia poszczególnych środków trwałych,

Konto 013 „Pozostałe środki trwałe” – służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania. Na stronie Wn ujmuje się zwiększenia stanu, a na stronie Ma zmniejszenia stanu wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu, za wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 072. Na stronie Wn konta 013 ujmuje się w szczególności: przyjęcie pozostałych środków trwałych z zakupu lub magazynu, nieodpłatne otrzymanie oraz ujawnione nadwyżki środków trwałych w używaniu. Na stronie Ma ujmuje się, w szczególności: rozchód na skutek zużycia lub sprzedaży, ujawnione niedobory, nieodpłatne przekazanie oraz rozchód wynikających z wyłączenia z ewidencji ilościowo-wartościowej. Do konta należy prowadzić szczegółową ewidencję ilościowo-wartościową umożliwiającą ustalenie wartości początkowej i ilości poszczególnych pozostałych środków trwałych oddanych do używania poszczególnym osobom i komórkom organizacyjnym oraz ewidencję wartościową. Ewidencja analityczna prowadzona jest przy pomocy programu komputerowego.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość początkową objętych ewidencją księgową pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu,

Konto 014 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej zbiorów bibliotecznych, które znajdują się w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych, publicznych, naukowych i fachowych. Przychody zbiorów bibliotecznych pochodzących z zakupu ewidencjonuje się wg cen nabycia. Na stronie Wn konta 014 ujmuje się wartość zbiorów bibliotecznych pochodzących z zakupu, otrzymanych nieodpłatnie oraz nadwyżki inwentaryzacyjne, na stronie Ma ujmuje się w szczególności: rozchód zbiorów bibliotecznych na skutek likwidacji, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania oraz niedobory lub szkody. Określono, że ewidencja szczegółowa do tego konta winna uwzględniać zasady określone rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 1999 roku w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz.U. nr 93, poz.1077 ze zm.) z tym, że powyższy przepis uchylony został z dniem 2 stycznia 2008 roku i umożliwić ustalenie stanu poszczególnych zbiorów bibliotecznych. Zbiory biblioteczne umarzone są w 100% w miesiącu wprowadzenia do ewidencji bibliotecznej. Konto 014 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość początkową stanu zbiorów bibliotecznych znajdujących się w jednostce,

Konto 020 służy do ewidencji stanu, przychodu oraz rozchodu wartości niematerialnych i prawnych, tj. zaliczanych do aktywów trwałych, praw majątkowych nadających się do gospodarczego wykorzystania o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok. Umorzenie i amortyzację wartości niematerialnych i prawnych nalicza się stopniowo **wg stawek ustalonych przez kierownika, który to zapis nie miał odzwierciedlenia w obowiązujących w jednostce uregulowaniach**, ewidencjonując na stronie Ma konta 071 w korespondencji z Wn konta 400, zaś umorzenie naliczone jednorazowo księguje się Wn 401 Ma 072. Na stronie Wn konta 020 ujmuje się w szczególności zakup oraz nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych i prawnych, a

na stronie Ma – rozchód wartości niematerialnych i prawnych. Ewidencja szczegółowa do konta 020 prowadzona z pogrupowaniem w przekrojach umożliwiającym ustalenie umorzenia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych (na koncie 071) oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych (na koncie 072) a także rozliczenie osób odpowiedzialnych, winna być prowadzona z wyszczególnieniem poszczególnych składników wartości niematerialnych i prawnych. Konto 020 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość początkową będących na stanie wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 071, jak określono zapisami zasad rachunkowości, służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej z tytułu umorzenia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu w czasie według podatkowych stawek amortyzacyjnych, bez wskazania, iż na powyższym koncie ewidencjonuje się zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę. Zapisów na stronie Wn dokonuje się ewidencjonując: wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych wycofanych z eksploatacji, zmniejszenie wartości umorzenia w wyniku aktualizacji wartości środków trwałych. Na stronie Ma ewidencjonuje się: naliczenie umorzenia podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych, dotychczasowe umorzenia ww. składników majątkowych oraz urzędowe zwiększenie wartości umorzenia. Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Ewidencję szczegółową do konta 071 prowadzi się dla poszczególnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych,

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszenia wartości z tytułu umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegających umorzeniu jednorazowo w miesiącu ich wydania do użytkowania. Na stronie Wn konta 072 ujmuje się wyksięgowanie umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zlikwidowanych z powodu zużycia lub zniszczenia, sprzedanych, przekazanych nieodpłatnie oraz wyłączonych z ewidencji ilościowo-wartościowej, a także stanowiących niedobór lub szkodę. Na stronie Ma konta 072 ujmuje się naliczone umorzenie wydanych do używania nowych pozostałych środków trwałych włączonych do ewidencji księgowej oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych do działalności operacyjnej oraz funduszy celowych i innych funduszy specjalnego przeznaczenia, umorzenie pozostałych środków trwałych przekazanych jako pierwsze wyposażenie nowego obiektu sfinansowanych ze środków na inwestycje, odpisy umorzeniowe naliczone od otrzymanych darów, ujawnionych nadwyżek pozostałych środków trwałych, pozostałych wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, dotychczasowe umorzenie składników majątkowych, których umorzenie ewidencjonuje się na tym koncie.

Konto 072 może wykazywać saldo Ma, które wyraża umorzenie wartości początkowej będących w używaniu pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych podlegających całkowitemu umorzeniu w miesiącu wydania ich do używania,

Konto 080 służy do ewidencji kosztów inwestycji (środków trwałych w budowie) oraz do rozliczenia tych kosztów.

Na stronie Wn konta 080 ujmuje się w szczególności: roboty, dostawy i usługi związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, zakup środków trwałych w budowie lub obiektów wymagających ulepszenia, zakup materiałów wydanych na plac budowy, zakup maszyn i urządzeń wymagających montażu, opłaty za nabyte pod inwestycję grunty, w tym opłaty sądowe i notarialne, wypłacone w związku z budową odszkodowania. Na stronie Ma konta 080 ujmuje się przyjęcie do używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych uzyskanych w wyniku inwestycji,

rozliczenie kosztów ulepszenia własnych środków trwałych oraz obiektów obcych, wyksięgowanie kosztów poniesionych na sprzedane środki trwałe w budowie, odpisanie kosztów inwestycji niepodjętej lub zaniechanej. Nie określono zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 080, czego wymóg wynikał z opisu zasad funkcjonowania konta 080 określonych załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z tym, że w trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż stosowanie rozszerzeń zapewniało wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych. Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza koszty inwestycji (środków trwałych w budowie).

Jednostka ubezpieczyła posiadany majątek: budynki i budowle, wyposażenie, sprzęt elektroniczny od ognia i zdarzeń losowych, kradzieży z włamaniem i rabunku, dewastacji, przedmioty szklane od stłuczenia oraz kosztów odtworzenia danych. Dane w powyższym zakresie zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 47 protokołu kontroli.*

Kontrolę przeprowadzono z wykorzystaniem testu, który stanowi załącznik 48 protokołu kontroli.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowo

Zasady prowadzenia ewidencji składników majątkowych w urządzeniach księgowych wynikały z obowiązujących w jednostce uregulowań, tj. wykazu kont syntetycznych dla Urzędu jako jednostki budżetowej stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia nr 1/2013 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 5 lutego 2013 roku w sprawie ustalenia przyjętych zasad rachunkowości, którym ustalono wykaz oraz zasady klasyfikacji zdarzeń gospodarczych na poszczególnych kontach księgi głównej Urzędu Gminy, uszczegóławiając zasady funkcjonowania, treść operacji podlegających ewidencjonowaniu oraz typowe zapisy na poszczególnych kontach z ich wzajemną korespondencją. W zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 – majątek trwały wskazano wykaz oraz określono zasady funkcjonowania kont: 011, 013, 014, 020, 071, 072 i 080.

Zgodnie z zarządzeniem nr 4/2008 Wójta Gminy Inowłódz w sprawie zatwierdzenia programów komputerowych stosowanych w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Inowłódz do szczegółowej ewidencji środków trwałych (**011**) wykorzystywano program komputerowy „Środki Trwałe” InterBas-Windows opracowany przez firmę Usługi Informatyczna INFO-SYSTEM 05-120 Legionowo.

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzono podziałem na poszczególne grupy rodzajowe środków trwałych obejmując osiem grup: grupa „0” – grunty, grupa „1” – budynki i lokale, grupa „2” – obiekty inżynierii lądowej i wodnej, grupa „3” – kotły i maszyny energetyczne, grupa „4” – maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego stosowania, grupa „5” – maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne, grupa „6” – urządzenia techniczne, grupa „7” – środki transportu, grupa „8” – narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie.

Zgodnie z przyjętymi w jednostce uregulowaniami ewidencja szczegółowa powinna umożliwiać ustalenie wartości początkowej poszczególnych środków trwałych, należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji oraz ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe. Na podstawie zapisów prowadzonej przez jednostkę

ewidencji środków trwałych kontrolujące ustaliły, że, oprócz grupy 0, numer inwentarzowy środka trwałego nadawano poprzez oznaczenie grupy i wskazanie kolejnego numeru. W każdej pozycji ujęto numer inwentarzowy, nazwę środka trwałego i jego krótką charakterystykę, bilans otwarcia (wartość początkowa), zmiany wartości początkowej, a indywidualne kartoteki każdego środka trwałego zawierały ponadto dane dotyczące daty nabycia bez określenia podstawy nabycia, jego aktualną wartość, stawkę umorzenia, coroczne naliczenie umorzenia, ewentualne podstawy wykreślenia z ewidencji.

Ewidencję syntetyczną określającą wartość początkową środków trwałych oraz zmiany w zakresie tych składników majątku Gminy Inowłódz prowadzono z wykorzystaniem konta 011.

*Wydruk - obroty konta 011 - zestawienie zwiększeń i zmniejszeń środków trwałych w 2015 roku stanowi **akta kontroli** strony **254-255**.*

W celu sprawdzenia dokumentacji stanowiącej podstawę dokonywania zwiększeń i zmniejszeń wartości majątku w 2015 roku skontrolowano dziewięć największych kwotowo operacji, a zestawienie danych w tym zakresie przedstawiono w formie tabelarycznej.

Na podstawie analizy dokumentacji dotyczącej wybranej próby zestawionej w **załączniku nr 49 protokołu kontroli** stwierdzono, że:

- przyjęcia na stan składników majątkowych pochodzących z zakupu bądź z zakończonych inwestycji, dokonywano na podstawie druku OT (przyjęcia środka trwałego). Podstawę wystawienia dowodów OT stanowiły protokoły dokumentujące zakończenie realizacji zadania, faktury dotyczące zakupu bądź wytworzenia środka trwałego. Do dowodu OT rozliczającego zadanie inwestycyjne załączano wydruk obrotów konta 080 (ze stosownym rozszerzeniem) będący podstawą ustalenia wartości danego obiektu. Przychód środka trwałego, zwiększenie jego wartości w wyniku zrealizowanych ulepszeń odnotowywano w ewidencji analitycznej i syntetycznej z datą rozliczenia zadania inwestycyjnego zgodnie z protokołami odbioru,
- zmniejszenia wartości środków trwałych dokonywano w zakresie sprzedaży gruntów na podstawie poleceń księgowania sporządzonych w oparciu o akty notarialne, a w zakresie poddanych kontroli środków trwałych z grupy 4, tj. komputer (nr inw. 4/37) i urządzenie wielofunkcyjne obejmujące komputer, monitor, skaner i drukarka (nr inw 4/37) - na podstawie protokołu likwidacji środków trwałych, sporządzonego przez komisję (jak ustnie wyjaśniła Skarbnik Gminy protokoły sporządzała powoływana przez Wójta komisja inwentaryzacyjna w ramach czynności przedinwentaryzacyjnych) bez sporządzenia druku LT, z tym że w analizowanych przypadkach likwidacja obejmowała część wartości środka trwałego - poszczególne elementy zestawu, co skutkowało zmniejszeniem wartości danego obiektu. Rozchód (zmniejszenie wartości środka trwałego) odnotowywano w ewidencji środków trwałych zgodnie z datą zbycia bądź likwidacji,
- nowo przyjęte środki trwałe były grupowane zgodnie z obowiązującą Klasyfikacją Środków Trwałych, a naliczenia umorzenia dokonywano od miesiąca następującego po miesiącu przejścia do użytkowania z zastosowaniem stawek amortyzacyjnych przypisanych dla poszczególnych grup, podgrup i rodzajów zgodnie z klasyfikacją środków trwałych,
- zmiany w stanie analizowanych składników majątkowych zaewidencjonowano w ujęciu syntetycznym i analitycznym,
- na koniec każdego roku dokonywano uzgodnień ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną, poprzez zsumowanie poszczególnych składników środków trwałych (analityka) według grup, podgrup i rodzajów dla konta 011. Uzgodnioną analitykę porównywano z saldem konta syntetycznego 011 z tym, że przeprowadzenia powyższych czynności nie dokumentowano.

Dokonywanie uzgodnień w ww. zakresie potwierdza oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłódz *stanowiące załącznik nr 50 protokołu kontroli.*

Naliczenie umorzenia środków trwałych prowadzone w ramach programu komputerowego wykorzystywanego do prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych zawierało dane: wartość początkową, przychód, rozchód, wartość umorzenia naliczonego za dany rok i łączną wartość umorzenia na ostatni dzień roku kalendarzowego w ujęciu analitycznym oraz w podziale na poszczególne grupy określone klasyfikacją środków trwałych. Na podstawie dokonanych wyliczeń sporządzano dokument PK stanowiący podstawę dokonania zapisów na koncie 071, co ustalono na podstawie naliczenia umorzenia środków trwałych za 2015 rok i księgowania amortyzacji PK z dnia 31 grudnia 2015 roku, co zaewidencjonowano Wn 400 Ma 071.

Jak stwierdziły kontrolujące, wykazane w informacji o stanie mienia komunalnego składanej zgodnie z dyspozycją art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych **dane w zakresie powierzchni gruntów stanowiących własność Gminy Inowłódz nie były zgodne z danymi ewidencji analitycznej.** Zgodnie z zestawieniem zbiorczym mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2015 roku powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Inowłódz to 190.1185 ha, z czego drogi to powierzchnia 73,8527 ha, grunty pozostałe 116,2658 ha. Według ewidencji analitycznej prowadzonej w programie komputerowym na 31 grudnia 2015 roku na stanie środków trwałych w grupie 0 były 562 działki o łącznej powierzchni 185.575,90 ha.

Dane zawarte w ewidencji księgowej syntetycznej i analitycznej były zgodne z danymi z bilansu jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku. W bilansie składniki majątkowe środków trwałych (konto 011) ujęto według wartości netto tj. pomniejszonej o umorzenie.

Zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, ewidencja ilościowo-wartościowa pozostałych środków trwałych (**013**), prowadzona z wykorzystaniem systemu „Środki Trwale” InterBas-Windows opracowanego przez firmę Usługi Informatyczna INFO-SYSTEM 05-120 Legionowo winna umożliwiać ustalenie wartości początkowej i ilości poszczególnych pozostałych środków trwałych oddanych do użytkowania poszczególnym komórkom organizacyjnym i osobom.

Jak wynikało z zapisów okazanych kontrolującym ksiąg inwentarzowych pozostałych środków trwałych, ewidencja analityczna zawierała dane wymagane uregulowaniami wewnętrznymi, w szczególności numer inwentarzowy, określenie środka trwałego, informacje o przyjęciu do użytkowania oraz rozchodzie (likwidacja), wskazanie miejsca użytkowania i osoby odpowiedzialnej. Numery inwentarzowe pozostałych środków trwałych wynikały z numeracji nadanej we wcześniej prowadzonych w formie papierowej księgach, do których pomocniczo, na bieżąco dokonuje się wpisów dotyczących ewidencjonowanych w jednostce pozostałych środków trwałych. Jak ustnie wyjaśniła inspektor Zofia Stępień, aktualnie numer inwentarzowy nadawany jest poszczególnym pozostałym środkom trwałym ręcznie na podstawie prowadzonej pomocniczo ww. księgi pozostałych środków trwałych, z wyodrębnieniem działów z chronologicznym numerowaniem (z zachowaniem ciągłości) pozycji.

Zestawienie zwiększeń i zmniejszeń pozostałych środków trwałych w 2015 roku (konto 013) stanowi akta kontroli strony 256-258.

Ewidencję analityczną pozostałych środków trwałych uzgadniano corocznie z ewidencją syntetyczną, czynności powyższych nie dokumentowano, a ich realizację potwierdza oświadczenie Skarbnik Gminy Inowłódz *stanowiące załącznik nr 50 protokołu kontroli.*

Okazana kontrolującą dokumentacja potwierdzała zgodność danych ewidencji analitycznej za 2015 rok w zakresie pozostałych środków trwałych z obrotami konta 013 za 2015 rok.

W celu weryfikacji podstaw dokonania w 2015 roku zapisów w ewidencji księgowej na koncie 013 przeanalizowano dokumentację dotyczącą siedmiu największych kwotowo operacji, w tym dwóch zmniejszeń w zakresie pozostałych środków trwałych.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że:

- zakupione pozostałe środki trwałe zaewidencjonowano w książce inwentarzowej konta 013, w której zawarto informacje dotyczące danego środka trwałego, tj. nazwa, data - rok przychodu bądź rozchodu. Numerы inwentarzowe środków trwałych nadawane były w sposób niejednolity, tj. część pozostałych środków trwałych – środki trwałe w Urzędzie Gminy posiadała numer według działu (rodzaj środka trwałego), pozycji i strony książki inwentarzowej prowadzonej ręcznie, odrębną numerację prowadzono dla poszczególnych projektów i placówek, w ramach których nadawane były kolejne numery, natomiast część pozostałych środków trwałych posiadała numery inwentarzowe nadane bez żadnej systematyki, a jak wynikało z ustnych wyjaśnień merytorycznego pracownika, numery te zostały przeniesione przy wprowadzaniu komputerowego systemu prowadzenia ewidencji analitycznej pozostałych środków trwałych,
- zakupione pozostałe środki trwałe ewidencjonowano według cen zakupu i przekazywano bezpośrednio do używania,
- przyjęcie na stan zakupionych składników majątkowych ewidencjonowano na kontach syntetycznych Wn 013 i Ma konta 072 i na bieżąco wprowadzano do ewidencji analitycznej,
- zmniejszenia wartości pozostałych środków trwałych dokonano poprzez likwidację na podstawie protokołów likwidacji sporządzonych przez komisję inwentaryzacyjną, a powyższe operacje zaewidencjonowano na kontach jednostki Wn 072 Ma 013 dokonując na bieżąco stosownych zapisów w ewidencji analitycznej,
- faktury stanowiące podstawę dokonania wpisu w książce pozostałych środków trwałych posiadały datę i numer wpływu do Urzędu Gminy, zostały zweryfikowane pod względem merytorycznym, sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym i zatwierdzone do wypłaty z tym, że podpisy osób dokonujących sprawdzenia dowodów księgowych pod względem formalno-rachunkowym, weryfikacji w zakresie określonym zapisami art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz zatwierdzenia do wypłaty były nieczytelne i nieopatrzone pieczęcią, co uniemożliwiało dokonanie ustaleń co do umocowania osób dokonujących tych czynności. W przypadku dwóch dowodów księgowych stwierdzono ich zapłatę z przekroczeniem terminu płatności o siedem i osiem dni,
- umorzenia pozostałych środków trwałych bez względu na ich wartość dokonywano w 100% w chwili zakupu ewidencjonując tę operację na stronie Wn konta 072,
- na koniec każdego roku dokonywano uzgodnień ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną poprzez zsumowanie poszczególnych składników pozostałych środków trwałych (analitka), zaewidencjonowanych w poszczególnych działach, porównując je z ewidencją syntetyczną - saldem konta 013.

Szczegółowe zestawienie danych z analizy dokumentacji zwiększeń i zmniejszeń pozostałych środków trwałych zestawiono w **tabeli stanowiącej załącznik nr 51 protokołu kontroli**.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2015 rok

Strukturę majątku trwałego Gminy Inowłódz ustaloną na podstawie bilansu oraz ewidencji księgowej za 2015 rok, według wartości brutto obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2015 rok	Zwiększenia środków trwałych	Zmniejszenie środków trwałych	Stan na 31.12.2015 rok
Środki trwałe zaewidencjonowane na koncie 011					
1	Grunty-grupa „0”	2 799 422,75	-	13 875,80	2 785 546,95
2	Budynki-grupa „1”	6 488 684,63		15 860,00	6 472 824,63
3	Budowle-grupa „2”	23 570 008,09	6 955 605,78		30 525 613,87
4	Kotły (...)-grupa „3”	203 759,41		0	203 758,86
5	Maszyny i urządzenia-grupa „4”	79 258,86		22 790,68	56 48,18
6	Specjalistyczne maszyny (...)-Grupa „5”	21 064,99			21 064,99
7	Urządzenia techniczne – grupa „6”	61 691,68			61 691,68
8	Środki transportu-grupa „7”	66 689,60			66 689,60
9	Narzędzia, przyrządy (...) – grupa „8”	98 452,63	840,70		52 995,07
	Ogółem	33 389 032,64	6 956 446,48	52 526,48	40 292 952,64
Środki trwałe (programy i licencje) zaewidencjonowane na koncie 020					
		75 784,99	18 479,67	360,00	93 904,66
	Razem (konto 011, 020)	33 464 817,63	6 974 926,15	52 886,48	40 386 857,30
Pozostałe środki trwałe - konto 013					
		990 948,53	64 393,93	7 979,54	1 047 362,92

W 2015 roku nastąpił wzrost wartości majątku Gminy Inowłódz w stosunku do 2014 roku poprzez przyjęcie środków trwałych pochodzących z zakończonych inwestycji a także zakup nowych środków trwałych. Zwiększenia wartości środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiły 6.956.446,48 zł, natomiast zmniejszenia odnotowano na kwotę 52.526,48 zł i wynikały one z likwidacji zużytych środków trwałych. Zwiększenia stanu środków udokumentowano wystawieniem dowodu OT, natomiast zmniejszeń dokonywano na podstawie protokołu likwidacji, bez sporządzania dowodu LT określonego zapisami pkt 4 § 10 Instrukcji obiegu, kontroli, i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz jako dokument dotyczący ruchu majątku trwałego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku stan konta 013 „Pozostałe środki trwałe” wynosił 1.047.362,92zł. Zwiększenia wartości pozostałych środków trwałych w okresie objętym kontrolą następowały z tytułu zakupu sprzętu i wyposażenia, co udokumentowano fakturami. Łączna wartość przyjętego w 2015 roku na stan wyposażenia wynosiła 64.393,93zł. Zmniejszenia (na łączną kwotę 7.979,54zł) nastąpiły w wyniku likwidacji pozostałych środków trwałych w związku utratą ich przydatności do użytkowania na podstawie protokołu likwidacji sporządzonego w dniu 30 grudnia 2015 roku przez komisję inwentaryzacyjną w ramach prowadzonych przez nią czynności przedinwentaryzacyjnych określonych zapisami § 12 Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Inowłódz.

Zwiększenia (przyjęcie na stan) i zmniejszenia pozostałych środków trwałych odnotowano w ewidencji analitycznej pozostałych środków trwałych, w indywidualnych kartach prowadzonych dla każdej pozycji inwentarzowej.

Kontrolujące stwierdziły, że znajdujące się w pomieszczeniach Urzędu sprzęty stanowiące wyposażenie ocechowano numerem inwentarzowym. W trakcie czynności kontrolnych uzupełniono w pomieszczeniach Urzędu wykazy ze spisem inwentarza.

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2015 rok

W kontrolowanej jednostce metody wyceny aktywów i pasywów opisano w *Zasadach rachunkowości* wprowadzonych zarządzeniem nr 1/2013 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 5 lutego 2013 roku w sprawie ustalenia przyjętych zasad rachunkowości, którego załącznikiem nr 2 określono wykaz kont syntetycznych dla Urzędu jako jednostki budżetowej z zasadami klasyfikacji zdarzeń gospodarczych na poszczególnych kontach księgi głównej. Zgodnie z ww. uregulowaniem, środki trwałe umarżane są metodą liniową z zastosowaniem stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, a stosownych zapisów dokonuje się na koncie 071.

Analiza dokumentacji stanowiącej podstawę zaewidencjonowania zmian w zakresie środków trwałych wykazała, że środki trwałe amortyzowano począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania.

Umorzenie środków trwałych ujmowano na kontach jednostki: Wn 400 Ma 071-1, zaś umorzenie wartości niematerialnych i prawnych – na kontach: Wn 400 Ma 071-2.

Saldo konta 071 stanowiło na 31 grudnia 2015 roku wartość 13.671.487,74 wykazaną po stronie Ma, z czego umorzenie środków trwałych (saldo Ma konta 071-1) w kwocie 13.596.946,63 zł oraz wartości niematerialnych i prawnych (po stronie Ma konta 071-2) w wysokości 74.541,11 zł.

Kontroli poddano wysokość zastosowanych stawek umorzeniowych w odniesieniu do: budynków (grupa I - 4 pozycje na 66), budowli (grupa II - 4 pozycje na 140), kotły i maszyny energetyczne (grupa III 2 pozycje na 11), maszyny i urządzenia ogólnego zastosowania (grupa IV - 3 pozycje z 29), specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty (grupa V - 1 pozycję z 5), urządzenia techniczne (grupa VI - 3 pozycje z 12), środki transportu (grupa VII - 1 pozycja z 1), narzędzia i przyrządy (grupa VIII 4 pozycje z 22). Ogółem sprawdzono zastosowanie stawek umorzeniowych w odniesieniu do 22 pozycji z ośmiu grup rodzajowych środków trwałych.

Analiza prawidłowości zastosowania stawek amortyzacyjnych oraz wysokości wyliczonej kwoty umorzenia dla środków trwałych zaszeregowanych do każdej z ośmiu grup rodzajowych, dla wybranych pozycji wykazała, że:

- do obliczania odpisów umorzeniowych stosowano stawki amortyzacyjne określone zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych,
- dokonano prawidłowego obliczenia kwoty umorzeń z tym, że:
 - nieprawidłowo, w rodzaju 109, sklasyfikowano środek trwały o numerze inwentarzowym 1/56 Budynek Ośrodka Zdrowia w Inowłodzu, a powyższe nie skutkowało nieprawidłowym naliczeniem odpisu umorzeniowego, wobec tej samej – 2,5% stawki amortyzacyjnej dla rodzaju 106 (budynki szpitali i inne budynki opieki zdrowotnej),
 - nieprawidłowe zaklasyfikowanie środka trwałego o numerze 2/34 Oświetlenie iluminacyjne Kościółka św. Idziego w rodzaju 210 - winno być 211 nie skutkowało dokonaniem odpisu w niewłaściwej wysokości wobec jednakowej stawki amortyzacyjnej dla obu rodzajów – 4,5%,
 - nieprawidłowo zastosowano 10,00% stawkę amortyzacyjną w odniesieniu do środka trwałego o numerze 2/93 zaklasyfikowanego do grupy 2 podgrupy 21 rodzaj 211 stawkę, dla którego stawka określona załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych wynosiła 4,5%,co nie skutkowało nieprawidłowym naliczeniem umorzenia za 2015 rok wobec całkowitego umorzenia środka trwałego,

- nieprawidłowo sklasyfikowano w rodzaju 220 obiekt o numerze 2/90 – boisko szkolne w Inowłodzu – winno być rodzaj 290, co skutkowało zawyżeniem odpisu o 3.434,31 zł wobec dokonania naliczenia wg. stawki 4,5%, podczas gdy właściwa na rodzaju 290 stawka wynosi 2,50%,
- w rodzaju 224 ujęto środek trwały o numerze 2/216 – wodociąg Spała PGR, który winien zostać sklasyfikowany w rodzaju 210, co jednak nie skutkowało nieprawidłowym dokonaniem odpisu umorzeniowego wobec jednakowej dla obu rodzajów stawki amortyzacyjnej w wysokości 4,5%,
- w rodzaju 491 ze stawką 30,00% ujęto środek trwały o numerze 4/39 Kserokopiarka Konica 7222, który winien być zaklasyfikowany do rodzaju 803 z 20,00% stawką amortyzacyjną. Powyższe, wobec całkowitego umorzenia środka trwałego, nie skutkowało niewłaściwym naliczeniem amortyzacji, przyczyniło się natomiast do wcześniejszego umorzenia środka trwałego,
- nieprawidłowo zaklasyfikowano środek trwały o numerze 6/12 motopompa 8/8 do grupy 6 podgrupa 60 rodzaj 604, który winien być ujęty w grupie 4 podgrupa 44, co skutkowało naliczeniem umorzenia według stawki 10,00 %, podczas gdy prawidłowa stawka wynosiła 14,00%. Z powyższego nie wynikała nieprawidłowa kwota odpisu umorzeniowego za 2015 rok wobec całkowitego umorzenia środka trwałego,
- niewłaściwie sklasyfikowano w grupie 6 podgrupa 66 rodzaj 669 środek trwały o numerze 6/9 – drabina aluminiowa z odpisem 10,00%, który winien być ujęty w grupie 8 rodzaj 808 z amortyzacją 20,00%, co nie skutkowało w wartości odpisu umorzeniowego wobec całkowitego umorzenia środka trwałego,
- odpisy umorzeniowe w ujęciu analitycznym za 2015 rok zostały obliczone dla każdego środka trwałego i przedstawione w tabelach amortyzacyjnych z uwzględnieniem podziału na poszczególne grupy środków trwałych,
- umorzenie zaewidencjonowano na podstawie PK z dnia 31 grudnia 2015 roku na kontach: Wn 400 Ma 071.

Wskazać należy, że ujęcie środków trwałych w niewłaściwej grupie miało wpływ na wartości ujęte w poszczególnych wierszach poz.A.II.1 *Środki trwałe* aktywów jednostki wykazanych w bilansie sporządzonym wg. stanu na 31 grudnia 2015 roku w latach poprzednich.

Wyniki analizy przedstawiono w formie tabeli stanowiącej załącznik nr 52 protokołu kontroli.

Kontroli prawidłowości dokonania umorzenia pozostałych środków trwałych dokonano na podstawie dokumentów przyjętych do analizy zapisów w zakresie zmniejszeń i zwiększeń pozostałych środków trwałych - konto 013 nie stwierdzając nieprawidłowości. Wszystkie pozostałe środki trwałe zakupione przez kontrolowaną jednostkę, bezpośrednio po zakupie przekazywane były do używania i umarzone w 100%.

Saldo konta 072 – umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych według ewidencji księgowej na 31 grudnia 2015 roku zamykało się kwotą 1.062.226,47 zł – strona Ma, z czego saldo Ma konta 072-2 umorzenie wartości niematerialnych i prawnych to 14.863,55 zł zgodne z wartością umarzaną jednorazowo wartości niematerialnych i prawnych (strona Wn konta 020-2), zaś saldo Ma konta 072-1 stanowiące wartość umorzenia pozostałych środków wynosiło 1.047.362,92 zł i było zgodne z saldem Wn konta 013.

3. INWENTARYZACJA

3.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Zagadnienia związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji uregulowano w *Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad*

odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Inowłódz stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 37/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 17 października 2008 roku oraz *Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansów-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz* wprowadzonej zarządzeniem nr 35/2008 z dnia 15 października 2008 roku Wójta Gminy Inowłódz w sprawie ustalenia zasad obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz.

Powyższe uregulowania ustalały:

- zasady ogólne prowadzenia ewidencji majątku jednostki, ich wyceny, dokonywania zmian wartości i umorzenia,
 - zasady odpowiedzialności za składniki mienia i jego zabezpieczenie, w tym postępowania w przypadku stwierdzenia utraty lub zniszczenia mienia oraz przeniesień majątkowych składników wyposażenia,
 - cel przeprowadzania inwentaryzacji, terminy i częstotliwość jej przeprowadzania oraz zasady i metody przeprowadzania inwentaryzacji w odniesieniu do poszczególnych rodzajów składników majątkowych,
 - czynności przedinwentaryzacyjne polegające na ocenie właściwego oznakowania oraz przydatności składników majątkowych, dokonaniu likwidacji środków zniszczonych, nieprzydatnych z określeniem zasad dokumentowania i zatwierdzania czynności likwidacyjnych dokonywanych przez komisję powołaną przez Wójta,
 - sposób przeprowadzania inwentaryzacji z określeniem przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych metodą spisu z natury,
 - zasady powoływania i wymagania w odniesieniu do przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej, jego obowiązki i uprawnienia,
 - skład i zasady powoływania członków komisji inwentaryzacyjnej,
 - zasady powoływania oraz obowiązki członków zespołów spisowych bez określenia zasad i konieczności powołania przewodniczących,
 - zasady przeprowadzania czynności inwentaryzacyjnych i ich dokumentowania w odniesieniu do inwentaryzacji przeprowadzanej techniką spisu z natury, uzgadniania z ewidencją analityczną oraz rozliczenia różnic między wartością spisu z natury a ewidencją księgową, wyjaśnienia przyczyn różnic oraz ich rozliczania i dokumentowania tych czynności,
 - w części IV Inwentaryzacja pozostałych aktywów i pasywów (błędne oznakowanie, gdyż jako część IV oznaczono wcześniejsze paragrafy określone jako „Inwentaryzacja”):
 - określono termin i zasady dokonywania inwentaryzacji środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, środków przechowywanych przez inne jednostki, pożyczek i powierzonych składników majątkowych, bez określenia zasad dokumentowania przeprowadzonych czynności,
 - w odniesieniu do inwentaryzacji pozostałych aktywów i pasywów nieobjętych spisem z natury lub uzgodnieniem, tj. gruntów stanowiących mienie komunalne, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi, należności spornych i wątpliwych, należności i zobowiązań wobec pracowników, należności i zobowiązań z tytułów publiczno-prawnych wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, środków trwałych w budowie, których spis z natury jest niemożliwy wskazano, iż odbywa się ona w drodze weryfikacji danych z ksiąg z odpowiednimi dokumentami nie określając zasad dokumentowania przeprowadzonych czynności
- i określały dziesięcioletni okres przechowywania pełnej dokumentacji inwentaryzacji.

Ponadto ustalono wzory druków: spis inwentarza, protokół likwidacji środków trwałych, arkusz spisu z natury-universalny, sprawozdanie z przebiegu spisu z natury, rozliczenia końcowe (ilościowo-wartościowe), protokół rozliczenia wyników inwentaryzacji, decyzja kierownika jednostki w sprawie różnic inwentaryzacyjnych, protokół z weryfikacji aktywów i pasywów, zestawienie różnic inwentaryzacyjnych. Do zarządzenia załączono

niezawierające daty oświadczenie o przyjęciu do wiadomości i ścisłego przestrzegania zasad określonych w instrukcji podpisane przez pracowników zatrudnionych w Urzędzie w dacie przyjęcia zarządzenia, nie udokumentowano aktualizacji wykazu pracowników, którzy zapoznali się z tym dokumentem nie wynikało bieżące zapoznawanie pracowników z tym uregulowaniem.

Opisana dokumentacja zawierała podstawowe informacje niezbędne do prawidłowego przeprowadzenia inwentaryzacji, a mianowicie:

- określała terminy i częstotliwość inwentaryzowania składników majątkowych,
- wskazywała metody inwentaryzacji jakie należy zastosować do poszczególnych rodzajów składników majątkowych,
- określała czynności przedinwentaryzacyjne,
- ustalała zasady powoływania komisji inwentaryzacyjnej, w tym jej przewodniczącego oraz zespołów spisowych,
- określała uprawnienia i obowiązki przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej,
- odnosiła się do sposobu opracowywania dokumentów inwentaryzacyjnych, w tym możliwości i sposobu poprawiania ewentualnych pomyłek w dokumentach,
- określała wzory, w których zawarto informacje wymagane dokumentacją inwentaryzacyjną,
- opisywała zasady przeprowadzania inwentaryzacji w odniesieniu do poszczególnych metod,
- określała zasady ustalania, weryfikacji i rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych oraz weryfikowania i zatwierdzania wyników inwentaryzacji

nie precyzując zasad przeprowadzania inwentaryzacji doraźnej, w tym zdawczo – odbiorczej **oraz zasad dokumentowania czynności przeprowadzenia weryfikacji danych z ksiąg rachunkowych z dokumentami w odniesieniu do składników majątkowych niepodlegających spisowi z natury oraz weryfikacji zgodności zapisów ewidencji księgowej z uzyskanymi z banków i od kontrahentów potwierdzeniami sald.**

Zapisami § 11 *Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Inowłódz* określono, że:

- na ostatni dzień każdego roku obrachunkowego należy przeprowadzić inwentaryzację:
 - środków pieniężnych krajowych i zagranicznych w kasie, akcji, obligacji, bonów i papierów wartościowych, druków ścisłego zarachowania, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie znajdujących się na terenie niestrzeżonym,
 - środków pieniężnych krajowych i zagranicznych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, należności, w tym udzielonych pożyczek,
 - aktywów i pasywów nieobjętych spisem z natury lub uzgodnieniem, tj. gruntów stanowiących mienie komunalne, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi, należności spornych i wątpliwych, należności i zobowiązań: wobec pracowników, z tytułów publiczno-prawnych, wobec osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, a także środków trwałych w budowie, których spis z natury jest niemożliwy,oraz składników majątku będących własnością innych jednostek,
- raz w ciągu dwóch lat inwentaryzuje się:
 - zapasy materiałów i towarów objętych ewidencją ilościowo-wartościową, znajdujących się na terenie strzeżonym,
- raz w ciągu czterech lat inwentaryzacji podlegają:

- środki trwałe, pozostałe środki trwałe w użytkowaniu oraz maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie znajdujące się na terenie strzeżonym,

zaś terminy i częstotliwość przeprowadzenia inwentaryzacji uważa się za dotrzymane jeżeli inwentaryzację składników aktywów z wyłączeniem środków pieniężnych, papierów wartościowych i materiałów rozpoczęto nie wcześniej niż trzy miesiące przed końcem roku obrotowego i zakończono do 15 dnia następnego roku (styczeń), zaś ustalenie stanu nastąpiło przez dopisanie lub odpisanie od stanu stwierdzonego drogą spisu z natury lub potwierdzenia salda (zwiększenia lub zmniejszenia), jakie nastąpiły między datą spisu lub potwierdzenia a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych, przy czym stan wynikający z ksiąg rachunkowych nie może być ustalony po dniu bilansowym.

3.2. Prawdliwość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Zarządzeniem nr 86/2015 z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, Wójt Gminy Inowłódz powołał trzyosobową komisję inwentaryzacyjną w celu ustalenia mienia Urzędu Gminy Inowłódz. Jako przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej wskazano Kazimierza Grygla spełniającego wymogi określone zapisami ust. 2 § 13 *Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Inowłódz*. Nie udokumentowano powołania dwojga pozostałych członków komisji inwentaryzacyjnej na zasadach określonych ust. 3 ww. uregulowania, tj. na wniosek przewodniczącego tej komisji.

Przedmiotowym zarządzeniem powołano szesnastoosobowy zespół spisowy do przeprowadzenia spisu, bez udokumentowania wniosku przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej w sprawie powołania zespołów spisowych, który wymagany był zapisami § 13 ust. 5 pkt 1 *Instrukcji*.

Podziału zespołów spisowych ze wskazaniem pól spisowych przydzielonych każdemu z zespołów spisowych dokonał, zgodnie z zapisami § 13 ust. 4 powołanej wyżej *Instrukcji* przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej, co udokumentowano *Protokołem ze spotkania instruktazowego zespołów spisowych do przeprowadzenia inwentaryzacji mienia Urzędu Gminy Inowłódz*, które odbyło się w dniu 15 grudnia 2015 roku. Wskazać należy, że **w treści przedmiotowego protokołu zawarto informację, że listę obecności na zebraniu instruktazowym załączono do protokołu, zaś do okazanej kontrolującym dokumentacji inwentaryzacji listy takiej nie załączono, żaden z przedłożonych egzemplarzy protokołu nie został podpisany i nie zawierał podpisów osób**, które protokół otrzymały, co było wymagane drukiem protokołu.

Zapisy przedmiotowego protokołu wskazywały jako pola spisowe poszczególne obiekty, bez wskazania składników majątkowych podlegających spisowi, a okazana kontrolującym **dokumentacja inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2015 roku nie określała osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie inwentaryzacji wszystkich składników mienia określonych w § 11 *Instrukcji*, w szczególności podlegających spisowi z natury środków pieniężnych w kasie i druków ścisłego zarachowania.**

*Kserokopia protokołu ze spotkania instruktazowego w dniu 15 grudnia 2015 roku oraz zarządzenia Wójta Gminy Inowłódz nr 86/2015 stanowią **akta kontroli strony 259-261.***

Dokumentacją inwentaryzacyjną nie ustalono osób, którym powierzono przeprowadzenie:

- inwentaryzacji pozostałych aktywów i pasywów, tj. środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, należności (pożyczek), składników

- majątkowych powierzonych kontrahentom dokonywanej poprzez uzyskanie potwierdzenia stanu tych aktywów przez bank i kontrahentów,
- inwentaryzacji aktywów i pasywów nieobjętych spisem z natury lub uzgodnieniem, tj. gruntów stanowiących mienie komunalne, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi, należności spornych, wątpliwych, należności i zobowiązań wobec pracowników, należności i zobowiązań z tytułów publiczno-prawnych wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, środków trwałych w budowie, których spis z natury jest niemożliwy - przeprowadzanej w drodze weryfikacji danych z ksiąg z odpowiednimi dokumentami,
- a jak wynikało z wyjaśnienia merytorycznego pracownika – wszystkie czynności, których nie powierzono zespołom spisowym wykonuje komisja inwentaryzacyjna.

W wyniku analizy okazanej kontrolującym dokumentacji inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2015 roku ustalono, że:

- nie udokumentowano pobrania przez przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej druków arkuszy spisu z natury oraz ich rozliczenia, co wymagane było zapisami § 14 ust. 1 i § 13 ust. 5 pkt 5 *Instrukcji*,
- arkusze spisowe nie stanowiły druków ścisłego zarachowania, a stanowiące dokumentację inwentaryzacji arkusze spisu z natury uniwersalne zostały opieczątowane pieczęcią Urzędu Gminy Inowłódz, nie posiadały numeracji, zostały oznaczone nazwą jednostki inwentaryzowanej (zgodnie z wyszczególnieniem pól spisowych) i zawierały wymagane drukiem dane, natomiast **żaden ze znajdujących się w dokumentacji inwentaryzacji arkuszy spisowych nie zawierał potwierdzenia dokonania jego sprawdzenia**, czego wymóg wynikał ze wzoru stosowanego druku, stwierdzono również **przypadki dokonywania poprawek zapisów na arkuszach spisowych niezgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi**, tj. § 14 ust. 2 *Instrukcji*,
- osoby materialnie odpowiedzialne nie składały oświadczeń w zakresie ujawnienia wszystkich składników majątkowych i dokumentów ich dotyczących, zaś adnotacje o ewentualnych uwagach dotyczących powierzonych składników majątkowych jak również przeprowadzonych czynności przewidywał druk *Sprawozdanie z przebiegu spisu z natury*,
- likwidacji składników majątkowych przed dokonaniem inwentaryzacji dokonano w oparciu o sporządzone w dniu 30 i 31 grudnia 2015 roku przez komisję inwentaryzacyjną w ramach czynności przedinwentaryzacyjnych wskazanych w § 12 *Instrukcji*, protokoły likwidacji składników majątkowych stanowiących pozostałe środki trwałe na wyposażeniu, zatwierdzone przez kierownika jednostki, które stanowiły podstawę dokonania zapisów w ewidencji analitycznej i syntetycznej,
- w trakcie trwania czynności inwentaryzacyjnych komisja inwentaryzacyjna sporządziła z datą 31 grudnia 2015 roku protokoły likwidacji składników majątkowych stanowiących środki trwałe (kopiarka, komputery, zestawy komputerowe, drukarka, monitor) **bez sporządzenia dowodu LT- likwidacja środka trwałego określonego jako dowód księgowy dotyczący majątku trwałego** w § 10 ust. 4 *Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Inowłódz*. Protokoły likwidacji stanowiły podstawę dokonania zapisów w ewidencji analitycznej i syntetycznej w trakcie trwania czynności inwentaryzacyjnych, a ich stan ustalony na 31 grudnia 2015 roku uwzględniał dokonane przez komisję czynności likwidacyjne,
- w dokumentacji inwentaryzacji znajdował się protokół kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 31 grudnia 2015 roku przez Skarbnika Gminy, w którym określono rzeczywisty i wynikający z raportu kasowego stan gotówki oraz stwierdzono, że w kasie znajdują się druki ścisłego zarachowania. **Wyszczególniono stan ilościowy czeków i kwitariuszy K-103 trzy i czteroodcinkowych oraz bloczków opłaty targowej bez określenia czy ustalony protokołem stan jest stwierdzonym stanem rzeczywistym czy też wynika z prowadzonej ewidencji**, a z okazanej

dokumentacji nie wynika, że podczas kontroli kasy dokonano porównania stwierdzonych wartości z danymi wynikającymi z dokumentacji, co zgodnie z zapisami § 11 Instrukcji winno być przedmiotem inwentaryzacji obejmującej ustalenie rzeczywistego stanu składników majątkowych jednostki (§ 10 Instrukcji). Powyższy protokół został sporządzony przez osobę niebędącą członkiem zespołu spisowego ani komisji inwentaryzacyjnej, zaś podział zespołów spisowych wynikający z protokołu z dnia 15 grudnia 2015 roku nie wskazywał zespołu spisowego wyznaczonego do dokonania spisu gotówki i druków ścisłego zarachowania. **W okazanej dokumentacji brak dokumentu potwierdzającego przeprowadzenie inwentaryzacji środków pieniężnych w kasie**, co było wymagane zapisami art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości,

Kserokopia protokołu kontroli kasy z dnia 31 grudnia 2015 roku załączonego do dokumentacji inwentaryzacji stanowi akta kontroli strona 262.

Wyjaśnienie Skarbnik Gminy w zakresie przeprowadzenia inwentaryzacji kasy *stanowi załącznik nr 53 protokołu kontroli.*

Jak stwierdziła w swoim wyjaśnieniu Skarbnik Gminy, dokumentem potwierdzającym przeprowadzenia inwentaryzacji kasy był protokół kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 31 grudnia 2015 przez Skarbnika, a podczas kontroli ustalono stan gotówki w kasie, stan według raportów kasowych oraz ilość druków ścisłego zarachowania.

Odnosząc się do powyższego wyjaśnienia, podnieść należy, że zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, na ostatni dzień każdego roku należy przeprowadzić inwentaryzację, między innymi środków pieniężnych w kasie oraz druków ścisłego zarachowania drogą spisu z natury oraz porównania z danymi ksiąg rachunkowych, a inwentaryzację przeprowadza powołana przez Wójta Gminy Komisja inwentaryzacyjna i zespoły spisowe. Okazany kontrolującym protokół kontroli kasy, w ocenie Skarbnik Gminy dokumentujący przeprowadzenie czynności inwentaryzacyjnych, nie określał zgodności stwierdzonego stanu druków ścisłego zarachowania z danymi wynikającymi z prowadzonej w tym zakresie dokumentacji, a czynności kontrolne przeprowadziła osoba nie posiadająca umocowania Wójta Gminy do przeprowadzenia czynności inwentaryzacyjnych.

- znajdujące się w dokumentacji potwierdzenia stanu rachunków bankowych na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak wynika z ustaleń kontrolujących, potwierdzały zgodność z saldami kont księgowych 130 rachunek bieżący jednostki, 133 rachunek budżetu, 135 - rachunki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i 139 - inne rachunki bankowe według stanu na 31 grudnia 2015 roku z tym, że **w dokumentacji inwentaryzacyjnej brak udokumentowania ustalenia zgodności stanu wynikającego z przekazanych przez bank potwierdzeń z zapisami ewidencji księgowej,**

Wskazać należy, że znajdujące się w dokumentacji inwentaryzacyjnej potwierdzenia zgodności stanów rachunków bankowych z danymi przekazanymi przez bank potwierdzają dokonanie uzgodnień między bankami prowadzącymi rachunki dla Gminy i Gminą w zakresie wysokości środków znajdujących się na rachunkach na dzień 31 grudnia 2015 roku. W dokumentacji inwentaryzacyjnej brak potwierdzenia dokonania ustaleń w zakresie zgodności tych danych z danymi ksiąg rachunkowych, co było przedmiotem inwentaryzacji zgodnie z ustaleniami § 11 Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Inowłódz.

- do dokumentacji inwentaryzacji załączono dowody przesłania ośmiu kontrahentom potwierdzeń sald (dwa pozostały bez odbioru), a powyższych danych nie skonfrontowano z danymi z ewidencji księgowej w zakresie rozrachunków z

kontrahentami, wobec czego kontrolujące stwierdziły, że **w dokumentacji inwentaryzacji brak potwierdzenia dokonania weryfikacji zgodności ewidencji księgowej z danymi zawartymi w ww. potwierdzeniach stanu zobowiązań i należności,**

- **w przedłożonej do kontroli dokumentacji brak udokumentowania dokonania weryfikacji danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami w zakresie należności i zobowiązań publiczno-prawnych,**

Wyjaśnienie Skarbnik Gminy w zakresie braku udokumentowania przeprowadzenia inwentaryzacji według stanu na 31 grudnia 2015 roku w zakresie inwentaryzacji środków pieniężnych oraz druków ścisłego zarachowania, weryfikacji zgodności zapisów ewidencji księgowej z bankowymi potwierdzeniami sald oraz weryfikacji w zakresie zobowiązań i należności z tytułów publiczno-prawnych i wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych **stanowi załącznik 53 protokołu kontroli.**

Jak wynika z powyższego wyjaśnienia potwierdzeniem przeprowadzenia weryfikacji w zakresie rozrachunków publiczno-prawnych jest wygenerowanie dokumentów zbiorczych rocznych, a sporządzenie deklaracji rocznej wymusza obowiązek sprawdzenia wpłat dokonanych w trakcie roku.

W swoim wyjaśnieniu Skarbnik Gminy stwierdziła, że inwentaryzacja należności wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych dokonywana jest poprzez wysyłanie potwierdzeń sald, a porównanie danych wynikających z ksiąg z odpowiednimi dokumentami dokonywane było na etapie drukowania potwierdzeń sald.

Odnosząc się do wyjaśnienia złożonego przez Skarbnik Gminy Inowłódz, stwierdzić należy, że w dokumentacji inwentaryzacji brak wskazanych przez Skarbnik wydruków i potwierdzenia dokonania porównania danych ewidencyjnych ze stanem wynikającym z dowodów księgowych, czego wymóg wynikał z zapisów § 11 ust. 1 pkt 3 ww. *Instrukcji*. Skarbnik Gminy nie odniosła się do zinwentaryzowania środków pieniężnych i druków ścisłego zarachowania ustnie stwierdzając, iż dowodem przeprowadzenia inwentaryzacji był protokół kontroli kasy przeprowadzonej przez Skarbnik Gminy.

- do dokumentów inwentaryzacji załączono wydruk zestawienia obrotów i sald w zakresie kont 011, 013 i 020 oraz wydruk w zakresie obrotów konta 080 (sygnowany „Ważny facet”),
- **weryfikację salda konta 080 i jego zgodność z udokumentowanymi i sprawdzonymi faktur potwierdził bez daty na wydruku obrotów konta 080 kierownik Referatu Inwestycji.** Do wydruku załączono kserokopie zrealizowanych faktur bez sporządzenia ich zestawienia i zsumowania wartości oraz podziału na poszczególne zadania inwestycyjne (analitika konta 080), a suma wartości ww. faktur stanowiąca kwotę 433.029,06 zł nie była zgodna z saldem Wn konta 080 w kwocie 508.249,03 zł wynikającym z ewidencji księgowej. Wskazać należy, że dokonanie weryfikacji potwierdziła osoba materialnie odpowiedzialna za ww. składniki majątkowe, a powyższa dokumentacja nie potwierdzała dokonania weryfikacji zgodności zapisów ewidencji księgowej z dokumentami źródłowymi,
- **weryfikację ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 020 potwierdził bez daty dokonania tej czynności kierownik Referatu Organizacyjnego stwierdzając, że wynika ono z prawidłowo udokumentowanych i sprawdzonych faktur.** Do dokumentacji nie załączono danych z ewidencji syntetycznej, załączono zaś kserokopie faktur dokumentujących dokonanie w 2015 roku zakupu wartości niematerialnych i prawnych na kwotę 9.755,68 zł zakupionych, zaś z ewidencji analitycznej saldo konta 020 stanowiła wartość 93.904,66 zł Weryfikacji dokonała osoba, której powierzono materialną odpowiedzialność za ww. mienie. **Okazana kontrolującym dokumentacja nie potwierdzała dokonania weryfikacji zgodności zapisów ewidencji księgowej z dokumentami źródłowymi,**

- **na uniwersalnym arkuszu spisu z natury sporządzono, bez wskazania daty dokonania zestawienia: zestawienie wyników inwentaryzacji wyposażenia (konto 013)** w podziale na dwanaście wyodrębnionych jednostek, w których dokonano spisu (Urząd Gminy, Koła Gospodyń Wiejskich, Świetlice, place zabaw, OSIR, Koło Emerytów i Rencistów, budynek komunalny, Inowłodzki Klub Sportowy oraz cztery Ochotnicze Straże Pożarne), a na kolejnym arkuszu spisu z natury sporządzono odrębnie zestawienie wyników inwentaryzacji STRAŻE (ujęte w opisanym wyżej arkuszu zestawienia wyników inwentaryzacji konta 013). Powyższe arkusze spisu z natury – zestawienia wyników inwentaryzacji podpisane zostały przez osobę sporządzającą, tj. pracownika Urzędu Gminy, któremu powierzono czynności w zakresie prowadzenia ewidencji majątku gminy i określały łączną wartość wyposażenia (013) na kwotę 1.047.362,92 zł z tym, że **nie udokumentowano dokonania weryfikacji tej wartości w odniesieniu do danych ewidencji księgowej.** Dokument **nie zawierał potwierdzenia dokonania weryfikacji danych przez osobę sprawdzającą,** co było wymagane jego wzorem,

*Kserokopia dokumentacji weryfikacji konta 020, 080 i zestawienia wyników inwentaryzacji wyposażenia 013 stanowi **akta kontroli** strony 263-269.*

- spisu z natury materiałów i opału dokonała komisja inwentaryzacyjna, w składzie której była osoba wskazana i podpisana jako osoba materialnie odpowiedzialna za spiswane mienie, **arkusz nie zawierał potwierdzenia dokonania sprawdzenia, brak dokumentu potwierdzającego dokonanie weryfikacji stwierdzonego stanu materiałów i opału z zapisami ewidencji księgowej,**
- **w czterech znajdujących się w dokumentacji inwentaryzacji arkuszach spisowych nie wskazano osoby odpowiedzialnej materialnie za powierzone mienie, nie zostały one też podpisane przez osobę materialnie odpowiedzialną,** czego wymóg wynikał ze wzoru stosowanego druku,
- w trzech arkuszach spisu z natury dotyczących funduszu sołectkiego jako osoby materialnie odpowiedzialne wskazano osoby niebędące pracownikami Urzędu Gminy, które nie składały oświadczeń w zakresie odpowiedzialności za powierzone mienie. Jak wynika z wyjaśnienia merytorycznego pracownika, w arkuszach spisu wpisano sołtysów wsi. Ww. osoby nie podpisały się na arkuszach spisu z natury oraz sprawozdaniach z przebiegu spisu z natury w odniesieniu do czynności przeprowadzonych w ich zakresie. Sprawozdania z przebiegu spisu z natury w odniesieniu do majątku powierzonego sołectwom zawierały zapis o sporządzeniu spisów z natury przez zespół spisowy, z tym że jako osoby wchodzące w skład zespołu spisowego wskazano członków komisji inwentaryzacyjnej, co z kolei było niespójne z podpisami na przedmiotowych sprawozdaniach, które złożyli członkowie zespołów spisowych faktycznie przeprowadzających czynności spisowe,
- arkusze spisu z natury przeprowadzonego w świetlicach środowiskowych oraz gabinecie stomatologicznym zawierały wskazanie i podpisy osób materialnie odpowiedzialnych z tym, że osoby te nie były pracownikami Urzędu i nie składały oświadczeń w zakresie odpowiedzialności za powierzone mienie. Jak wynika z ustnego wyjaśnienia merytorycznego pracownika, powyższe arkusze podpisane zostały przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej obsługujących świetlice i lekarza stomatologa, którzy podpisali także sprawozdania z przebiegu spisu z natury podpisane przez członków zespołu spisowego faktycznie przeprowadzającego czynności spisowe, a w których jako członków zespołu spisowego wymieniono członków komisji inwentaryzacyjnej. Analogicznie, arkusz spisowy i sprawozdanie z przebiegu spisu z natury w Kole Emerytów i Rencistów podpisany został jako osobę materialnie odpowiedzialną przez osobę niebędącą pracownikiem, która nie złożyła oświadczenia o odpowiedzialności za powierzone mienie,

- spis z natury przeprowadzony w Urzędzie Gminy w Inowłodzu dokumentowały arkusze spisowe i sprawozdania z przebiegu spisu z natury, a kontrolujące stwierdziły przypadki: braku wskazania i podpisu osoby odpowiedzialnej materialnie za powierzone mienie (p.1), a sprawozdanie z przebiegu spisu podpisali członkowie zespołu spisowego, co nie było zgodne ze składem zespołu spisowego określonym protokołem, w którym wymieniono członków komisji inwentaryzacyjnej,
- arkusze spisu z natury: w Urzędzie Gminy (oznaczony 1/34), budynek komunalny Liciaźnia (oznaczony 11/34) oraz Inowłodzki Klub Sportowy (14/37) jako skład zespołu spisowego wskazywały członków komisji inwentaryzacyjnej (co nie było zgodne z ustaleniami protokołu ze spotkania instruktazowego zespołów spisowych, którym wskazano składy zespołów spisowych i powierzone im pola spisowe), w skład której wchodziła osoba materialnie odpowiedzialna za spiswane mienie, a arkusz spisowy został podpisany jedynie przez tę osobę będącą przewodniczącym komisji inwentaryzacyjnej- brak podpisów pozostałych członków zespołu dokonującego spisu, zaś arkusz oznaczony 11/34 został podpisany jedynie przez osobę dokonującą wyceny, **brak podpisów osoby materialnie odpowiedzialnej, zespołu dokonującego spisu,**
- sprawozdania spisu z natury i arkusze spisu z natury przeprowadzonego w jednostkach OSP przez zespół spisowy w składzie zgodnym z ustaleniami protokołu zawierały podpisy członków zespołu spisowego i osoby materialnie odpowiedzialnej, z tym że wyszczególnione w tych dokumentach osoby nie były pracownikami Urzędu, a kontrolującym nie okazano oświadczeń o przyjęciu odpowiedzialności za powierzone mienie,

*Kserokopie przykładowych arkuszy spisowych i sprawozdań z przebiegu spisu z natury stanowią **akta kontroli** strony **270-297**.*

- **na arkuszu spisu z natury osoba, której powierzono prowadzenie ewidencji składników majątkowych w Urzędzie Gminy sporządziła, bez wskazania daty, zestawienie wyników inwentaryzacji środków trwałych (011). Powyższy arkusz nie zawiera adnotacji o dokonaniu sprawdzenia zestawionych wartości, a załączone do niego wydruki obrotów konta 011 Urzędu Gminy sporządzone zostały w dniu 27 stycznia 2016 roku, zaś wydruki zestawienia obrotów i sald konta 011 dla poszczególnych rejestrów Budowa oczyszczalni ścieków w Zakościelu, Budowa placu zabaw w miejscowości Konewka, Remont Boiska sportowego w Brzustowie, Remont ciągu pieszego w centrum Inowłodza, Remont ciągu pieszego w centrum Inowłodza – etap II, Remont ciągu pieszego w Inowłodzu – nr ewid dz.1722/1 i Zagospodarowanie centrum Spały etap pierwszy, służące do weryfikacji salda konta 011 sporządzone zostały w dniu 1 lutego 2016 roku, co wskazuje na niezakończenie czynności inwentaryzacyjnych w terminie określonym zapisami art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz zarządzeniem nr 86/2015 Wójta Gminy Inowłodz z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji,**

*Kserokopie arkusza spisowego z zestawieniem wyników inwentaryzacji środków trwałych i wydruków z ewidencji księgowej stanowią **akta kontroli** strony **298-307**.*

- arkusze spisów z natury przeprowadzonych w zakresie środków trwałych przez zespoły spisowe określone protokołem z 15 grudnia 2015 roku: sporządzone w OSP jako osoby materialnie odpowiedzialne podpisały osoby niebędące pracownikami Urzędu, których oświadczeń w zakresie materialnej odpowiedzialności za powierzone mienie nie okazano kontrolującym, a w odniesieniu do arkuszy spisu z natury w Urzędzie Gminy w zakresie środków trwałych (konto 011) stwierdzono, że na arkuszach spisu z natury uniwersalnego wskazano, że dokumentują one

przeprowadzenie weryfikacji aktywów w zakresie środków trwałych z poszczególnych grup, a kontrolujące stwierdziły przypadki: braku wskazania i podpisu osoby odpowiedzialnej za powierzone mienie, braku podpisu osoby wskazanej jako odpowiedzialna za powierzone mienie. Spisu dokonano według podziału na grupy określone klasyfikacją środków trwałych,

- **arkusze spisu z natury opisane jako „weryfikacja aktywów 011” inwentaryzowane w Zakładzie Usług Komunalnych obejmowały środki trwałe użytkowane przez zakład budżetowy, będące na stanie Urzędu Gminy, a nieprzekazane zgodnie z zapisami uchwały organu stanowiącego, co opisano we wcześniejszej części protokołu sporządzone zostały przez komisję inwentaryzacyjną bez wskazania daty przeprowadzenia czynności, a powyższy dokument obejmował środki trwałe zaklasyfikowane do grupy I, II, III, IV, V, VI i VIII, tj. między innymi środki trwałe podlegające spisowi z natury (np. pompa, agregat prądotwórczy, kosiarka, przyczepa do kosiarki, spych, samochód Opel, betoniarka, komputer).** Wskazać należy, że do czynności przeprowadzenia spisu z natury w tym polu spisowym wyznaczono pierwszy zespół spisowy. Analogicznie - zinwentaryzowane na arkuszu spisu z natury poprzez weryfikację aktywów środki trwałe w polu spisowym „Oświata” obejmowały środki trwałe zaklasyfikowane do grupy I, II i III, między innymi środki trwałe podlegające spisowi z natury (kocioł c.o., kocioł logika 185, ogrodzenie działki), co wskazuje na przeprowadzenie inwentaryzacji w tym zakresie metodą niezgodną z zapisami art. 26 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz ustaleniami *Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Inowłódz,*

Kserokopie przykładowej dokumentacji inwentaryzacji w zakresie środków trwałych stanowią akta kontroli strony 308-317.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Inowłódz w zakresie metody przeprowadzenia w 2015 roku inwentaryzacji środków trwałych *stanowi załącznik nr 55 protokołu kontroli.*

Z przedmiotowego wyjaśnienia wynika, że inwentaryzacja środków trwałych przeprowadzana była na ostatni dzień 2015 roku drogą spisu z natury, wyceny i porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych, zaś drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z dokumentami zinwentaryzowano środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony. Powyższe środki trwałe spisuje się również na drukach arkuszy spisu z natury z dopisaniem jako metody inwentaryzacji- weryfikacji aktywów.

Przedmiotowe wyjaśnienie nie do końca potwierdza okazana kontrolującym dokumentacja, z której wynika, że drogą weryfikacji aktywów przeprowadzono, między innymi, środki trwałe z grup III, IV, V, VII i VIII podlegające spisowi z natury.

Dokumentacja inwentaryzacji obejmuje ponadto usystematyzowane poszczególnymi obrębami wydruki wypisów z ewidencji gruntów stanowiących własność Gminy Inowłódz **z załączoną niepodpisaną przez osobę sporządzającą kartką określającą powierzchnie gruntów w poszczególnych obrębach oraz łączną powierzchnię gruntów (190,1478 ha)** oraz usystematyzowane według miejscowości wydruki z dnia 11 stycznia 2016 roku obrotów ewidencji analitycznej w zakresie konta 011 grupa 0 grunty określające wartość gruntów w poszczególnych obrębach. **Okazana kontrolującym dokumentacja inwentaryzacji nie zawiera dokumentu potwierdzającego dokonanie ustaleń w zakresie zgodności danych zawartych w księgach rachunkowych z dokumentacją źródłową** jak również ww. wydrukami z ewidencji analitycznej gruntów. **Łączna powierzchnia gruntów ustalona na podstawie wydruków z rejestru gruntów wykazana w ww. notatce na 190,1478**

ha była niezgodna z danymi wynikającymi z zestawienia zbiorczego mienia komunalnego Gminy Inowłódz stan na dzień 31 grudnia 2015 roku, gdzie łączną powierzchnię gruntów wykazano na 190,1792 ha.

*Kserokopia danych zawartych w informacji o stanie mienia komunalnego na 21 grudnia 2015 roku i „dokumentu” z dokumentacji inwentaryzacji określającego powierzchnię gruntów wg. obrębów stanowią **akta kontroli strony 318-320.***

Kontrolującym okazano ponadto niezawierający daty sporządzenia dokument będący arkuszem spisu z natury, na którym sporządzono „zestawienie wyników inwentaryzacji środków trwałych konto (011) grupa 0 miejscowościami” sporządzone przez pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych. Nie udokumentowano **dokonania ustaleń w zakresie zgodności danych zawartych w księgach rachunkowych z dokumentacją źródłową** jak również ww. wydrukami z ewidencji analitycznej gruntów.

Wartości wykazane w opisanym wyżej zestawieniu były zgodne z okazanymi kontrolującym wydrukami analityki środków trwałych – grunty w podziale na miejscowości sporządzonymi z datą 14 kwietnia 2016 roku.

Wyjaśnienie w sprawie sposobu udokumentowania przeprowadzenia weryfikacji danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami w zakresie grupy 0 środków trwałych złożyła Skarbnik Gminy Inowłódz i *stanowi ono załącznik nr 56 protokołu kontroli.*

Z powyższego wyjaśnienia wynika, że inwentaryzacja gruntów przeprowadzana jest w drodze porównania danych wynikających z ewidencji księgowej z dokumentami źródłowymi posegregowanymi według obrębów geodezyjnych. Potwierdzeniem dokonania sprawdzenia danych wynikających z ewidencji księgowej z dokumentem źródłowym jest zestawienie wyników inwentaryzacji środków trwałych konta 011 grupy 0.

Wskazać należy, że zestawienie wyników inwentaryzacji w zakresie konta 011 grupa 0 sporządzone przez osobę prowadzącą ewidencję środków trwałych nie zawiera daty jak również podpisu osoby, która dokonała sprawdzenia zestawienia. Okazane kontrolującym wydruki według obrębów geodezyjnych noszą datę kwietniową, co wskazuje **na przeprowadzenie inwentaryzacji w terminie niezgodnym z uregulowaniami wewnętrznymi i zapisami art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, a brak rzetelnej weryfikacji danych źródłowych z ewidencją księgową potwierdza rozbieżność danych w zakresie powierzchni gruntów wykazanych w inwentaryzacji i informacji o stanie mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz opisany we wcześniejszej części protokołu przypadek braku zaewidencjonowania działki gruntu, której własność nabyła Gmina Inowłódz w 2015 roku przez zasiedzenie, co dokumentował wyrok Sądu.**

W dokumentacji inwentaryzacji przeprowadzonej wg. stanu na 31 grudnia 2015 roku nie wykazano gruntów w samoistnym posiadaniu Gminy Inowłódz. Jak wynikało z wydruków z prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim ewidencji, Gmina Inowłódz była samoistnym posiadaczem 192 działek gruntu o łącznej powierzchni 29,7369 ha zlokalizowanych w miejscowościach: Brzustów, Inowłódz, Królowa Wola, Liciążnia, Poświętne, Spała i Zakościele. Powyższe ustalenia ze szczegółowym wyliczeniami zawarto w opisanym we wcześniejszej części protokołu, wynikach kontroli przeprowadzonej przez Urząd Kontroli Skarbowej.

Ponadto w dokumentacji inwentaryzacji sporządzonej wg. stanu na 31 grudnia 2015 roku znajdowały dokumenty:

- na druku stanowiącym załącznik nr 11 do *Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie,*

którego to załącznika Instrukcja nie zawierała, pracownik odpowiedzialny za prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych na podstawie dokumentów inwentaryzacyjnych **sporządził bez daty rozliczenie końcowe (ilościowo-wartościowe) środków trwałych (konto 011) i środków trwałych w użytkowaniu (013) potwierdzające zgodność stanu ewidencyjnego ze stanem według spisu z natury, który to zapis nie był zgodny ze stanem faktycznym**, tj. ustaleniami zawartymi w dokumentacji inwentaryzacji wobec faktu dokonania spisu z natury w odniesieniu tylko do części składników majątkowych zaewidencjonowanych na koncie 011. Część składników majątkowych zaewidencjonowanych na koncie 011, w szczególności gruntów stanowiących mienie komunalne, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi, zinwentaryzowana została, zgodnie z zapisem § 11 ust. 1 pkt 3 *Instrukcji* oraz zapisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku, poprzez porównanie danych ewidencyjnych ze stanem wynikającym z dowodów księgowych. Opisanie wyżej Rozliczenie końcowe (ilościowo-wartościowe) zostało potwierdzone - bez wskazania daty przez Skarbnika Gminy Inowłódz.

Kserokopia Rozliczenia końcowego (ilościowo-wartościowego) znajdującego się w dokumentacji inwentaryzacji stanowi akta kontroli strony 321-322.

Kontrolującym nie okazano dokumentów potwierdzających dokonanie weryfikacji wartości gruntów i środków trwałych trudno dostępnych oglądowi drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami, czego wymóg wynikał z zapisów art. 27 ust. 1 ww. ustawy, który określa, że prowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

- protokół z weryfikacji aktywów i pasywów sporządzony przez komisję inwentaryzacyjną, z którego wynika, że na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 2015 roku dotyczącym inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w dniach od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku komisja dokonała weryfikacji aktywów i pasywów nieobjętych spisem z natury lub uzgodnieniem sald stwierdzając zgodność stanów ustalonych na podstawie dokumentów źródłowych z ustalonym stanem ewidencyjnym, łączną wartość tych składników majątkowych ustalając na 41.434.220,22 zł. **W protokole nie zawarto ustaleń dotyczących weryfikacji wszystkich składników majątkowych wykazanych w pkt b) przedmiotowego protokołu.** Komisja inwentaryzacyjna nie stwierdziła różnic wobec czego nie dokonała ich rozliczenia.

Kserokopia Protokołu z weryfikacji aktywów i pasywów znajdującego się w dokumentacji inwentaryzacji stanowi akta kontroli strony 323-324.

Analiza opisanego wyżej dokumentacji w odniesieniu do obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych oraz przepisów art. 26 i 27 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości wykazała, że:

- inwentaryzację przeprowadziła komisja inwentaryzacyjna i zespoły spisowe w składach zgodnych z uregulowaniami wewnętrznymi, z tym że wskazany jako element dokumentacji inwentaryzacyjnej **protokół kontroli kasy podpisał osoba niebędąca członkiem zespołu spisowego ani komisji inwentaryzacyjnej**,
- osoby wskazane dokumentacją inwentaryzacyjną jako materialnie odpowiedzialne, w tym niebędące pracownikami, tj. prezesi OSP, sołtysi, stomatolog nie były zobowiązane i nie składały oświadczeń w zakresie odpowiedzialności materialnej, a kontrolującym nie okazano dokumentów, z których wynikałaby ich odpowiedzialność za składniki mienia Gminy,
- nie udokumentowano pobrania oraz należącego do obowiązków przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej, rozliczenia arkuszy spisu z natury,

- **nie udokumentowano przeprowadzenia wszystkich czynności inwentaryzacyjnych w terminie określonym uregulowaniami wewnętrznymi i zapisami art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (brak dat sporządzonych dokumentów), zaś tworzące dokumentację inwentaryzacyjną wydruki z ewidencji księgowej dotyczące weryfikacji stanu kont 011, 013 i 020 noszą datę 10 lutego 2016 roku, obroty konta 011 wg. grup klasyfikacji środków trwałych - 27 stycznia 2016 roku, wydruki obrotów konta 011 dla poszczególnych rejestrów sporządzono 1 lutego 2016 roku, co wskazuje na przeprowadzenie czynności inwentaryzacyjnych w terminach niezgodnych z powołanym wyżej przepisem prawa,**
- **stwierdzono przypadki wypełnienia stosownych druków niezgodnie z uregulowaniami *Instrukcji* - nieprawidłowo wypełnione druki arkuszy spisu z natury: korektorowanie, braki wskazania osób materialnie odpowiedzialnych i ich podpisów, brak daty przeprowadzenia czynności,**
- **nie udokumentowano przeprowadzenia inwentaryzacji wszystkich składników majątkowych jednostki, tj. środków pieniężnych w drodze spisu z natury, składników majątkowych podlegających inwentaryzacji w poprzez weryfikację danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami, tj. należności spornych i wątpliwych, należności i zobowiązań wobec pracowników, należności i zobowiązań z tytułów publiczno-prawnych i wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych, czego wymóg wynikał z uregulowań art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz części IV *Inwentaryzacja pozostałych aktywów i pasywów Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie* określonej załącznikiem do zarządzenia nr 27/2008 Wójta Gminy Inowłódz z dnia 17 października 2008 roku, z czego wynika, że inwentaryzacja majątku Gminy Inowłódz według stanu na 31 grudnia 2015 roku przeprowadzona została z naruszeniem zasad określonych zapisami art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, który określa że przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.**

Kierownik jednostki nie zatwierdzał wyników inwentaryzacji, a w dokumentacji brak potwierdzenia zapoznania się przez Niego z dokumentacją inwentaryzacji przeprowadzonej w jednostce według stanu na 31 grudnia 2015 roku.

IX. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2014 - 2015

Zgodnie z art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innym jednostkom samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej lub pomoc rzeczowa. Podstawą udzielenia pomocy jest umowa zawarta między jednostkami samorządu terytorialnego.

Wykaz udzielonej pomocy finansowej przez Gminę Inowłódz w 2014 roku przedstawia tabela poniżej:

L.p.	Podmiot, któremu udzielono pomocy finansowej	Uchwała, na podstawie której wyrażono zgodę na udzielenie pomocy finansowej	Umowa w sprawie udzielenia pomocy finansowej	Kwota udzielonej pomocy finansowej
1.	powiat tomaszowski	uchwała nr XL/238/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 stycznia 2014 roku	Umowa nr 17/2014 z dnia 20 lutego 2014 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej na realizację zadania pn. „Budowa chodnika przy drodze nr 4317E ul. Piłsudskiego w miejscowości Spała”	50.000,00
2.	Gmina Tomaszów Mazowiecki	uchwała nr XL/239/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 stycznia 2014 roku	Umowa nr 1/2014 z dnia 6 maja 2014 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej na przewóz osób na linii komunikacyjnej Tomaszów Mazowiecki – Sługocice	21.352,20

Wykaz udzielonej pomocy finansowej przez Gminę Inowłódz w 2015 roku przedstawia tabela poniżej:

L.p.	Podmiot, któremu udzielono pomocy finansowej	Uchwała, na podstawie której wyrażono zgodę na udzielenie pomocy finansowej	Umowa w sprawie udzielenia pomocy finansowej	Kwota udzielonej pomocy finansowej
1.	Gmina Tomaszów Mazowiecki	uchwała nr VII/48/2015 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 kwietnia 2015 roku	Umowa nr 1/2015 z dnia 6 maja 2015 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej na przewóz osób na linii komunikacyjnej Tomaszów Mazowiecki - Sługocice	23.666,40

Szczegółową kontrolą objęto umowę dotyczącą udzielenia pomocy finansowej w 2014 roku dla powiatu tomaszowskiego na realizację zadania pn. „Budowa chodnika przy drodze nr 4317E ul. Piłsudskiego w miejscowości Spała”.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli dotyczących udzielenia pomocy finansowej przez Gminę Inowłódz w 2015 roku ustalono, co następuje:

Rada Gminy Inowłódz podjęła uchwałę nr XL/238/2014 z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej powiatowi tomaszowskiemu na realizację zadania pn. „Budowa chodnika przy drodze nr 4317E ul. Piłsudskiego w miejscowości Spała” w kwocie 50.000,00 zł. Z zapisów niniejszej uchwały wynika, że warunki przekazania środków finansowych określi umowa zawarta pomiędzy powiatem tomaszowskim a Gminą Inowłódz.

Środki finansowe na przedmiotowy cel zabezpieczono w uchwale nr XL/231/2014 Rady Gminy Inowłódz z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Inowłódz na 2014 - na kwotę 50.000,00 zł - dział 600 rozdział 60095.

W dniu 20 lutego 2014 roku zawarto umowę nr 17/2014 pomiędzy powiatem tomaszowskim reprezentowanym przez Zarząd, w imieniu którego działali Piotr Kagankiewicz – Starosta oraz Andrzej Wodziński – członek Zarządu a Gminą Inowłódz, w imieniu której działał Zenon Chojnacki – Wójt Gminy przy kontrasygnacie Skarbnika.

Gmina Inowłódz zobowiązała się do udzielenia pomocy finansowej powiatowi tomaszowskiemu w formie dotacji celowej ze środków budżetu Gminy z przeznaczeniem na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowa chodnika przy drodze nr 4317E ul. Piłsudskiego w miejscowości Spała”. Zgodnie z zapisami umowy pomoc udzielona zostanie w wysokości 50.000,00 zł i stanowić będzie nie więcej niż 50% wkładu własnego powiatu tomaszowskiego na realizację przedmiotowego zadania. Powiat tomaszowski zobowiązał się przeznaczyć otrzymane środki od Gminy Inowłódz wyłącznie na ww. cel. Z zapisów zawartych w umowie wynika, że środki finansowe zostaną przekazane przelewem na konto powiatu tomaszowskiego w ciągu 14 dni od dnia otrzymania protokołu końcowego odbioru robót. W terminie do dnia 15 grudnia 2014 roku powiat tomaszowski prześle Gminie Inowłódz rozliczenie z otrzymanej pomocy finansowej wraz z kserokopią faktur i umów.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że dniu 22 sierpnia 2014 roku do Urzędu Gminy w Inowłodzu wpłynęło pismo informujące o zakończeniu robót wraz z załączonym protokołem odbioru robót, celem przekazania dotacji w kwocie 50.000,00 zł. Ogółem wartość zrealizowanych robót dotyczących zadania pn. „Budowa chodnika przy drodze nr 4317E ul. Piłsudskiego w miejscowości Spała” wyniosła 108.627,88 zł, w tym środki powiatu tomaszowskiego w kwocie 58.627,88 zł. Z przedłożonego do kontroli wyciągu bankowego nr 470/2014 z dnia 29 sierpnia 2014 roku wynika, że Gmina Inowłódz przekazała kwotę 50.000,00 zł poleceniem przelewu w dniu 29 sierpnia 2014 roku.

W powyższym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

X. INNE USTALENIA

Wydatki na wynagrodzenia dla nauczycieli

W związku z nałożonym na regionalne izby obrachunkowe obowiązkiem kontroli osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego (art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela), w kontrolowanej jednostce analizie poddano zagadnienia związane z poniesionymi wydatkami na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń osiągniętych w 2015 roku.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Inowłódz sporządzone zostało z datą 14 stycznia 2016 roku i przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 18 stycznia 2016 roku tj. w terminie wynikającym z art. 30a ust. 4 ustawy Karta nauczyciela.

Wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Inowłódz, z uwzględnieniem kwoty różnicy, o której mowa w art. 30 a ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela kształtowała się następująco:

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie 1.01-31.08.2014	Średnioroczna liczba etatów 1.01-31.08.2014	2x3	Średnie wynagrodzenie 1.09-31.12.2014	Średnioroczna liczba etatów 1.09-31.12.2014	5x6	4+7	Wykonane wydatki na wynagrodzenia w 2014 roku	9-8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
nauczyciel stażysta	2.717,59 x 8 = 21.740,72	1,94	42.177,00	2.717,59 x 4 = 10.870,36	0,00	0,00	42.177,00	40.851,39	<u>-1.325,61</u>
nauczyciel kontraktowy	3.016,52 x 8 = 24.132,16	3,00	72.396,48	3.016,52 x 4 = 12.066,08	2,69	32.457,76	104.854,24	106.262,75	1.408,51
nauczyciel mianowany	3.913,33 x 8 = 31.306,64	7,24	226.660,08	3.913,33 x 4 = 15.653,32	9,07	141.975,61	368.635,69	349.492,29	<u>-19.143,40</u>

PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE INOWŁÓDZ
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

nauczyciel dyplomowany	5.000,37 x 8 = 40.002,96	20,63	825.261,06	5.000,37 x 4 20.001,48	20,75	415.030,71	1 240.291,77	1 211.586,67	-28.705,10
Ogółem							1 755.958,70	1 708.193,10	-47.765,60

Analiza danych zawartych w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, wykazała, że Gmina Inowłódz zobowiązana była do wypłacenia jednorazowego dodatku uzupełniającego nauczycielom stażystom w kwocie 1.325,61 zł, nauczycielom mianowanym w kwocie 19.143,40 zł i nauczycielom dyplomowanym w kwocie 28.705,10 zł.

*Kserokopia sprawozdania z dnia 14 stycznia 2016 roku z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządową stanowi **akta kontroli** strona **325**.*

Kontrolą objęto osiągnięcie wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ww. ustawy, co do nauczycieli dyplomowanych. Wysokość wypłaconych z budżetu Gminy Inowłódz w 2015 roku wynagrodzeń dla nauczycieli dyplomowanych wyniosła 1 211.586,67 zł.

Analizie poddano prawidłowość sporządzenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli dla stopnia awansu zawodowego – nauczyciele dyplomowani, dla których kwota różnicy należna do wypłaty wyniosła 28.705,10 zł.

Średniomiesięczne zatrudnienie w 2015 roku dla stopnia awansu zawodowego – nauczyciele dyplomowani obrazuje tabela poniżej:

L.p.	Nazwa placówki oświatowej	Liczba etatów za okres I – VIII 2015 rok	Liczba etatów za okres IX – XII 2015 rok
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzustowie	7,72	7,72
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Inowłodzu	5,97	6,10
3.	Publiczne Gimnazjum w Inowłodzu	6,94	6,93
Razem:		20,63	20,75
Średniomiesięczne zatrudnienie zgodnie ze sprawozdaniem:		20,63	20,75

Z powyższej tabeli wynika, że do ustalenia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli dla stopnia awansu zawodowego - nauczyciel dyplomowany w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Inowłódz, przyjęto prawidłowy wskaźnik średniorocznej struktury zatrudnienia. Średnioroczna liczba etatów ustalona dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych dla przedmiotowej grupy nauczycieli wyniosła:

- w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2015 roku – 20,63;
- w okresie od 1 września do 31 grudnia 2015 roku – 20,75.

Szczegółowej kontroli poddano średniomiesięczne zatrudnienie w 2015 roku dla stopnia awansu zawodowego nauczyciele dyplomowani – w Publicznym Gimnazjum w Inowłodzu prowadzonego przez Gminę Inowłódz. Wyliczenia dokonane przez kontrolujące obrazuje tabela poniżej:

Lp.	Nr identyfikacyjny	Okres 2015 rok	Okres zatrudnienia w podokresie (w miesiącach)		Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin w przeliczeniu na pełne etaty		Etat za okres I-VIII	Okres 2015 rok		Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin w przeliczeniu na pełne etaty		Etat za okres IX-XII
			Okres	Ilość	Godziny	Pełny		Okres	Ilość	Godziny	Pełny	

PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE INOWŁÓDZ
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

			przepracowany	miesiące w okresie	przepracowane	etat			przepracowany	miesiące w okresie	przepracowane	etat	
1.	Nauczyciel 1	I-VIII	6,58	8	14,76	18	0,82						
								IX-XII	3,81	4	19	20	0,95
2.	Nauczyciel 2	I-VIII	7,93	8	18	18	0,99						
								IX-XII	4	4	18	18	1,00
3.	Nauczyciel 3	I-VIII	8	8	18	18	1,00						
								IX-XII	4	4	18	18	1,00
4.	Nauczyciel 4	I-VIII	8	8	20	20	1,00						
								IX-XII	4	4	20	20	1,00
5.	Nauczyciel 5	I-VIII	1,02	8	2,34	18	0,13						
								IX-XII					
6.	Nauczyciel 6	I-VIII	8	8	18	18	1,00						
								IX-XII	4	4	18	18	1,00
7.	Nauczyciel 7	I-VIII	8	8	18	18	1,00						
								IX-XII	3,93	4	18	18	0,98
8.	Nauczyciel 8	I-VIII	8	8	18	18	1,00						
								IX-XII	4	4	18	18	1,00
Ogółem w okresie I-VIII							6,94	Ogółem w okresie IX-XII					6,93
Średniomiesięczne zatrudnienie zgodnie ze sprawozdaniem							6,94	Średniomiesięczne zatrudnienie zgodnie ze sprawozdaniem					6,93

Analizie poddano prawidłowość wyliczeń jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli dyplomowanych. Próbie poddano pięciu losowo wybranych nauczycieli dyplomowanych zatrudnionych w Publicznym Gimnazjum w Inowłodzu. W wyniku kontroli akt osobowych nauczycieli dyplomowanych stwierdzono, że w 2015 roku wysokość wypłaconych z budżetu Gminy Inowłódz wynagrodzeń dla przedmiotowej grupy nauczycieli ustalona została w oparciu o art. 30 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, tj. bez uwzględnienia świadczeń z ZFŚS oraz dodatków specjalnych wymienionych w art. 54 powyższej ustawy (nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego, dodatku tzw. „wiejskiego”).

W oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe przedstawione do kontroli (listy płac, akta osobowe oraz dokumentację potwierdzającą czas pracy), wybranych do kontroli próby nauczycieli dyplomowanych dokonano ustalenia:

- osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli dyplomowanych,
- sumy osobistych stawek wszystkich nauczycieli dyplomowanych w wybranej szkole,
- wysokości jednorazowych dodatków uzupełniających dla objętej kontrolą placówki, z przeznaczeniem dla nauczycieli dyplomowanych.

Ustalenie osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia oraz wyznaczenie wysokości jednorazowego dodatku uzupełniającego przy sumie $S_j = 771.269,20$ zł (ustalonej przez Gminę Inowłódz) dla nauczycieli dyplomowanych obrazuje tabela poniżej:

Lp.	Nr identyfikacyjny	Okres 2015 rok	A Stawka wynagrodzenia zasadniczego na pełnym etacie	B (kol 5/ kol 6) Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin w przeliczeniu na pełne etaty		C (kol 7/ kol 8) Okres zatrudnienia		Sj (A*B*C)	Sj Suma roczna	Dj należny	Wyplacony dodatek uzupełniający	Różnica
				Godziny przepracowane	Pełny etat	Okres przepracowany	Rok					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Nauczyciel 1	I-VIII	3.109,00	18	18	7,93	12	2.051,94	36.934,92	1.374,64	1.380,82	+6,18
		IX-XII	3.109,00	18	18	4	12	1.025,97				
2.	Nauczyciel 2	I-VIII	3.109,00	20	20	8	12	2.083,03	37.308,00	1.388,53	1.388,53	
		IX-XII	3.109,00	20	20	4	12	1.025,97				
3.	Nauczyciel 3	I-VIII	3.109,00	18	18	8	12	2.083,03	37.308,00	1.388,53	1.388,53	
		IX-XII	3.109,00	18	18	4	12	1.025,97				
4.	Nauczyciel 4	I-VIII	3.109,00	18	18	8	12	2.083,03	36.934,92	1.374,64	1.380,82	+6,18
		IX-XII	3.109,00	18	18	3,93	12	994,88				
5.	Nauczyciel 5	I-VIII	3.109,00	18	18	8	12	2.083,03	37.308,00	1.388,53	1.388,53	
		IX-XII	3.109,00	18	18	4	12	1.025,97				

Wyliczenia dodatku uzupełniającego dokonano wg wzoru:

$D_j = 28.705,10 \text{ zł} \times (S_j / 771.269,20 \text{ zł})$, gdzie:

28.705,10 zł – kwota różnicy dla nauczycieli dyplomowanych (art. 30a KN),
 S_j – osobista stawka wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela (suma roczna),
 771.269,20 zł – suma osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego (S_j) nauczycieli dyplomowanych.

Nauczyciel 1 – (...) ³⁹
 Nauczyciel 2 – (...) ⁴⁰
 Nauczyciel 3 – (...) ⁴¹
 Nauczyciel 4 – (...) ⁴²

³⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Nauczyciel 5 – (...) ⁴³

Na podstawie obliczeń dokonanych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, stwierdzono różnice w kwotach dodatku jednorazowego dla nauczycieli dyplomowanych przyjętych do próby, wyliczonego przez kontrolujących a dodatku wypłaconego przez organ. Różnice dotyczyły nauczycieli nr 1 i 4 z tabeli powyżej, którym nadpłacono następujące kwoty: nauczyciel nr 1 – 6,18 zł; nauczyciel nr 4 – 6,18 zł. Łączna kwota nadpłaconego dodatku jednorazowego dla nauczycieli przyjętych do próby wynosiła 12,36 zł.

Kontrola przeprowadzona na podstawie przedłożonych list wypłat dodatków uzupełniających w poszczególnych placówkach oświatowych Gminy Inowłódz wykazała, że wypłaty przedmiotowych dodatków dla wszystkich nauczycieli dyplomowanych kontrolowana jednostka dokonała w dniu 25 stycznia 2016 roku tj. zgodnie z art. 30a ust.3 ustawy – Karta Nauczyciela, który przewiduje wypłatę do dnia 31 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, dla którego wyliczono kwotę różnicy, w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego ustalonego proporcjonalnie dla okresu zatrudnienia oraz osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela.

Odnośnie prowadzenia akt osobowych nauczycieli dyplomowanych przyjętych do próby stwierdzono, że w aktach osobowych nauczycieli kserokopie: świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz dyplomów ukończenia studiów nie były potwierdzone za zgodność z oryginałem. Powyższe budzi zastrzeżenia, bowiem uznanie kopii za dokument jest warunkowane poświadczeniem jej zgodności z oryginałem. Poświadczenie to oznacza, że kserokopia zawiera rzeczywistą treść dokumentu oryginalnego.

Gospodarka odpadami – kontrola koordynowana

Zgodnie z uregulowaniami art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku poz.1399 ze zm., obecnie tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku poz. 250), z dniem 1 lipca 2013 roku Gmina Inowłódz zorganizowała system odbioru odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach zamieszkałych na stałe oraz sezonowo.

W budżetach Gminy Inowłódz na lata 2013, 2014 i 2015 planowano wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które w roku 2015 i 2013 ujęto w dziale 900 rozdział 90002 § 0490, zaś w 2014 roku – w dziale 756 rozdział 75618 § 0490 oraz wydatki bieżące związane z realizacją ww. zadań ujęte w dziale 900 rozdział 90002 § 4300.

Dane dotyczące planowanych i zrealizowanych wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za II półrocze 2013 roku oraz lata 2014 i 2015 a także planowanych i zrealizowanych wydatków za ww. okres związanych z realizacją zadania „Odbiór i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Inowłódz” zawarto w tabeli nr 1 kontroli koordynowanej, która **stanowi załącznik nr 57 protokołu kontroli.**

Przedmiotowe zadanie w analizowanym okresie Gmina realizowała poprzez zlecenie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wykonawcy wyłonionemu w trybie

⁴³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przetargowym, tj. zgodnie z dyspozycją art. 6d. ust. 1 z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W analizowanym okresie wykonawcą zadania wyłoniono w wyniku przeprowadzonych dwóch postępowań w trybie przetargów nieograniczonych na podstawie art. 39 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, jedno postępowanie zostało unieważnione.

Ogólne dane dotyczące przeprowadzonych przez Wójta Gminy Inowłódz przetargów, w tym na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w latach 2013, 2014 i 2015 zawarto w tabelach 2-2013, 2-2014 i 2-2015 kontroli koordynowanej *stanowiących załącznik nr 58 protokołu kontroli*.

Z wyłonionymi w wyniku ww. postępowań wykonawcami zawarto umowy na odbiór i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych z rozliczanym w okresach miesięcznych wynagrodzeniem ryczałtowym, tj.:

- umowę nr 28/2013 z dnia 4 czerwca 2013 roku na okres od 1 lipca 2013 roku do 31 grudnia 2014 roku z Zakładem Usług Komunalnych „HAK” Stanisław Burczyński z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim, ul. Próchnika 25,
- umowę nr 82/2014 z dnia 15 grudnia 2014 roku na okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2016 roku z Zakładem Usług Komunalnych „HAK” Stanisław Burczyński z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim, ul. Próchnika 25.

Zestawienia informacji dotyczących postępowań przetargowych na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zorganizowanych przez Gminę Inowłódz w latach 2013, 2014 i 2015, ujęto w tabelach: 3-1 do tabeli 2-2013 oraz 3-1 i 3-2 do tabeli 2-2014 kontroli koordynowanej *stanowiących załącznik nr 59 protokołu kontroli*.

XI. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 192 ponumerowane i zaparafowane strony. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli 5-6 pod pozycją 11/2015-1/2016.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Katarzyna Koch – Skarbnik Gminy,
2. Jan Żerek – Sekretarz Gminy,
3. Janina Gostyńska – kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej,
4. Marek Iskierka – kierownik Referatu Inwestycji, Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej,
5. Kazimierz Grygiel – kierownik Referatu Organizacyjnego,
6. Elżbieta Koška – kierownik Urzędu Stanu Cywilnego, kadry,
7. Małgorzata Mierzwa – inspektor Referatu Organizacyjnego (Biuro Rady)
8. Aneta Śliwka – inspektor Referatu Finansowego,
9. Alina Zbysiak – inspektor Referatu Finansowego,
10. Zofia Stępień - inspektor Referatu Finansowego,
11. Magdalena Dziedzic-Hudzik – inspektor Referatu Finansowego,
12. Marta Sobolewska – inspektor ds. księgowości oświaty Referatu Finansowego,
13. Julita Dorocińska – inspektor Referatu Gospodarki Komunalnej,
14. Dorota Lisicka – inspektor Referatu Inwestycji, Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Zestawienie jednostek organizacyjnych funkcjonujących w Gminie Inowłódz w okresie objętym kontrolą.*
2. *Wykaz pełnomocnictw udzielonych kierownikom gminnych jednostek organizacyjnych.*
3. *Oświadczenie Skarbnika Gminy o bieżącym zapoznawaniu z obowiązującymi w jednostce procedurami w zakresie kontroli finansowej pracowników pionu finansowego.*
4. *Wykaz szkoleń, w których uczestniczyli w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku pracownicy pionu finansowego.*

5. Dane dotyczące realizacji obowiązujących procedur kontroli finansowej w odniesieniu do weryfikacji dowodów księgowych oraz terminowości regulowania zobowiązań.
6. Zestawienie kontroli zewnętrznych dotyczących gospodarki finansowej przeprowadzonych od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku w Urzędzie Gminy Inowłódz.
7. Zestawienie danych w zakresie pożyczek zaciągniętych przez Gminę Inowłódz w 2015 roku.
8. Oświadczenie Skarbnika Gminy o nie zaciągnięciu przez Gminę Inowłódz w 2015 roku kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
9. Oświadczenie Skarbnika Gminy o nie udzielaniu przez Gminę Inowłódz w roku 2015 poręczeń i gwarancji oraz nie posiadaniu zobowiązań z tytułu wcześniej udzielonych poręczeń i gwarancji.
10. Oświadczenie Skarbnika Gminy o nie emitowaniu w latach 2014-2015 oraz latach poprzednich przez Gminę Inowłódz papierów wartościowych i nieposiadaniu zobowiązań z tego tytułu.
11. Oświadczenie Skarbnika Gminy o nie posiadaniu przez Gminę akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego.
12. Specyfikacja zadłużenia Gminy Inowłódz wg. stanu na 31 grudnia 2014 i 2015 roku oraz na 30 czerwca 2015 roku.
13. Oświadczenie Skarbnika Gminy o nie posiadaniu przez Gminę Inowłódz zobowiązań mających wpływ na poziom długu publicznego określonych § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku.
14. Dane w zakresie dokonywanych przez Gminę Inowłódz spłat rat kapitałowych i odsetkowych w latach 2014-2015.
15. Oświadczenie Skarbnik Gminy Inowłódz o nie udzielaniu w latach 2014-2015 pożyczek innym podmiotom.
16. Informacja Skarbnik Gminy w sprawie wyodrębnienia ewidencji księgowej rejestrów dla projektów.
17. Wyjaśnienie dotyczące podstaw i zasad prowadzenia obsługi finansowej jednostek organizacyjnych Gminy przez Referat Finansowy Urzędu Gminy złożone przez Skarbnika Gminy.
18. Zestawienie danych dotyczących ciągłości sald rachunków bankowych.
19. Wyjaśnienie Skarbnik Gminy Inowłódz dotyczące niezgodności danych w zakresie dochodów wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S za 2015 rok z saldem konta 901.
20. Dane dotyczące sporządzonych przez kontrolujące wyliczeń finansowych skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby fizyczne za 2014 rok.
21. Wyliczenia skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby prawne za 2014 rok w wybranych do analizy grupach.
22. Dane dotyczące skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości w wybranych do analizy grupach osoby fizyczne za 2015 rok.
23. Wyliczenia skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby prawne za 2015 rok w wybranych do analizy grupach.
24. Wyliczenie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych osoby fizyczne w odniesieniu do wybranych kategorii przedmiotów opodatkowania za 2014 i 2015 rok sporządzone przez kontrolujące.
25. Wyliczenie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych osoby prawne dla wybranych kategorii przedmiotów opodatkowania za 2014 i 2015 rok.
26. Zestawienie podstawowych danych określonych Wieloletnimi prognozami finansowymi w wersji pierwotnej i ostatecznej uchwalonymi w latach 2014 i 2015 oraz pierwotnej Wieloletniej prognozie finansowej z 2016 roku.
27. Dane w zakresie dynamiki planowanych Wieloletnimi prognozami finansowymi dochodów i wydatków bieżących na lata 2014-2017.
28. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy dotyczące wielkości dochodów bieżących oraz wydatków bieżących przyjętych zapisami Wieloletnich prognoz finansowych.
29. Sporządzone przez kontrolujące wyliczenie wysokości wynikających z harmonogramów spłat rat kredytów i pożyczek oraz kosztów obsługi długu Gminy Inowłódz w odniesieniu do danych zawartych w wieloletnich prognozach finansowych.
30. Oświadczenie złożone przez kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej dotyczące ustanowionego na rzecz Gminy użytkowania wieczystego, nie nabywania w latach 2014-2015 mienia na rzecz Gminy, zawartej umowy użyczenia, nie oddawania w latach 2014-2015 nieruchomości w użytkowanie wieczyste, nie dokonywaniu przekształceń oraz sprzedaży prawa użytkowania wieczystego.

31. Wyjaśnienie dotyczące niewykazania w informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego danych dotyczących zmian w zakresie mienia komunalnego.
32. Wyjaśnienie dotyczące zasad autoryzacji danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji budżetu.
33. Oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłódz w sprawie nie podjęcia przez Radę Gminy Inowłódz uchwały określającej zasady udzielania ulg w należnościach cywilnoprawnych na podstawie art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
34. Oświadczenie Skarbnika Gminy Inowłódz w sprawie nie udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych w odniesieniu do opłat z tytułu użytkowania wieczystego, dzierżaw i najmu lokali użytkowych.
35. Plan rzeczowy i wykonanie dochodów ze sprzedaży nieruchomości za lata 2014 i 2015.
36. Terminowość dokonywania wpłat opłat z tytułu użytkowania wieczystego za 2014 i 2015 rok.
37. Zestawienie umów dzierżaw gruntów obowiązujących na 31 grudnia 2014 i 31 grudnia 2015 roku.
38. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy w zakresie planowania dochodów z dzierżaw.
39. Zestawienie terminowości dokonywania wpłat czynszu dzierżawnego za rok 2014 i 2015.
40. Zestawienie umów najmu i dzierżawy lokali użytkowych obowiązujących na 31 grudnia 2014 i 31 grudnia 2015 roku.
41. Zestawienie terminowości uiszczania wpłat z tytułu czynszu najmu lokali użytkowych za lata 2014 – 2015.
42. Wykaz umów najmu lokali mieszkalnych obowiązujących w latach 2014-2015.
43. Terminowość uiszczania wpłat z tytułu czynszu najmu lokali mieszkalnych za lata 2014 – 2015.
44. Oświadczenie kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej o nie podjęciu przez Radę Gminy Inowłódz uchwały w sprawie określenia stawki opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału oraz nie ustalaniu opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości nieruchomości z tytułu budowy infrastruktury technicznej.
45. Oświadczenie Skarbnik Gminy Inowłódz dotyczące nie uzyskiwania przez Gminę Inowłódz w latach 2014-2015 dochodów z tytułu opłaty adiacenckiej i planistycznej.
46. Wykaz inwestycji realizowanych w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych w latach 2014 – 2015.
47. Zestawienie danych dotyczących ubezpieczenia majątku Gminy Inowłódz.
48. Test z zakresu ewidencji składników majątkowych.
49. Zestawienie danych z przeprowadzonej analizy dokumentacji stanowiącej podstawę dokonywania zwiększeń i zmniejszeń wartości majątku w 2015 roku w zakresie konta 011.
50. Oświadczenie Skarbnik Gminy dotyczące uzgadniania analityki z syntetyką w zakresie sald kont 011, 013 i 020.
51. Zestawienie danych z analizy zwiększeń i zmniejszeń pozostałych środków trwałych w 2015 roku (konto 013 – wybrane pozycje).
52. Wyniki analizy prawidłowości zastosowania stawek umorzeniowych.
53. Wyjaśnienie Skarbnik Gminy w zakresie inwentaryzacji kasy.
54. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy weryfikacji zgodności zobowiązań i należności.
55. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Inowłódz w zakresie metody przeprowadzenia w 2015 roku inwentaryzacji środków trwałych.
56. Wyjaśnienie Skarbnik Gminy Inowłódz w sprawie sposobu udokumentowania przeprowadzenia weryfikacji danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami w zakresie grupy 0 środków trwałych.
57. Dane dotyczące planowanych i zrealizowanych wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za II półrocze 2013 roku, 2014 i 2015 rok oraz wydatków za ww. okres związanych z realizacją zadania „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych” (tabela nr 1 kontroli koordynowanej).
58. Ogólne dane dotyczące przeprowadzonych przez Wójta Gminy Inowłódz przetargów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w latach 2013, 2014 i 2015 (tabele 2-2013, 2-2014 i 2-2015 kontroli koordynowanej).
59. Zestawienia informacji dotyczących postępowań przetargowych na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zorganizowanych przez Gminę Inowłódz w latach 2013, 2014 i 2015 (tabele 3-1 do tabeli 2-2013, tabeli 2-2014 i tabeli 2-2015 kontroli koordynowanej).
60. Zestawienie akt kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 7 października 2016 roku.**

Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy Inowłódz.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Ewa Chojka)

.....
(Wioletta Zubowicz)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)